

အက္ခမဟာပဏ္ဍိတ

မကာရလောပအကျော်

ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူသော

ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး

ဓမ္မဒါန

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၃

ကောဇာ ၁၃၄၁

ဇွန်လ ၁၉၇၉

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

မကာရလောပအကျော်

ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူသော

ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်ကျမ်း

ဤကျမ်း၌— ဖုဿတ္ထေရဂါထာ ပါဠိနိဿယ။
သမဏပတိရူပ ပါဠိနိဿယ။
သမဏဘဒြကထာ ပါဠိနိဿယ။
သာမညဖလသုတ် ပါဠိနိဿယ။
ဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိနိဿယ။
လောကသမုဒယ ပါဠိနိဿယ။
ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်ကျမ်းများ ပါဝင်သည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၃

ကောဇာ ၁၃၄၁

ဇွန်လ ၁၉၇၉

သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ဝန်ကြီးရုံး
ကမ္ဘာလောက ပုံနှိပ်တိုက်

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၁၁၄၀၆)

၁၉၇၉-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊

ပဌမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း အုပ်ရေ (၂၀၀၀)

ထုတ်ဝေသူ။ ။ ဦးဘဌေး၊ ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် (၀၄၇၉၂)
မန်လည်စာပေ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၊ ရန်ကုန်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၂၄၀၅)က ပုံနှိပ်သည်။

မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပုံတော်

နိဒါန်း

ကေစိဝါဒအားဖြင့် သာသနာတော်(၂၃၅) ဟုတို့ယသင်္ဂါယနာတင် သည်မှ နောက်ကာလပစ္စိမအခါ အဋ္ဌကထာဝါဒအားဖြင့် ဝိမုတ္တိယုဂ် သမာဓိယုဂ် သီလယုဂ် သုတယုဂ် ဒါနယုဂ် ဟူသော သာသနာတော် ပရိစ္ဆေဒယုဂ်ကာလငါးပါးတို့တွင် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလမျှ ကင်း၍ ကျမ်းဂန် သင်ခြင်းအမှုဖြင့်သာ သုတယုဂ်ရောက်သည်မှစ၍ နောက်ကာလ ပစ္စိမ အခါ အပရေဝါဒအားဖြင့် လောကီဈာန်သမာဓိကိုမျှ မရ စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလကိုသာ စောင့်ချုပ်သော သီလယုဂ်ရောက်သည်မှစ၍ နောက်နောက် ကာလပစ္စိမအခါ သာသနာတော် ယခုခေတ်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော သာသန ပဒ္ဒဝတို့ကို အနာဂတ်သညာဏ်တော်ဖြင့် ရှုမြော်မြင်သိတော်မူတိုင်း အရှင် ဖုဿဆဋ္ဌဘိညာ ရဟန္တာမထေရ်ကြီးသည် ဟောကြားမိန့်မှာ ဗျာဒိတ် လာကို ပါဠိအဋ္ဌကထာပရိယတ်တို့၌ မသုံးသပ် မလေ့လာနိုင်သဖြင့် အကြားအမြင်နည်းပါးလျက် ဘုရားသဗ္ဗညုသာသနာတော် အဆုံးအမ၌ ဂါရဝရှိတတ်ကုန်သော အပ္ပဿုတ လဇ္ဇိပေသလအရှင်မြတ်တို့ သိမှတ် ဆင်ခြင် သံဝေဂတရားဖြစ်ပွားစေ၍ သဒ္ဓိဝိဟာရ အန္တေဝါသိက သဗြဟ္မ စာရီ သီတင်းသုံးဘော် ရဟန်းသာမဏေ အပ္ပဿုတ သိက္ခာကာမ ပေသလတို့ကို ဆုံးမသွန်သင် ပဲ့ပြင်ကံမြစ်တော်မူခြင်းအကျိုးငှါ မန်လည် မြို့မ ကျောင်းကြီးတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော ဘဒ္ဒန္တဇဝန ဝိဿုတမဟာ ထေရ်သည် ထေရဂါထာပါဠိတော် တိသနိပါတ်မှ အသီးထုတ်၍ အနက် ယောဇနာနှင့်တကွ ရေးသားထားတော်မူသော ဖုဿတ္ထေရ(၃၂)ဂါထာ ပါဠိအနက်ဘုရား။

နိဒါန်း ပြီးပြီ။

မန်လည်ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်ကျမ်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့်
ပတ်သက်သော “မန်လည်စာပေ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့” ၏

အ မြ ဝ ဓ ဝ

၁။ မန်လည်ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်ကျမ်းသည် မန်လည်စာပေ စောင့်
ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏ တတိယမြောက်စာစဉ်ဖြစ်၍ မကာရလောပအကျော်
မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားလမ်းညွှန်ခဲ့သော အောက်ပါ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကျမ်းစာများကို စုပေါင်း ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ဗုဒ္ဓတ္ထေရဂါထာ ပါဠိ - နိဿယ၊
- (ခ) သမဏပတိဇ္ဈပ ပါဠိ - နိဿယ၊
- (ဂ) သမဏသဒြကထာ ပါဠိ - နိဿယ၊
- (ဃ) သာမညဗလသုတ် ပါဠိ - နိဿယ၊
- (င) ဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိ - နိဿယ၊
- (စ) အဘိဏ္ဍသုတ် ပါဠိ - နိဿယနှင့် သံဝေဂကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်၊
- (ဆ) လောကသမုဒယကျမ်း၊

၂။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် တဝှန်းလုံး၌ ယနေ့ အချိန်အခါ
တွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို လေ့လာအားထုတ်သူ များပြားလာသည်ကို တွေ့
ရသဖြင့် များစွာဝမ်းမြောက်ဖွယ် ကောင်းပါသည်။ လောကီလူသားတို့
အနာဂတ်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်အေးချမ်းမြေ့တူဖွယ် လုပ်ငန်းရပ်ကြီး
ဖြစ်သကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အနှစ်သာရကို ကျယ်ပြန့်စွာ လေ့လာ
လိုက်စားကြသဖြင့် အနာဂတ်သာသနာအတွက် အားရ ကျေနပ်ဖွယ်

ကောင်းလှပါသည်။ စွန့်လွှန်းဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော် စသည်တို့နှင့် တကွ ထူးကြီးဆရာတော်၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်၊ မဟာစည်ဆရာတော် စသော ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်များ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတော်များသည် နိုင်ငံနှင့်အတူနီး စာအုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အသံသွင်းကြိုးခွေ အနေနှင့်လည်းကောင်း ကျယ်ပြန့်စွာ ကြားနာကြရပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း တရားများကို ကျယ်ပြန့်စွာ လေ့လာအား ထုတ်ကြချိန်တွင် စိတ်ပါပင်စားသူ အချို့က မကာရလောပအကျော် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသားလမ်းညွှန်ခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ၊ ရှိပါက ယခုကဲ့သို့သော အချိန်အခါတွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန် သင့်လျော်ကြောင်း၊ ဆရာတော်၏ ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ဖူးမျှော်ကန်တော့ လာကြသူ ရဟန်းရှင်လူအများက တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်ခဲ့ကြပါသည်။

မန်လည်စာပေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

၃။ ရဟန်းရှင်လူတို့ လောကီ လောကုတ် အကျိုးများ စေခြင်းငှါ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားလမ်းညွှန်ခဲ့သော ကျမ်းများကို အမွန်ရှည်စွာ ဟည်တံ့စေရေးအတွက် စောင့်ရှောက်ရန် လက်ရှိ တတိယ မန်လည်ဆရာတော် ဦးပုည၊ အင်းတော် မြို့မကျောင်း ဆရာတော် ဦးနန္ဒဝံသ၊ မန်လည်မြောက်ကျောင်းဆရာတော် ဦးညာဏိန္ဒတို့က မန်လည်စာပေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့တဖွဲ့ကို ၁၃၃၇ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ (အဖွဲ့ဝင်စာရင်းကို နောက်ဆက်တွဲဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။) ယင်းအဖွဲ့သည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လေ့လာသုံးသပ်၍ ဆရာတော်ဘုရားများ၏ ဩဝါဒနှင့်အညီ အဖွဲ့၏ လမ်းညွှန်မှုအဖြစ် အောက်ပါ ရည်ရွယ်ချက်များ သတ်မှတ်ထားကြပါသည်။

- (က) တိမ်းပါးမှားယွင်းခြင်း မရှိစေရန် စောင့်ရှောက်မည်၊
- (ခ) ပျက်စီးချို့ယွင်းခြင်း မရှိစေရန် ထိန်းသိမ်းမည်၊
- (ဂ) တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်ခြင်း မရှိစေရန် ဖော်ထုတ်မည်၊

(သ) တဦးတယောက် အမြတ်အစွန်း ရရှိစေရေးအတွက် မဟုတ်၊
တိုင်းပြည်နှင့် သာသနာ ကြီးပွားရေးအတွက်သာ ရိုက်နှိပ်
ထုတ်ဝေမည်။

၄။ အထက်ပါ ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်စေရန်အတွက် မန်လည်
စာပေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏ ပဌမ ခြေလှမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဆရာတော်
ဘုရားကြီး ပုံလွန်တော်မမူမီ နောက်ဆုံး ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင် ရေးသား
ခဲ့သော “မဟာသုဘကာရီမသဒေဝလင်္ကာသစ်” ကျမ်းကြီးကို ၁၃၃၈-ခု
နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့ပါသည်။
တဖန် ဒုတိယစာစဉ်အဖြစ်ဖြင့် လယ်ကီဆရာတော်၊ မင်းကွန်းဆရာတော်၊
ပုသိမ်ဆရာတော်၊ မိုးတားမြို့စား အညာမြစ်စဉ်ဝန်၊ မိုင်းခိုင်းမြို့စား
ပိဋကတ်တော်အုပ်၊ ဒီပဲယင်းမြို့ဆိုင်ရာ မင်းကြီးအပါအဝင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်
လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အပြန်အလှန် မေးမြန်းဖြေဆိုခဲ့သော ကျမ်း ၉-ကျမ်းကို
စုပေါင်းရိုက်နှိပ်သည့် ပညာဝိမံသနကထာ ကျမ်းခေါ် မန်လည် အမေး
အဖြေပေါင်းချုပ်ကျမ်းကို ၁၃၃၉-ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်၌
ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၅။ ယခုတဖန် တတိယခြေလှမ်းအဖြစ် အထက်ဖော်ပြပါ ကျမ်း ၇-
စောင်ပါဝင်သော “မန်လည်ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်ကျမ်း” ကို ၁၃၄၀-ခု
နှစ်တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မန်လည် စာပေ
စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျမ်းစာများကို စက်ဘင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ၌
ထားရှိခဲ့သော အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်အညီ လက်လှမ်းမီသမျှ ရနိုင်
သရွေ့သော ပုံနှိပ်ပြီးစာအုပ်များနှင့်လည်းကောင်း၊ မန်လည်မြို့မပြာသာဒ်
ကျောင်းကြီးရှိ မူရင်းသက်ရေးပေစာမူများနှင့်လည်းကောင်း တိုက်ဆိုင်
စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ ကဲ့လဲ့ချက်များ ရှိပါမူ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
လက်ထက် ဒုတိယဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ အမှူးပြုသည့် ဆရာတော်
ဘုရား၏ တပည့်ကြီးများကိုယ်တိုင် အကွရာတင်ခဲ့သည့် ပေစာမူများကို
မဏ္ဍိုင်ပြု၍ ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည်ကို ဝန်ခံလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မန်လည်
စာပေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့အနေနှင့် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်နိုင်ခွမ်းမရှိရုံမျှမက

ဤသို့ပြုလုပ်ရန်လည်း ရည်ရွယ်ခြင်း မရှိပါ။ တောင့်တမျှော်လင့်ကြသော ရဟန်း ရှင် လူတို့၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ ကျမ်းစာများ ပေါ်ထွက်လာရေး အတွက်သာ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ထားကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဖုဿတ္ထေရဂါထာပါဠိနိဿယကျမ်း

၆။ ဖုဿတ္ထေရဂါထာပါဠိနိဿယကျမ်းကို နောက်ဆုံးထုတ် အဖြစ် တွေ့မြင်ရသည်မှာ ၁၉၂၈-ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ သုခဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ် တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည့် စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပေါင်း ၅၀-အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့ဘူးခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ယင်း ဂါထာသည် ထေရ ဂါထာပါဠိတော် တိသနိပါတ်မှလာသော ကျမ်းစာ ဖြစ်သည်။ ပဏ္ဍရ ဂေါတ္ထရသေ၏ မေးမြန်းလျှောက်ထားချက်ကြောင့် မဏ္ဍလိကမင်း၏သား ရဟန်းတော် ဖုဿမထေရ်က ဖြေကြားဟောပြချက်များကို ဖော်ပြထား ပါသည်။ အနာဂတ်သာသနာတော်အရေးအတွက် လမ်းညွှန်မိန့်ကြား ချက်များဖြစ်၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ ကျင့်ကြံအားထုတ် ကြရသည့် လမ်းစဉ်နှင့် သာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် နည်းလမ်းများ ပါဝင်ပါသည်။ မန်လည်ဆရာ တော်က အနက်ယောဇနာနှင့်တကွ အဖွင့်ကို ရေးသားခဲ့ရာ ၁၂၄၆-ခုနှစ် နယုန်လဆုတ် ၄-ရက် ကြာသပတေးနေ့ မွန်းယွဲ(၂)ချက်တီးအချိန်တွင် ရေးသားပြီးစီးကြောင်း သိရှိရပါသည်။

သမဏပတိရူပပါဠိနိဿယကျမ်း

၇။ သမဏပတိရူပပါဠိနိဿယကျမ်းမှာ ၁၂၇၃-ခုနှစ်က တတိယ အကြိမ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ဘူးသော စာအုပ်ငယ်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ထပ်မံ မရိုက်နှိပ်နိုင်သည်မှာ နှစ်ပေါင်း(၇၀)ခန့် ကြာမြင့်ပြီဟု မှန်းဆပါသည်။ ဤ ကျမ်းစာတွင် ဂေါတမဘုရားသခင်လက်ထက်တော်၌ပင် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏား မျိုးမှ ဖွားမြင်ပြီး မိမိသာလျှင် အရာရာ၌ အတတ်ကျွမ်းဆုံးဖြစ်၍ မိမိထက် သာလွန်သူ မရှိဟု ယူဆလျက် အရပ်ရပ် လှည့်လည် တရား ဟောခဲ့သူ ဂေါတမအမည်ရှိ မထေရ်တပါးရှိခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်သည်

အနာထပိဏ်သူဌေး လှူဒါန်းသော ကျောင်းတော်ကို လက်ခံရန် ကြံတော် မူစဉ် ယင်းမထေရ်နှင့် တွေ့ခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်၏ ဟောပြော ညွှန်ပြ မှုကြောင့် တရားစစ် တရားမှန်ကို သိရှိပြီး ဝန်ချတောင်းပန်၍ ရဟန်း ပြုပေးပါရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ရဟန်းပြုရန် ခေါင်းရိပ်ဆဲဉ်ပင် ရဟန္တာအဖြစ် ထောက်ရှိခဲ့သည်။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော ဂေါတမထေရ် သည် ယင်း၏ဆွေမျိုးများ မေးလျှောက်ချက်ကို ဖြေကြားရန် လောကီ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရန် လိုက်နာရမည့် အကျင့်တရားများကို ဟောကြားခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဟောကြားချက်များသည် ခုဒ္ဒကနိကာယ် ထေရဂါထာပါဠိတော်၌ ဂေါတမထေရ်(၁၀)ဂါထာအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ရာ ဂါထာ ၉ ပုဒ်ကို ထုတ်နုတ်၍ မန်လည်ဆရာတော်က သမဏပတိရူပကျမ်း အဖြစ် ဖွင့်ဆိုရေးသား၍ လမ်းညွှန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သမဏဘဒြကထာပါဠိနိဿယကျမ်း

၈။ သမဏဘဒြကထာပါဠိ-နိဿယကျမ်းမှာ သဠိနိပါတ် သောဏ်က ဇာတ်တော်လာ တရားတော်ဖြစ်ပါသည်။ အရိန္ဒမမင်းသားသည် မိမိ မင်းအဖြစ်ကို ရရှိသောအခါ အချစ်ဆုံးဖြစ်သူ သောဏကသတို့သားကို စစ်သူကြီးအရာပေးမည်ဟု ရည်မှန်းခဲ့သည်။ အရိန္ဒမမင်းသားသည် မင်း အဖြစ်ကို ရရှိ၍ စည်းစိမ်ခံစားရသောအခါ စည်းစိမ်၏ ယစ်မှူးခြင်းဖြင့် အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်းအား နှစ်ပေါင်း(၄၀)တိုင်တိုင် သတိမရ မေ့လျော့ နေခဲ့သည်။ သတိရ၍ သူငယ်ချင်းအား ခေါ်ယူရန် မေ့ မြန်းစုံစမ်းမှာ သိသူပင် မရှိကြသဖြင့် သူငယ်ချင်းအား တွေ့လို၍ တမ်းတနေကြောင်း ဂါထာသီကုံးဖွဲ့နွဲ့၍ ဇာတ်သဘင်သည်တို့အား သိဆိုစေခြင်းဖြင့် ရှာဖွေမှ ရဟန်းဘဝရောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့် ယခု ကဲ့သို့ မိမိထံ လာမတွေ့ဘဲ တဦးတည်း အထီးကျန် ဆင်းရဲစွာ ကျင့်ကြံ နေရဘိသနည်းဟု ကရုဏာဒေါသဖြင့် သူငယ်ချင်းရဟန်းအား မင်းကြီး က မေးလျှောက်ခဲ့၏။ အရိန္ဒမ မင်းကြီး၏ အမေးကို ဖြေဆိုစေရန်အတွက် အထီးကျန်နေရခြင်းမမည်၊ အမှီကောင်းရနေခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ဆင်း ရဲ ဒုက္ခတွင် နှစ်နေရခြင်းမဟုတ်ပဲ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း

တို့ကို ရှင်းလင်းဟောပြော၍ ယင်းသို့ အမှီကောင်းဖြင့် ချမ်းသာစွာ မေ့လျော့နိုင်ရန် လိုက်နာသင့်သည့် အကျင့်တရား နည်းလမ်းကောင်းများကို လမ်းညွှန်ခဲ့ပါသည်။ ဤတရားတော်များကို မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားက သမဏဘဒြကထာပါဌ်နိဿယတွင် သီကုံးဖွင့်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော (၆၇)နှစ်ခန့်က တကြိမ်ရိုက်နှိပ်ခဲ့ဘူးသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ထည့်သွင်း ရိုက်နှိပ်ရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သာမညဖလသုတ် ပါဌ်-နိဿယ

၉။ ဤ သာမညဖလသုတ်မှာ ဘုရားဟော သာမညဖလသုတ်ကို မိုး၍ သင်္ဂဟဂါထာအဖြစ် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရေးသားခဲ့သော ကျမ်းစာဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကျမ်းစာကို ကချင်လူမျိုး လူဆိုးအချို့၏ဘေးဖြင့် ရောထွေးယှက်တင် နေခဲ့ရသည့်ကြောက်မက်ဖွယ် ဥပါဒ်ဖြစ်စဉ်ကာလ ၁၂၄၅-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက်နေ့က ရေးသားပြီးစီးခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ ယင်းကျမ်းစာတွင် ရဟန်းဖြစ်ရခြင်း၏ အကျိုးတရားများနှင့် ရဟန်းဖြစ်အောင် ကျင့်ဆောင်ရသော နည်းလမ်းအကျင့်တရားများကို ရေးသား ဟောပြထားပါသည်။ အထက်ပါ ၄-ကျမ်းကို ဟဲ့၍ ၁၉၂၈-ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ သုခဝတီပုံနှိပ်တိုက်က ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့ဘူးသည်ကို တွေ့ရရာ နှစ်ပေါင်း (၅၀) ကြာမြင့်နေသော ကျမ်းတစောင် ဖြစ်၍ ရိုက်နှိပ်ရာတွင် ထည့်သွား စီစဉ်ထားပါသည်။

ဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဌ်-နိဿယ

၁၀။ ဂိရိမာနန္ဒသုတ်သည် မရပ်နိုင် မတည်နိုင်အောင် အနာရောဂါ ရနေသော ဂိရိမာနန္ဒမည်သည့် ရဟန်းတော်အား ဟောပြောရန် မြတ်စွာဘုရားသည် ညီတော် အရှင်အာနန္ဒာ အား သင်ကြားပေးသော သုတ်ပါဌ်တော် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတရားတော်ကို နာကြားရသည့်အခါ ရဟန်းတော် ဂိရိမာနန္ဒသည် အနာရောဂါမှ ပျောက်ကင်း ချမ်းသာခဲ့သည်။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဌ်တော် ဒသကနိပါတ်၊ ဒုတိယပဏ္ဏာသက-သမိတ္တဝဂ် နာ သုတ်တော်ဖြစ်၍ သညာဆယ်ပါးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်း

ရပ်များကို ဟောကြားထားပါသည်။ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားက အနက် ပြန်ကာ မြန်မာလို ဖွဲ့ဆိုရေးသားခဲ့ရာ ၁၂၄၄-ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်နေ့တွင် ရေးကူးပြီးစီးကြောင်း မှတ်တမ်းတွေ့ရပါသည်။ ၁၂၈၆-ခုနှစ်က ရန်ကုန်မြို့ ကဝိမျက်မှန် ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ဘူးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

အဘိဏ္ဍသုတ် ပါဠိ-နိဿယနှင့် သံဝေဂကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်

၁၁။ ယင်းကျမ်းသည် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင် ရေးသားစီရင်ခဲ့သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်ပတ်သက်သော ကျမ်းစာပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းကျမ်းနှင့်တူ၍ သံဝေဂ ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်ကိုလည်း ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ ဆရာတော်ဘုရားသည် သက်ရွယ်ကြီးရင့်၍ မကျန်းမမာ ဖြစ်ချိန်တွင် သင်္ခါရာမ္မကို နှလုံးသွင်းခဲ့ပါသည်။ မိမိထံ လာရောက်ကန်တော့ကြသူတို့ အားလည်း သံဝေဂကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းသစ်ကို နှုတ်ဖြင့်ချပေးပြီး အောက် မေ့ ဆင်ခြင်ကြစေသည်။ အထူးသဖြင့် ထိုစဉ်က အသက် ၁၀-နှစ်အရွယ် ရှိသော သီလရှင် “မပဒုံ”ကို နေ့စဉ် နှုတ်တိုက်သင်ပေးခဲ့သည်။ သံဝေဂ ယူပုံ အမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းပင်ဖြစ်၍ လွယ်ကူစွာ နားလည် သဘောပေါက်နိုင်သည့် လင်္ကာဖြင့် သီကုံးထားပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင်ရပ် ဦးရွှေဂွန်းလမ်း အမှတ် ၃၀၊ ရတနာပုံ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ဘူးကြောင်း စာအုပ်အထောက်အထား တွေ့ရှိ ရပါသည်။

လောကသမုဒယကျမ်း

၁၂။ လောကသမုဒယကျမ်းကား နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်လာ ကျမ်းစာဆောင် ဖြစ်ပါသည်။ မန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ကသာမြို့ လေးထပ်ကျောင်းကြီးတွင် သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ် ကာလ ၁၂၅၆-ခုနှစ်က ကသာမြို့ မြောက်ရပ်နေ ဒါယိကာမကြီး ဒေါ်ပိုးအုန်း တောင်းပန်လျှောက်ထားချက်အရ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤ ကျမ်းသည် ရဟန်းတို့အား လောကီမှထွက်မြောက်ရာ အကျင့်ကောင်း

လမ်းမှန်ကိုညွှန်ပြသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ကျမ်းတကျမ်းဖြစ်၍ တူရာဘာသာရပ်အလိုက် စုပေါင်းသည့် ဤ“မန်လည် ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေါင်းချုပ်ကျမ်း” တွင် ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ၁၉၂၉ - ခုနှစ်က မန္တလေးမြို့ ရတနာသိဒ္ဓိ ပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ဘူးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

မန်လည်ဒေသ

၁၃။ မန်လည်ဒေသသည် ယခုအခါ စစ်ကိုင်းတိုင်း အင်းတော်မြို့နယ်တွင် ပါဝင်သည့် ကျေးရွာကြီးတရွာဖြစ်၍ မန္တလေး မြစ်ကြီးနား ရထားလမ်းတွင် မန္တလေးမှ (၂၀၂) မိုင်ခန့်အကွာ ဆည်ရွာဘုဘာမှအနောက် ခြေလျင်ခရီး ၂-မိုင်ခန့်အကွာ မဲဇာခရောင်းကမ်း၌ တည်ရှိ ပါသည်။ သမိုင်း အရမှာ ရှေးယခင် ပါဠိလိပုတ် ပြည်တွင် ဗိန္ဓုသာရမင်း စိုးစံတော်မူသည့် အချိန်ကပင် နုရာဒေဝ အမည်ရှိသော အမတ်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး မြန်မာမင်းများ လက်ထက်တွင် မြို့ဝန် အဆင့်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သော ဒေသဖြစ်ကြောင်းကို မန်လည်ဆရာတော်၏ ပညာဝိမံသနကထာကျမ်းလာ မိုးတားမြို့စား အညာမြစ်စဉ်ဝန်၏ အမေးကို ဖြေခမ်းတွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ (အကျယ်ကို သိလိုမှ မန်လည် အမေးအဖြေပေါင်းချုပ်ကျမ်းကို ဖတ်ရှုပါရန်)

မန်လည်ဆရာတော်

၁၄။ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကို အထက်ပါဒေသ၌ ၁၂၀၃ ခုနှစ် (နှောင်း) တန်ခူးလဆန်း ၁၂-ရက် အင်္ဂါနေ့ ညဉ့်သုံးချက်တီးကျော် တွင် မြို့စာရေးကြီး ဦးတင်ညိုနှင့် ဇနီး ဒေါ်ဖြေတို့မှ ဖွားမြင်ခဲ့ရာ ငယ်မည် မှာ “မောင်မာ” ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်းသိုမြို့ တောင်ပေါ်ကျောင်းတွင် စာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၆-နှစ် အရွယ်တွင် ရှင်ပြု၍ “ဇဝန” ဟု ဘွဲ့မည်ရပါသည်။ ပညာပါရမီ ရင့်သန်သူဖြစ်၍ စာပေကျမ်းဂန်အရာတွင် ထူးခြားစွာ တတ်ကျွမ်းလှပါသည်။ ကဗျာလင်္ကာ သီကုံးဖွဲ့နွဲ့ရာတွင်လည်း ကျွမ်းကျင် ရုံမျှမက ဘင်္ဂလီ၊ နာဂရီ၊ သက္ကဋ္ဌစသည့် ဘာသာရပ်တို့ကိုပါ တတ်မြောက်

ခြင်း၊ ဗေဒင်ကျမ်း၊ ဆေးကျမ်း၊ ဓာတ်ကျမ်းမှတစ်ဆင့် လောကီရေးရာ ပညာ ရပ်များကို တတ်သိနားလည်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ၁၉၁၇-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်း ခံရပါသည်။ နောင်တွင် မကာရလောပအကျော် မန်လည်ဆရာတော်ဟု မြန်မာစာပေ သမိုင်းတွင် ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ မန်လည်ဒေသတွင် လက်ရှိဆက်ခံသည့် ဆရာတော်မှာ တတိယမြောက် ဆရာတော်ဖြစ်၍ မကာရလောပအကျော် မန်လည်ဆရာတော်ကို ပထမ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားဟုလည်း ရေးသား ကြပါသည်။

၁၅။ ၁၂၂၅-ခုနှစ် နှစ်ဦးတွင် ဆရာတော် ဦးနန္ဒမဉ္ဇူအား ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာအဖြစ်ပြု၍ ယင်းနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက်တွင် အောင်းပင် ရွာ ဝါတော် (၆၀) ရ အရှင်ဂုဏ်ဝါမထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြု၍ ဒုတိယ အကြိမ် အဖြစ်လည်းကောင်း ရဟန်းခံခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်ကို လှည့်လည် သာသနာပြုတော်မူရုံမျှမက မဟာသုတကာရီ မဿဒေဝလင်္ကာသစ်ကျမ်းကြီးအပါအဝင် ကျမ်းစာအစောင်ပေါင်း (၆၀) ကျော်နှင့် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး၊ ပျို့လင်္ကာ ကဗျာ အများအပြားပင် ရေးသားပြုစုတော် မူခဲ့ပါသည်။ ၁၂၇၂-ခုနှစ် တော်သလင်းလဆန်း (၁၃) ရက်နေ့ နံနက် ၁-၃၀-နာရီအချိန် သက်တော် (၇၄) ဝါတော် (၅၆) ဝါအရတွင် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူခဲ့၍ ကြွင်းကျန်သော ရုပ်ကလာပ် တော်မှာ ယနေ့တိုင်အောင် မပုပ်မသိုး တည်ရှိသဖြင့် အများပြည်သူ လာရောက်ဖူးမြော် ကန်တော့ခြင်းကို ခံယူလျက်ရှိပါသည်။ (အကျယ်ကို သိလိုပါမူ ကျွန်ုပ်တို့ထုတ်ဝေသော မဿဒေဝလင်္ကာသစ်ကျမ်းကြီးနှင့် မန်လည် အမေးအဖြေပေါင်းချုပ် ကျမ်းကြီးတို့တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။)

ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

၁၆။ ကျွန်ုပ်တို့ မန်လည်စာပေ ဘေ့ဂျော့ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် မိမိတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အကောင်အထည်ပေါ်စေရန် လုပ်ဆောင်လိုသည့် အာသိသ ပြင်းပြသော်လည်း ကျမ်းကျင်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အများအယွင်း

အတိမ်းအစောင်း မရှိစေရန် အထူးဂရုပြု၍ ကြီးပမ်းခဲ့ကြပါသည်။ အမှားအယွင်း ကင်းစင်နိုင်သမျှ ကင်းစင်အောင် ကြီးကြပ်ပေးကြသော နာယကအဖွဲ့ဝင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် လူပုဂ္ဂိုလ်များအား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ရိုက်နှိပ်ပြီးစာအုပ်များ ရှာဖွေပေး၍ လိုအပ်ချက်များကို ထောက်ညွှန်ပြသသည့် မန်လည်မြောက်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဉာဏိန္ဒာအားလည်းကောင်း၊ မူရင်းစာပေများကို ရေးကူးခြင်း၊ ရေးကူးပြီး စာမူကို စိစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးကြသည့် အင်းကော်မြို့မကျောင်းဆရာတော် ဦးနန္ဒဝံသအမှူးပြုသည့် ရဟန်းသာမဏေများကိုလည်းကောင်း၊ လက်ရေးစာမူမှ လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ကူးယူပေးကြသော လမ်းစဉ်လူငယ်အတွင်းရေးမှူး ဦးထွန်းစိန်အမှူးပြုသည့် လူငယ်စာပေဝါသနာရှင်များအားလည်းကောင်း၊ အကြံဉာဏ်နှင့် လုပ်အားကူညီကြသော မြို့နယ်ပါတီယူနစ်နှင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီမှ ကော်မတီဝင်များ ဝန်ထမ်းများကို လည်းကောင်း မန်လည်စာပေ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

၁၇။ ကျွန်ုပ်တို့ စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှ ကြီးပမ်းအားထုတ်၍ အပြစ်အနာအဆာ ကင်းစင်အောင် ကြံဆောင်ခဲ့ကြသော်လည်း အနည်းနှင့်အများ ချို့ယွင်းမှုများ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါသည်။ တွေ့ရှိကြပါက ကျွန်ုပ်တို့အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်၍ ထောက်ညွှန်အကြံပေးခြင်းဖြင့် လမ်းပြသွားကြစေလိုပါသည်။ ကျေးဇူးတင်စွာခံယူ၍ နောင်တွင် ပြင်ဆင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုအပ်ပါသည်။

မန်လည်စာပေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

နာယကပုံဂိုဏ်းများ

- ၁။ ဦးပုည တတိယမန်လည်ဆရာတော်၊
- ၂။ ဦးနန္ဒဝံသ အင်းတော်မြို့မကျောင်းဆရာတော်၊
- ၃။ ဦးဉာဏိန္ဒ မန်လည်မြောက်ကျောင်း ဆရာတော်၊
- ၄။ ဦးစိန်လွင် အင်းတော်မြို့နယ် ပါတီယူနစ်၊
- ၅။ ဦးရန်လင်း အင်းတော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ။

အမှုဆောင်အဖွဲ့

- ၁။ ဦးဘဌေး မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊
- ၂။ ဦးခင်မောင် မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ၊
- ၃။ ဦးလှဖေ မြို့နယ်လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး ငွေထိန်း၊
- ၄။ ဦးထွန်းစိန် လမ်းစဉ်လူငယ် စာရင်းစစ်၊
- ၅။ ဦးစိန်ဦး အငြိမ်းစားရဲဝန်ထောက် စာရင်းစစ်၊
- ၆။ ဦးဘကြွယ် အငြိမ်းစားတောအုပ်ကြီး အဖွဲ့ဝင်၊
- ၇။ ဦးကျော်အေး မြို့နယ်သမဝါယမ အဖွဲ့ဝင်၊
- ၈။ ဦးဘသိန်း အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာ အဖွဲ့ဝင်၊
- ၉။ ဦးခင်မောင်သန်း မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၀။ ဦးထွန်းညွန့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၁။ ဦးစက်ဖေ မန်လည် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၂။ ဦးအေးမောင် မန်လည် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၃။ ဦးသန်းဖေ မန်လည် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၄။ ဦးသိန်း မန်လည် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၅။ ဦးအေး မန်လည် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၆။ ဦးစိန်ခိုင် ဝါးဖြူတောင် အဖွဲ့ဝင်၊
- ၁၇။ ဦးညွန့်အောင် မြို့နယ်လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အတွင်းရေးမှူး၊
- ၁၈။ ဦးတင်ကြည် မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့ တုံ့ဘက်အတွင်းရေးမှူး။

နိဿျာနိကဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏
သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်
သာကိဇာတ်ပြီပြီ လဇ္ဇီပေသလ သိက္ခာကာမ
သီလဝန္တသမဏအစစ် ဖြစ်လိုကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်မ္တန် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ အကျိုးငှါ
ကောင်းစွာရည်သန်၍ မန်လည်မြို့မ ပြာသာဒ်
' ကျောင်းကြီးအရှင် ဖြစ်တော်မူသော

မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သည့်

ပုဿတ္ထေရဂါထာပါဌ် ၎င်းနိဿယ၊
သမဏပတိဂ္ဂပပါဌ် ၎င်းနိဿယ၊
သမဏဘဒြကထာပါဌ် ၎င်းနိဿယ၊
သာမည ဇလသုတ်ပါဌ် ၎င်းနိဿယ များ။

မန်လည် ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေါင်းချုပ်ကျမ်း

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ဖုဿတ္ထေရဂါထာ ပါဠိနိဿယ ၁-မှ ၄၇
၂။	သမဏပတိရူပ ပါဠိနိဿယ ၄၉-မှ ၇၃
၃။	သမဏဘဒြကဏ္ဍာ ပါဠိနိဿယ ၇၅-မှ ၉၂
၄။	သာမညဖလသုတ် ပါဠိနိဿယ ၉၃-မှ ၁၀၀
၅။	ဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိနိဿယ ၁၀၃-မှ ၁၀၃
၆။	လောကသမုဒယ ပါဠိနိဿယ ၁၉၇-မှ ၂၇၉
၇။	အဘိဏှသုတ် ပါဠိနိဿယနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်	၂၀၃-မှ ၃၀၇

ဗုဒ္ဓသက္ကရာဇ်ဂါထာပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) ပါသာဒိကေ ဗဟူ ဒိသ္မာ၊ ဘာဝိတတ္ထေ သုသံဂုတေ။
ဣသိ ပဏ္ဍရသဂေါတ္တော၊ အပုစ္ဆိ ဖုဿသဝုယံ။
- (၂) ကိံဆန္ဒာ ကိမဓိပ္ပိယာ၊ ကိမာကပ္ပိ ဘဝိဿရေ။
အနာဂတမ္ပိ ကာလမ္ပိ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။
- (၃) သုနကာဟိ ဝစနံ မယျံ၊ ဣသိပဏ္ဍရသဝုယ။
သက္ကစ္စံ ဥပစာရေဟိ၊ အာစိက္ခိဿာမ္ပနာဂတံ။
- (၄) ကောဓနာ ဥပနာဟိ စ၊ မက္ခိ ထမ္ပိ သဌာ ဗဟူ။
ဣဿုကီ နာနာဝါဒါစ၊ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတေ။
- (၅) အညာတမာနိနော ဓမ္မေ၊ ဂမ္ဘိရေ တီရဂေါစရာ။
လဟုကာ အဂရူ ဓမ္မေ၊ အညမညမဂါရဝါ။
- (၆) ဗဟူ အာဒိနဝါ လောကေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိနာဂတေ^၁။
သုဒေသိတံ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ကိလေသိဿန္တိ ဒုမ္မတီ။
- (၇) ဂုဏဟိနာပိ သံဃမ္ပိ၊ ဝေါဟရန္တာ ဝိသာရဒါ။
ဗလဝန္တော ဘဝိဿန္တိ၊ မုခရာ အသုတာဝိနော^၂။
- (၈) ဂုဏဝန္တောပိ သံဃမ္ပိ၊ ဝေါဟရန္တာ ယထာတ္ထတော။
ဒုဗ္ဗလာ တေ ဘဝိဿန္တိ၊ ဟိရိမနာ အနတ္တိကာ။

၁-ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိနာဂတေ(ဆဋ္ဌ မှ၊ ခု ၂- ၃၄၁)

၂-အသုတာဝိနော(ဆဋ္ဌ မှ၊ ခု ၂- ၃၄၁)

- (၉) ရဇတံ ဇာတရူပံ ဝါ၊ ခေတ္တံ ဝတ္ထုမဇေဋ္ဌကံ။
ဒါသိဒါသဉ္စ ဒုမေဓော၊ သာဒိယိဿန္တိနာဂတေ။
- (၁၀) ဥဇ္ဈာနသညိနော ဗာလာ၊ သိလေသု အသမာဟိတာ။
ဥန္ဒဋ္ဌာ ဝိစရိဿန္တိ၊ ကလဟာဘိရတာ မဂါ။
- (၁၁) ဥဒ္ဓတာ စ ဘဝိဿန္တိ၊ နိလစိဝရပါရုတာ။
ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သိဂိ၊ စရိဿန္တုရိယာ ဝိယ။
- (၁၂) တေလသဏ္ဍေဟိ ကေသေဟိ၊ စပလာ အဉ္ဇိတက္ခိကာ။
ရထိယာယ ဂမိဿန္တိ၊ ဒန္တဝဏ္ဏိတပါရုတာ။
- (၁၃) အဇေဂ္ဂန္တံ ဝိမုတ္တေဟိ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ။
ဇိဂ္ဂန္တိဿန္တိ ကာသာဝံ၊ သြဒါတေသု သမုတ္တိတာ။
- (၁၄) လာဘကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုသိတာ ဟိနဝိရိယာ။
ကိစ္ဆန္တာ ဝနပတ္တာနိ၊ ဂါမန္တေသု ဝသိဿရေ။
- (၁၅) ယေ ယေ လာဘံ လဘိဿန္တိ၊ မိစ္ဆာဇိဝရတာ သဒါ။
တေ တေဝ အနုသိက္ခန္တာ၊ ဘမိဿန္တိ အသံယတာ။
- (၁၆) ယေ ယေ အလာဘိနော လာဘံ၊ န တေ ပုဇ္ဇာ ဘဝိဿရေ။
သုပေသလေပိ တေ ဓိရေ၊ သေဝိဿန္တိ န တေ တဒါ။
- (၁၇) မိလက္ခရဇနံ ရတ္တံ၊ ဂရဟန္တာ သကံ ဓဇံ။
တိတ္ထိယာနံ ဓဇံ ကေစိ၊ ဓာရေဿန္တုဝဒါတကံ။

၁-ဇာတရူပဉ္စ(ဆဋ္ဌမ၊ ခု ၂-၃၄၁)
 ၂-သာဒိယိဿန္တိ'နာဂတေ(ဆဋ္ဌမ၊ (ခု ၂-၃၄၁)
 ၃-အဇ္ဈာနက္ခိကာ(ဆဋ္ဌမ၊ ခု ၂-၃၄၁)
 ၄-ဒန္တဝဏ္ဏိကပါရုတာ(ဆဋ္ဌမ၊ ခု ၂-၃၄၁)
 ၅-ကုသိတာ(ဆဋ္ဌမ၊ ခု ၂-၃၄၂)
 ၆-ဘဝိဿန္တိ(ဆဋ္ဌမ၊ ခု ၂-၃၄၂)

- (၁၈) အဂါရဝေါ စ ကာသာဝေ၊ တဒါ တေသံ ဘဝိဿတိ။
ပဋိသင်္ခါ စ ကာသာဝေ၊ ဘိက္ခုနံ န ဘဝိဿတိ။
- (၁၉) အဘိဘူတဿ ဒုက္ခေန၊ သလ္လဝိဒ္ဓဿ ရူပတော။
ပဋိသင်္ခါ မဟာသောရာ၊ နာဂဿာသိ အစိန္တိယာ။
- (၂၀) ဆဒ္ဒန္တော ဟိ တဒါ ဒိသ္မာ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဒဇံ။
ယာဝဒေဝံ ဘဏိ ဂါထာ၊ ဂဇော အတ္ထောပသံဟိတာ။
- (၂၁) အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္ထံ ပရိဒဟိဿတိ။
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။
- (၂၂) ယော စ ဝန္တကသာဝဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ။
- (၂၃) ဝိပန္နသီလော ဒုမ္မေဓော၊ ပါကဋ္ဌော ကာမကာရိယော။
ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တော နိဿုက္ကော၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။
- (၂၄) ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော၊ ဝိတရာဂေါ သမာဟိတော။
ဩဒါတမနသကံပေါ၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ။
- (၂၅) ဥဒ္ဓတော ဥန္နဋ္ဌော ဗာလော၊ သိလံ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဩဒါတကံ အရဟတိ၊ ကာသာဝံ ကိံ ဣရိဿတိ။
- (၂၆) ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယော စ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တာ အနာဒရာ။
တာဒိနံ မေတ္တစိတ္တာနံ၊ နိဂ္ဂဏိဿန္တိနာဂတေ။
- (၂၇) သိက္ခာပေန္နောပိ၊ ထေရေဟိ၊ ဗာလာ စိရဓာရဏံ။
န သုဏိဿန္တိ ဒုမ္မေဓော၊ ပါကဋ္ဌော ကာမကာရိယာ။

၁-တာဝဒေဝ(ဆဋ္ဌ မှ၊ ၃ ၂-၃၄၂)
၂-နိဂ္ဂဏိဿန္တိနာဂတေ(ဆဋ္ဌ မှ၊ ၃ ၂-၃၄၃)
၃-သိက္ခာပေန္နောပိ(ဆဋ္ဌ မှ၊ ၃ ၂-၃၄၃)

မန်လည်ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်

- (၂၈) တေ တထာ သိက္ခိတာ ဗာလာ၊ အညမညံ အဂါရဝါ။
နာဒိယိဿန္တုပဇ္ဇာယေ၊ ခဠုဂေါဝိယ သာရထိံ။
- (၂၉) ဧဝံ အနာဂတဒ္ဓါနံ၊ ပဋိပတ္တိ ဘဝိဿတိ။
ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၊ ပတ္တေ ကာလမ္ပိ ပစ္စိမေ။
- (၃၀) ပုရာ အာဂစ္ဆတေ တေ၊ အနာဂတံ မဟဗ္ဘယံ။
သုဗ္ဗစာ ဟောထ သခိလာ၊ အညမညံ သဂါရဝါ။
- (၃၁) မေတ္တစိတ္တာ ကာရုဏိကာ၊ ဟောထ သီလေသု သံဝုတာ။
ဇာရဒ္ဓဝီရိယာ ပဟိဘတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဠုပရက္ကမာ။
- (၃၂) ပမာဒံ ဘယဘော ဒိသ္မာ၊ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော။
ဘာဝေထဠုဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဖုသန္တာ အမတံ ပဒန္တိ။

ဖုဿထေရဂါထာပါဌ် ပြီးပြီ။

မုသမတ္တရ ဂါထာအနက်

ရှေးရှေးသော ဘုရားသခင်တို့ထံ ဆုပန်ခံယူ ထိုထိုဘဝ ဖြစ်သမျှတို့၌
ဝိဝဇ္ဇူပနိသိတကုသိုလ်ထူးကို ဆည်းပူးလေ့ကျက် လူ့ဘုံနတ်ဌာန် စုန်ဆန်
ကျင်လည် ငါတို့သကျ ဂေါတမလက်ထက်တော်၌ တပါးသော မဏ္ဍလိက
မင်း၏ သားဖြစ်၍ ဖုဿမင်းသားဟု မှည့်၏။ ထိုဖုဿမင်းသားသည်
သိကြားလိမ္မာ ချိန်ခါရွယ်ရောက် တတ်မြောက်ပြီးစီးသော အတတ်ရှိသည်
ဖြစ်လျက် ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံရကား ငါးပါးကာမဂုဏ် ရေအစုန်တို့၌
မသုန်မမျော မမောမမက် မငြိယှက်ဘဲ တပါးသောရဟန္တာမထေရ်ကြီး
ထံမှ တရားစကားကို နာရသဖြင့် သဒ္ဓါတရားကို ရသည်ဖြစ်၍ ရဟန်း
ပြုပြီးလျှင် စရိယာနုကုလကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ဈာန်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြေပါဒက
သမထဖြင့် အနိစ္စစသော ဝိပဿနာကို ပွားစေ၍ ဆဋ္ဌဘိည ရဟန္တာစစ်
ဖြစ်တော်မူသတည်း။ တနေ့သ၌ ပဏ္ဍရဂေါတ္တမည်သော ရသေ့တဦးသည်
အထံတော်သို့ ကပ်၍ တရားနာလာသည်ရှိသော် သီလာစာရ သမ္ပန္နဂုဏ်
လုံခြုံ စောင့်ရှောက် အပ်သော ဣန္ဒြိယ သံဝရ ဘာဝိတ ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်
သော ရဟန်းမြတ်တို့ကိုမြင်၍ ကြည်လင် နူးညှစ်သော စိတ်ရှိသဖြင့်
ဤသို့သော ပဋိပတ် သဗ္ဗညု အဆုံးအမတော်မြတ်သည် 'လောကဓာတ်
လူ့ရွာဝယ် ရှည်ကြာစွာတည်ပါမှုကား အလွန်ကောင်းလေစွဟု ကြံ၍
အနာဂတ်၌ ပဋိပတ်စကားတို့ကို လျှောက်ထား မေးမြန်းရှာသတည်း။
ထိုအကြောင်းကို သင်္ဂါယနာတင် အရှင်မြတ်တို့သည် အတ္တသမ္ပန္န နိဒါန
ကို ဖော်ပြထင်ရှား ထားတော်မူခြင်းငှါ "ပါသဒ္ဓိကေ" စသော ပဌမ
ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ဒုတိယဂါထာကား မေးလျှောက်ခြင်း ပုစ္ဆာ
တည်း။ တတိယ ဂါထာကား ပဋိညာဉ်ဂါထာတည်း။ နောက် ၂၆-ဂါထာ
တို့ကား အာစိကုန ဂါထာတို့တည်း။ နောက် ၃ ဂါထာတို့ကား ဩဝါဒ
ဂါထာတို့တည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အနက်ကား—

၁။ ပဏ္ဍရသဂေါတ္တော၊ ပဏ္ဍရမည်ဟေ့ ရှင်ရသေ့နှင့်တူသော အနွယ်ရှိသော။ တနည်း-ပဏ္ဍရဂေါတ္တော၊ ပဏ္ဍရအနွယ်ရှိသော။ သော ဣသိ၊ ထိုရသေ့သည်။ ပါသာဒိကေ၊ မိမိတို့အကျင့်မြတ်ဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်ကုန်သော။ ဘာဝိတတ္တေ၊ သမထ-ဝိပဿနာ ဘာဝနာ-နှစ်တန် ယုဂနန်တို့ဖြင့် ဖန်ဖန်ဖွဲ့ယှက် ကျေညက် နူးနပ် ပွားစေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်ထသော။ သုသံဝုတေ၊ ကောင်းစွာ ကုံလုံ လုံခြုံစောင့်ရှောက်အပ်သော ဣန္ဒြေ ရှိကုန်ထသော။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော ရဟန်းသံဃာတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဝါ၊ မြင်သောကြောင့်။ ဖုဿသဝုယံ၊ ဖုဿအမည်ရှိသော အရှင်မြတ်ကို။ အပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။

ဤဂါထာ၌ ပဏ္ဍရသဂေါတ္တော၌ ပဌမအနက်သည် အဋ္ဌကထာနည်း။ သဒ္ဓါသဒ္ဓါသည် သမာနသဒ္ဓါ၏ ကာရိယတည်း။ ဟရိသဝဇ္ဇောစသည်၌ သဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ ဒုတိယ အနက်ကား- ပကရဏန္တရနည်း။ ယင်း သဒ္ဓါကား-သသိလဝါ-စသည်တို့၌ သဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ ပဏ္ဍရနှင့်ဂေါတ္တ သဒ္ဓါသည် သဒ္ဓါ ခြားလျက် နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စိဝရလာဘေန-ကဲ့သို့ ပဒန္တရသမာသ်ဖြစ်သတည်း။ သဝုယံ၌ သဒ္ဓါကား သံဝိဇ္ဇမာန အနက် ဟောတည်း။ ပဏ္ဍရမည်ဟေ့၌ မည် ဟေ့ဟူသည် အမည်ရှိသည် ဟူလို။ ဟိကို ဟေ့ဟူ၍လည်း ခေါ်လေ့ရှိကြကုန်၏။ ဒိသ္မာ၌ တွာပစ္စည်းကို ဟိတ် အနက်လည်း ကြံ။

ကတ္တားကဲ့ဘိ၊ မတူရှိက၊ မိမိကတ္တား၊ သမ္ပန်ထား၍၊ ဖြစ်ငြားဟိတ်မှာ၊ သက်တို့လာသည်၊ မှန်စွာ တွာဒိပစ္စည်း သဘောတည်း—

ဟူသော နိယံတို့နှင့်အညီ “သီဟံ ဒိသ္မာ ဘယံ ဟောတိကဲ့သို့ မြင်တတ်သော ယောကျ်ားဟူသော ကတ္တား ဖြစ်တော်သော ကြောက်ခြင်းဟူသော ကတ္တား နှစ်ပါးကဲ့ဘိ မတူ၏သို့ မဟုတ် တကား ဟူတုံငြားအံ့ မဟုတ်လင့်ကစား အမှားမဟုတ်ပါ။ နိယံဆရာ ဆိုသည်မှာကား သဒ္ဓါ ဟူက ယေဘုယျသို့ လိုက်သတည်း။ အပ္ပကအားဖြင့်လည်း—

ကတ္တားတူလျက်၊ ဟိတ်အနက်၊ သက်၏ တွာဒိပစ္စည်းတည်း။

ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဥ တွာန၊ ကေစံ ဣဓ ပုဂ္ဂလံ။

တေမတ္ထဉ္စ ဗျာကာသိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘိက္ခုန သန္တိကေ—

ဟူသော ဣတိဝုတ် ပါဠိတော်၌ ဥ တွာဟူသော ပုဗ္ဗကာလကြိယာ၏ ကတ္တားလည်းဗုဒ္ဓေါ၊ ဗျာကာသိဟူသော အပရကာလ ကြိကာ၏ ကတ္တားလည်း ဗုဒ္ဓေါ၊ ယင်းသို့ ကတ္တား မကွဲပြားဘဲ ကိုပင် တွာပစ္စည်းကို ပုဗ္ဗကာလကြိယာ ဝိသေသန အနက် ဟိတ်အနက်တို့၌ နှစ်ချက်ပင် စီရင်၍ အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တဆရာ အဋ္ဌကထာ၌ ကောင်းစွာဖွင့်ပြတော်မူသတည်း။

ဥ တွာနာတိ ပုဗ္ဗကာလကြိယာ။ ဉာဏပုဗ္ဗကံ ဟိ ဗျာကရဏံ။ ဟေတုအတ္ထော ဝါ တွာသဒ္ဓေါ ယထာ သီဟံ ဒိသ္မာ ဘယံ ဟောတိတိ။ ဇာနနဟေတုတိ အတ္ထော။ ၎င်းဣတိဝုတ် အဋ္ဌကထာ။

ပဌဒဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနာဂတမ္ပိ၊ ယခေါင် အခါ နောင်လာလတ္တံ့သော။ ကာလမ္ပိ၊ ကာလ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ သည်။ ကိံ ဆန္ဒာ၊ အဘယ်သို့အခြင်း နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သည်။ ကိံ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘယ်သို့အလိုရှိကုန်သည်။ ကိံ အာကပ္ပ၊ အဘယ် သို့လျှင် အသွင်အကျင့်ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿရေ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ နည်း။ တံ၊ ထိုအလိုအာသယ အာကပ္ပအပြားကို။ ပုစ္ဆတော၊ မေးလျှောက်ပါသော။ ဝေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ တံ၊ အရှင်ဘုရား သည်။ အက္ခာဟိ၊ ဟောကြားမြှောက်ဖော် မိန့်တော်မူပါလော့။

ဆန္ဒသဒ္ဓါကား-အဓိမုတ္တိက အနက်ဟော၊ ယင်းအဓိမုတ္တိကသည်လည်း ဟိနာဓိမုတ္တိက-ပဏိတာဓိမုတ္တိက-နှစ်ပါးတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌—

ကိံ ဆန္ဒာတိ ကိဒိသာဓိမုတ္တိကာ။ ကိံ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ၊ ဥဒါဟု ပဏိတာဓိမုတ္တိကာတိ အတ္ထော— ဟူ၍ ဖွင့်။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဟိနာဓိမုတ္တိက ကား ယုတ်သောသဘောရှိကုန်သော
 ရဟန်း ရှင် လူတို့သည် ယုတ်သော ရဟန်းရှင်လူတို့နှင့် ဆည်းကပ်ပေါင်း
 ဖက်ကုန်၏။ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည် သီလဝန္တတပည့်ရဟန်း သာမဏေ
 တို့ကား ဒုဿီလ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ သီလဝန် ဂုဏဝန် ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့နှင့်
 မဆည်းကပ်နိုင်။ မိမိတို့နှင့် သဘောတူ အလဇ္ဇီ ဒုဿီလ ဟိနာဓိမုတ္တိက
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့သာ အစဉ်လိုက်၍ ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။

ယာယ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟိနာဓိမုတ္တိကေယေဝ
 သေဝန္တိ။ ပဏိတာဓိမုတ္တိကာ ပဏိတာဓိမုတ္တိကေယေဝ ဥပ-
 သကံမန္တိ။ အတ္တနာ သဒိသေ သာရုပ္ပဘိက္ခုယေဝ ဥပသကံမန္တိ။
 သစေ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ သာရုပ္ပဘိက္ခု။ ဣတရေ အသာရုပ္ပ၊
 တေပိ န အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ဥပသကံမန္တိ။ အတ္တနာ သဒိသေ
 သဒိသေ ဟိနာဓိမုတ္တိကေ ဝေ ဥပသကံမန္တိ။

သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာပါဌ်။

တနည်း။ ကတ္တုကမ္ပတာ ဖြစ်သော ပကိဏ်း စေတသိက်၌ အကျိုး
 ဝင်သော ဆန္ဒစေတသိက်တည်း။

အထ ဝါ ကိံ ဆန္ဒာ နာမ ကတ္တုကမ္ပတာ၊ တသ္မာ ကိဒိ-
 သာ ဆန္ဒာ၊ ကိဒိသိ ကတ္တုကမ္ပတာတိ အတ္ထော-ဟု လဒ္ဓဂုဏ်နှင့်
 တက္ခ တဝိကပ်ဖွင့်ပြန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်သဒ္ဓါကား အဇ္ဈာသယ အနက်ဟော။ ယင်းအဇ္ဈာသယ
 ဆည်လည်း သံကိလေသဇ္ဈာသယ၊ ဝေါဒါနဇ္ဈာသယ ဟူ၍ နှစ်ပါး။
 ထို့ကြောင့်—

ကိမဓိပ္ပါယာတိ ကိဒိသာဓိပ္ပါယာ၊ ကိဒိသဇ္ဈာသယာ၊ သံ-
 ကိလေသဇ္ဈာသယာ၊ ဥဒါဟု ဝေါဒါနဇ္ဈာသယာတိ အတ္ထော။
 အဋ္ဌကထာမိန့်။

ယင်း သံကိလေသဗျာသယ ဟူသည်ကား- သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါး။ အနုလောမခန္တိဉာဏ်၊ ယထာဘူတဉာဏ် နှစ်ပါး။ ဤလေးပါး တည်း။

သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ၊ ခန္တိ စေဝါနုလောမိကာ။
ယထာဘူတဉာဏံ ယံ ဉာဏံ၊ တေ အာသယသဒ္ဓိတံ။ မိနံ။

ယခေါင် ဟူသောစကားသည် ရှည်ကြာလေးမြင့်သည် ဆိုလိုသည်။
ပေါရာဏကထာ။

နှစ်နောတိုင်အောင်၊ ယခေါင်ကမ္ဘာ၊ ရှည်မြင့်ကြာအောင်၊ အနာ-
ဂတဝင်၊ စဉ်တိုင်းပင်ကို။ ။ပါရမီခန်း။

ဒုတိယဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၃။ ပဏ္ဍရသဝုယ၊ ပဏ္ဍရအမည်ရှိသော။ ဘောဣသိ၊ အိ
ရသေ့သူမြတ်။ အနာဂတံ၊ ယခေါင်အခါ နောင်လာဖြစ်အံ့ ဖြစ်
လတ္တံ့သော အကြောင်းကို။ အာဇိက္ခိယာမိ၊ ဟောကြားပေအံ့။
မယံ၊ ငါ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ တံ၊ သင်ပဏ္ဍရ ရသေ့သည်။
သုဏောဟိ၊ နာလော့။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ ဥပဓာရေဟိ၊ ဝမ်းထဲ
ပိုက်ခွေ မှတ်ဆောင်လေလော့။

ဤဂါထာ၌-ရသေ့ဟူသော မြန်မာဘာသာသည် သက္ကဋ ဘာသာသို့
အစဉ်လိုက်၍ခေါ်သော ဝေါဟာရတည်း။ သက္ကဋဘာသာ၌ သတ္တမသရ-
ပလုတဖြစ်သော ရိသရ အာဠိတည်းသော ပုလ္လင်ရိသိသဒ္ဓါသည် ရသေ့
ဟော ငါးအထူးဟော အရောင်ဟော ဗေဒင်ဟော-ဟူ၍ ဗင်္ဂရီအက္ခရာရေး
သဒ္ဓသိန္ဓုအဘိဓာန်ကျမ်း၊ သဒ္ဓတ္ထပကာသိကာကျမ်း၊ မုတ္တာဝလိကျမ်း၊ နာဂ
ရီအက္ခရာရေး-သဒ္ဓထောမမဟာနိဂျေမ်းတို့၌ ဆိုကုန်၏။ ယင်းသို့ဖြစ်၍
သက္ကဋဘာသာဖြစ်သော ရိသိသဒ္ဓါ၌ ရိကို ရ-ပြုသဖြင့်၎င်း၊ ဂဝမ္ပတိကို
ဂဝမ္ပတေ၊ သုဇမ္ပတိကို သုဇမ္ပတေ၊ မုနိကို မုနေး-စသည်ဖြင့်၊ ဣကို ပြေ၍
အောက်မြစ်ရေးသား ဖတ်ရွတ်ကုန်သကဲ့သို့ သိကိုလည်း သေ့ဟုရေးသား

ဖတ်ရှုတ်မှု လေ့ကျက်ပြုသဖြင့်၎င်း၊ ရသေ့ဟု မြန်မာဘာသာ-ဝေါဟာ
အတွင်း ဖြစ်သတည်း။

သီလက္ခန္ဓာ၊ စသည်ကျေးဇူး၊ အထူးထူးကို၊ ဆည်းပူးရှာမှီး၊
လေ့ကျက်ပြီး၍၊ ရှေးတီးဗိုလ်လှ၊ ရသေ့ဟူသား၊ စင်ဖြူဆောက်
တည်၊ သူမြတ်မည်နှင့်။

ဟူ၍ (၉) ခန်းလက်တွင် အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ပုဂ္ဂိုလ်အကျော် စပ်ဆို
တော်မူသည်မှာ အနက်ကိုရည်၍ စပ်သောစကားမျှသာ ဖြစ်သည်။ သက္က-
သကြ မဂဓ-နှင့် သက္ကဋ္ဌဘာသာ၊ ဝေါဟာအပြား၊ ထိုနှစ်ပါးတွင်၊ ဣအား
အက္ခရာ၊ လွဲကာလည်းပြု၊ မြန်မာမှုဖြင့်၊ ယခုလူတွင်၊ သိကြားထင်သည်၊
မည်ပင်လည်းကောင်း၊ နတ်စောလောင်းကား၊ ဟူသည်၌ကဲ့သို့ ဘာသာ
ဝေါဟာရ သဒ္ဒါမျှကို သုတ်သင်၍ စပ်တော်မူသည် မဟုတ်တည်း။

တတိယဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၄။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဝါ၊ သာသနာနှစ် တွက်စစ်
ကာလ (၂၃၆) နှစ်ကစ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ နောင်အခါ၌။ တနည်း၊
အနာဂတေ၊ လောကီဈာန်မျှ မရနိုင်ဘိ သုဒ္ဓိလေးဝ သီလကိုသာ
လွန်စွာကြိုးကုတ် အားသစ်သုတ်ရသော သီလယုဂ်ကာလကစ၍
ဗုဒ္ဓသာသနာ နောင်အခါ၌။ တနည်း၊ အနာဂတေ၊ သုဒ္ဓိလေးဝ
သီလမျှလည်း ကင်းကြကုန်ပြန် ကျမ်းဂန်ကိုသာ သင်ပါသမှု လှုံလ
ပြုသော သုကယုဂ်ကာလကစ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ နောင်အခါ၌။
ဗဟု၊ များစွာကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ကောဓနာ၊ အမျက်
ထွက်လေ့ရှိကုန်သည်။ ဥပနာဟိ၊ မုန်းထားကျိုးမဲ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့
ရှိကုန်သည်။ မက္ခိ၊ သူကျေးဇူးကို အထူးမမှတ် ဖျောက်ချေတတ်
ကုန်သည်။ ထမ္ဘိ၊ အလွန်မာန်စွာ လွှားထောင်တောင့်တင်း
ခိုင်မာခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ သဋ္ဌာ၊ မကျင့်မမြတ် မသိတတ်ဘဲ
ကျင့်မြတ်တတ်သိရောင် ဟန်ဆောင်လိမ့်လစ် ကောက်ကျစ်စဉ်း
လဲခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။ ဣဿုကိ၊ သူတပါးဂုဏ် ပြည့်စုံ

သည်ကို မကြည်ညိုဘဲ အလိုမဖြူ ငြူစူရှုတ်ချခြင်း သဘောရှိကုန်
သည်၊ နာနာဝါဒါ၊ အယုဆန့်ကျင် နင်သင်ရုန့်ရင်း အချင်းချင်း
အား ငြင်းခုံခိုက်ရန်ပြုတတ်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ။

အနာဂတေ၌ ပထမအနက်ကား သခေပတ္တ၊ နောက် (၃)နက်ကား
ဝိတ္ထာရတ္ထတည်း။ ထိုနောက် (၃)နက် တို့တွင်လည်း ပထမအနက်ကား
ကေဝါဒနှင့်အညီ၊ ဒုတိယအနက်ကား ဓမ္မပရောဓိနှင့်အညီ၊ တတိယအနက်
ကား-ယင်းအဋ္ဌကထာနှင့်အညီတည်း။ ယင်း အဋ္ဌကထာပါဌ်သည်လည်း
(ဧကေနတိ သတိမဂါထာ။ ပတ္တေ ကာလမ္ပိ ပစ္ဆိမေ-ဟူသောပုဒ်၏ အဖွင့်၌
ထင်ရှားလတ္တံ့။) ။ မုန်းကို နသတ်ဝိသဇ္ဇနီ။

ငက္ခေကုန်း၊ လက်ခြေပြုန်း၊ သူမုန်းစရာဆဲ-ဟူသော ကဝိ-
လက္ခဏသတ်ပုံ။ ။ ချစ်သော်ချစ်နှုန်း၊ မုန်းသော် မုန်းတုံး-ဟူ၍
၎င်း။ ဘောဓုန်းပျော်ပုန်း၊ ရသေ့ဘုန်းကား၊ မျက်မုန်းကျိုးဘွယ်၊
စမွယ်ပ-သ၊ သောကခရီး-ဟူ၍၎င်း။ (၉) ခန်းလင်္ကာ။ ။ ရန်ငြိုး၌
ငြိုးကို ခရာပြန်။ ငအရစ်နှင့်ရေး၊ မာန်သွင်းမငြိုး၊ ဒီမြစ်ရိုးသို့၊
ညှိုးညှိုးညှိုး၊ ရှေ့ဘောင်စီး၍-ဟု နားတော်သွင်း ခဲ့ထားစပ်နှင့်
ညီစေ။ ။ ငြူစူကိုလည်း ၎င်းခရာပြန်၊ မငြိုးငြိုးငွေ၊ ခေါ်လေ့ငြူစူ၊
ကဗျာသာသနတ္ထသင်္ဂဟမိန့်။ ။ ဆန့်ကျင်၌ ဆန့်ကို နသတ်အမြစ်၊ ကျင်
ကို အပင့်ရေးဖတ်လေ၊ လူအဝုန်းနှင့်၊ မဆန့်ကျင်မှု၊ လိုက်လျောပြု
သား။ ဟတ္ထိပါလ (၉) ခန်းပျို့။ ။ ညှိုးရုံးတိုင်ပင်၊ မဆန့်ကျင်တည်း၊
လွန်ကျင်သဖြင့်၊ ရာဇဝင်ပျို့။ ။

ညက်ညက်မုန်ပုန်၊ နဲ့နဲ့နဲ့နဲ့၊ ရုန့်ရုန့်ရင်းရင်းငင်-ဟူသော ကဝိ
လက္ခဏနှင့်ညီအောင် ရုန့်ရင်းကို ရေးဖတ်ကြ။ ။ အချင်းချင်းကို
ပင့်။ ရှေ့ဘုံခြင်းခြင်း၊ ရှေ့ဘုံချင်းဘွင်၊ ထွန်းဝင်းကဲလွန်။ ဘုံခန်း။ ။
ယင်းတွင် ရှေ့ဘုံခြင်းခြင်း၌ ခြင်းခြင်းဟူသည် နိန့်ခြင်းခြင်း ရှေ့
အဆင်းဟူသော အတိရတ္တဝဏ္ဏအနက်။ ရှေ့ဘုံချင်း၌ ချင်းကား-
အချင်းချင်းဟူသော အညမညအနက်။ ဤသို့ နက်ကဲသံတူဟူ

သရဲကို ရှေးလင်္ကာ ကဗျာမော်ကွန်း ချောင်းစသည်တို့၌ သံတူ ထပ်၍ ခွဲထားစပ်မြဲတည်း။

ငြင်းခုံ၌ ငြင်းကို ခရာပြန်ရေး။ မျက်မာန်ဖြည်းညင်း၊ လုပ်ကြံ လျှင်းက၊ ဆန်ငြင်းမဖောက်၊ နားတော်သွင်း။ ။ လတ္တံ့ကိုလည်း ကော်မချွတ်၊ ဖျက်ဆီးလတ္တံ့။ ကြံတတ်စွာလှ။ (၉) ခန်း။ ။ မှီခို မပြတ်၊ ဆည်းကပ်လတ္တံ့၊ နူးညတ်ထိုခါ၊ ၎င်း၊ ကြီးပေါကာ၊ မော်မော သည်။ ငါကားဘယ်နံ၊ ကျွတ်လတ္တံ့။ ၎င်းလင်္ကာတို့နှင့်အညီ ရေးထုံးရေးနည်းမှီအောင် သတိဆောင်၍ ရေးကြကုန်။ ရေး တိုင်းလည်း ဖတ်ရွတ်ကြကုန်။ ရေးထုံးမမှီး၊ ဖတ်နည်းမကျ၊ ရေးဖတ်ကြသည်ကား—

သကျရူပံ၊ ကြံကြံသမျှ၊ တောင့်တရာရာ၊ တတ်ကောင်းစွာ သား၊ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ၊ လူ့ကိစ္စကို၊ ငယ်ကမသင်၊ ပျော်ပါးလွင်မှု၊ အကြင်သူအား၊ စကားချေတင်၊ သဘင်မပြု၊ ခံတွင်းမဲ့သို့၊ ချိုတု ပညာ၊ ညှိုးမျက်နှာနှင့်၊ ရှိရှာလန်ထိတ်၊ အသံသိတ်၏၊ တိတ်တိတ် မနေ၊ ဆိုပါချေလည်း၊ မပြေမပြစ်၊ အထစ်ထစ်လျှင်၊ ကျစ်လစ်မရှိ၊ အငြိုငြိတည့်၊ ဟုတ်လိနိုးနိုး၊ ဆင်ကန်းတိုးသို့၊ အကျိုး အကြောင်း၊ ကောင်းကောင်းမမှန်၊ သမ္မန်ပါဌ်လျောက်၊ ရှေ့ နောက်မညီ၊ အစီအလျဉ်၊ အစဉ်မသင့်၊ တဖျင့်တပါး၊ ရယ်ဘွယ် များခဲ့၊ ဘိုးဘွားမိဘ၊ သူကြီးမရှိ၊ မလှမညှိုး၊ မစိုးမရိမ်၊ နတ် စည်းစိမ်သို့၊ ရှေ့အိမ်ဘုံမြင့်၊ ခုနစ်ဆင့်ထက်၊ နေလင့်ကစား၊ ပြာသာဒ်ဖျားဝယ်၊ နားသည့်ကျိုးမျှ၊ ပမာကျလိမ့်၊ အင်္ဂုပဉ္ဇင်၊ သွင်ပြင်ရုပ်ဝါ၊ ပြည့်စုံပါလည်း၊ နံ့သာလှိုင်ခြင်း၊ ဂုဏ်နံ့ကင်းမှု၊ အဆင်းလှဆန်း၊ လူ့ ပေါက်ပန်းဟု ဖပ်ဆိုတော်မူအပ်သော ပညာ မဲ့သူ လူ့ရှင်-ရဟန်းတို့သဘောတည်း။

ရေးထုံးဖတ်နည်း နိဿယည်းကျကျ ရေးဖတ်ကြသောသူတို့ ကား—

ပထမရွယ်၊ ငယ်သော်ကတည်း၊ သိပ္ပခေါင်ဖျား၊ တက်မြောက်
 မြားမှု၊ တောသားရန်အောင်၊ ခြင်္သေ့ယောင်သို့၊ မရှောင်မညွှာ၊
 တင်းတင်းမာ၍၊ ပညာရဲရင့်၊ ပွဲလယ်တင့်လိမ့်၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၊
 ဆိုလိုက်ဆိုလျော၊ ဆိုပြောဟောလည်း၊ သဘောထိထိ၊ ဆိုရိုး
 မိလျက်၊ တိတိမြေပြင်၊ သိန္ဓောနှင့်သို့၊ ရလျှင်ပုံထုံး၊ နှလုံးနှင့်နှုတ်၊
 တံသုတ်ငင်နည်း၊ တကြံ့ ကည်းလျှင်၊ လိပ်လည်းမဲ့လျှင်၊ မြော်
 တင်းနောက်ရှေ့၊ စေ့မြေ့သမ္ပန်၊ ဟုတ်မှန်ကျိုးကြောင်း၊ ကောင်း
 သားစီလျှင်၊ စဉ်သားသဒ္ဓါ၊ သာသည်စကား၊ နာဘွယ်များ၏၊
 ရည်သွားယုတ်စိမ့်၊ အားတိုင်းနိမ့်လည်း၊ မနိမ့်ကိုယ်ပင်၊ ကျေးဇူး
 အင်ကြောင့်၊ ညွှန်တွင်စွန့်ပစ်၊ မကပ်စိမ့်၊ မညစ်မညူ၊ ဉာဏ်
 ရောင်မြူးအံ့၊ အထူးပြင်လျှာ၊ မလှပါလည်း၊ ရသာချိုမြ၊ ပနသ
 သို့၊ တကွရောပြမ်း၊ အချင်းစမ်းက၊ ချီးမွမ်းမြောက်စား၊ သူသ
 နား၏၊ ရုပ်အားလျောက်ပတ်၊ ဂုဏ်ညီညွတ်မှု၊ ဆင်းမြတ်နဲ့ကျော်၊
 ပန်းနှင့်လျော်ဟု၊ ပေါင်းဖော်ကြချင်၊ ကျမ်းဝင်ကြလို၊ ကြည်ညို
 ကြလင့်၊ ဘုန်းတန်းပွင့်လျက်၊ ချီးမြှင့်လက်ဝါး၊ ဦးထိပ်ထား၏-
 ဟူ၍ စပ်ဆိုတော်မူအပ်သော ပညာရှိသူ ရှင်လူရဟန်းတို့တည်း။

စတုတ္ထဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၅။ ဂမ္ဘီရေ၊ ရိပ်ရောင်မထင် သိမြင်နိုင်ခဲ လွန်နက်နဲသော။
 ဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်းတရား၌။ အညာတမာနိနော၊ မသိဘဲလျှင်
 ငါသိမြင်ဟု ကယ်ပင်ဟုတ်လိ တတ်သိယောင်ယောင် မာနထောင်
 ၍ ဟန်ဆောင်ပြုမှုတတ်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။
 တိရဂေါစရာ၊ သူတော်ကောင်းတရား၏ ဤမှာဘက်ကမ်းဖြစ်သော
 မသူတော်တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 လတ္တံ့။ လဟုကာ၊ လတ်ကြော့လတ်ကြော့ ဂုမ်းဝါဖော့သို့ ပေါ့
 သွပ်လေလွင့် ဖင့်သောသဘောရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 လတ္တံ့။ ဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်း တရား၌။ အဂရူ၊ အလေးမပြု

ဂရုမထူ ကြည်ဖြူမဲ့လျှင်း ရိုသေကင်းကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ္တံ့။ အညမညံ၊ သင်္ဘောအချင်းချင်း သီတင်းသုံးဘော်
သူတော်ကောင်းတို့၌။ အဂါရဝါ၊ မယမ်းမပည်း အလေးမဲ့လျှင်း
ရိုသေကင်းကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

သူတော်ကောင်းတရားဟူသည် ကျမ်းဂန်ပိဋကတ်ဟူသော ပရိယတ္တိ
သဒ္ဓမ္မ၊ ကျင့်ဝတ်သီလစုတင်-စသော ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်
ဟူသော ပဋိဝေဒသဒ္ဓမ္မ သုံးပါးကိုပင်ယူ၊ လို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
ဓမ္မေကို သဒ္ဓမ္မေဟု သာမညဖွင့်တော်မူသတည်း။

အဂရု၌ ဂရုသဒ္ဓါသည် ရိုသေခြင်းအနက်ဟော။ အဂရုဓမ္မေတိ သဒ္ဓမ္မေ
ဂါရဝရဟိတာ။ ။အဋ္ဌကထာမိန့်။

အညမညံ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကား ဘုမ္မတ္ထတည်း။

အညမညမဂါရဝါတိ အညမညသ္မိံ အပ္ပဋိဿဝါ သံဃေ
သဗြတုစာရီသုစ ဂရုဂါရဝရဟိတာ။
အဋ္ဌကထာအဖွင့်။

တတ်သိယောင်ယောင်၌ ယောင်သဒ္ဓါသည် သဒ္ဓိသတ္ထ ပဋိရူပ
ကတ္ထအနက်ရှိသည်ဖြစ်၍ တတ်သိသည်နှင့်အတူ တတ်သိဟန်
ဆိုလိုသည်။ ယင်း သဒ္ဓိသတ္ထ-ပဋိရူပကတ္ထ ဖြစ်ယောင်ကို ယ-
ပက်လက်နှင့်ဒရား။ ။ထိုးဘောက်လယောင်၊ နတ်များဘောင်ဝယ်၊
ကိုယ်ရောင်ထွန်းဝါ၊ နိက္ခမခန်း။ ။အလုံ့အရောင်၊ ကယ်ကဲ့
ယောင်သို့၊ တိုက်ချောင်အိမ်ထဲ၊ ပါရမီဇာတိ။ ထွန်းဝင်းမြေတေ
ကိုယ်ရောင်တည်း။ ငှက်မင်းဂဠုန်အယောင်တည်း။ ။ဘူရိဒတ်
လက်၁။ ။ရင်းလက်၁တို့နှင့်အညီတည်း။ ။မယမ်းမပည်း-ဟူသည်
ကား မရိုမသေ ဆိုလိုသည်။ ပေါ်ရာဇကထာတည်း။ မာန်ဟုန်
ချုပ်တည်း ယမ်းပည်းရိုသေ ပူဇော်စေမှ ဆုကောင်းခန်းလက်၁။

ပဉ္စမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၆။ လောကေ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌။ အနာဂတေ၊ နောင်
 ကာလဝယ်။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ အာဒိနဝါ၊ ဆိုပြီးအံ့
 ဆိုလတ္တံ့သော အပြစ်အန္တရာယ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ ဒုမ္မတံ၊ ပညာမဲ့သော ရဟန်းမိုက် ရဟန်းဆိုး
 တို့သည်။ သုဒေသိတံ၊ ရှင်တော်ဘုရား သုံးပါး ကလျာဏ
 ကောင်းခြင်းပြု၍ မုချကေနံ မဖောက်ပြန်အောင် ဟုတ်မှန်စွာ
 ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ဤ ပရိယတ် သုံးပုံပိဋကတ်
 တရားမြတ်ကို။ ကိလေသိဿန္တိ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ ဒုစ္စရိတ သံကိလေသ
 သုံးပါးတို့ဖြင့် ညစ်ညူးပျက်စီးအောင် ဖျက်ဆီးကြကုန်လတ္တံ့။

'အာပတ်သင့်သည်ကို မသင့်။ ဂရုကအာပတ်ကို လဟုကအာပတ်ဟူ၍
 ပြုခြင်း စသော ဒုစ္စရိတသံကိလေသ-ဖြင့် တရားတော်ကို ညစ်ညူးစေလျက်
 ဖျက်ဆီးကုန်လတ္တံ့။ သိမ်မွေ့ညွှလှစွာသော ရုပ် နာမ် တရားတို့ကို
 ပယ်ရှားစွန့်ခွါကုန်သည်ဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ-ဖြင့် ညစ်ညူးစေလျက်
 ဖျက်ဆီးကုန်လတ္တံ့။ နှစ်ပါးစုံသော အမှုကို ပြုခြင်း၌ နှစ်သက်သာသာ
 ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဏှာသံကိလေသ-ဖြင့် ညစ်ညူးစေကုန်လတ္တံ့ဟူလိုသည်။
 (တဏှာသံကိလေသ-ဖြင့် ညစ်ညူးစေကုန်လတ္တံ့ဟူသည်။)

ကိလေသိဿန္တိတိ ကိလိဋ္ဌံ ကိလေသဒုသိတံ ကရိဿန္တိ။
 အာပတ္တိံ အနာပတ္တိတိ ဂရုကာပတ္တိံ လဟုကာပတ္တိတိအာဒိနာ
 ဒုစ္စရိတသံကိလေသေန အသဒ္ဓမ္မေန သဏှသုခမံ ရူပါရူပဓမ္မံ
 ပဋိက္ခိပန္နာ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသေန ဥဘယတြာပိ တဏှာသံကိလေ-
 သေန သံကိလေသိဿန္တိ မလိနံ ကရိဿန္တိ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။

ဤ အဋ္ဌကထာဖြင့် ဒုစ္စရိတသံကိလေသ-ဖြင့် ဝိနည်းကို ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ
 ဖြင့် သုတ်အဘိဓမ္မာကို တဏှာသံကိလေသ-ဖြင့် နှစ်ပါးစုံကို ဖျက်ဆီးသော
 ဟူလို။ ။ အဋ္ဌကထာကို စေ့စေ့ဆင်ခြင်ကုန်။

ဆဋ္ဌဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁။ ပဋိက္ခိပိဿန္တိ (ဆဋ္ဌ မူ၊ ထေရ-ဋ္ဌ ၂:၆၅၂-၃)

၇။ သံဃမ္ပိ၊ သံဃာဘောဝင်ဉ္စ။ ဝေါဟရန္တာ၊ တစုံတခု အမှုစကား
 တထူးဘဘောင် ရှေ့ဆောင်ပြောဆိုကြကုန်သည်ရှိသော်။ ဝိသာ-
 ရဒါ၊ ကြောက်ခြင်း၊ ရွံခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ ကင်းသဖြင့် ရဲတင်း
 ခက်ထန် မျက်မာန်အဟုန် ရုန်ရင်းကုန်သော။ မုခရာ၊ နှုတ်ဆတ်
 နှုတ်ကြမ်းကုန်သော။ ဝါ၊ ကြမ်းကြုတ်စွာ ပြောဘတ်ကုန်သော။
 ဝါ၊ နှုတ်သီးကောင်းကုန်သော။ အသုဘာဝိနော၊ ကျမ်းဂန်မသင်
 ကြားမြင်မတုံ သုတမဲ့ကုန်သော။ ဂုဏဟီနာ၊ သီလ သမာဓိ
 အစရှိသော ကျေးဇူးအချင်း ဂုဏ်ယုတ်ကင်းသော အဖျင်းဒုဿီ
 အလဇ္ဇီတို့သည်လည်း။ ဗလဝန္တော၊ အလဇ္ဇီနှင့် ဒုဿီအဖျင်း
 သဘောတူချင်း ဓာတ်တူချင်းဖြင့် ပေါင်းသင်းအားကြီးကုန်
 သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

သက်သက်လာဘသက္ကာရသိလောကကို တောင့်တသဖြင့် ဂုဏ်ကို
 ဆောင်၍ ဓမ္မကို အဓမ္မ၊ အဓမ္မကို ဓမ္မ၊ ဝိနယကို အဝိနယ၊ အဝိနယကို
 ဝိနယ အစရှိသည်ဖြင့် မိမိလိုတိုင်းသော အနက်ကို သံဃဘောဝင်ဉ္စ တည်စေ
 ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလဇ္ဇီဒုဿီလတို့ အပင်းအသင်းအားကြီးကုန်လတ္တံ့-
 ဟူလိုသည်။

ကေဝလံ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿယေန ဂုဏဓရာ
 ဟုဘ္ဘာ ဓမ္မံ အဓမ္မောတိ အဓမ္မဉ္စ ဓမ္မောတိ ဝိနယံ အဝိနယောတိ
 အဝိနယဉ္စ ဝိနယောတိ ဧဝံ အတ္တနာ ယထိစ္ဆိတမတ္တံ သံဃမဇ္ဈေ
 ပတိဋ္ဌပေန္တာ ဗလဝန္တော ဘဝိဿန္တိ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။

ဒုဿီလ-ဟူသည် မဆောက်တည်သဖြင့် သီလ မရှိသော အသမာဒါန-
 ဒုဿီလ၊ ဆောက်တည်ပြီးလျက် စောင့်စည်း ပျက်သဖြင့် သီလမရှိသော
 သမာဒါနဒုဿီလ-ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။

သော ပန ဒုဿီလဘာဝေါ ဒုဝိဓော အသမာဒါနေန
 သမာဒိန္နဿ ဘေဒေန စာတိ။ ။ ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အသမာဒါနဒုဿီလ-ထက် သမာဒါနဒုဿီလ- အပြစ်
 ကြီးသောဟူ၏။

တေသု ပုရိမေန တထာ သဝဇ္ဇော ယထာ ဒုတိယောတိ။ ။
၎င်းအဋ္ဌကထာ။

သမာဒါနဒုဿီလသည်လည်း ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် ပျက်၍ သက်သက်
အဓိသီလကင်းသော နိဿီလ-ဒုဿီလ၊ ပါရာဇိကမှ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်
သီလပျက်သဖြင့် ခဏ္ဍ-ဆဲဒွ-စသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဒုဿီတ-
ဒုဿီလ-ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ။

ဒုဿီလာတိ နိဿီလာ ဒုဿိကသီလာ စ၊
ပါရာဇိကသိက္ခာပဒပဘဂေဟိ နိဿီလာ အဓိပုတာ၊
သေသဂိက္ခာပဒပဘဂေဟိ တေဟိ ဝိတိက္ကမေဟိ
ခဏ္ဍဆိဒ္ဓါဒိဘဝပတ္တိယာ ဒုဿိတသီလာ အဓိပေတော။
ဝိမတိဒ္ဓိကာမိနံ။ ယင်းဒုဿီလ နှစ်ပါးသည်လည်း အလဇ္ဇီ မည်၏။

ထို့ကြောင့်—

ဥဘယေနာပိ အလဇ္ဇီနောဝ ဣမ ဒုဿီလာဟိ ဝုတ္တာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူ၍ ဝိမတိဒ္ဓိကာ-အပ္ပခာနုအားဖြင့် မိန့်။

မိမိဘို့ ပဋိပတ်၌ မစောင့်မတည်ခြင်းသည် အလဇ္ဇီ လက္ခဏာတည်း။

ယထာ ဝိဟိတပဋိပတ္တိယံ ဟိ အပ္ပတိဋ္ဌာနံ သဗ္ဗသဘောရဏံ
အလဇ္ဇီလက္ခဏံ။ ။ဝိမတိဒ္ဓိကာမိနံ။

သဉ္ဇိစ္စ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ စသည်ဖြင့် ပရိဝါ၌ လာသော အလဇ္ဇီ
လက္ခဏာသုံးပါးသည်ကား ဥက္ကဋ္ဌ နည်း ဟူ၍ ၎င်းဒ္ဓိကာမိန့်။ ဤဒ္ဓိကာ၌
ဣမ-ဟု ဌာနကို မှတ်သဖြင့် အချို့သော အရာ၌ နိဿီလကို ဒုဿီလ၊ ဒုဿိတ
သီလကို အလဇ္ဇီဟူ၍လည်း ခွဲ၍ ခေါ်ကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤ
အဋ္ဌကထာ၌ ဂုဏဟံနာကိ သီလဂုဏဝိရဟိတာ ဒုဿီလာ အလဇ္ဇီနောစ-
ဟူ၍ သမုစ္စယက္ခန္ဓတက္ခ အရသာရုပ် ဖွင့်ထုတ်လှစ်ကြားတော်မူသတည်း။
ဤအရာ၌ ဆရာကြီးဆရာမြတ် ကျမ်းဝန်တတ် ပုဂ္ဂိုလ်မွန် ပညာဝန်တို့
သည် စကားအရာ လိမ်မာတော်မူကြသည့်အတိုင်း အလဇ္ဇီ-ဒုဿီလ-

အရ နှစ်ပါးအရာအားဖြင့် ပြားသည်ကို မှတ်စွဲ၍ လှည်းလွဲသမှု မတူအောင် ပြုပြီးလျှင် ရထားလူ ပြောဆိုကြသော်လည်း နှစ်ပါးအယူ မပြားမူ၍ အတူတူချည်း ဖြစ်ဟန်ကို ဤကျမ်းဂန်သဘောဖြင့် နှိုးနှော၍ သိကြလေ။

သတ္တမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၈။ ဂုဏဝန္တောပိ၊ သီလ သမာဓိ- အစရှိသော ပဋိပတ်ဂုဏ် ပါဠိ-အဋ္ဌကထာ-ဋီကာ-စသော ပရိယတ်ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံလိမ့်မာ သော ရဟန်းတတ် - ရဟန်းမြတ်တို့သည်။ သံဃမ္ပိ၊ သဃံဘ ဘောင်၌။ ယထာတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန် လျှောက် ပတ်သော ဘဘောအားဖြင့်။ ဝေါဟရန္တာ၊ ပြောဆိုဆုံးဖြတ် ကုန်သည်ရှိသော်။ ဟိရိမနော၊ မကောင်းမှုမှ မပြုဝံ့ရက် ရှက် သောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တိကာ၊ ကံစွနည်းပါး သဘော အားဖြင့် စကားကျယ်ဖွဲ့ အလိုမဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တေ၊ ထိုရဟန်း တတ် ရဟန်းမြတ်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ အလဇ္ဇိများ လဇ္ဇိပါးသဖြင့် အားနည်းကြကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ပရိသတ်၏ အလဇ္ဇိများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုလဇ္ဇိပေသလ “ဗဟုဿုတ” ဂုဏဝန် “သီလဝန်-မထေရ်မ္မန်” မထေရ်မြတ် ရဟန်းတတ် ပညာရှိတို့သည် အားနည်းကုန်လတ္တံ့။ ထိုအလဇ္ဇိဒုဿိလပရိသတ်၌ သူတော် ကောင်း ပညာရှိတို့စကား မဝင်နိုင် မတည်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။ -ဟူလို။

ဒုဗ္ဗလာ တေ ဘဝိဿန္တိတိ ပရိသယံ အလဇ္ဇုဿန္တတာယ ဗလဝိရဟိတာ တေ ဘဝိဿန္တိ၊ တေသံ ဝစနံ န ဟိဋ္ဌတိ။ ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။

အဋ္ဌမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁။ တိဋ္ဌိဿတိ(ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ်-ဋ ၂-၃၆၃)

၉။ ရဇတံ ဝါ၊ ငွေကိုဌ်း။ ဇာတရူပံ ဝါ၊ ရွှေကိုဌ်း။
 ခေတ္တံ ဝါ၊ လယ်ကိုဌ်း။ ဝတ္ထုံ ဝါ၊ ယာကိုဌ်း။ အဇေဋ္ဌကံ ဝါ၊
 ခြေလေးခုမျိုး ဆိတ်သိုးတိရစ္ဆာန်ကိုဌ်း။ ဒါသိ ဒါသဉ္စ၊ ကျန်မ
 ကျန်ထီးကိုဌ်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဒုမ္မေဓာ၊ လျောက်
 ပတ် မလျောက်ပတ် အပ်မအပ်ကို ဟုတ်ဟတ်မသိ ပြုမိပြုရာ ပြု
 တတ်စွာသော ပညာမဲ့ ရဟန်းမိုက် တို့သည်။ သာဒိယံသန္တိ၊ မိမိ
 အလို့ငှါ သာယာခံယူကြကုန်လတ္တံ့။

ရဇတသဒ္ဓါဖြင့် ဒင်္ဂါးသပြာ လောဟမာသက-စသည်ကို၊ ဇာတရူပ
 သဒ္ဓါဖြင့် ပတ္တမြား ပုလဲ-စသည်ကို “အဇေဋ္ဌကသဒ္ဓါဖြင့် နွား ကျွဲ” စသည်
 ကို ဇာတ်တူ လက္ခဏန္တဟာရ နည်းဖြင့် ယူလေ။ ထို့ကြောင့်—

ရဇတန္တိ ရူပိယံ၊ တေန ကဟာပဏလောဟမာသကာဒိနံပိ
 သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဇာတရူပန္တိ သုဝဏ္ဏံ၊ တေန မဏိမုတ္တာ-
 ဒိနံပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဇေဋ္ဌကန္တိ ငွေကာ နာမ အဇာ-
 ယေဝ၊ တေ ဌပေတွာ အာသေသာ ပသုဇာဘိ အဇာ နာမ။
 အဇေဋ္ဌကဂဟဒဏေနေဝ ဂေါမဟိံ သာဒိနံပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဟူ၍ အဋ္ဌကထာမိန့်။

ဝါသဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ အပဒါဝါတိအာဒိသု ဝိယ၊ ရဇတံ
 ဇာတရူပဉ္စာတိ ဝါ ပါဌော-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမြတ် ပဒတ္ထဝိစယပြု၍
 သောနောတော်မူရကား ဤအဋ္ဌကထာမှတစ်ပါး အချို့သော ပါဠိပေါ်ထွက်
 တို့၌သာ ဇာတရူပဉ္စဟု ရှိရာသည်။ ဤအဋ္ဌကထာ ပေါ်ထွက်၌ကား—
 ဇာတရူပံ ဝါ-ဟု ဝါ-သဒ္ဓါနှင့်သာ ရှိရာသည်။ ထိုသို့လျက် ဤ
 အဋ္ဌကထာပေါ်ထွက်၌ပင် ဇာတရူပဉ္စဟု စ-သဒ္ဓါနှင့် ရှိသည်ကား
 နောက်ပြင် ပါဠိသစ် ဖြစ်၏။ သဘောကျနအောင် ဆင်ခြင်ကြလေ။

နဝမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁။ ကတော(ဆဋ္ဌမူ၊ ယေရ-ဋ္ဌ ၂-၃၆၃)

၁၀။ ဗာလာ၊ ဒုစိန္တိတ စိန္တာစသား ဗာလလက္ခဏာ ပြည့်စုံ
 စွာသော ရဟန်း။ ဝါ၊ ရဟန်းမိုက်တို့သည်။ ဥဗ္ဗာနသညိနော၊
 သူတပါးတို့ကို အောက်ထားသမှု အယုတ်ပြုလျက် ရှုတတ်သော
 စိတ် ရှိကုန်သည်သာဖြစ်၍။ သီလေသု၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့၌။
 အသမာဟိတာ၊ ထက်ဝန်းပြည့်စုံ မတည်ကုန်ဘဲ။ ဥန္နဋ္ဌာ၊ စိတ်နေ
 မိုးလောက် ပြုံးပြုံးဆောက်လျက် မောက်မောက်မော်မော် ပွဲတိုင်း
 ကျော်အောင် ထင်ပေါ်သော မာန ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကလဟာ-
 သိရတာ၊ အဓိကရုဏ်း ရောက်တိုင်းအုံးလျက် ဟုံးစုံးမာန်ဟုန်
 သူနှင့်ကြုံက ငြင်းခုံရန်တွေ့ ချုပ်ချယ်လေ့၌သာ မွေ့လျော်ပျော်ပါး
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဂါ၊ သား ငှက် တံရစ္ဆာန်တို့နှင့်အတူ။ ဝိစရိ-
 သန္တိ၊ မာန လူလူ အလံထူ၍ ဗိုလ်လူအကြား ရပ်ရှစ်ပါးသို့
 သွားလာလှည့်ပတ်ကုန်လတ္တံ့။

ဒုဗ္ဗစ-ဒုဿိလ မာနယစ်မှူး ဒေါသရူး ဒုစရိုက် ထိုသို့သော ရဟန်း
 မိုက် တို့သည် ခွေး ဝက် သစ် ကျား- စသော တရားမဲ့ တံရစ္ဆာန်တို့ကဲ့သို့
 အတ္တဟိတ ကိုယ်ကျိုးမျှကိုသာ ငဲ့လျက် ဝမ်းစာရှာမှု မွေ့လျော်ပြုသဖြင့်
 အားမဲ့ အားရှိ လှမ်းဘိနိပ်စက် နိုင်ထက်စီးကဲ ညှဉ်းဆဲကလူ မာန်မှု
 ထောင်လွှား တကြားကြားနှင့် သွားလာလှည့်ပတ် ကုန်လတ္တံ့ ဟူလို
 သည်။

ကလဟာသိရတာ မဂါတိ သာရမ္ဘဗဟုလတာယ ကရ-
 ဣတ္တရိယပသုတာ ကလဟေ ဝေ အဘိရတာ မဂသဒိသာ မဂ
 ဝိယ အတ္တဟိတနိရပေက္ခာ၊ သာသေသနာဘိရတာ ဒုဗ္ဗလ-
 ဝိဟေသပရာတိ အတ္တော။ ။၎င်း အဋ္ဌကထာ။

မကောင်းသော အကြံကို ကြံခြင်း ဒုစိန္တိတစိန္တာ၊ မကောင်းသော
 အပြောအဆိုကိုသာ ပြောဆိုခြင်း ဒုဗ္ဗာသိတဘာသိ၊ မကောင်းသော
 အမှုကိုသာ ပြုခြင်း ဒုကမ္မကာရီ၊ ဤ လက္ခဏာသုံးပါးကား ဗာလလက္ခဏာ-
 တည်း။ သည်ကိုရည်၍—

ဒုစိန္တိတ၊ စိန္တာစသား၊ ဗာလလက္ခဏာ၊
သုံးဖြာကမ္မ၊ တံခွန်ပြုလျက်ဟု ဇာတ်ပေါင်း
လင်္ကာ၌ အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆရာအကျော်
မိန့်ဆိုတော်မူသတည်း။

ဟုံးစုံးဟူသည် ကြုံးဝါးကြိမ်းပသည်ဟူလို၊ ထို့ကြောင့်—
ကိုးခန်းလင်္ကာ၌—

ဇာတိပုည၊ ဂုဏ်မာနဖြင့်၊ သံပဟုံးစုံး၊ ဘက်မဲ့ကြုံသား၊
အားသုံးထောင်ထား-ဟူ၍ စပ်တော်မူသည်။ ။ သံပဟုံးစုံး၊
ဘက်မဲ့ကြုံး၊ လက်ရုံးဆန့်တမ်းတမ်း။ ။ ကဝိသက္ခဏာသတ်ပုံ။ ။

ဤလင်္ကာသတ်ပုံတို့နှင့်အညီ ဝိသဇ္ဇနီသံနှင့် ဖတ်ရမည်။ ဝိသဇ္ဇနီမဲ့
ဖတ်ရှုတ်ကြသည်ကား ပေါရာဏကထာ၌ မလိမ္မာသူတို့သာတည်း။ ။

ဒသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁၁။ ဥဒ္ဒတာ စ၊ ပြာပုံခဲကျ ထောင်းထောင်းထသို့ ခဏမတည်
မခိုင်ကျည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်လည်း။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ္တံ့။ ။ နီလစီဝရပါရုတာ စ၊ မလျော်မအပ် ဆိုးရည်တပ်လျက်
ဖပ်ဖပ်စိုစို စိမ်းလဲ့ညိုသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံကြကုန်သည်လည်း။
သဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ။ ကုဟာ၊ စျာန်မင်္ဂအနီး ရောရီးပြော
ဆိုခြင်းစသော ကုဟနဝတ္ထု လှည့်ပတ်မှုဖြင့် သူ့ကိုလိမ်လည်
ကြည်ညိုစေမှု အံ့ဩဘွယ်ပြုကြကုန်သည်ဖြစ်၍လည်း။ အရိယာ-
ဝိယ၊ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ကဲ့သို့။ စရိဿန္တိ၊ စားကြ
သွားကြ ကျင့်ကုန်ကြလတ္တံ့။ ။ ထဒ္ဒါစ၊ ဒေါသမျက်မာန် ခက်
ထန် ကြမ်းကြုတ်သော စိတ်နှလုံး ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍လည်း။
စရိဿန္တိ၊ စားကြ - သွားကြ - ကျင့်ကုန်ကြလတ္တံ့။ ။ လပါစ၊
ပစ္စည်းအလို့ငှါ ဒါယကာတို့အား ညှာတာချီးမြှောက် ခြိမ်းချောက်
မောင်းမဲ ဆဲရေးရှုတ်ချ ပြောဆိုခြင်းစသည်ဖြင့် ပြောဆိုကြကုန်

သည်ဖြစ်၍လည်း။စရိယန္တိ၊စားကြ သွားကြ ကျင့်ကုန်ကြလတ္တံ့။ ။
သိင်္ဂီစ၊ သမင်-သားကောင် စိုင် ပြောင် သိုး ဆိတ် အဟိတ်မုန်
ယို ကျဲ-နှားကိုယ်၌ ဦးချိုပမာ ဝ င်ရှားစွာသော ကိလေသာမူ
ဟန်ယုပုလုပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍လည်း။ စရိယန္တိ၊ စားကြ သွားကြ
ကျင့်ကုန်ကြလတ္တံ့။ ။

အရိယာ ဝိယ-ဟူသော ပုဒ်သည် ကုဟာ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်မျှကို
သာ ပြသတည်း။ ဤအနက်ဖြင့် ကုဟက ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရိယာတို့ကဲ့သို့
တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူ၏။

အရိယာ ဝိယာတိ ဣဒံ ကုဟာတိ တေဿေဝ အတ္ထဒဿနံ။
ကုဟကာဟိ အရိယာနမိဝ ဌိတဘာဝံ ဒဿေန္တော အရိယာ
ဝိယ ဝိစရန္တိတိ အာဟ။ ။အဋ္ဌကထာ။

ကုဟန ဝတ္ထုဟူသည်လည်း သင်္ကန်း-စသောပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဘိတ်အပ်
သော ရဟန်း၏ အလိုရှိလျက် အလိုနည်းယောင် ဟန်ဆောင်ပယ်ရှား
ခြင်းစသော ပစ္စယပဋိသေဝန ကုဟနဝတ္ထု၊ အလွန်ယုတ်မာ ပါပိစ္ဆာဖြင့်
ဈာန်-မဂ်-ဖိုလ်-ရစ ဘားဖြင့် သူတပါး အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း-စသော
သာမန္တဇပုန ကုဟနဝတ္ထု၊ အလွန်ယုတ်မာ ပါပိစ္ဆာဖြင့် ချီးမွမ်းစေလို
သော သဘောနှင့် ဣရိယာပုထ်ဖြင့် အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း-စသော
ဣရိယာပထသန္တိသိတ ကုဟနဝတ္ထု ဟူ၍ (၃)ပါးတည်း။ လပနာကား-
ကျောင်းသို့ လာသောသူကို မြင်သော် ပင့်မည်လာသလော လှူမည်လာ
သလော - ဟူ၍ စကား- စပြောခြင်း မိမိကိုယ်ကို မင်းအမတ်ကြီး စသည်
တို့ ကြည်ညိုသောသူဟု တင်လွှား၍ ပြောခြင်း ဒါယကာတို့၏ ဆန့်ကျင်
မည်ကို ကြောက်၍ အခွင့်ပေးကာ စကားညှာ၍ပြောခြင်း စသောအား
ဖြင့် များစွာ၏။

ကောဒသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁။ ကုဟကာနဂ္ဂိ (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရဋ္ဌ ၂-၃၆၄)

၁၂။ တေလသဏ္ဍေဟိ၊ ဖယောင်းချက်ဆီ ရေချက်ဆီဖြင့်
 ဖြီးကုန်သော။ ကေသေဟိ၊ ဆံတို့ဖြင့်။ စပလာ၊ ကိုယ်ကို
 တန်းဆာဆင်ခြင်း၊ ပရိက္ခရာကိုတန်းဆာဆင်ခြင်း စသော လှုပ်
 ပေါ်သော အကျင့်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဉ္စိတက္ခိကာ၊
 နံသာကျောက်စက်လွင်မုန့်ညက်တို့ဖြင့် စည်းကွက်သုတ်ခြယ်သော
 မျက်စိ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒန္တဝဏ္ဏိတပါရုတာ၊ ကြော့ကြော့
 ကြော့ကြော့ တမော့မော့နှင့် ဖြော့ဖြော့ဝါအောင် ဆင်စွယ်
 ရောင်ဆိုးသော သင်္ကန်းဖြင့် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရထိယာယ၊
 မြို့လယ်ခရီး ပြလမ်းကြီး၌၊ ဂမိဿန္တိ၊ လှည့်ပတ်သွားလာကုန်
 လတ္တံ့။

ထိုသို့သော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းခံခြင်း ဒါယကာအိမ်သို့ ကပ်ခြင်း
 အကြောင်းတို့ဖြင့် မြို့လယ်ခရီး ပြလမ်းကြီးတို့၌ ထိုမှကြိုမှ ကိုယ်ဟန်ပြု၍
 သွားလာလှည့်လည်ကုန်လတ္တံ့ ဟုလိုသည်။

ရထိယာယ ဂမိဿန္တိတိ ဘိက္ခာစရိယာယ ကုလူပသင်္ကမနာ-
 ပဒေသေဟိ မဟာရစ္ဆာယ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဗမိဿန္တိ။
 ၎င်း အဋ္ဌကထာ။

ဖြီးထပ်ပုံဖြီး၊ ဖြီးထွေဆံဖြီး၊ ဝက်မှင်ဖြီးနှင့်၊ ခေါင်းဖြီးရစ်
 ဘွယ်-ဟူသော ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟနှင့်အညီ ခေါင်းဖြီးသည်ကို
 ရရစ်ရေး။ ကြော့ကြော့ကိုလည်း အရစ်ရေး၊ မျက်စိကြော့
 သွေး၊ ဆိုရေးကြမ်းကြော့၊ လူစုကြော့နှင့်၊ ရှင်းကြော့
 ကိုယ်ခကြော့၊ ကြော့လှေရစ်မော-ဟူသော ၎င်းနှင့် ညီစေ၊ ဝါ
 ဖြော့ဖြော့ ဖြူဖြော့ဖြော့ကိုလည်း ရစ်၍ရေး။ အရေဖြော့တော့၊
 ရေလုံဖြော့မှာ၊ ရစ်ရာစင်စစ်။ ၎င်း။ တံခါးမြို့ပြ၊ တန်ဆောင်းပြ၊
 ရံကြခိုနန်းချိုး ဟူသော ကဝိလက္ခဏာ သတ်ပုံနှင့်အညီ ပြလမ်း
 ကိုရစ်။

ဒွါဒသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁၃။ သြဒါတေသု၊ ဝတ်ဖြူတို့၌။ သမုစ္ဆိတာ၊ နှစ်သက် မက်
 မောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တေဟိ၊ အရိယာအရှင်
 မြတ်တို့သည်။ အဇေဂုစ္ဆံ၊ မစက်ဆုပ်အပ်သော။ သုရတ္တံ၊ တပ်သော
 ဆိုးရည်ဖြင့် ကောင်းစွာဆိုးအပ်သော။ အရဟဒ္ဒဇံ၊ ဘုရားရဟန္တာ
 အရိယာ သီလဝန် သူတော်မှန်တို့၏ တံခွန်အလံ ဖြစ်သော။
 ကာသာဝံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ၊ စက်ဆုပ်ကြကုန်လတ္တံ့။

ဤ ဂါထာကား - ဒန္တဝဏ္ဏိတပါရုတာ၏ အကြောင်းစကားတည်း။
 ချဲ့၍ပြဋ္ဌာန်းအံ့။ ဝတ်ဖြူကို နှစ်သက် ချီးမွမ်းကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည်
 အချင်း ခပ်သိမ်း အာတ်ဖြူကို ဝတ်ယူခြုံရုံသည်ရှိက သမဏအသွင်ကို
 စွန့်ခြင်း လိင်္ဂပရိစ္စာဂ ဖြစ်မည်စိုး၍ ဖျော့ဒေတာဝါအောင် ဆင်စွယ်ရောင်
 ဆိုးသော အဝတ်သင်္ကန်းကို ရုံကြကုန်သတည်း။ ထို့ကြောင့် -

ဒန္တဝဏ္ဏ ဂါရုပ္ပနဿ ဟိ ဣဒံ ကာရဏဝစနံ၊ တေ ဟိ သေတကံ
 သမ္ဘာဝေန္တော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သေတကေ ဂဟိတေ လိင်္ဂပရိစ္စာဂေါ
 ဝေ သိယာတိ ဒန္တဝဏ္ဏံ ပါရုပန္တိ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။

ကပ္ပိယဆိုးရည်ဖြင့် ကောင်းစွာဆိုးအပ်သော သင်္ကန်းသည် ဘုရား
 ရဟန္တာ အရိယာတို့၏ လေ့ကျင့်ဝတ်ရုံအပ်သော အဝတ်ဖြစ်၍ ထိုဘုရား
 ရဟန္တာ အရိယာတို့၏ ဝိရာဂသဘောကို ထင်စွာပြကြောင်း ဖြစ်သော
 ကြောင့် အရဟဒ္ဒဇ မည်၏။

အရဟန္တာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ စိဏ္ဏတာယ အရဟဒ္ဒဇံ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။
 သည်ကိုရည်၍ -

စတုဓမ္မသာရ နာမပြဋ္ဌာန်း (၉)ခန်းကဗျာ ပျိုလင်္ကာ၌ ဟော
 ရဋ္ဌသာရ ဆရာတော်သည် -

အရဟဒ္ဒဇ၊ ကာသာဝဟု၊ နာမအနုတ်၊ ဝစနတ်နှင့်၊ လျှောက်
 ပတ်ညီစွာ၊ ရဟန္တာ၏၊ ဝိရာဂတ္ထ၊ သဘာဝကို၊ ဘော်ပြရိပ်ခြည်၊
 တမ်းခွန်မည်သာ၊ ဖန်ရည်ဆိုးစွန်း၊ သက်တင်ရန်းသို့၊ သင်္ကန်း

နိစ္စတံ၊ ထဲနိးဝတ်၍၊ လတ်လတ်ပေါ်ရုံ၊ လျော်တေခြုံလျက်။ ဟု
စပ်ဆိုတော်မူသည်။

ဤ လက်၌ - သက်တင်ရန်းသို့ သက်နိုးနိစ္စတံ-ဟူ၍ ဥပမာနှင့်ထင်စွာ
မိန့်သောကြောင့် သက်နိုးဟူသည် နိနိမြန်းမြန်း တပ်စွန်းဆိုးစွတ်ရာ
သတည်း။ အလွန်လည်း မနီစေသင့်။

တေရသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁၄။ လာဘကာမာ၊ လေးပါးပစ္စယ လာဘ်လာဘကိုတောင့်
တစုံမက် နှစ်သက်မက်မောကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။
ကုသိတာ၊ ဆွမ်းခံခြင်းတို့၌ ပြင်းသောသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဟိနဝီရိယာ၊ ရဟန်းတရား အားပါးမထုတ် ကြိုးမကုတ်ဘဲ ဆုတ်
ယုတ်သော လုံ့လ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝနပတ္တာနိ၊ တောအုပ်
ရိပ်ညောင်း သခမ်းကျောင်းတို့ကို။ ကိစ္ဆန္တာ၊ မွေ့လျော်ခိုပုန်း
သိတင်းသုံးခြင်းငှါ နှလုံးပင်ပန်းကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂါမန္တေသု၊
ရွာနီးရွာပါး ရွာတံခါးဝယ် ရွာသားဝယ်ပြွမ်းသော ကျောင်းတို့၌။
ဝသိဿရေ၊ ဝမ်းဝကျောင်းကာ နေကြရွာလတ္တံ့။

ဘိက္ခာစရိယာသုပိ ကောသဇ္ဇယောဂတော ကုသိတာ။
သမဏခမ္ပံ ကာတုံ စိတ္တဿ ဥဿာဟာဘာဝေန ဟိနဝီရိယာ။
ကိစ္ဆန္တာတိ ကိလမန္တာ။ ဝနပတ္တာနိ ဝသိတုံ ကိစ္ဆန္တာ ကိလန္တ-
စိတ္တာတိ အတ္ထော။

ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမြတ် ဖွင့်ပြတော်မူအပ်သော နည်းကို ထောက်၍
ဝသိဿရေကို အနက်ပေး၊ ကျနအောင် ဝိသေသနတ္ထ ယောဇနာဖြင့်
ယောဇနာပါသတည်း။

ဤဂါထာ၌ ဝနပတ္တဟူသည် အရညကင်ရရုံ တောကျောင်းမဟုတ်၊
ဝေးစွာသော တောအုပ်ကျောင်းတည်း။ ထို့ကြောင့်--

၁။ ဝနပတ္တေသု။ (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ်-ဋ္ဌ ၂-၃၆၅)

ဝနပတ္တန္တိ ဝနသဏ္ဍာနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစနံ-စသည်ဖြင့်
ဝိဘင်းပါဠိတော်မိန့်။ ယင်းပုဒ်၌ ပတ္တသဒ္ဒါသည် တောင်လျှင် တောင်
ဝှမ်း တောင်ခါးပန်းဟော။ ထိုနှင့်အတူ လူတို့သွားလာရာ မဟုတ်သော
တောဟူလိုသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း—

ပတ္တောတိ ဟိ ပဗ္ဗတဿ သမာနဘူမိ၊ ယော သာနုတိပိ၊
ဝုစ္ဆတိ၊ တဿဒိသတ္တာ ပန မနုဿာနမသဉ္ဇရဏဘူတံ ဝနံ-
တသ္မာ ပတ္တသဒိသံ ဝနံ ဝနပတ္တောတိ။ ဝိသေသနပဒနိပါတော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဟူ၍ သီလက္ခန္ဓ ဋီကာသစ် ဖွင့်လှစ် မိန့်ဆိုတော်မူတိသည်ကား—
ဝသိဿရေ-၌ ရေကား ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်၏ အစိတ် အန္တိသဒ္ဒါကိုပြုသော
ရေတည်း။ ထို့ကြောင့် နိယံသစ်၌။

ဂရုပုဗ္ဗ၊ ရဿနောကံရှိ၊ အန္တိ-အန္တေ၊ သည်နှစ်ထွေကို၊
ရေသာအပြုများသတည်း။ ဟူ၍ မိန့်သတည်း။

စုဒ္ဒသမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၁၂။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ မိစ္ဆာဇီဝရတာ၊ ရဟန်းတို့အား
မတရားသဖြင့် မှားသောအသက်မွေးခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သော။
ယေယေ ဘိက္ခု။ အကြင်အကြင် ရဟန်းဆိုးတို့သည်။ လာဘံ၊
ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး စသော ပစ္စည်းလာဘ်လာဘကို။
လဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ ဘေတေ ဘိက္ခု။ ထိုထို အာဇီဝ
ပျက်ကုန်သော ရဟန်းဆိုး တို့သို့။ အနုသိက္ခန္တာ၊ အတုလိုက်
သဖြင့် အတုကျင့်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အသံယတာ၊ သီလသတင်း
စောင့်စည်းကင်းကုန်သော အဖျင်းပေါယယ် ရဟန်းငယ်တို့သည်။
ဘမိဿန္တိ၊ ယင်းအိမ်စိုးအိမ် မှူးမတ်အိမ်သို့ ပူးလိမ်ယှဉ်တွဲ မှီဝဲ
လှည့်လည်ကုန်လတ္တံ့။

သီလသံသယမကင်းကုန်သော ပဉ္စင်းငယ် ရဟန်းငယ်တို့သည် အာဇီဝ
ပျက်သော ရဟန်းပျက်သီတင်းကြီးတို့ ဘုန်းကြီးလတ်များသည်ကို မြင်
သဖြင့် ထိုအာဇီဝပျက် သတင်းကြီးတို့ မိစ္ဆာဇီဝအကျင့်ကို အတုလိုက်
ကုန်သည်ဖြစ်၍ မိမိတို့လည်း ထိုရဟန်းတို့ ကဲ့သို့ ဘုန်းလတ်ကြီး
များအောင် မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် လတ်လာဘကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ မင်းအိမ်
စသည်တို့သို့ ဆည်းကပ်လှည့်လည်ကုန်လတ္တံ့ ဟူလိုသော်—

ဘမိဿန္တိတိ သယံပိ' မိစ္ဆာဇီဝေန လာဘံ ဥပ္ပါဒေတုံ ရာဇ
ကုလာဒိနိ သေဝန္တာ ပရိဘမိဿန္တိ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။ ဘဇိ-
ဿန္တိတိ ဝါ ပါဌော။ သေဝိဿန္တိတိ အတ္ထော။

ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ မိန့်ပြန်ရကား - ဘဇိဿန္တိ-ဟု ဘဇဇာတ်နှင့် ပါဌတထေ
ရီသေး၏။ သို့ရှိလျှင် မှီဝဲဆည်းကပ်ကုန်လတ္တံ့ ဟူ၍ အနက်ပေးရမည်
ဟူလိုသည်။

ပန္နရသမ ဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁၆။ တဒါ၊ ထိုနောင်အခါ၌။ ယေ ယေ ဘိက္ခု။ အကြင်
အကြင် ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမွန် သီလဝန်အရှင်မြတ် ရဟန်း
တတ် ပညာရှိတို့သည်။ လာဘံ၊ လေးပါးပစ္စယ လာဘ်လာဘကို။
အလာဘိနော၊ မရကုန်။ တေ တေ ဘိက္ခု။ ထိုထိုသူတည်း
ပစ္စည်းလာဘ်မဲ့ ချိုတဲ့တုန်ရှောင်း ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမွန်
သီလဝန်အရှင်မြတ် ရဟန်းတတ်ပညာရှိတို့သည်။ ပါ၊ တို့ကို။
ပုဇ္ဇာ၊ မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သည်။ န ဘဝိဿ-
ရေ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ မိရေ၊ တည်ကြည်သော သမာဓိနှင့်
ပြည့်စုံကုန်သော။ သုပေသလေ၊ သီလကို အလွန် ချစ်ခင်ကုန်
သော။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။ န သေဝိဿန္တိ၊ မမှီဝဲ
ကုန်လတ္တံ့။

၁။ သယံပိ တေ ဝိယ (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ်-ဋ္ဌ ၂-၃၆၅)

မိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်သဖြင့်၎င်း၊ ရှေးဘုန်း ရှေးကံ နည်းသဖြင့်၎င်း၊
 ဘုန်း လာဘ်လာဘ မဲ့ကုန်သော ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမဲ့တို့ကိုကား
 ပူဇော်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်ရုံသေအပ်သည် မမှတ်မထင်ကြကုန်လတ္တံ့။ သိက္ခာ
 ကာမ ပေသာလသိသဝန် မထေရ်မဲ့ အရှင်မြတ်တို့ကို ဆည်းကပ်မှီဝဲခြင်း
 ကင်းကုန်လတ္တံ့။ မိစ္ဆာဇီဝ ပါပကအကျင့်မှား ဘုန်းလာဘ် များသော
 ရဟန်းဆိုးတို့ကိုသာ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်ဟု ထင်မှတ် ရှင်ဝမ်း
 ချိုးမွမ်းအုတ်အော် ပူဇော်မှီဝဲကုန်လတ္တံ့ ဟူလှသည်။

ယေ ယေ အလာဘိနော လာဘန္တိ မိစ္ဆာဇီဝပရိဝဇ္ဇေန
 အပ္ပပုညတာယ စ လာဘံ လာဘဿ ပစ္စယဿ န လာဘိနော
 အပ္ပလာဘိနော၊ တေ ပုဇ္ဇာ ပုဇနိယာ ပါသံသာ တဒါ အနာ-
 ဂတေ ကာလေ န ဘဝိဿန္တိ။ သုပေသလေပိ တေ မီရေတိ
 ဝိတိသမ္ပန္နတာယ မီရေ သုဠုပေသလေပိ တေ ဘိက္ခု န
 သေဝိဿန္တိ၊ တဒါ အနာဂတေ လာဘိနော လာဘကာမာဝ
 ဘိက္ခုတိ အတ္ထော။ ။၎င်းအဋ္ဌကထာ။

သောဠသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁၇။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ မိလက္ခရ-
 ဇနံ ရတ္တံ၊ ညောင်ကြတ်ဆိုးရေဖြင့် ဆိုးအပ်သော။ သကံ ဓဇံ၊ မိမိ
 တံခွန် အောင်အလံဖြစ်သော သင်္ကန်းကိုး၊ ဂရဟန္တာ၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ
 စက်ဆုပ် ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ တိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာပ အည
 ဝါဒိ မမှီတရား ကျင့်မှားစဉ်က ပရိဒိဇ်တိတ္ထိတို့၏၊ ဓဇံ၊ အလံ
 တံခွန်ဖြစ်သော။ အဝဒါတကံ၊ ဝတ်ဖြူကိုး၊ ဓာရေဿန္တိ၊ ဝတ်
 ဆောင်ကြကုန်လတ္တံ့။

မိလက္ခ ရဇနံ ရတ္တံကား တတိယာတပျုရိသံ သမာသပုဒ်၏ အနေ
 သာကည်း၊ ပသျာတ္တ သိလောက၌ ပထမပါဒ ပိသမအရာ ယော-
 ဣဝါဖြင့် ယဂိုဏ်းသင့်၍ ဆန်းနှင့်ညီညွတ် ဖတ်ရှုတ်ချမ်းသာ ရှိစေငှါဟု
 အနုနာသိက် နိဂ္ဂဟိတ်ရာ နယက်လာ၏။ ထို့ကြောင့် သမာသပဒ်

ဟေတံ၊ ဂါထာသုခတ္ထံ သာနုနာသိကနိဒ္ဒေသော-ဟု အဋ္ဌကထာ
ဆရာ မိန့်မှာဖွင့်လှစ်တော်မူသတည်း။ ထေယျသင်္ခါတံ-ဟူသော ပုဒ်နှင့်
ပြယုဂ်ညီစွာ ပထမကို သက်ပါကရုဏတ္ထဝယ်တည်း။

သတ္တရသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁၈။ တဒါ၊ ထိုနောက် သာသနာ နောင်အခါ၌။ တေသံ
ဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ ဝါ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ကာသာဝေ၊
အရိယာတံခွန် သင်္ကန်းမုန်၌။ အဂါရဒဝါ၊ ရိုသေမြတ်နိုးခြင်းမရှိ
သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကာသာဝေ၊ အရိယာ တံခွန်
သင်္ကန်းမုန်ကို သုံးဆောင်ဝတ်ရုံခြင်း၌၊ ပဋိသင်္ခါ စ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဆင်ခြင်ကာမျှလည်း။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။

နောက်ကာသာဝေကို ကာသာဝေ ပရိဘောဂေါ ကာသာဝေါ-ဟု
အညတ္ထ တဒ္ဒုတ်ပြု။ ကာမေ ဟေဝိသ၌ ကာမသဒ္ဒါကဲ့သို့ နောက်ပုဒ်ကျေ
ဥတ္တရပဒလောပသော်လည်းကြံ။ သို့ကြောင့်--

ပဋိသင်္ခါ စ ကာသာဝေတိ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စီဝရံ
ပဋိသေဝါမိတိအဒိနာ နယန ပစ္စဝေက္ခဏမတ္ထံပိ ကာသာဝ-
ပရိဘောဂေ န ဘဝိဿတိ-ဟူ၍ အဋ္ဌကထာမိန့်။

အဋ္ဌာရသမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

အရဟဒ္ဓဇ ကာသာဝဖြစ်သော အရိယာတံခွန် သင်္ကန်းမုန်၏ အလေး
အမြတ် ပြုအပ် ပြုထိုက်သောအဖြစ် နှစ်သက်ကြည်ညို ထိုက်သော ဝတ္ထု
ဂရုကာတဗ္ဗသဘောကို မနောကျကျ ရှိကုန်ကြအောင် ဆဒ္ဒန္တဇာတ်ပုံ
ဖြင့် ဥဒါဟရုဏ်ဆောင်ထုတ်၍ နိရုတ္တိ ဖွင့်ချိပြီးလျှင် ဥတ္တာနိကမ္မပြုတော်
မူလိုသော ဆဋ္ဌဘိည ဖုဿမဟာ ထေရ်မြတ်စွာသည် အဘိဘူတဿ
ဒုက္ခေန-အစရှိသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။

၁၉။ သလ္လဂိဇ္ဇဿ၊ အလွန်ကြီးမား ဆိပ်လူးမြားဖြင့် သနား
မဲ့ထွေ သည်းအူကြွေအောင် အသေပြင်းစွာ ပစ်အပ်သော။

ဝါ၊ ပစ်အပ်လျက်။ ဒုက္ခေ၊ မုဆိုးလက်နက်၊ မြားဒဏ်ချက်
ဆင်းရဲဖြင့်။ အဘိဘူတဿ၊ အလွန်အကျူး၊ အမူးအဝေ မိုးမြေ
မမြင် အကျင်အနာ နှိပ်စက်စွာသော။ ဝါ၊ နှိပ်စက်စွာလျက်။
ရူပတော၊ အားအန်မခိုင် ကိုယ်လုံးယိုင်အောင် ဖြိုင်ဖြိုင်ယိုရွန်း
သွေးရည်ခန်း၍ ပင်ပန်းဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ ဝါ၊
ရောက်လျက်။ နာဂဿ၊ ဘုရားလောင်း ဆဒ္ဒန်ဆင်၏။ မဟာ-
သောရာ၊ ကိုယ်နှင့်အသက် ငဲ့ကွက်ကင်းကင်း ကြံတတ်ခြင်း
ကြောင့် ကြောက်မင်းဖွယ်သာ ကြီးကျယ်စွာသော။ အစိန္တိယာ၊
ပြုနိုင်မည်သား သူတပါးတို့ သည် ဖျားတုန်ကြ ကြံရုံမျှလည်း
ကြံကြခြင်းငှါ မတတ်ရာသော ပဋိသင်္ခါ ပညာဆင်ခြင် သမ္ပဗျေ
မကင်း ကြံတော်မူခြင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီ။

မင်းများသင်းကျစ်၊ ကွဲအောင်ပစ်က၊ တင်ပြစ်ကင်းလှ—ဟူ
သော နားတော်သွင်း ခွဲထားစပ်သည်နှင့် အညီ ဝိဇ္ဇနတ္ထ ဖြစ်
သော ပစ်ခြင်း ကြံယာကို ပသက်သက်နှင့်ရေး။

ကျေနပ်သတိမ ဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

ငါတို့ရှင်စော၊ တိလောကမျက်မှန်၊ မြတ်ဘုန်းမှန်သည်၊ ဆဒ္ဒန်နာဂိန်၊
ဂဇိန္ဒရာ၊ မဟာမာတင်၊ ဟိမင်္ဂရာ၊ စန္ဒာဘနှင့်၊ ကောလာသဇ္ဇေတောင်
ကြီးကဲ့သို့၊ ညီးညီးဖြူဝင်း၊ ပြစ်မြူကင်းသော ဆင်မင်းကေရာဇ်၊ ဖြစ်တော်
မူလတ်သောအခါ၊ ဆင်ပြောင်ပေါက်သီး၊ ငါးစီးအားရှိ၊ ကြီးဘိဗလ၊
ကြမ်းကြုတ်လှသော၊ သောနုတ္တရ မုဆိုးသည်၊ ပုန်းလျှိုးမြေတွင်း၊ ထုတ်
ချင်းထွက်သွား၊ ဆိပ်လူးမြားဖြင့်၊ ပြစ်မှားသမှု၊ အန္တရာယ်ပြုလတ်သော်၊
သေလူနီးနီး၊ ဥပဒ်ကြီးဖြင့်၊ ဆိပ်မီးမြှာ ရှိန်၊ ထိန်ထိန်လောင်ရာ၊ သန္တာ
နီတုတ်၊ ရွှေခြေတော်နှင့်၊ မြေပေါ်သို့ ပုတ်သဖြင့်၊ လူသွပ်ငမဲ့၊ ဥသျှောင်
ကိုဆွဲပြီးလျှင်၊ တွင်းထဲကထုတ်ငင်၊ ခြေတော်နှင့် မြေထက်ငယ်၊ ကျေ
ညက်ညက်ပျောက်စင်အောင်၊ စီရင်ကုပ်ညှပ်မည် ပြုတော်မူရာ၊ မုဆိုးအို၏
ကိုယ်ဘွင်နိမြန်း၊ ဖန်ရည်စွတ်သည့်၊ ဝတ်သင်္ကန်းကို၊ မျက်မှန်းတတ်တတ်၊

မြင်တော်မူလတ်က၊ သူမြတ်အရိယာ၊ ပစ္စေကာတို့၊ ကိလေသာစု၊
 သတ္တရု၏၊ ဗိုလ်ထုခင်းဖြတ်၊ အောင်လံမှတ်သော၊ အရဟန္တေ၊ ကာသာဝ
 ဖြင့်၊ ကာယလွမ်းခြုံ၊ ဝတ်ရုံသွင်ယူ၊ ဤသို့သုကို၊ ရန်ဟူ၍ မနှိပ်စက်
 ကောင်းပေဟု၊ ခြေရာဖဝတ်၊ မြေမှာပွတမည့်၊ ကွပ်ညှပ်ဘေးသို့၊ ခွင့်ပေး
 သက်လွတ်၊ ဧတ္တာတော်ညွှတ်သဖြင့်၊ မခတ်သိုက်ကြောင်း၊ ဝတ်ထိုက်
 ကြောင်းကိုသာ၊ သံညောင်းချိုမြ၊ သြဝါဒဖြင့်၊ ဆုံးမဟောမိန့်တော်မူ၏။
 ထိုအနက်ကို၊ ပြတ်ပြတ်ထင်စွာ၊ ပြုလို့ငါဖြင့်၊ ပထျာသဘော၊ ဆန်းသင့်
 မောအောင်၊ ဆဒ္ဒန္တော အစရှိသော ဂါထာတို့ကို မိန့်တော် ပြန်ဘိ
 သတည်း။

၂၁။ ဟိ၊ မုန့်၏။ ဝါ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ။ တဒါ၊ ထိုဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း
 ဖြစ်သောအခါ၌၊ ဆဒ္ဒန္တော၊ ရောင်ခြည် ခြောက်သွယ် အစွယ်၌
 ရှိသောကြောင့် ဆဒ္ဒန်အမည်ရှိသော။ ဂဇဇာ၊ ဆင်မင်းသည်။
 သုရတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုးအပ်သော။ တံ အရဟန္တေ၊ ထိုမုဆိုးသော
 နတ် ကျင့်ယုတ်မိစ္ဆာ ဝတ်ရုံပါသော အရိယာတို့၏အလံ အောင်
 တံခွန်ဖြစ်သော ဖန်ရည်ဆိုးငွန်း ဝတ်သင်္ကန်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မျက်ဝါး
 ထင်ထင် ရှေ့တွင်တူ၍ မြင်တော်မူ၍။ ဧတ္ထော ပသံဟိတာ၊ ဒေကျိုး
 စီးပွားနှင့် စပ်ကုန်သော။ ယာဝဒေဝ၊ အကြင်၍လောက်ကုန်
 သော။ ဂါထာ၊ ဂါထာတို့ကို။ အဟဏိ၊ ဟောရွတ် မိန့်ဆို
 တော်မူပြီ။

ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော ဒန္တေသု ယဿ သောယန္တိ ဆဒ္ဒန္တော - ဟု ဘိန္နာ
 ဓိကရဏ ဆဋ္ဌိ ပဟုဗ္ဗဟိသမာသံ ဝိဂြိုဟ်ပြု။ ဆပုဒ် ဒန္တပုဒ် ဒအာဂံ၊
 ယင်း၌ ဆသဒ္ဒါသည် ခြောက်ခု ပျော့ဂုဏ်ကို အကြောင်း ပဝတ္တ နိမိတ်
 ပြု၍ အရောင်ခြယ်ကိုဟော၏။ ဣ၊ ကြောင့် တိသ နိပါတ် ဆဒ္ဒန္တဇာတ်
 ဆဗ္ဗိသာဏံ ဂဇံ သေတံ-ဟူသော ပါဠိတော်၌ ဆဗ္ဗိသာဏန္တိ ဆဗ္ဗဏ္ဍ-
 ဝိသာဏံ-ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သတည်း။ အစွယ်တို့၌ ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ်
 ရှိသော ဆင် ဟု ယူရမည်။ ဝဏ္ဏရသ္မိယော - ဟု ပဇာနပုဒ် တည်ရမည်။
 ဆ ဒန္တော ယဿ သောယန္တိ ဆဒ္ဒန္တောပြု၍ အစွယ်-ခြောက် ချောင်းရှိသော

ဆင်ဟု မယူလင့်၊ ထိုပုဒ်နေသို့လိုက်၍ ဆဒ္ဒန်ဆင်ဟု သဒ္ဒါနုသာရီခေါ်
ဆို ရေးမှတ်ကြသည်။ ဆက္ကဒန္တသဒ္ဒါသို့လိုက်၍လည်း ဆက်ဒန်ဟု ခေါ်
ဆိုရေးမှတ်ခြင်းကိုလည်း ပြုကြကုန်သည်။

ဝိသတိမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၂၁။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ အနိက္ကသာဝေါ၊ ဣဂ ဒေါသ မောဟ စသော ဒသကိလေ
ဖန်ရည်ကိုယ်တွင်း မကင်းမသန့်သည် ဖြစ်လျက်။ ဒမသစ္စေန၊
စက္ခုန္တေ စသည်ခြောက်ရပ် စောင့်ကြပ်ဆုံးမခြင်း ပရမတ္ထ သစ္စာ
၏ အဘို့ဖြစ်သော ဝစီသမ္မာ နှုတ်သစ္စာနှင့်။ ဝါ၊ နှုတ်သစ္စာမှ။
အပေတော၊ ယေဉ်မဇပိ မကပ်ဝေးစွာ ကင်းကွာ ပါလျက်။
ကာသာဝံ၊ ဖန်ရည်စွန်းသော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သင်္ကန်းကို။ ပရိဒ-
ဟိဿတိ၊ ဝတ်ရုံခြင်းနှင့် အခင်းပြု၍ သုံးဆောင်လတ္တံ့။ သော
ပုဂ္ဂလော၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာသာဝံ၊ ဖန်ရည်ဆိုးစွန်း
ဝတ်သင်္ကန်းကို။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။

ဤ၌ သစ္စာကား ပရမတ္ထသစ္စာတည်း။ ယင်းပရမတ္ထသစ္စာသည်လည်း
ဝစီဒုစရိုက် လေးပါးမှ ကြည့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော သမ္မာဝါစာ စေတ
သိက်တည်း။ ထို့ကြောင့်—

အပေတော ဒမသစ္စေနာတိ ဣန္ဒြိယဒမေန စေဝ ပရမတ္ထ-
သစ္စာပက္ခိကေန ဝစီသစ္စေန စ အပေတော၊ ဝိယုတ္တော ပရိစ္စတ္တော
ဝါတိ အတ္ထော-ဟူ၍ အဋ္ဌကသာမိန်။

ကေဝိသတိမ ဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂၂။ ယော စ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်ကား။ ဝန္တကသာဝေါ၊ မင်္ဂလေးတန်တို့ဖြင့် ထွေးအန်စွန့်
ပယ်ပြီးသော ကိလေသာဖန်ရည်ရှိသည်။ သီလေသု၊ စတုပါရီသုဒ္ဓိ
သီလတို့၌။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာစင်ကြည် မြဲဆောက်

တည်သည်။ ဒမသစ္စေန၊ စက္ခုန္တေ-စသည်ခြောက်ရပ် စောင့်ကြပ်
ဆုံးမခြင်း ပရမတ္ထသစ္စာ၏ အဘို့ဖြစ်သော ဝစီသမ္မာ နှုတ်သစ္စာ
နှင့်။ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုသို့ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေ၊
စင်စစ်။ ကာသာဝံ၊ ဖန်ရည်ဆိုးစွန်း၊ ဝတ်သင်္ကန်းကို။ အရဟတိ၊
ထိုက်၏။

ဤဂါထာ၌ စသဒ္ဓါကား-ဗျတိရေက ဇောတကနိပါတ်ပုဒ်၊ ပနသဒ္ဓါ
အနက်ရှိ၏။ ဤဂါထာ၏ ပိဏ္ဏတ္ထ ကာသာဝံ အရဟတိအနက်မှ ပဋိပက်
ပြန်၍ ဆိုအပ်သောကြောင့် ဗျတိရေက အနက်မည်၏။ ရှေ့ပိဏ္ဏတ္ထ
ကာသာဝံ န အရဟတိ အနက်သည် ရှေးဦးစွာ ပြဆိုအပ်သောကြောင့်
အနုယအနက်မည်၏။ အလင်္ကာဒ္ဓိကာအလို။ ။တနည်း-ရွှေဂါထာ၏
ပိဏ္ဏတ္ထ-ကာသာဝံ န အရဟတိအနက်သည် ပဋိသေနေ သဒ္ဓါဖြစ်၍ မလျော်
မသင့်သည်ကိုပြသော ပဋိပက္ခ အနုလောမ အနက်ဖြစ်သောကြောင့်
ဗျတိရေကအနက် မည်၏။ နောက်ဂါထာ၏ ပိဏ္ဏတ္ထ ကာသာဝံ အရဟတိ
အနက်သည် ပဋိသေမ-န သဒ္ဓါမမြစ် အသင့်အလျော်ကို ပြသော
အနုလောမ အနက်ဖြစ်သောကြောင့် အနုယအနက် မည်၏။ ဤကား
ဂန္ဓာဘရဏအလိုတည်း။

ဗာဝိသတိဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂၃။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်သို့တိ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ဝိပန္နသီလော၊ ပေါ့ပျက်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလရှိ၏။
ဒုဗ္ဗေဓော၊ သီလလေးအင် သုတ်သင်နိုင်ကြောင်း ကောင်းသော
သီလဝိသောဓန ပညာကင်း၏။ ပါကဇ္ဇော၊ ပါပစာရီ ရှင်ဒုဿိဟု
ထင်ရှား၏။ ဝါ၊ ရှင်ပျမငြိမ် သဘောတိမ်သဖြင့် ဣန္ဒြေခြောက်ပါး
ထင်ရှားလျှပ်ပေါ်၏။ ကာမကာရိယော၊ သီလလေးချက် စောင့်
စည်းပျက်သဖြင့် နှစ်သက်လိုတိုင်း မဆိုင်းမညာ ပြုတတ်စွာ၏။
ဝါ၊ သီလလေးချက် စောင့်စည်းပျက်သဖြင့် ရမ္မက်လောဘ-ဒေါသ-

စသော ကိလေသာမာရ် တရံမဆိုင် လိုတိုင်းနှိပ်စက် စိတ်ကိုဖျက်
 ၏။ ဝိဗန္ဓစိတ္တော၊ ငါးပါးကာမဂုဏ် ခြောက်အာရုံတို့၌ တွေ့ကြုံ
 တိုင်းလိုက် ခွေးလောက်ကိုက်သို့ သိုက်မြိုက်ခိုင်ကျည် ရပ်မတည်ဘဲ
 တလည်လည်လှည့်ပတ် ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိ၏။ နိဿယက္ခော၊ ဖြူစင်
 သန့်ရှင်း ကင်းသော ကုသိုလ်သဘောရှိ၏။ ဝါ၊ စိတ်မှာမယှဉ်
 စွန့်ဖဲ့ကြည့်သော ဟိရိသြတ္တပ္ပတရား ရှိ၏။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရား
 စုံပြည့်ပွားအောင် အားထုတ်လုံလ ဥဿာဟကင်း၏။ သော ပုဂ္ဂ-
 လော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာသာဝံ၊ ဖန်ရည်
 ဆိုးစွန်း ဝတ်သင်္ကန်းကို။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။

ကာမကာရိယော၌ ကာမသဒ္ဓါသည် ဣစ္ဆတ္ထ။ ဝါ၊ ၎င်း ဣစ္ဆတ္ထ၊ ကိလေသ
 မာရတ္ထ၊ တန္တနည်းတည်း။ ကရဓာတ်သည် ကရဏတ္ထ၊ ကရ ကရဏေ
 ဓာတ်နက်ဖော်။ ဝါ၊ ဟိ သတ္တကရ ဟိ သာယံဟု ဓာတ်နက်ဖော်။ ဣ
 ပစ္စည်းသည်ကား- ကတ္တုဝါစက။ ဝါ၊ ကမ္မဝါစကတည်း။ ဒီပကနည်း
 တည်း။ နိဿယက္ခောလည်း နိပုဒ်-သုက္ကပုဒ်၊ သုက္ကသဒ္ဓါသည် ဖြူစင်သော
 ကုသိုလ်ဓမ္မ သာမညအနက်ဟော။ ဝါ၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပ ဝိသေသ အနက်ဟော။
 ဤကား သိလေသနည်း။ ဝါ၊ နိပုဒ်-ဥဿုက္ကပုဒ်၊ ဥဿုက္ကသဒ္ဓါသည် အား
 ထုတ်ခြင်း အနက်ဟော။ ဤကား-ဘိန္နသတ္တိသမဝေတနည်း။ ဤနည်း
 သုံးပါးတို့ အထူးကား ဘိန္နသတ္တိသမဝေတနည်းမှာ ပုဒ်ကိုဖျက်ဆီး၍ အသီး
 အသီးကြံသဖြင့် အနက်အသီးအသီးကို ဟောသတည်း။ သေတော၊
 ဖြူသောသတ္တဝါသည်။ တနည်း၊ ဣတော၊ ဤအရပ်မှ။ သာ၊ ခွေးသည်။
 ဓာဝတိ၊ ပြေး၏။ ဤ၌ သေတောတပုဒ်တည်းသည် အဖြူဟူသောအနက်၊
 ၎င်းပုဒ်ကို သာ ဣတောဟု ပုဒ်ဖြတ်ဖျက်ဆီး၍ သာသဒ္ဓါ ခွေးအနက်၊
 ဣတောသဒ္ဓါ-အစ္စန္ဒသမိပ အနီးဟူသောအနက်၊ အသီးအသီး ဟောသကဲ့
 သို့တည်း။

သိလေသနည်းကား-တပုဒ်တည်းဖြစ်လျက် ပုဒ်မဖျက်ဘဲ အဘိဓေယျတ္ထ
 ရသင့်သည့်အတိုင်းကိုသာ ဟောစွမ်းနိုင်သတည်း။ သုဓိ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း
 ကို ဆောင်တတ်သော မြတ်စွာဘုရား။ သုဓိ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဆောင်

တတ်သော လမင်းဟူ၍။ သုခိ တပုဒ်တည်းကိုပင် ပုဒ်နေမပျက်၊ အဘိ-
ဇေယျအနက် ရသင့်တိုင်း အချင်းချင်းစပ်သဖြင့် ဟောသတည်း။

ပဒီပနည်းကား - ပုဒ်စ တ်ပစ္စည်း တခုတည်းဖြစ်လျက် ပုဒ်နေမပျက်
ဘဲ ဝါစကတတ်သည့်အတိုင်း အနက်များစွာ ဟောစွမ်းနိုင်သတည်း။ အမိ
ကိဿရာစနေ၊ အလွန်ဟူသောအနက်- အစိုးရခြင်းအနက်- အစိုးရသူရှိ၏
ဟူသောအနက်ကို ဟောသတည်း။ သတိ၊ ရှိသော်ဟူသည့်၌ ဣဿရသဒ္ဒါ
တခုတည်း ပုဒ်နေမပျက် အစိုးရခြင်းဟူသော ပရမိဿရတ္ထအနက်-အစိုး
ရသူ ရှိ၏ဟူသော အဿတ္ထိအနက် နှစ်ချက်ကို ဟောနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

တန္တနည်းကား - တခုသောယက်ကန်းသားသည် နှစ်ထပ်သောချည်ကို
ဖြစ်စေသကဲ့သို့ တပုဒ်တည်းလျက် အနက်နှစ်ထပ် သမ္ပန္နစပ်၍ ဟောတတ်
သတည်း။ ဝသဝါဝ၊ ဝသ၊ ဝသဓာတ်၏ ဝအက္ခရာ၏။ ဥ၊ ဥအပြုဖြစ်၏-
ဟူသည့်၌ ဝသ သဒ္ဒါ၏ ဝသဓာတ်ဟူသောအနက်-ဝသဓာတ်၏ ဝအက္ခရာ
ဟူသောအနက် နှစ်ပါးကို အဝယဝီ အဝယဝ အပေါင်း အစိတ်စပ်၍
နှစ်ထပ်ဟောနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ထိုသို့သောနည်းတို့ဖြင့်—

ကာမကာရိယောပိ ဘိန္နသံဝရတာယ ယထိစ္ဆိတကာရကော၊
ကမဿ ဝါ မာရဿ ယထာကာမကရကိယောဟု အဋ္ဌကထာ
ဆရာ မဟာဓမ္မပါလ ပဒရတိတ္တဝါသီ မထေရ်မြတ် ဖွင့်လှစ် မိန့်ဆို
တော်မူသတည်း။

ဧတဝီသတိမဂါထာ အနက်ပြီးပြီ။

၂၄။ ယော စပုဂ္ဂလော၊ အကြင်သို့တိ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်ကား။ ဘိလေန၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ လေးပါးနှင့်။ သမ္ပန္နော၊
ကျိုးပြတ်ပေါက်ပျက် သက်သက်မထင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စုံ၏။
ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းသော ဆန္ဒရာဂရှိ၏။ ယမာဟိဧတာ၊ တည်ကြည်
ခိုင်ခံ့သော စိတ်ရှိ၏။ သြဒါတမနသက်ပေါ၊ အလွန်ဖြူလွင် သန့်
ရှင်းစင်သော စိတ်အကြံအစည်ရှိ၏။ ဝါ၊ မညစ်မညူ မနောက်ကြ

သော အကြံအစည်ရှိ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုသို့လျှင်တိ သဘော
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ကာသာဝံ၊ ဖန်ရည်ဆိုးစွန်း
ဝတ်သင်္ကန်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။

ဤဂါထာ၌ ဝိတထုဂအရ ထုဂကင်းသော ဟူသည်ကို သီလဝိသောဓန
ဉာဏ် “ဝိပဿနာဉာဏ်” တဒင်္ဂပဟာန် “ရူပအရူပဈာန်” ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်
“လောကုတ္တရာမဂ်ဉာဏ်” သမုဇ္ဈေဒပဟာန် “အရိယဖိုလ်ဉာဏ်” ပဋိပဿဒ္ဓိ
ပဟာန် နိရောဓနိဗ္ဗာန်-နိဿရဏပဟာန်တို့ဖြင့် ခွဲချကင်းကွာခြင်းကို
ယူပါကုန်။ ဤ၌ စသဒ္ဓါလည်း ရှေးအတူ။

စတုဝိသတိမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂၅။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒ္ဓတော၊ ပြာသုံ
ခဲကျ ထောင်းထောင်းထသို့ ရှုရှုမတည် မခိုင်ကြည်သောစိတ်ရှိ၏။
ဥန္နဋ္ဌော၊ စိတ်နေမိုးလောက် ပြိုးပြိုးဆောက်လျက် မောက်မောက်
မော်မော် ပဲ့တိုင်းကျော်အောင် ထင်ပေါ်သောမာနရှိ၏။ သီလံ၊
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ လေးပါးမျှလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊
ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ထိုပြာနုယ်လေလွင့် မာန်ဝင့်မော်ကြံ ဒုဿိလ
အား။ သြဒါတကံ၊ အဝတ်ဖြူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ကာသာဝံ၊
အရိယာတံခွန် ဖန်ရည်ဆိုးစွန်း ဝတ်သင်္ကန်းကို။ ကိံ ကရိဿတိ၊
ဘယ်မူပြုဘိ ဘယ်ကျိုးရှိလိမ့်နည်း။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿိလ၏ ဦးပြည်းရိပ်လျက် သပိတ်သင်္ကန်း ဝတ်ဆောင်
ရမ်းသော ရဟန်းအသွင်သည် ပန်းချီဆေးအုပ် သစ်သားရုပ်ကဲ့သို့
အတုလုပ်ရုံမျှသာတည်း ဟူလိုသော်။

စိတ္တဂတသဒိသံ တဿ ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂန္တိ အတ္ထော။ ။ အဋ္ဌကထာ။

ပဉ္စဝိသတိမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၁။ စိတ္တဂတသဒိသံ (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ-ဋ္ဌ ၂-၃၆၇)

၂၆။ အနာဂတော၊ နောင်အခါ၌။ ဘိက္ခု။ စ၊ ရဟန်းယောကျ်ား
 တို့သည်၎င်း။ ဘိက္ခုနီယော စ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်၎င်း။ ဒုဋ္ဌ-
 စိတ္တာ၊ ထုဂစသည်ဖျက်ဆီးသဖြင့် ပျက်စီးဆိုးတောင်း မကောင်း
 သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနာဒရာ၊ ဘုရားတရား ငါးပါး
 သီတင်း သုံးဘော်ခြင်းတို့၌ ကင်းသော ဂါရဝရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
 မေတ္တစိတ္တာနံ၊ မေတ္တာဘာဝနာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။
 တာဒီနံ၊ ဆိုးကောင်းလုံးစုံ ခြောက်အာရုံတို့၌ လှုပ်တုန်မရှိ ပကတိ
 ဖြင့်သာ တာဒိကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ
 သူတော်ကောင်းတို့ကို။ နိဂ္ဂဏိဿန္တိ၊ အရပ်ဝေးသို့ ပြေးစဉ်ထွက်
 အောင် နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲကုန်လိမ့် သတည်း။

ထိုသို့သော ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ-အလဇ္ဇီ အကျင့်ဆိုးတို့သည် သီလဝန်
 အရှင်မြတ် “ရဟန်းမြတ် ရဟန်းကောင်း” တို့ကို မြင်ကုန်၍ သီလ
 ပျက်ဆီး-အချည်းနှီးသော ဒုဿိလငါတို့ကို လူသူတကာ သဒ္ဓါမရှိ မထိ
 မဲ့မြင် ပြုကုန်လိမ့်သတည်းဟု မိမိတို့၌ ဆိုက်ရောက်မည့် အဂါရဝဘေးဖြင့်
 ကြောက်စိုးရိမ်ကုန်၍ အရပ်တပါး ပြေးသွားဖဲခွါအောင် နှိပ်စက်
 ကုန်လတ္တံ့ ဟူလို။

နိဂ္ဂဏိဿန္တိတိ သီလာဒိသမ္ပန္နော ဒိသ္မာ တေ သမ္ဘာဝေန္တော
 ဝိပန္နသီလေ အမေ န ဗဟံ မညိဿန္တိတိ အတ္တနိ အဂါရဝဘယေန
 ယထာ တေ ဥဗ္ဗဇ္ဇာ ပက္ကမိဿန္တိ၊ တထာ ဗာဓိဿန္တိတိ အတ္ထော။ ။
 ၎င်းအဋ္ဌကထာ။

ဆဗ္ဗိသတိမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂၇။ ထေရေဟိ၊ မိမိဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်ကုန်သော မထေရ်ကြီး
 တို့သည်။ စိဝရဓာရဏံ၊ သင်္ကန်းဝတ်ရုံခြင်းကို။ သိက္ခာပေန္တာပိ၊
 သို့ဝတ် သို့ရုံ သို့ခြုံ သို့တင် သွန်သင်ပြသ ဆုံးမ ပညတ်
 ကျင့်စေအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဒုမ္မေဓာ၊ သီလလေးအင် သုတ်ဆင်

းကြောင့်နိုင်ကြောင်း ကောင်းသောသီလ ဝိသောဓန ပညာကင်း
 -ဥဉ္စ ကုန်သော။ ပါကဋ္ဌာ၊ ပါပစာရီ ဒုဿိဒုဗ္ဗိ ရှင်ဆိုးညစ်ဟု ထင်ရှား
 းဝိဇ္ဇာကုန်သော။ ဝါ၊ ရှင်ပျမငြိမ် သဘောတိမ်သဖြင့် ဣန္ဒြေခြောက်ပါး
 းပေး၍ ထင်ရှားလျှပ်ပေါ်ကုန်သော။ ကာမကာရိယော၊ သီလလေးချက်
 းစွဲစွဲပြုစောင့်စည်းပျက်သဖြင့် နှစ်သက်လိုတိုင်း မဆိုင်းမညွှာ ပြုတတ်စွာ
 းလေကုန်သော။ ဝါ၊ သီလလေးချက် စောင့်စည်းပျက်သဖြင့် ရမ္မက်
 ဝိဇ္ဇာပ နိလောဘိဒေါသ-စသော ကိလေသာမာရ် တရံမဆိုင်း လိုတိုင်း
 ငယဉ်အနိပ်စက် ဖျက်အပ်ကုန်သော။ ဗာလာ၊ အကျိုးအကြောင်း
 ကိစ္စထဲ၌ ဆိုးကောင်းမသိ ပညာမျက်စိ မရှိစုံကန်း အန္တစင်စစ် ဆိုးညစ်
 မိုက်ခေါင် ရှင်မိုးမှောင်တို့သည်။ န သုဏိဿန္တိ၊ နားမထောင်ကုန်
 လတ္တံ။

နိပဟဿိ ဣယဉ်
 ဟဿိဝရဓာရဏန္တိ သင်္ကန်းဝတ်ရုံခြင်းဟူ၍ မိန့်ဆိုခြင်းသည်ကား ရဟန်းတို့
 ကျင့်အပ်သော မဂ္ဂိပတ်သိက္ခာကို ထင်ရာပြုသော နိဒဿန နည်းမျှသာ
 တည်း။ သို့ဖြစ်ရကား - သို့တိုး သို့ဆုတ် သို့လုပ် သို့ကိုင် သို့ထိုင် သို့ရပ်
 စံသည်ဖြင့် အလုံးစုံ ရဟန်းတို့ အကျင့်ပဋိပတ်ကို ပညတ်သွန်သင် ပဲ့ပြင်
 ဆုံးမအပ်ကုန်၏ ဟူလိုသည်။ ။ထို့ကြောင့်—

ငန္တုခဝဓဗ္ဗိဝရဓာရဏန္တိ ဣဒံ သမဏပဋိပတ္တိယာ နိဒဿနမတ္တံ၊ တသ္မာ
 နယခဏေဝိတေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဝေံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗန္တိအာဒိနာ သိက္ခာ-
 ။ ။ငတ္ထပိယမာနာပိတိ အတ္ထော-ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်။

သိက္ခာပေန္တာပိ-ဟူသော သဒ္ဒါသည် ကံ အနက်၌ ကတ္ထုရုပ်
 ဟူ၏။ ။သိက္ခာပေန္တာပိတိ သိက္ခာပိယမာနာပိ၊ ကမ္မတ္ထေ ဟိ
 အယံ ကတ္ထုနိဒ္ဒေသော။ ။အဋ္ဌကထာ။ ။သိက္ခာပိတာပုဒ်
 းကြိုပိယမိပါမ္ပိကာ ယုတ္တတရ ဖြစ်ရာစွ။ ။အပိသဒ္ဒါကား ဂရဟာ
 ပိငန္တုပဏ္ဍိတော။
 ဝိဇ္ဇာပ မးဉ္စ
 ဝိဇ္ဇာပ ဝိဇ္ဇာပ သတ္တဝိသတိမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂၈။ ခဠုဂေါ၊ မြင်းယုတ် မြင်းဆိုး သားရိုးဗေပပါ မကောင်း
 စွာသော မြင်းသည်။ သာရထိ၊ ဆုံးမတတ်စွာ မြင်းဆရာကို။
 နာဒိယတိ ဝိယ၊ မယုမခံ ပေါက်ကန် ခုန်ကပ် ပြုသကဲ့သို့။ တထာ၊
 ထိုမြင်းယုတ် မြင်းဆိုး သားရိုးဗေပပါ မကောင်းစွာသော မြင်း
 သဖွယ်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်း ကင်း
 ကုန်သော။ ဝါ၊ ရိုသေခြင်း ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကင်းကုန်
 သောကြောင့်။ အသိက္ခိတာ၊ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့ နည်းနွယ်ပြသ
 ဆုံးမပါလျက် ဆိုခက်မိုက်ထိုင်း မြင်းနှယ်ရိုင်း၍ သင်တိုင်းမကျင့်
 တတ်ကုန်သော။ တေ ဗာလာ၊ ထိုအကျိုးအကြောင်း ဆိုးကောင်း
 မသိ ပညာမပြုမီ မရှိစုံကန်း မြင်းနှယ်သွမ်းသော အန္တစင်စစ်
 ဆိုးညစ်မိုက်ခေါင် ရှင်မိုးမှောင်တို့သည်။ ဥပဇ္ဈာယေ၊ ဆရာ
 ဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို။ နာဒိယိသန္တိ၊ ဆုံးမ မခံ နှုတ်လှံထိုးလျက်
 ကျိုးနွံရိုသေခြင်း ကင်းကြကုန်လတ္တံ့။

အသိက္ခိတာ-၌ တ-ပစ္စည်းသည် ဒေဝဒတ္တော သီလံ ရက္ခိတော
 ကဲ့သို့ ကတုတ္ထ-၌ သက်သတည်း။ ။ ဥပဇ္ဈာယေကား-ဝိရူပေက
 သေသပုဒ်ဖြစ်၍ အာစရိယကျေသည်။

နာဒိယိသန္တိပဇ္ဈာယေတိ ဥပဇ္ဈာယေ အာစရိယေ စ အာဒရံ
 န ကဗျေန္တိ၊ တေသံ အနုသာသနိယံ န တိဋ္ဌန္တိ။ ။ ၎င်း အဋ္ဌ-
 ကထာ။

အဋ္ဌဝိသဘိမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

ဘုရား ရဟန္တာ အရိယာပညာရှိ ကဝိကေသရိန် သုခမိန်ပညာဝန်တို့
 စကားသည် ပဋိညာဉ် ဥဒါဟရုဏ် ဥပမာ ဟိတ် နိဂုံး-ဟူ၍ အစိတ်ငါးပါး
 ရှိကုန်၏။ ထို ငါးပါးတို့တွင် သုဏောဟိ ဝစနံ မယံ ။လ။ အာစိက္ခိသာ-
 မျနာဂတံ-ဟူသော ဂါထာ၏အရ ဟောကြားအံ့ ဟူ၍ ဝန်ခံခြင်းသည်
 ပဋိညာဉ် မည်၏။ ကောဇနာ ။လ။ သာရထိ-ဟူသော နှစ်ဂါထာတို့၏
 အရ ကောဇနာ-စသော အခြင်းအရာတို့သည် ထုတ်ဆောင်၍ ပြအပ်

သောကြောင့် ဥဒါဟရုဏ် မည်၏။ စရိယန္တရိယာ ဝိယ - ဟူ၍၎င်း၊
 “ခဠုဂေါ ဝိယ သာရထိ”-ဟူ၍ ၎င်း နှိုင်းယှဉ်ခြင်းသည် ဥပမာ မည်၏။
 အဇေဂုစ္ဆာ-စသော ဂါထာ၏ အရ ပိဏ္ဏတ္ထသည် ဒန္တဝဏ္ဏိတပါရုတာ၏
 အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဟိတ်မည်၏။ အစအဆုံး သိမ်းကျုံးပိုက်ထုပ်
 အကျဉ်းအုပ်ခြင်းသည် နိဂုံးမည်၏။ ဤသို့သော နိဂုံးဖြင့် စဆုံးသိမ်းအုပ်
 အကျဉ်းချုပ်၍ ဝုတ္တတ္ထပသင်္ဂမ္မလိရကား ဝေံ စသည်ကို မိန့်။

၂၉။ ဝေံ-ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ ကောဓနာဂါထာ
 အစ တေ တထာ ဂါထာအဆုံး အလုံးစုံပြဆိုအပ်ပြီးသော အပြား
 အားဖြင့်။ အနာဂတံ၊ မလာမရောက်သေး ရောက်လိမ့် ရောက်အံ့
 ရောက်လတ္တံ့သော။ အဒ္ဓါနံ၊ နောင်အခါ၌။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်
 ဖြစ်သော။ ကာလမ္ပိ၊ သီလ လေးဆူ မဖြူ မစင် ပစ္စည်းခင်၍
 စာသင်စံ ရှု လေ့လာပြုသော သုတယုဂ်ကာလသည်။ ဝါ၊ လောကီ
 ဈာန်မျှ မှန်မရ၍ သီလပါရိသုဒ္ဓိ အာပါးထုတ်ရသော သီလယုဂ်
 ကာလသည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သည် ရှိသော်။ ဘိက္ခုနုနဉ္စ၊
 ရဟန်းယောကျ်ားတို့၏၎င်း။ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့၏၎င်း။
 ပဋိပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်နည်းလွတ် ယွင်းချွတ်ပျက်ပြားသော အကျင့်
 သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်သတ္တံ့။

ဤဂါထာ၌ အနာဂတမဒ္ဓါနံ-၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကား - ဘုမ္မတ္ထံ-၌စီရင်။
 အနာဂတမဒ္ဓါနန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အနာဂတေ ကာလေတိ အတ္တော၊
 အဋ္ဌကထာ၊ ယင်းသည် အနာဂတမဒ္ဓါနံ-ဟူသော ပုဒ်ကို ဆိုပြီးလျက်
 ပတ္တေ ကာလမ္ပိ ပစ္ဆိမေကို တဖန်မိန့်ဆိုပြန်သည်ကား - အနာဂတမဒ္ဓါနံ
 သရုပ်ကို ပြလို၍ ဆိုသတည်း။ တံ ယေဝ သရူပတော ဒဿေန္တော ပတ္တေ
 ကာလမ္ပိ ပစ္ဆိမေတိ အာဟ ဟူ၍ သမ္ပန္နသံဝဏ္ဏနာပြုသဖြင့် အနုသန္ဓေမူ၏။
 တနည်း - သာမညာဓာရ ဝိသေသာဓာရ-နှစ်ပါးစုံကို ပြလို၍ မိန့်၏လည်း
 ဟူသင့်၏။ ယင်း ပစ္ဆိမကာလ ဟူသည် တတိယသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးသော
 (၂၃၆) နှစ်မှ နောက်ကာလ ဟူ၍ ကေစိတို့ ဆိုကုန်၏။ ထိုကေစိဝါဒကို
 အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ ခွင့်မပြုကုန်။

တတ္ထ ကတမော ပစ္စိမကာလော၊ တတိယသင်္ဂီတိတော
ပဋ္ဌာယ ပစ္စိမကာလောတိ ကေစိဝါဒကေ ဘာနုဇာနန္တိ။ ။
အဋ္ဌကထာ။

အဋ္ဌကထာသမာနဝါဒနည်းကား - သာသနာတော်၏ ယုဂ်ကာလတို့
သည် ဝိမုတ္တိယုဂ် သမာဓိယုဂ် သီလယုဂ် သုတယုဂ် ဒါနယုဂ် ဟူ၍ ငါးပါး
တို့တည်း။ ထိုငါးပါးတို့တွင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီး ရှေးဦးစွာ ကာလသည်
ဝိမုတ္တိယုဂ် မည်၏။ ထိုဝိမုတ္တိယုဂ် မရှိခဲ့သော် သမာဓိယုဂ် ဖြစ်၏။
ထိုသမာဓိယုဂ် ပျောက်ချုပ်ကွယ်ပြီးက သီလယုဂ် ဖြစ်၏။ ထိုသီလယုဂ်
ပျောက်ချုပ်ကွယ်လွန်ခြင်းကို ပြုက သုတယုဂ် ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်
နည်း - သီလကိုယ်ဝယ်၊ မစင်ကြယ်လည်း၊ နည်းငယ်မများ၊ တစိတ်
အားဖြင့်၊ တရားကျမ်းဂန်၊ သင်အံလေ့ကျက်၊ ဆောင်ရွက်ကြည့်ရှု၊
ဗဟုသုတဂုဏ်ကို ချီးမြှောက်၍ တည်၏။ လာဘ်ပစ္စည်း စသည်ကို အလို
ရှိခြင်းဖြင့် အကြင်အခါ မာတိကာအဆုံးရှိသော ပရိယတ်ခပင်းသည်
အခြင်းခပ်သိမ်း ကွယ်အံ့၊ ထိုအခါမှ နောက်ကာလ၌ အသွင်မျှသာ
ကြွင်းတော့အံ့သတည်း။ ထိုသို့သောအခါ ရဟန်းဝါတို့သည် အမှတ်မရှိ
ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား ဥစ္စာများကို သိမ်းပကား စုရုံး၍ ဒါန ဟူသော
အမြက်ဖြင့် စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းကုန်၏။ ဤဒါနဝိဿဇ္ဇန အကျင့်သည်လျှင်
ထိုရဟန်းဝါတို့၏ အဆုံးစွန် အကျင့်တည်း။ ထိုသို့သော သာသနာယုဂ်
ကာလ ငါးပါးတို့တွင် သုတယုဂ်ကာလမှစ၍ နောက်အခါသည် ပစ္စိမ
ကာလမည်၏ ဟူလိုသော်။

သာသနာထ ဟိ ပဉ္စယုဂါနိ ဝိမုတ္တိယုဂံ၊ သမာဓိယုဂံ၊ သီလ-
ယုဂံ၊ သုတယုဂံ၊ ဒါနယုဂန္တိ။ တေသု ပထမံ ဝိမုတ္တိယုဂံ၊ တသ္မိံ
အန္တရဟိတေ သမာဓိယုဂံ ဝတ္တတိ၊ တသ္မိမ္ပိ အန္တရဟိတေ သီလ-
ယုဂံ ဝတ္တတိ၊ တသ္မိမ္ပိ အန္တရဟိတေ သုတယုဂံ ဝတ္တတေဝ၊
အပရိသုဒ္ဓသီလော ဟိ ကေဒေသေန ပရိယတ္တိမာဟုဿစွံ ပဂ္ဂယု

၁။ ကေစိ တံ ကေ (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ ဋ္ဌ ၂-၃၆၈)

တိဋ္ဌတိ လာဘာဒိကာမတယ၊ ယဒါ ပန မာတိကာပရိယော-
သာနာ ပရိယတ္တိ သဗ္ဗသော အန္တရဓာယတိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ
လိင်္ဂမတ္တမေဝ အဝသိဿတိ၊ တဒါ ယထာ တထာ ဓနံ သံဟရိတွာ
ဒါနမုခေန ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ သာ ကိရ နေသံ စရိမာ ပဋိပတ္တိ၊ တတ္ထ
သုတယုဂတော ပဋ္ဌာယ ပစ္စိမကာလော။ ။အဋ္ဌကထာ။

အပရေတို့ကား-သီလယုဂ်မှစ၍ နောက်ကာလသည် ပစ္စိမကာလ
ဟူ၍လည်း ဆိုကုန်၏။ (သီလယုဂ်တော ပဋ္ဌာယာတိပိ အပရေ။ ယင်း
အဋ္ဌကထာ။) ဤစကားကို တပါးသော အဋ္ဌကထာကျမ်းတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်
နှိုးနှောလျှင် ကျယ်ဝန်းနက်နဲ ခဲယဉ်းသိမ်မွေ့စွာခဲ၊ ဆို့ကြောင့် ဤအဋ္ဌ-
ကထာလာသည်ကိုသာ နိဿယည်းတပါးပြု၍ မြော်၍ကြည့်ယုံ မှတ်ပါ
ကုန်လော့။

ကျေနုတိသတိမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

ဤသို့လျှင် ဆဋ္ဌဘိည၊ ဖုဿမဟာ၊ ထေရ် မြတ်စွာသည်၊ အနာ
ဂါတ်ကာလ၊ ပစ္စိမဋ္ဌ၊ မုချကေန၊ ဖြစ်လတ္တံ့မှန်သော သာသနန္တရာယ်၊
ဘေးကြီးကျယ်ကို၊ နှစ်ဆယ်နှင့်ကိုး၊ ဂါသာမျိုးဖြင့်၊ ရှိခိုးပန်လျှောက်ရင်း
ရှိသော၊ အဘိယာစက၊ ပဏ္ဍရ ရသေ့ကြီးအား၊ ဟုတ်တိုင်းထုတ်ဖော်၊
ဟောမိန့်တော်မူပြီး၍၊ ယခုတဖန်၊ ကိုယ်တော်ထံဝယ်၊ ခြံရံဝန်းပတ်၊
ရဟန်းမြတ်တို့အား၊ အာဏတ္တိပယောဂဖြင့်၊ သြဝါဒပေးတော်မူလိုသည်
ဖြစ်၍၊ ပုရာ အာဂစ္ဆတေ-အာရိသော သုံးဂါထာတို့ကို၊ ဒေသနာတန်ဆောင်
ပြုံးပြောင်ထိန်ညီး ပြာသာဒ်ကြီးဝယ် ရွှေထီးတင်တော်မူသတည်း။

၃၀။ အာဝုဒသော၊ ငါ့ရှင်ဘုရား ရဟန်းများတို့။ အနာဂတ်၊
ဖြစ်လိမ့်ဖြစ်အံ့ ဖြစ်လတ္တံ့ သော။ တေ ဟေဗ္ဗယံ၊ ထိုသင်တို့အား
ငါဟောကြားသော ပဋိပတ် အန္တရာယ် ဘေးကြီးကျယ်သည်။
ပုရာ၊ ရှေ့မှ။ အာဂစ္ဆတေ၊ လာရောက်လတ္တံ့ ။ တနည်း၊ ပုရာ-
အာဂစ္ဆတေ၊ မလာမရောက်မီ။ တုမေ၊ ငါ့ရှင်ဘုရား ရဟန်းများ
တို့သည်။ သုဗ္ဗစာ၊ ခံသောစကား ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ စကား

ကောင်းမြတ် ပြောဆိုတတ်သော ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ ဆုံးမ ပဲ့ပြင် သွန်သင်ရာရာ လိုလိုက်နာလျက် ရှိသေစွာ ခံယူတတ်ကုန် သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်လော့။ သခိလာ၊ နှလုံး နူးညံ့ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်လော့။ အည- မညံ၊ အချင်းချင်း။ သဂါရဝါ၊ ယမ်းပည်းညွတ်စင်း ရှိသေခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်လော့။

၃၁။ မေတ္တာစိတ္တာ၊ သတ္တဝါအများ ကိုယ်မခြားအောင် စီးပွားချမ်းသာ ဆောင်တတ်စွာသော မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်လော့။ ကာရုဏိကာ၊ သူ၏ဆင်း ရဲ ပယ်ရှုံ့လိုစွာ လက္ခဏာရှိသော သနားခြင်းကရုဏာနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်လော့။ သီလေသု၊ စတုပါရိသဒ္ဓိသီလတို့၌။ သံဝုတာ၊ စောင့်ရှောက် ဥဿုံ လုံခြုံကုန် သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ အကုသိုလ်တရား ပယ်စွန့်ရှား၍ ကုသိုလ်တရား ပွားများမယုတ် တိုးမဆုတ်အောင် အားထုတ်သော လုံ့လ ရှိကြကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်။ ပဟိတတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ် အောင် စေလွှတ်သော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ နိစ္စံ၊ အခါမစဲ အမြဲမပြတ်။ ဒဠပရက္ကမာ၊ မသွေမလှန် မြဲမြံကြံ့ကြံ့ ခိုင်ခံ့ သောလုံ့လ ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူကြပါကုန်။

၃၂။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဘုရား ကိုယ်တော်များတို့။ ပမာဒံ၊ ဒုစရိုက်သုံးစုံ ကာမဂုဏ်ငါးခု မကောင်းမှုတို့၌ အပြုမကင်း မေ့ လျော့ခြင်းကို။ ဘယတော၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ချမ်းသာခပင်း ပျက် စီးခြင်း၏ ကြောင်းရင်း မူသ ဖြစ်သောကြောင့် စင်စစ်သော ဘေးဥပဒ်အားဖြင့်။ အပ္ပမာဒဉ္စ၊ သုစရိုက်သုံးဖြာ ဘာဝနာနှင့် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမပေါ့ မမေ့လျော့ခြင်းကိုလည်း။ ခေမတော၊ ဥပဒ်ကင်းကွာ ချမ်းသာအတိ ဘေးမရှိသော အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ပညာမျက်စိ ဟုတ်တိုင်းသိကုန်သည်ဖြစ်၍။

အမတ်၊ သေခြင်းကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဖုသန္တာ၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုလိုကုန်သော ငါ့ရှင်ဘုရား ကိုယ်တော်များတို့သည်။ အဋ္ဌဂီကံ၊ အပ္ပမာဒပဋိပတ်၏ အထွတ်အဖျားဖြစ်သော သီလ သမာ ပညာသုံးရပ် သင်္ဂြိုဟ်အပ်၍ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဘာဝေထ၊ ဖြစ်ပွားကြ ပါစေကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤကား အပြီး သတ်တည်း။

ပထမဂါထာ၌— ပုရာ အာဂစ္ဆတေ-ကား ပုရာသဒ္ဓါအယှဉ် အနာဂတ်ကာလ၌ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ် သက်။ ။ထို့ကြောင့်—

ကြိယာကာလဝိဝစ္ဆာယံ၊ ဝတ္တမာနာဒယောခိလာ။
 ယထာ သကာလမပ္ပန္နာ၊ သဒ္ဓန္တရသမာဂမာ။
 ပစ္စာ ကာလန္တရံ ဗြူတေ၊ ပဒသင်္ခါရ ကာလတော။
 ပုရာဒိဗ္ဗတျသဒ္ဓမ္မော၊ ဣတျာဒိကမိဒံ မတံ။ ။

ဟူ၍ ကစွာယနသာရ သဒ္ဓါငယ်မိန့်။

အနက်ကား—

ကြိယာကာလဝိဝစ္ဆာယံ၊ ဒိဗ္ဗန စသော ကြိယာ ပစ္စုပ္ပန် ကာလကို ဟောလိုသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အခိလာ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ဝတ္တမာနာဒယော၊ ဝတ္တမာန် အစရှိသော ဝိဘတ် တို့သည်။ ယထာ သကာလံ၊ မိမိတို့ ကာလအတိုင်း။ ဝါ၊ မိမိတို့ ကာလ၌။ ပပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓန္တရသမာဂမာ၊ ပုရာ စသော သဒ္ဓါအထူး ပေါင်းပူး ဘက်ယှဉ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပဒသင်္ခါရကာလတော၊ ဒိဗ္ဗတိ-စသောပုဒ်၏ ဒီဝဇာတ် ယပစ္စည်း တိဝိဘတ် တည်းဟူသော အစီအရင်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ကာလမှ။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ကာလန္တရံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ဟူသော ကာလတပါးကို။ ဗြူတေ၊ ဟော၏။ အသဒ္ဓမ္မော၊ မသ္မုတော်တရားသည်။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ဒိဗ္ဗတိ၊ ထွန်းပလတ္တံ့။ ။

ဣတျာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဣဒံ ဥဒါဟရဏံ၊ ဤဥဒါဟရဏံ
ကို။ မတံ၊ သိအပ်၏။

ဒုတိယဂါထာ ပဟိတတ္တာ၌ အတ္တသဒ္ဓါ စိတ်ဟော။ ။မေတ္တေ စိတ္တာ
ကာရဏိကာဟု မေတ္တာ ကရဏာ နှစ်ပါးကိုသာ ပြသော်လည်း နိဒဿန
နည်းဖြင့်၎င်း၊ လက္ခဏာဟာရ အားဖြင့်၎င်း မုဒိတာ ဥပေက္ခာ နှစ်
ပါးကိုလည်း ယူ။ သို့ဖြစ်၍ ဗြဟ္မစိုရ်လေးပါးလုံးကိုပင် ပွားကြပါဟူလို
သည်။ ထိုတွင် မေတ္တာသည် မေတ္တသုတ်၌ လာသော—

သဗ္ဗသတ္တာ သုခိနော ဝါ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗသတ္တာ ခေမိနော ဝါ
ဟောန္တု၊ သဗ္ဗသတ္တာ သုခိတတ္တာ ဟောန္တု ဟူသော ဧကသုံးပါး။

တသာ ဝါ ထာဝရာ ဝါ ဟူသော ထာဝရဒုက္ခ ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ
ဟူသော ဒိဋ္ဌဒုက္ခ ဒုရေဝသန္တိ အဝိဒုရေ ဟူသော ဒုရဒုက္ခ ဘူတာ ဝါ
သမ္ဘဝေသီ ဝ ဟူသော ဒုက္ခအားဖြင့် ဒုက္ခလေးပါး။

ဒီဿ ဝါ ရဿကာ ဝါ မဇ္ဈိမာ ဝါဟူသော ဒီဿတိက် မဟန္တာ ခုဒ္ဒကာ
မဇ္ဈိမာ ဟူသော မဟန္တတိက် ထူလာ အဏုကာ မဇ္ဈိမာ ဟူသော
ထူလတိက် အားဖြင့် တိက်သုံးပါး၊ သရုပ်အားဖြင့် အပြားနှစ်ဆယ်၊
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌လာသော သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ၊
သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ၊ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပနာ ဟူသော အနောဒိဿ
ပုဂ္ဂိုလ်ငါးပါး။ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော၊ သဗ္ဗေ ပုရိသာ၊ သဗ္ဗေ အရိယာ၊
သဗ္ဗေ အနရိယာ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ၊ သဗ္ဗေ မနုဿာ၊ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ
ဟူသော သြဒိဿပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ပါး၊ နှစ်စုပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်နှစ်ပါးကို အဋ္ဌကထာ
နည်းအားဖြင့် ပိယ သဟာယ မဇ္ဈတ္တ ဝေရီ ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါး မြှောက်
လေးဆယ်ရှစ်။ ဋီကာနည်းအားဖြင့် အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈာ
စဟာန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု ဟူသော အပ္ပနာ
လေးပါးနှင့်မြှောက် လေးဆယ်ရှစ်။ ၎င်းကို ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ စသော
အရပ်ဆယ်ပါးနှင့်မြှောက် လေးဆယ်ရှစ်။ မည်သည့်အရပ် မရည်မှတ်ဘဲ
ပို့အပ်သော လေးဆယ်ရှစ်၊ ပေါင်း၍ ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်။ အဋ္ဌကထာနည်း

ဒို့ကာနည်း နှစ်ပါး စပ်သောအားဖြင့် (၂၁၁၂) မေတ္တာတို့ကို ပွားစေကြ
ပါကုန်။ ၎င်းအတူ အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့် ကရုဏာ (၅၂၀)၊ မုဒိတာ
(၅၂၀)၊ ဥပေက္ခာ (၅၂၀)၊ ဒို့ကာနည်းအားဖြင့် (၄၀) တို့ကို ပွားကြပါ
ကုန် ဟူလိုသည်။

ကိံသတိမ၊ ဧကတိံသတိမ၊ ဗာတ္ထိံသတိမ
ဂါထာတို့ဆနက် ပြီးပြီ။

နိဂုံး

တိဝါရကေ သက္ကရာဇေ၊ သမ္ပတ္တေ ဇေဋ္ဌကာဋကေ။
စတုတ္ထံ ဂုရုဝါရမ္ပိ၊ မဇ္ဈေ' ယံ ပရိနိဋ္ဌိတော။

တိဝါရကေ၊ သုံးပုံပိဋကတ် သုံးရပ်သုတ္တန် သုံးကြိမ် ပြန်သော။
သက္ကရာဇေ၊ အသမ္ဘိန္ဒရဘေ နေမြစ်ဥက္ကဋ္ဌ သူရိယမိတ် အာဒိစ္စဝင်
ပြဘက်ရ သကျဇာနီ သာကီထွတ်ဖျား မင်းတရားသည်။ သမ္ပတ္တေ၊
ရတနာပုံပြည်ကြီး၌ ရှစ်ထီးစကြာ ဖြန့်မိုးကာလျက် လကျာကေ တူနှာ
နီကဲ့သို့ မဟေသိမြတ် ဒေဝီနတ်နှင့် လောကဓာတ်တိုက် ရာရိုက်ဝိဇည်း
ရန်လုံးလှည်း၍ ခမည်းတော်နောက် နှစ်ဆူမြောက်ဖြင့် ကွန်းပြောက်
ကြငှန်း သိမ်းမြန်စိုးစံတော်မူခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ တနည်း-တိဝါ-
ရကေ၊ ၁၂၄၆-ခုနှစ် အစုဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သက္ကရာဇေ၊ သက္ကရာဇ်
သည်။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သည်ရှိသော်။ တနည်း။ တိဝါရကေ၊
သုံးပုံပိဋကတ် သုံးရပ်သုတ္တန် သုံးကြိမ်ပြန်သော သာကီထွတ်ဖျား မင်း
တရားကြီး၏ ထင်ရှားနေနှုန်း ရွှေဘုန်းပွင့်စ ၁၂၄၆-ခု နှစ်အစုဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ (သက္ကရာဇေ သက္ကရာဇ်သည်။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိ
သော်။ (ပထမနည်း၌ တိဝါရကသဒ္ဓါ သဒ္ဓတ္ထ၊ ဒုတိယနည်း၌ သင်္ချေတ္ထ၊
ဒုတ္တကဇာတိမျိုး၊ ဝိဒက်နည်း။ ဝဇီရတ္ထနည်း။ တတိယနည်းကား သဒ္ဓတ္ထ
သင်္ချေတ္ထ နှစ်ထပ်ရ တန္တနည်းတည်း။ သက္ကရာဇသဒ္ဓါကား ပထမနည်း၌
သာကီယတ္ထ၊ ဒုတိယနည်း၌ ပဏ္ဍတုတ္ထ။ ပဒီပနည်း) ဇေဋ္ဌကာဋကေ၊
နယုန်လဆုတ်။ စတုတ္ထံ၊ လေးရက်မြောက်။ ဂုရုဝါရမ္ပိ၊ ကြာသပတေးနေ့၌။
မဇ္ဈေ၊ မွန်းတည့်သူရိန် နှစ်ချက်တီးအချိန်၌။ အယံ နဝနိဿယော၊ ဤ
နိဿယသစ်သည်။ ပရိနိဋ္ဌိတော - သမန္တတော ပရိပုဏ္ဏံ နိဋ္ဌံ ပတ္တော၊
ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ ကုံလုံအားလုံး ပြီးဆုံးတိုင်မြောက် ရောက်လတ်
သတည်း။

ဖုဿတ္ထေရဂါထာအနက် ဤတွင် ပြီး၏။

နိဒါန်း

အယုဇ္ဈဘူမိ၊ ဝတိနိတဗျ၊ နှိုင်းချိန်ရ၍၊ စစပြည်ဖြိုး၊
တင့်စနိုးဖြင့်၊ တန်ခိုးတေဇ၊ ထွန်းလင်းပသည့်၊ မန်လည်
မြို့မ၊ မင်းတုန်းရပ်-ကျောင်းကြီး၌၊ ယာပိုထ်လေးလီ၊ မျှည့်
ရွှင်ပြုံး၊ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော၊ ဘဒ္ဒန္တ ဇဝန-
ဝိသုတ မဟာထေရ်သည်၊ ထူးလည်ထွေလွှာ၊ နုဘာဝ
တေဇာဖြင့်၊ လေ့လာတော်မူအပ်သော၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊
ရွှေအာဂုံဝယ်၊ အာရုံတော်ပြု၊ နောက်ဉာဏ်နုတို့အား၊
ကရုဏာရွှေထား၍၊ ကျယ်ပွားဓမ္မ၊ နိကာယတွင်၊ ခုဒ္ဒက
အဝင်အပါ၊ ထေရဂါထာပါဠိတော်၊ ဒသက နိပါတ်၊
ဂေါတမထေရာ၊ ဆယ်ဂါထာတို့မှ၊ ရှေးဦးစွာ တဂါထာ
ကို ချန်၍၊ ကျန်ဂီတိမျိုးတို့ဖြင့်၊ ဖွဲ့ပြအပ်သော (သမဏ
ပတိဂ္ဂပ) ကိုးဂါထာတို့ကို၊ နောက်သား နောင်လာ၊
သူတော်စွာတို့၊ ပညာလက်စွဲ၊ မှတ်ယူမြဲရအောင်၊ ခွဲပြ
ထိုက်သော၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ၊ ရေးသားတော်မူသော၊
သမဏပတိဂ္ဂပ ကိုးဂါထာပါဠိအနက်။

သမဏပတိဂ္ဂပ ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- (၁) မိတ္တံ ဣဓေဝ ကလျာဏံ၊ သိက္ခာ ဝိပုလသမာဒါနံ။
သုဏ္ဍသာ စ ဂရုနံ၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၂) ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝတာ၊ ဓမ္မေ အပစိတိ ယထာဘူတံ။
သံဃေ စ စိတ္တိကာရော၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၃) အာစာရဂေါစရေ ယုတ္တော၊
အာဇီဝေါ သောဓိတော အဂါရယော။
စိတ္တဿ စ သဏ္ဌာပနံ၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၄) စာရိတ္တံ အာဏ ဝါရိတ္တံ၊ ဣရိယာပထိယံ ပသာဒနိယံ။
အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၅) အာရညကာနိ သေနာ-သနာနိ ပန္နာနိ အပ္ပသဒ္ဓါနိ။
ဘဇိတဗ္ဗာနိ မုနိနာ၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၆) သီလဉ္စ ဗာဟုသစ္စဉ္စ၊ ဓမ္မာနံ ပဝိစယော ယထာဘူတံ။
သစ္စာနမာဘိသမယော၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၇) ဘာဝေယျိ အနိစ္စန္တိ၊ အနုတ္တသညံ အသုဘသညဉ္စ။
လောကမ္ပိ စ အနဘိရတိံ၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၈) ဘာဝေယျ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ။
အဋ္ဌင်္ဂံ မဂ္ဂမရိယံ၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပံ။
- (၉) တဏှံ ပဇဟေယျ မုနိ၊ သမူလကေ အာသဝေ ပဒါလေယျ။
ဝိဟရေယျ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ တေ သမဏဿ ပတိဂ္ဂပန္နိ။

ပါဠိတော် ပြီးပြီ။

၁။ ဘာဝေယျ စ (ဆဋ္ဌမူ၊ ၃၊ ၂-၃၀၆)

သမဏပဝိရူပ ကိုးဂါထာအနုကံ

၁။ ဣဓေ၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ ကလျာဏံ၊
 ကောင်းသော။ မိတ္တဉ္စ၊ အဆွေခင်ပွန်း၎င်း။ သိက္ခာဝိပုလသမာဒါနံ၊
 နိဗ္ဗာန်ဆောင်တတ် ကြီးမြတ်လွန်ကဲသော အဓိသီလသိက္ခာ အဓိ
 စိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာ သိက္ခာတို့ကို ကောင်းစွာစင်ဖြူ ခံယူ
 ဆောက်တည်ခြင်း၎င်း။ ဂရုနံ၊ ကလျာဏမိတ် ကွပ်နှိပ်ဆုံးမ ပြု
 သတတ်စွာသော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ သုဿသ၊
 စ၊ ဆုံးမစကား မှတ်သားနာခံလိုခြင်း ငတ်ကြီးပတ်ငယ် လွဲဖယ်
 မထား စားလုပ်ကျွေးခြင်း၎င်း။ ဧတံ၊ ဤကလျာဏမိတ်ကို မှီဝဲ
 ခြင်း၊ အဓိသိက္ခာ မြတ်သုံးဖြာကို ကောင်းစွာစင်ဖြူ ခံယူဆောက်
 တည်ခြင်း၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ ဆုံးမစကား မှတ်သားနာလိုခြင်း၊
 ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့အား စားလုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ သမဏဿ၊
 မကောင်းမှုကိုမပြုကျင့်ဘဲ အမြဲမပြတ် ငြိမ်းစေတတ်သော ရဟန်း
 မြတ် ရဟန်းကောင်းအား။ ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်သော အကျင့်
 သဘောတည်း။

ဤဂါထာ၌ ဣဓ စ ဟူ၍၎င်း၊ ဣဓေ စ ဟူ၍၎င်း ပါ၍နှစ်ဆယ့်ရှစ်ကြိမ်သည်
 တွင် ကလျာဏမိတ် သိက္ခာဝိပုလသမာဒါန- စသော ဝိပဿိ အာဓေယျ
 ဟုတ်တို့ကို ထောက်သဖြင့် သာသနာတော် ဝိသယအာဓေရ၏ အညပါဒီ
 လောကီမုနိ တိတ္ထိပရိပိုင်တို့၏ အဆုံးအမကဲ့သို့ ပရိကပ္ပိတ ဝိပရိတတ္ထ
 သဘောမဖြစ်၊ အတိတ်၌ ကဿပ အနာဂတ်၌ မိတေယျ- စသည်ဖြင့်
 မှတ်အပ်သော သဗ္ဗညုအဆူဆူ သယမ္ဘူဟူသမျှတို့၏ အဆုံးမ သာသနာ
 တော်တို့နှင့်အတူ တမူတည်း မချွတ်သဖြင့် နဝတ္ထေတဗ္ဗ အနုညာတတ္ထ
 နှင့်တကွ ပြုအပ်သော သန္တိဋ္ဌာန်ပုဒ် ဖြစ်ရကား- ဣဓေ ဟူ၍ ဝေသဒ္ဓါ
 နှင့် ရှိသော ပုဒ်ကိုသာ ယုတ္တတရ ဟု ရှုစွန ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဤ၌
 နဝတ္ထေတဗ္ဗ အနက် အနုညာတ အနက်ကို ဉာဏ်သက်၍ ယုတ္တကုန်။

သိက္ခာဝိပုလဒေရ အဓိသိက္ခာသုံးပါးတို့တွင် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ
သည် အဓိသီလ သိက္ခာမည်၏။ စျားနံသမာဓိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည်
အဓိစိတ္တသိက္ခာမည်၏။ ဝိပဿနာ မဂ်ပညာသည် အဓိပညာသိက္ခာမည်၏။
ဤသိက္ခာသုံးပါးကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် မပြည့်ပြည့်အောင် ဆောက်တည်
အားထုတ်ခြင်းသည် သိက္ခာသုံးပါးကို ဖြည့်သည်မည်၏။ ဤသိက္ခာသုံး
ပါးကို ဖြည့်ခြင်းသည်သာ သမဏကိစ္စ သမဏအပူ သမဏအလုပ်မည်၏။
ဥယျာဉ်စိုက်ပြု၊ လှူမှုဆောင်ရွက်၊ လှေတင်လှည်းနှား၊ ဆေးဝါးခါးလွှဲ၊
လက်ဖွဲ့စီရင်၊ အမတ်လုပ်ရပ် စသည်တို့ကို ပြုလုပ်လေ့လာကြသည်ကား
သမဏကိစ္စ မဟုတ် ဗာဟိရအလုပ် သောရပူအကျင့်သာတည်း။ ။
သုဿသာသဒ္ဓါသည် သောတုကာမျှတ္တ ပါရိစရိယတ္တ နှစ်ပါးလင့်၊ ယင်း
နှစ်ပါးတွင် သောတုကာမျှတ္တနှင့် သမ္ပန္နပြုခိုက် ဂရုနံသည် သာမျှတ္တ၊
ပါရိစရိယတ္တနှင့် သမ္ပန္နပြုခိုက် သမ္ပဒါနတ္တကည်း။ ဂရုနံဟူသောပုဒ်သည်
အနက်နှစ်ပါးကို ငဲ့သောကြောင့် ကာကောဒဝေဝကနနည်း။ သုဿသာ
သဒ္ဓါသည် သဟဿယံ၌ သေယျသဒ္ဓါကဲ့သို့ သာမညနိဗ္ဗေသနည်း
ကောသေသနည်း ပဒီပနည်းတည်း။ ဤနည်းတို့ကို မှတ်သဖြင့် သုဿသာစ
ဂရုနံ ဂရုနံ အာစရိယုပဇ္ဇာယာနံ ဂဗျာဏမိတ္တာနံ သြဝါဒေသ သော
တုကာမျှတာ ပါရိစရိယာစ ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။

ပထမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၂။ ဗုဒ္ဓေယျ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့၌။ သဂါရဝတာ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိ
အနုတ္တရ လောကဓိဒ္ဓ သယမ္ဘူနတ် မြတ်ဖက်ခြတ်သော ဘုရား
ပေတည်းဟု အလေးအမြတ် အမြဲမှတ်၍ မပြတ် ရှိသေခြင်း၎င်း။
ဓမ္မေ၊ မဂ်လေးဟန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ် ပရမတ္ထ
သဘာဝ အရိယတရား၌။ ယထာဘူတံ၊ သူ့ကွာဟက စသည်
လက္ခဏာ ဘုတ်မှန်စွာ သဘောအားဖြင့်။ အမဂိတံ စ၊ ပူဇော်ခြင်း
၎င်း။ သံဃေ၊ မဂ္ဂပလဋ္ဌာန် လေးဟန်ရှစ်ဆိုင်း ဂိုဏ်းအရိယာ

၁။ အာစရိယုပဇ္ဇာယာနံ (ဆဋ္ဌမ္မ၊ ထေရုဋ္ဌ ၂-၂၀၉)

မြတ်သံဃာ၌။ စိတ္တိကာရော စ၊ မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ရုံသေ
ခြင်း၎င်း။ တေ၊ ဤရတနာမြတ် ဥက္ကဋ္ဌထွဋ်ဖျား နတ်သုံးပါးကို
ညွတ်တွားစုံမက် နှစ်သက်မကင်း ရုံသေခြင်းသည်။ သမဏဿ၊
ရဟန်းအား။ ပတိရူပံ၊ လျှောက်ပတ်သောအကျင့်သဘောတည်း။

ဤ၌ ဂါရဝသဒ္ဓါ၊ အပစိတိသဒ္ဓါ၊ စိတ္တိကာရသဒ္ဓါတို့သည် သဒ္ဓါ
အားဖြင့် အထူးပြု၍ထားသော်လည်း ရတနတ္ထယဂါရဝအနက်အားဖြင့်
အတူတူသာတည်း။ ထို့ကြောင့် ယင်း အဋ္ဌကထာ၌—

ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝတာတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဘဂဝါတိ ဂါရဝယောဂေါ ဂရုစိတ္တိကာရော။ ဓမ္မေ အပစိတိ
ယထာဘူတန္တိ အရိယဓမ္မေ ယာထာဝတော အပစာယနံ
အာဒရေန အဘိပူဇနံ။ သံဃေတိ အရိယသံဃေ။ စိတ္တိကာရောတိ-
သက္ကာရော သမ္မာနနံ။ တေန္တိ ရတနတ္ထယဂရုကရဏံ - ဟူ၍
မိန့်သတည်း။

ဤသုံးပါးတို့တွင် ဗုဒ္ဓဂါရဝဟူသည် သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှား
ရှိသော် ထံတော်အပါး ခုစား သွားရောက်ခြင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီး
သော ယခုအခါ၌ကား စေတီ ဗောဓိသို့ အခအစား သွားရောက်ခြင်း၊
ရှိခိုးခြင်း၊ ယင်း စေတီတော်ရင်ပြင်၌ ထီး၊ ဘိနပ်ကို ပယ်ချုတ်ခြင်းသည်
ဗုဒ္ဓဂါရဝ မည်၏။ တတ်နိုင်အားသော် တရားနာ ကိုယ်တိုင်သွားခြင်း၊
တရားကျမ်းဂန်ကို ပြန်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ တရားစကား သူတပါးအား
ဟောကြားခြင်း၊ တရားနာ အစဉ်အလှည့်ကိုမဖျက် ကိုယ်တိုင် တရားနာ
သွားခြင်း၊ မပျံ့ မလွင့် အတည်အကြည် ရုံသေလေးမြတ်စွာနေ၍ နာခြင်း
သည် ဓမ္မဂါရဝ မည်၏။ သံဃဂါရဝဟူသည် သီတင်းကြီး၊ သီတင်းငယ်၊
သီတင်းလတ်တို့ကို အချိအသေ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ ဥပုသ်အိမ်၊ သိမ်အပြင်၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း စသည်တို့၌ ကိုယ်မူကြမ်းကြုတ်စွာ မပြုခြင်း၊ သီတင်း

ကြီးစဉ်အတိုင်း ရှိခိုးခြင်းသည် သံသဂါရဝ မည်၏။ ဤသို့ ရတနာ သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေပြုခြင်းသည် သမဏပတိဂ္ဂပ မည်၏။ ထိုမှပြန်သဖြင့် ရတနာသုံးပါးတို့ကို အရိုအသေမပြုခြင်းသည် သမဏအပုတိဂ္ဂပ မည်၏။

ဒုတိယဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၃။ အာစာရ ဂေါစရေ၊ ကိုယ်ဖြင့်မလွန်ကျူးအပ် နှုတ်ဖြင့် မလွန်ကျူးအပ်သော အရာ သိက္ခာပုဒ်ဟူသမျှတို့ကို မကျူးမလွန် ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သောအကျင့် ဆွမ်း စသည် အကျိုးငှါ ကပ်သင့် ရာဖြစ်သော ကျက်စားရာ ဂေါစရနှင့်။ ယုတ္တော စ၊ ယှဉ်ခြင်း ၎င်း။ သောဓိတော၊ ဘုရားမြတ်စွာ ရွံရှာစက်ဆုပ်အပ်သော ဝါးပေးခြင်းစသော အနေသနအမှုတို့ကို မပြုမကျင့် ပယ်လွှင့် သုတ်သင် စင်ကြယ်သန့်ရှင်း စေသည်ဖြစ်၍။ အဂါရယော၊ ပညာ ရှိပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်ထောင်းယုံမှတ် မကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးခြင်း၎င်း။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ သဏ္ဍာပနံ၊ စက္ခုဒွါရ စသည်အပြား ခြောက်တံခါး၌ ခြောက်ပါးအာရုံ တွေ့ကြုံသမျှ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၌ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ ပါပဆိုးညစ် မဖြစ်စေရ မြင်ကမြင်ရုံ ကြားကကြားရုံ မတုန်မလှုပ် တည်းချုပ် ကောင်းစွာ သမ္မာဖြောင့်စင်း ထားနိုင်ခြင်း၎င်း။ ဧတံ၊ ဤအာစာရ ဂေါစရသမ္ပတ္တိ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ ဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသည်လျှင်။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိဂ္ဂပံ၊ လျှောက်ပတ်သော အကျင့်သဘောတည်း။

အာစာရဂေါစရေ ယုတ္တောတိ ကာယိကဝါစသိကဝီတိက္ကမန သင်္ခါတံ အနာစာရံ ပိဏ္ဍပါတာဒီနံ အတ္ထာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အယုတ္တဋ္ဌာနဘူတံ ဝေသိယာဒိအဂေါစရဉ္စ ပဟာယ ကာယိက- ဝါစသိကအဝီတိက္ကမနသင်္ခါတေန အာစာရေန ပိဏ္ဍပါတာဒီနံ

အတ္ထာယ ဥပသကံမိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေန ဂေါစရေန စ ယုတ္ထော
သမ္ပန္နော၊ သမ္ပန္နာစာစာရဂေါစရေတိ အတ္ထော။ ၎င်းအဋ္ဌကကာ။

မထေရ်ကြီးတို့ကို ထိပါး၍ ရပ်ခြင်း၊ သိပါး၍ ထိုင်ခြင်း၊ ရွှေတည့်တည့်
က ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ အမြင်ကနေခြင်း၊ ဦးခေါင်းခြုံ၍နေခြင်း၊ ရပ်၍
ပြောခြင်း၊ လက်ရုံး ဝဲရမ်း ဆန့်တန်း၍ပြောဆိုခြင်း၊ မထေရ်ကြီးတို့ ဆိန်ပံ
မစီးဘဲ စကြံ သွားကုန်စဉ် မိမိဆိန်ပံနှင့်တကွ စကြံသွားခြင်း၊ အနိမ့်က
စကြံသွားကုန်စဉ် အမြင့်က စကြံသွားခြင်း၊ မြေ၌ စကြံသွားကုန်စဉ်
စကြံထက် စကြံသွားခြင်း၊ အထေရ်ကြီးတို့ကို တိုးဝေ့၍ ရပ်ခြင်း၊
ထိုင်ခြင်း၊ သီကင်းငယ်တို့ နေရာကိုမြှစ်ခြင်း၊ အမျိုးမိန်းမ အမျိုးသမီးတို့
နေရာသို့ အဆောကလျှင် ထွက်ဝင်သွားလာခြင်း၊ သူငယ်တို့ ဦးခေါင်းကို
သုံးသပ်ခြင်း စသည်သည် ကိုယ်ဖြင့် လွန်ကျူးလော ကာယိကအနာစာရ
မည်၏။ ထိုသို့ မလွန်ကျူးခြင်းသည် ကာယိကအနာစာရမည်၏။ မထေရ်
ကြီးတို့ကို မပန်ကြားဘဲ ကစားဟောခြင်း၊ ပြဿနာ ဖြစ်ခြင်း၊
ပါဘိမောက်ပြုခြင်း၊ ရုပ်လျှင်ပြောခြင်း၊ လက်ရုံးဝဲရမ်း ဆန့်တန်းပပ်ကာ
ပြောဆိုခြင်း၊ ရွာတွင်းဝင်သော် မည်သို့ ရှိ၏လော၊ မည်သည့် အမျိုး
ရှိ၏လော၊ သာဂုဏ်ရှိလော၊ ကမ္မင်္ဂီရှိ၏လော၊ ခဲတွယ်ရှိ၏လော၊
သောက်ကြက်စို့၊ ခဲကြက်စို့၊ ငါတို့ ပာဏယ်ပေးကြမည်နည်းဟု ဆိုခြင်းသည်
ဝါစသိက အနာစာရမည်၏။ ထိုသို့ ပြောမဆို မလွန်ကျူးခြင်းသည်
ဝါစသိက အနာစာရမည်၏။

တနည်း—ကိုယ်ဖြင့်လွန်ကျူးခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လွန်ကျူးခြင်း နှစ်ပါးစုံ
လွန် ကျူးခြင်း အလုံးစုံ ဒုဿိလက ကျင့်၊ ဝါးပေးခြင်း၊ ခက်ရွက်ပေးခြင်း၊
ဝန်းပေးခြင်း၊ ခက်သီးပေးခြင်း၊ ရေချိုးကာကည်မှုန့်ပေးခြင်း၊ ဒန်ပူပေး
ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို ကျွန်ကဲ့သို့ နှိမ့်ချ၍ ဒါယကာတို့ကိုမြှောက်ခြင်း၊ ပဲနောက်
ဟင်းကဲ့သို့ မနှိပ်ကချို မနှိပ်ကချို ကြိုချည် မြှောက်ချည် ဒါယကာတို့ကို
ပြောခြင်း၊ ထိန်း အထူ ခွာသွားသွားဝယ်ခွိုခွို ချိပိုးခြင်း၊ သလုံး

၁-ယုတ္တဋ္ဌာန ဘူတေန (ဆဋ္ဌမ၊ ထေရ်-၅၊ ၂၂၁၀)

မြင်းခေါင်းဖြင့် လူတို့အစေအပါးခံခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း စသော ဘုရား စက်ဆုပ်တော်မူအပ်သော မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည် အနာစာရ မည်၏၊ ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် အာစာရ မည်၏။ ပြည့်တန်းဆာ၊ မုဆိုးမ၊ အပျိုကြီး၊ ပဏ္ဍိတ်၊ ဘိက္ခုနီ၊ သေတင်းကုပ်တို့၌ ကျမ်းဝင်အမြဲ မှီဝဲ ဆွမ်းခံခြင်း၊ မင်း၊ မင်းအမတ်၊ တိတ္ထိ၊ တိတ္ထိယသာဝကတို့နှင့် မသင်သော ရောနှောခြင်း စသည်သည် အဂေါစရ မည်၏။ ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် ဂေါစရ မည်၏။

တနည်း— သီလကထာ၊ သမာဓိကထာ စသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ကလျာဏမိတ်သည် ဥပနိသယဂေါစရ မည်၏။ ရွာတွင်းသို့ ဝင်သည် ရှိသော် သြက္ခိတ္တစက္ခု စသည်ပြု၍ သွားခြင်းသည် အာရက္ခဂေါစရ မည်၏။ သတိပဋ္ဌာန် စသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ စိတ်ကို အမြဲဖွဲ့ခြင်းသည် ဥပနိဗန္ဓဂေါစရ မည်၏။ ဤသို့ အကျဉ်းမှတ်ဆုသတည်း။

အာဇီဝေါ သောဓိတောတိ ဝေဠုဒါနာဒိ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ အနေ- သနံ ပဟာယ အနဝဇ္ဇုပ္ပါဒေ ပစ္စယေ သေဝန္တဿ အာဇီဝေါ သောဓိတော ဟောတိ သုဝိသုဒ္ဓေါ၊ သောဓိတတ္တာ ဝေ အဂါရ- ယော ဝိညဟိ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။

ဝါးပေးခြင်းစသော ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌ လာဘ်ပူဇော် အကျော်အစောကို ကောင့်တ ပါပိစ္ဆာသဘော နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ ပစ္စည်း ဖိတ်လျှူသည် ရှိသော် အလို့နည်းဟန်၊ ပယ်လှန်ပြုလျက်၊ သူကတက်၍၊ လှည်းထက် ဟင်ဆောင်၊ လျှူအောင်တခု၊ အံ့ဘွယ်ပြုခြင်း=ပစ္စယပဋိသေဝန၊ စျာန် မဂ်ဖိုလ်ရ၊ အနီးပြုလျက်၊ မြွက်ဟထိုထို၊ ပြောဆိုသမှု၊ အံ့ဘွယ်ပြုခြင်း= သာမန္တဇပုန၊ ချီးမွမ်းလေလိုသော အလို့ဖြင့် ဣရိယာပုထ်၊ ပြုပြင်သိမ်းချုပ် မျက်မှောင်ကုပ်လျက်၊ အဟုတ်သဖွယ်၊ ညဘယ်မရှု၊ အံ့ဘွယ်ပြုခြင်း= ဣရိယာပုထ်သန္ဓိသိတဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော ကုဟန ဝတ္ထု။

ကျောင်းသို့ရောက်လာ၊ လူဘကာကို၊ ပင့်လာသလော၊ ပဇာလောဟု၊ သဘောစခြေ။ စကားမြူခြင်း၊ မင်းကြီးမှူးမတ်၊ လေးမြတ်သောငှါ၊

မင်းဆရာဟု၊ ကြားကာမောက်ပို၊ မိမိကိုယ်ကို၊ တင်ဆိုပြောဟောခြင်း =
 အာလပနု၊ သူတပါးတို့မေး၍ ပြောခြင်း = လပနု၊ ညာ၍ပြောခြင်း = ဆလ္လ-
 ပနု၊ ပင်၍ တင်၍ပြောခြင်း = ဥလ္လပနု၊ အချင်းခပ်သိမ်းပင်၍ တင်၍
 ပြောခြင်း = သမုလ္လပနု၊ ရစ်၍ပြောခြင်း = ဥန္နဟနု၊ အချင်းခပ်သိမ်း
 အဖန်ဖန်ရစ်၍ ပြောခြင်း = သမုန္နဟနု၊ မြောက်၍ပြောခြင်း = ဥက္ကာစနု၊
 အချင်းခပ်သိမ်း အဖန်ဖန် မြောက်၍ပြောခြင်း = သမုက္ကာစနု၊ မှန်သည်
 အလျောက် သဘောအတိုင်းမရွ ချစ်ဖွယ်မှုကိုသာ ပြောခြင်း = အနုပိယ-
 ဘာဏိတာ၊ ကိုယ်ကို အောက်ထားကာ အောက်ထားကာ ပြောခြင်း =
 စာဠုကမ္ပတာ၊ ပဲနောက်ဟင်းနှင့်အတူ မမှန်တချို့ မှန်တချို့ ပြောခြင်း =
 မုဂ္ဂသုပျတာ၊ ထိန်းယအတူ ရွာသားသူငယ်တို့ကို ချီပိုးထိန်းယခြင်း =
 ပါရိဘဠုတာ - ဟု ဆိုအပ်သော လပနုဝတ္ထု။

အမှတ်မရှိ သူတပါးတို့ပစ္စည်း လှူခြင်း၊ အမှတ်ကိုဖြစ်စေခြင်း = နိမိတ္တ၊
 အမှတ်ပြုခြင်း = နိမိတ္တကမ္မ၊ ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောခြင်း =
 ဩဘာသက၊ သူတပါးကို ကြားစေ၍ လှူစေခြင်း = ဩဘာသကရဏ၊
 မိမိ အလိုရှိသောဝတ္ထု အနီးပြု၍ မလှူ မနေသာအောင် ပြောခြင်း =
 သာမန္တဇပုနု၊ သူတပါးပစ္စည်းကို မရ ရအောင် တလည်လည်းပြောခြင်း =
 ပရိကသာ-ဟု ဆိုအပ်သော = နေမိတ္တိကတာ။

မလှူမနေဝံ့အောင် ဆဲရေးခြင်း = အက္ခောသ၊ ချုတ်ချယ်ခြင်း =
 ဝမ္ဘနု၊ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ခြင်း = ဂရဟာ၊ စကားကို ပယ်ခြင်း၊ အလှူရှင်ကြီးပေ
 ဟု မြောက်ချီခြင်း = ဥက္ခေပနု၊ အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်ခြင်း၊ အလှူရှင်ကြီး
 ပေဟု ပြင်းစွာ မြောက်ချီခြင်း = သမုက္ခေပနု၊ ပြက်ရယ်မှုခြင်း = ခိပနု၊ ပြင်း
 စွာ ပြက်ရယ်မှုခြင်း = သံခိပနု၊ ကျေးဇူးမဲ့သို့ ရောက်စေခြင်း = ပါပနု၊
 အချင်းခပ်သိမ်း ရောက်စေခြင်း = သမ္ပါပနု၊ အရပ်တပါးသို့ ကျေးဇူးမဲ့ကို
 ဆောင်ခြင်း = အဝက္ကဟာရိဘာ၊ မျက်မှောက်နာဘွယ် မျက်ကွယ် ကျေး
 ဇူးမဲ့ အတင်းပြောခြင်း = ပရပိဋ္ဌိမံသိကာ-ဟု ဆိုအပ်သော = နိဗ္ဗေသိ-
 ကတာ။

ဤအိမ်မှ ရသောပစ္စည်းကို ထိုအိမ်သို့ ထိုအိမ်မှ ရသောပစ္စည်းကို ဤအိမ်သို့ ဆောင်၍ အနည်းငယ်ပစ္စည်းဖြင့် များသောပစ္စည်းကို လှည့်ပတ်၍ အဆင့်ဆင့် အတန်တန် တဖန်ရှာမှီးခြင်း-ဟု ဆိုအပ်သော=လာဘောန လာဘ် နိဗ္ဗိသနတော—

အစရှိသော မိစ္ဆာဇီဝ အနေသနာတို့ကို ပယ်၍ အပြစ်မရှိသောပစ္စည်းတို့ကို မှီဝဲ သုံးဆောင်ခြင်းသည် အသက်မွေးခြင်းကို သုတ်သင်သည် မည်၏။ ဤကား အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလတည်း။ ဤသို့ အကျဉ်းမှတ်လေ။

စိတ္တဿ စ သဏ္ဍာပနန္တိ ယထာ စက္ခာဒိဒ္ဓါရေဟိ ရူပါဒိ-
အာရမ္မဏေသု အဘိဇ္ဈာဒယော န ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌ-
မတ္တာဒိဝသေန စိတ္တဿ သဏ္ဍာပနံ။ ။၎င်းအဋ္ဌကထာ။

စက္ခာဒိဒ္ဓါရ စသည်တို့မှ ရူပါရုံ စသည်တို့၌ အဘိဇ္ဈာ စသည်တို့ မဖြစ်အောင် မြင်ရုံ စသည်ဖြင့် စိတ်ကို ထားခြင်းတည်း။ အဘယ်သို့ ထားရာသနည်း။ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်သော် ရင်သား၊ သားမြတ်၊ ဆံထုံး၊ ဥသျှောင်-စသည် မိန်းမအမှတ်၊ ယောက်ျားအမှတ်=ဣတ္ထိနိမိတ်၊ ပုရိသနိမိတ်ကို၎င်း၊ ထုတ်ပြန်ကြောင်းဖြစ်သော လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏ဟူသော သုဘနိမိတ်၊ ဒေါသ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော မနှစ်သက်ဖွယ် မတင့်တယ်ဟူသော ပဋိသနိမိတ်၊ မောဟ၏ အကြောင်းအာရုံ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်ကို၎င်း၊ မိန်းမ ယောက်ျား၏ ရင်သား၊ အားမြတ်၊ ဆံထုံး၊ ဥသျှောင်-စသည် ဟူ၍လည်း မယူ၊ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏ဟူ၍လည်း ထုတ်ပြန် မယူ၊ မနှစ်သက်ဖွယ် မတင့်တယ် ဟူ၍လည်း ဒေါသဖြင့် မယူ၊ ဟုတ်မှန်သည့် သဘာဝအတိုင်း မသိမမြင် မဆင်ခြင်မှု၍လည်း မောဟဖြင့် မယူ၊ မုချဆတ်ဆတ် ပရမတ္ထ သဘာဝအားဖြင့် လက်၊ ခြေ၊ ဦးခေါင်း-စသော မည်သည့်တစ်ခုမျှ မရှိသဖြင့် ထိုထိုသို့သော အနေအထွေထွေ အပြားပြား စုရုံးဖြစ်ပေါ်သော မဟာဘုတ် - ဥပါဒါရုပ်တို့၏ သဏ္ဍာန် ဖြစ်သော အစိတ်စိတ် အင်္ဂါကြီး ငယ် သဏ္ဍာန်ဟု ဆိုအပ်သော အနုဗျဉ္ဇနတို့ကိုလည်း လက်၊ ခြေ၊ ဦးခေါင်း-စသည်ဟူ၍ မယူ။

အဘယ်သို့ ယူသနည်း။ ရေ၊ ဆီ၊ နံ့သာ၊ အဝတ်တန်ဆာ ရတနာ တို့ဖြင့် မသေးမကြော မသုတ်မလိမ်း မခုံးမလှမ်း မဆင်မယင် ပကတိ မွေးမြင် ဖြစ်ပွားတိုင်း သဘောချင်း စစ်စစ်သည်ကား နှစ်သက်ရှုချင်စရာ မရှိ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် အတိမျှသာ ဖြစ်သော ဆံ၊ အမွေး၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ခြင်ဆီ - အစရှိကုန် သော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ရှုမြင်မလှ အသုဘ တမျိုးသာတည်း။ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ သတ္တဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ မှတ်ယူ စွဲလမ်းစရာ မရှိ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား မည်သည် အမည်သည် ပညတ်ဝေါဟာရမျှ ဖြစ်၍ အသီး အခြား မှတ်သား ခေါ်ဝေါ်ရုံသာတည်း ဟူ၍ အသုဘအားဖြင့် ယူ၏။ ခက်ထန်ခိုင်မာ ခြေမျှသာဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်၊ အရေသွက်သွက် စက်စက် ယိုစွာ ရေမျှသာဖြစ်သော အပေါဓာတ်၊ ပုရိန်ချမ်းမြေ့ အငွေ့မျှသာ ဖြစ်သော ဝေဇဓာတ်၊ လှုပ်ရှားအောင်တင်းတတ်စွာ လေမျှသာဖြစ် သော ဝါဟောဓာတ်၊ ယင်း မြေ၊ ရေ၊ မီး၊ လေ-တည်းဟူသော ဓာတ် လေးပါးတို့၏ အဆင်းမျှသာ ဖြစ်သော ဝဏ္ဏ၊ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ အနံ့ မျှသာဖြစ်သော ဂန္ဓ၊ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ အရသာမျှသာ ဖြစ်သော ရသ၊ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ ပျံ့နှံ့ ခြင်းမျှသာဖြစ်သော ဩဇာ၊ ဤဘူတရုပ်-ဥပါဒါ ရုပ်တို့မျှသာတည်း။ ဤ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့မှ တပါး မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ ဟူ၍ မရှိ၊ အမည်သည် ပညတ်ဝေါဟာရမျှသာ ဖြစ်၍ အသီးအခြား ဓာတ်စား ခေါ်ဝေါ်ရုံသာတည်း-ဟူ၍ ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ် တို့ကို ဝမ်းဆည်းပိုင်းခြား မှတ်သားအားဖြင့် ပညတ်နိမိတ် အနုဗျဉ္ဇန တို့ကို ခွဲ၍ယူ၏။

ဤသို့ အဆင်းကို မြင်သည်ရှိသော် ဣဋ္ဌရူပါရုံ၌ ရာဂ မဖြစ်အောင် အသုဘအားဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်း၊ အနိဋ္ဌရူပါရုံ၌ ဒေါသမဖြစ်အောင် သတိ ဆောင်၍ ဓာတ်အားဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်း၊ အညာဏပေက္ခာရူပါရုံ၌ မောဟ မဖြစ်အောင် သတိဆောင်၍ အသုဘအားဖြင့်၎င်း၊ ဓာတ်အားဖြင့်၎င်း ဆင်ခြင်ခြင်းသည် မြင်သော် မြင်ရုံမျှ စိတ်ကိုထားသည် မည်၏။ ဤကား ရူပါရုံ၌ စိတ်ကိုထားသော ဓာတ်တည်း။

အသံ၌ မိန်းမသံ၊ ယောက်ျားသံ-ဟူသော နိမိတ်၊ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်သော သုဘနိမိတ်၊ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သော ပဋိသနိမိတ်၊ မောဟ၏ အာရုံဖြစ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်၊ သံသာ၊ သံညှင်း၊ သံပြင်း၊ သံပြတ်-စသော အခြင်းအရာ ဟု ဆိုအပ်သော အနုဗျဉ္ဇန ဤနိမိတ် အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို မယူ စက်ဆုပ်ဖွယ် အတိဖြစ်သော အသုဘာကာရ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ် သော အသံမျှသာတည်း ဟူ၍ ယူ၏။

အနံ့၌ မိန်းမနံ့၊ ယောက်ျားနံ့-ဟူသော နိမိတ်၊ ဣဋ္ဌာရုံ ဖြစ်သော သုဘနိမိတ်၊ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သော ပဋိသနိမိတ်၊ မောဟ၏ အာရုံဖြစ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်၊ သင်းသင်းထုံထုံ ပဒံမာနံ၊ စန္ဒကူးနံ-စသော အခြင်းအရာ ဟု ဆိုအပ်သော အနုဗျဉ္ဇန၊ ဤနိမိတ် အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို မယူ။ စက်ဆုပ် ဖွယ်အတိဖြစ်သော အသုဘာကာရ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်သော အနံ့မျှသာတည်း ဟူ၍ ယူ၏။

အရသာ၌လည်း မိန်းမအရသာ၊ ယောက်ျားအရသာ-ဟူသော နိမိတ်၊ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်သော သုဘနိမိတ်၊ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သော ပဋိသနိမိတ်၊ မောဟ၏ အာရုံဖြစ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်၊ ချို၊ ချဉ် စပ် ငန့်-စသော အခြင်းအရာ ဟု ဆိုအပ်သော အနုဗျဉ္ဇန၊ ဤနိမိတ် အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို မယူ။ စက်ဆုပ် ဖွယ်အတိဖြစ်သော အသုဘာကာရ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ် သော အရသာမျှသာတည်း ဟူ၍ ယူ၏။

အတွေ့၌လည်း မိန်းမအတွေ့၊ ယောက်ျားအတွေ့-ဟူသော နိမိတ်၊ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်သော သုဘနိမိတ်၊ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သော ပဋိသနိမိတ်၊ မောဟ၏ အာရုံဖြစ်သော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်၊ နူးနူးညံ့ညံ့ ခံ့ခံ့မာမာ မြဲမြဲစေ နူးနူးရှိန်ရှိန်-စသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော အနုဗျဉ္ဇန၊ ဤနိမိတ် အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို မယူ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်အတိဖြစ်သော အသုဘာကာရ ဓာတ်လေးပါးတို့၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော အတွေ့မျှသာ တည်း ဟူ၍ ယူ၏။

သဘော၌လည်း မိန်းမသဘော၊ ယောက်ျားသဘော ဟူသော နိမိတ်၊
 ဣဋ္ဌာရုံ ဖြစ်သော သုဘနိမိတ်၊ အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်သော ပဋိသနိမိတ်၊ မောဟ
 ၏ အာရုံ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်၊ သိမ်မွေ့ရင့်ရင်၊ ယုတ်မြတ်ခြင်း-
 စသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော အနုဗျဉ္ဇန၊ ဤနိမိတ် အနုဗျဉ္ဇန
 တို့ကို မယူ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်အတိဖြစ်သော အသုဘာကာရ ဓာတ်လေးပါး
 တို့၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော သဘောမျှသာတည်း ဟူ၍ ယူ၏။

ဤသို့ ဒွါရခြောက်ပါးတို့မှ အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
 တို့ကို မဖြစ်စေအောင် သတိဆောင်၍ ဆင်ခြင်မဖောက် စောင့်ရှောက်
 သဖြင့် မြင်သော် မြင်ရုံ စသည်ဖြင့် စိတ်ကိုထားခြင်းသည် ဣန္ဒြိယသံဝရ
 သီလ မည်၏။ ယင်း ဣန္ဒြိယသံဝရသီလသည် သတိချွတ်ယှင်း နှလုံး
 သွင်းဖြင့် ပျက်သည်ရှိသော် နောက် သည်ကဲ့သို့ မပြုဟု စိတ်ကိုတဖန်
 ဆောက်တည်ပြန်က စင်ကြယ်သောကြောင့် ဣန္ဒြိယပါရိသုဒ္ဓိသီလ မည်၏။

ဤဂါထာ၌ သရုပ်အားဖြင့် သီလသုံးပါးသာ လာသော်လည်း လက္ခ-
 ဏာတူ ဟာရအားဖြင့် ပစ္စယသန္နိသိတ သီလကိုလည်း ယူအပ်၏။ ယင်းသို့
 သီလလေးပါးကို ပြည့်စုံ စေခြင်းသည်သာ သမဏပတိရူပ ဖြစ်သည်
 ဟူလိုသော်။

တတိယဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၄။ စာရိတ္တံ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ခွင့်ပြုရာကို သဒ္ဓါဖြူဆွ ဝီရိယ
 နှင့် နိစ္စမြဲကြပ် ဖြည့်ကျင့်အပ်သော စာရိတ္တသီလ၎င်း။ အထ၊
 ထိုမျှ။ ဝါရိတ္တံ၊ ဘုရားမြတ်စွာ မအပ်ရာကို သဒ္ဓါ၊ သတိ ကောင်း
 စွာညိ၍ ဝိရတိသုံးခု အာရုံစုဖြင့် မပြုမစပ် ဖြည့်ကျင့်အပ်သော
 ဝါရိတ္တသီလ၎င်း။ ပသာဒနိယံ၊ သူတပါးတို့၏ ကြည်ညိုဘွယ်ကို
 ဆောင်တတ်သော။ ဣရိယာပထိယဉ္ဇ၊ လျောင်းခြင်း ထိုင်ခြင်း
 ရပ်ခြင်း သွားခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော ဣရိယာပုထိ လေးပါးတို့၌
 မှီသော ပညာအဆင်အခြင်၎င်း။ အဓိစိတ္တေ၊ သမထ၊ ဝိပဿနာ
 စသော စိတ်၌။ အာယောဂေါ စ၊ အမြဲအစဉ် ပွားများယှဉ်ခြင်း

၎င်း။ တေံ၊ ဤ စာရိတ္တ၊ ဝါရိတ္တ ဣရိယာပထသမ္ပဇဉ် ဘာဝနာ
ညဉ်၌ အမြဲယှဉ်ခြင်းသည်။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိဂ္ဂပံ၊
လျှောက်ပတ်သော အကျင့်သဘောတည်း။

ဤဂါထာ၌ အထသဒ္ဓါ မင်္ဂလာ အနက်ဟော။ ထို့ကြောင့် ထိုမျှ-ဟု
အနက် ပေးရသည်။ မျှ-ဟူသော မြန်မာဘာသာသည်လည်း မင်္ဂလာ
ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ။ပေါရာဏကထာ။

မင်္ဂလာအောင်မျှ၊ ရှေ့မြို့ကျုံးဝန်း၊ နတ်ကုန်းပဟိုရ်၊ ရွှေချက်
သိုနှင့်၊ ရာဇဝင်ပျို့။

ပဒပူရဏမြို့လည်း ရှိ၏ — မဲချည်းသွားမြို့၊ သွားဘော်ချို
သည်။ ။ဘယ်သို့ သွားခြင်း၊ သွားရုံနည်း-ဟူသော ကိုးခန်း
လင်္ကာ၌ မြို့ကား-ပဒပူရဏတည်း။

ထို ပဒပူရဏမြို့ကိုရစ်၊ မင်္ဂလာမျှကိုပင့်။ ။မျှမင်္ဂလာ၊ ပင့်လေ
ရာ၏။ မြို့ရွာထိုမြို့၊ ပြုသမြို့နှင့်၊ ဆိုမြို့ရှိနိုး၊ ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟ
ဆတ်ပုံ။

ဘာဝနာညဉ်၌ ညဉ်ဟူသည်လည်း ဉာဏ်ကိုဆိုသည်။

ဆုတောင်းသောစဉ်၊ ညဉ်ဝီရိယာ၊ သဒ္ဓါဓိက၊ သုံးမည်ရသား။
ပါရမီခန်းလင်္ကာ။

အဆင်အခြင်ကို-ချင်းနှင့်ကချင်၊ ကြံဆင်ခြင်၍-ဟူသော နား
တော်သွင်းနှင့်ညီစေ။

စာရိတ္တသီလဟူသည် ဘုရားသခင်သည် ပြုအပ်-ကျင့်အပ်၏-ဟု
ပညတ်တော်မူသော အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ စသည်ဖြင့် မှတ်အပ်သော
စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်သီလကို ဖြည့်ခြင်းတည်း။

ယံ ဘဂဝတာ ဣဒံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ ပညတ္တသိက္ခာပဒပူရဏံ၊ တံ
စာရိတ္တံ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂ။

ဝါရိတ္တဟူသည်ကား-ဘုရားသခင်သည် မပြုအပ်ဟု ပညတ်မြစ်တား
တော်မူသော ယေခ ပန ဘိက္ခု။လ။ န ဘိက္ခုဝေ-စသည်ဖြင့် မှတ်အပ်သော
ဝါရိတ္တသိက္ခာပုဒ်သီလကို ဖြည့်ခြင်းတည်း။

ယံ ဣဒံ န ကတ္တဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိတ္တဿ အကရဏံ၊ တံ ဝါရိတ္တံ။ ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

ယင်းနှစ်ပါးတို့တွင် စာရိတ္တသီလကို သဒ္ဓါ-ဝိရိယဖြင့် ပြီးစေအပ်၏။
ဝါရိတ္တသီလကိုကား-သဒ္ဓါ-သတိတို့ဖြင့် ပြီးစေအပ်၏။

တတ္ထ သဒ္ဓါဝိရိယသာဓနံ စာရိတ္တံ၊ သဒ္ဓါသတိံ သာဓနံ
ဝါရိတ္တံ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒိန္နံ။

တနည်း။ စာရိတ္တသီလသည် ဝိရတိကင်း၍ ဖြည့်ကျင့်အပ်၏။ ဝါရိတ္တ-
သီလကား-ဝိရတိဖြင့် ဖြည့်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအဋ္ဌကထာ၌—

စာရိတ္တန္တိ စရိတော ကတော ပရိပူရေတဗ္ဗသီလံ၊
ဝါရိတ္တန္တိ ဝိရတိယာ အကရဏေန ပရိပူရေတဗ္ဗသီလံ-ဟူ၍ ဖွင့်။

ဣရိယာပထသမ္ပဇဉ်ဟူသည် သူတပါးတို့၏ ကြည်ညိုဘွယ်ကို ဆောင်
တတ်သော သမဏအသွင်အပြင်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်း ဣရိယာ
ပုထ်လေးပါးတို့၌ မှီသော အဆင်အခြင် ပညာတည်း။

ဣရိယာပထိယံ ပသာဒနိယန္တိ ပရေသံ ပသာဒါဝပံ အာကပ္ပ-
သမ္ပတ္တိနိမိတ္တံ ဣရိယာပထနိဿိတံ သမ္ပဇညံ။ ။အဋ္ဌကထာ။

စတုတ္ထဂါတာ အနက် ပြီးပြီ။

၅။ အာရညကနိ၊ အလွန်အားဖြင့် ဂါဝုတ်ခွဲ အယုတ်
အားဖြင့် ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကော
သလောက် “ရတင်” မြောက်ရုံ တော၌ဖြင့်ကုန်သော။ ပန္နာနိ၊
ဆိတ်ငြိမ်ကုန်သော။ အပ္ပသဒ္ဓါနိ၊ လူသံမြင်းသံ ကင်းဆိတ်ညံ
ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ ကျောင်းတို့ကို မုနိနာ၊ ရဟန်း

သည်။ ဘဇိတဗ္ဗာနိ၊ ခုံအောင်းကိန်းဝပ် ဆည်းကပ်မို့ဝဲအပ်ကုန်
၏။ တေံ၊ ဤအာရညကင် ဓုတင်ဟောရပ် ကိန်းဝပ်မို့ဝဲခြင်းသည်။
သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိဂ္ဂပံ၊ လျှောက်ပတ်သော အကျင့်
သဘောတည်း။

ဤတောဟူသည် အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့် တံခါးခုံမှအပ၊ ဝိနည်း
ပိဋကတ်နည်းအားဖြင့် အရံရှိသောရွာ၏ အရံမှ မဇ္ဈိမပုရိသ ခဲတကျ၏
အပ၊ အရံမရှိက အဆုံးစွန်အိမ်မှ ခဲနှစ်ကျ၏ အပသည် တောမည်၏။
သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်ကား ရွာဥပစာမှ လေးတောင်ထွာလုပ်၊ လေးကုပ်
လုပ်ကို၊ မဖြုတ်တောင်တိုက်၊ ညိုလိုက်ရှင်ထွာ၊ လေးတောင်မှန်စွာ၊
လေးအတာဖြင့်၊ ငါးဖျေပြန်ချ၊ တကောသသည်၊ အယုတ်ဆုံး အာရညကင်
ဓုတင်လောက်သော တောမည်၏။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂုတ္တရသုတ် ကနိပါတ်
အဋ္ဌကထာ၌—

အာရညကေသု ဟိ ပဉ္စဓနုသင်္ဂါပပစ္ဆိမေသု—

ဟူ၍ မိန်း၊ ဤ၌လည်း သုတ္တန်နည်းပင်။

ရွာနီးကျောင်းတို့၌ ဈာန်ဝင်စား၍ ဟနေလုံးနေသော ရဟန်းငယ်
လည်း တော၌ အိပ်လျက်နေသော ရဟန်းကို ဘုရားသခင် ချီးမွမ်းတော်
မူ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရွာနီးကျောင်း၌ ဈာန်ဝင်စား၍ ဈာန်မှ
ထသော် မိန်းမ ယောကျ်ား သူငယ်တို့၏ အသံကို ကြားရ၏၊ ရပြီးသော
ဈာန်သမာဓိသည် ယုတ်၏။ တော၌ အိပ်၍ ထခဲ့သော် ခြင်္သေ့သစ်-
ကျား-ဥဒေါင်း စသည်တို့၏ အသံကို ကြားရသဖြင့် တော၌ခြစ်သော
ပိတ်ကို ရ၏။ ထိုပိတ်ကို ဝိပဿနာ ပွားရှုသုံးလုပ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့
ရောက်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားချီးမွမ်းတော်မူသတည်း။

ဂါမန္တသေနာသနေသု ဟိ ဈာန် အပေတောပိ တတော ဝုဠိ-
တမတ္တော ဣတ္ထိပုရိသဒါရကာဒိသဒ္ဓံ သုဏာတံ၊ ယေနဿ
အဓိဂဟဝိသေသောပိ ဟာယတိယေဝ။ အရညေ နိဒ္ဒါယိတွာ
ပဋိဗုဒ္ဓမတ္တော သိဟဗျုပ္ပမောရာဒိနံ သဒ္ဓံ သုဏာတံ၊ ယေန-

အာရညကံ ပီတိံ ပဋိလဘိတုာ တမေဝသမ္မသန္တော အဂ္ဂုဖလေ
ပတိဋ္ဌာတိ ဣတိ ဘဂဝါ ဂါမန္တသေနာသနေ ဈာနံ အပ္ပေတုာ
နိသိန္နဘိက္ခုတော အရညေ နိဒ္ဒါယမာနမေဝ ပသံသတိ။ ။
အဂ္ဂုတ္တရသတ္တကနိပါတ် အဋ္ဌကထာ။ ။သုတ်မဟာဝါမဟာ-
မရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာ။

ဤ၌လည်း အဋ္ဌကထာဆိုတိုင်း အိပ်ရာမှထသဖြင့် သမဏဓမ္မကို
ဖြစ်စေတတ်သော ရဟန်းကိုသာ ချီးမွမ်းတော်မူသည်။ မိုက်၍နေခြင်း
ချီးမွမ်းစေလို၍နေခြင်းဖြင့် တော၌နေဆန်းနေကာ နေကြသော ရဟန်း
တို့ကို ချီးမွမ်းတော်မူ။

ပဉ္စမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၆။ သီလဉ္စ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၎င်း။ ဗာဟုသစ္စဉ္စ၊ အကြား
အမြင် များသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်-နာမ်တရားတို့ကို။
ယထာဘူတံ၊ မိမိတို့လက္ခဏာ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ ဟု သာမည
လက္ခဏာ ဟုတ်ရာမှန်တိုင်း။ ပဝိဇယော စ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။
သစ္စာနံ၊ ဒုက္ခ-သမုဒယ-နိရောဓ-နှင့် မဂ္ဂဟူသည် လေးဆူသော
သစ္စာတို့ကို။ အဘိသမယော စ၊ ပိုင်းခြားတသွယ် ပယ်သည်တပုံ
အာရုံတပါး ပွား၍ထိုးထွင်း သိနိုင်ခြင်း၎င်း။ တေံ၊ ဤသီလ-သုတ
ဓမ္မဝိပဿနာ သစ္စာဘိသမယအားဖြင့် လေးပါးသောသဘော
သည်။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိရူပံ၊ လျှောက်ပတ်သော
အကျင့်တည်း။

အာစာရဂေါစရေ ယုတ္တော-စသော ဂါထာဖြင့် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ
လေးပါးတို့ကို တပါးတပါးစီခွဲ၍ ပြ၏။ ဤ၌ တပေါင်းတည်း ပြ၏။ ဤ
အလိုမှ တပါးတပါးစီ စင်ကြယ်စေရုံမျှဖြင့် သမဏပတိရူပမဖြစ်။ လေး
ပါးလုံး အညီအညွတ်စင်ကြယ်မှ သမဏပတိရူပဖြစ်၏ဟု ပြသတည်း။

ရဟန်းကျင့်ဝတ်၊ တပါးတတ်က၊ လူနတ်ဦးခိုက်၊
ပူဇော်ထိုက်၏။

ဟူသော ကိုးခန်းလင်္ကာကို လိုရာထင်တိုင်း အဓိပ္ပါယ်ယူကြသဖြင့် အပ္ပ
သုတ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂိုလ်အများတို့သည် စကားဖြစ်ဆန်း ရဟန်းသိက္ခာ တတ်
ရာသမျှ ကျင့်ပါကလည်း မုချလူနတ် ပူဇော်အပ်သကဲ့သို့ အဟုတ်
အဟတ် စွဲမှတ်ပြောဆို အလိုရှိသမျှ ကျင့်ကုန်ကြသည်ကား အပ္ပသုတ
အညာဏဒေါသသာတည်း။

ထိုလင်္ကာ၏ ယထာဘူတ အဓိပ္ပါယ်ကား-ဘယ်ဗေဒင် ဘယ်ဓမ္မသတ်
စသော ကျမ်းတို့ကို မတတ်သည်ဖြစ်စေ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ကျင့်ဝတ်
တပါးကို ကျင့်တတ်က လူနတ်ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်၏-ဟူလိုသည်။ သိက္ခာ
ပုဒ်တပါး သီလတပါးကိုမဆိုလို။ လေးပါးလုံး သီလပြည့်စုံမှပင် သမဏ
ပတိရူပဖြစ်၍ စင်စစ်-အကျိုးထူးရှိကြောင်း၊ သိက္ခာသီလတပါးပါး ပျက်
ကလည်း ဒုဿီလ-အလဇ္ဇီ သေသည့်အခြားမဲ့ အပါယ်လားကြောင်း
ကျမ်းဂန်များစွာ ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ပျက်စီးသောသီလကို ပြည့်အောင်
ဖြည့်ဆောင်အားထုတ်ကြကုန်။ ဗဟုဿုတနို့ခသင်္သာလျှင် ဘာဝနာကို
အားထုတ်ခြင်းအားဖြင့် များသောကျေးဇူးရှိ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လ
အနုတ္တရပီတိအဖြစ် သမထ-ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်ခြင်း စသည်တို့၌ ကောင်းစွာ
ဆင်ခြင်ခြင်းများသောပုဂ္ဂိုလ်အား သမထ-ဝိပဿနာပြည့်နိုင်ရ၏ ဟူလို
သည်။

ထို့ကြောင့် ဗဟုဿုတရှိခြင်းသည်သာ သမဏပတိရူပ ဖြစ်သတည်း။

ဗဟုဿုတဘာဝေါယေဝ ဟိ ဘာဝနာနုယောဂဿ ဗဟု-
ပကာရော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လအနုတ္တရပီတိဘာဝအဓိစိတ္တယုတ္တာ-
ဒီသု သမ္မာ ပဝိစယဗဟုလဿ သမထဝိပဿနာနာနုယောဂေါ
သမ္ပဇ္ဇတိ—

ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပယောဇဉ်ကို ပြသတည်း။

မန်သည် ၅—ပ-မ-သ-စ

အပ္ပသုတရဟန္တာတို့၏အထံ၌ နည်းခံသောထက် ဗဟုသုတ ပုထုဇဉ် ရဟန်းအထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းခံခြင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကလာပတို့၌ ချီးမွမ်း ကုန်၏။ ။သို့ဖြစ်၍—

သူလည်းရဟန်း ငါလည်းရဟန်း ဝတ်သင်္ကန်းနှင့် နေဆန်း
နေကာမပြုပါနှင့်၊စာပေကျမ်းဂန် ရဟန်းကျင့်နည်းနိဿယည်းကို
ထုံးနည်းခံ၍ ကြံကြံကြည့်ကြည့် ပညာပြည့်အောင် ဖြည့်ကြပါ။

ပထဝီဓာတ်၏ ခက်ထန်ခြင်းလက္ခဏာ၊ အာပေါဓာတ်၏ ယုံစီးခြင်း
လက္ခဏာ၊ တေဇောဓာတ်၏ ပူရှိန်ခြင်းလက္ခဏာ၊ ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှား
ခြင်းလက္ခဏာ စသည်သည် ရုပ်တို့၏ အသီးအသီးသော မိမိမိတို့လက္ခဏာ
မည်၏။ ဝေဒနာ၏အာရုံအရသာကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာ၊ သညာ၏အာရုံကို
မှတ်ခြင်းလက္ခဏာ၊ ဖဿ၏အာရုံသဘောကိုတွေ့ခြင်းလက္ခဏာ၊ စေတနာ၏
အာရုံကို စေ့ဆော်ခြင်းလက္ခဏာ၊ စိတ်၏အာရုံကို ထင်တိုင်းသိသော
လက္ခဏာ စသည်တို့သည် နာမ်တို့၏ အသီးအသီးသော လက္ခဏာမည်၏။
ထိုသို့ အသီးအသီး လက္ခဏာရှိကုန်သော ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့၏ မမြဲသော
အနိစ္စလက္ခဏာ၊ အဖြစ်အပျက် မပြတ်ဆက်၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်း ဒုက္ခ
လက္ခဏာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမရ ဖြစ်လိုသမျှ ဖြစ်ခြင်း အနတ္တလက္ခဏာ၊
ဤသုံးပါးသည် သာမညလက္ခဏာမည်၏။ ထိုလက္ခဏာအားဖြင့် ဤကား
ဤသို့ လက္ခဏာရှိသောရုပ်၊ ဤကား ဤသို့လက္ခဏာရှိသောနာမ် ဟူ၍
အာရုံဖြစ်သောရုပ် စသည်၏ ဘင်ခဏ၊ အာရုံပြုတတ်သော စိတ်တို့၏
ဘင်ခဏ၊ အပျက်အတိသာ တစုံတယောက်သောသတ္တဝါမရှိဟု သတ္တဝါမှ
ဆိတ်သော အားဖြင့် ထင်ခြင်း စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည် အဓိပညာဓမ္မ
ဝိပဿနာမည်၏။

ဓမ္မာနံ ပဝိစယော ယထာဘူတန္တိ ရူပါရူပဓမ္မာနံ အဝိပရီတ-
သလက္ခဏတော သာမညလက္ခဏတော စ ပရိဝိမံသာ၊ ဣမိနာ
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနမာဟ။ ။ ၎င်းအဋ္ဌကလာပမိန့်။

ဒုက္ခသစ္စာကို ဤကားဒုက္ခ ဤလည်း ဒုက္ခဟု ပိုင်းခြားသောဉာဏ် အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ပရိညာဘိသမယ၊ ဒုက္ခအကြောင်း သမုဒယ သစ္စာကို ပယ်သောဉာဏ်အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ပဟာနာဘိသမယ၊ ဒုက္ခချုပ်ခြင်း နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုသော ဉာဏ်အစွမ်းအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း သစ္စိကြိယာဘိသမယ၊ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားသောဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ဘာဝနာဘိသမယ ဤလေးပါးသည် သစ္စာဘိသမယမည်၏။

ဆဋ္ဌမဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၇။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲ-မမြဲဟူ၍။ အနိစ္စသည်၊ အနိစ္စသည်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဘာဝေယျ၊ ဖြစ်ပွားစေရာ၏။ အနုတ္တသညဉ္စ၊ ငါမဟုတ် ကိုယ်မ ဟုတ်ဟူ၍ မှတ်သော အနုတ္တသညာ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း။ ဘာဝေယျ၊ ဖြစ်ပွားစေရာ၏။ အသုဘသညဉ္စ၊ အလှ အကောင်း မဟုတ် စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် မတင့်တယ်ဟူ၍ မှတ်သော အသုဘသညာဒုက္ခဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း။ ဘာဝေယျ၊ ဖြစ်ပွားစေရာ၏။ လောကမ္ပိ စ၊ ခပ်သိမ်းညွှန် အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက သင်္ခါရ၌လည်း။ အနဘိရတိသညဉ္စ၊ နှစ်သက်မွေ့လျော် ပျော်ရာမရှိ ဘေးအတိဟူသော အနဘိရတိသညာ အာဒိနဝ-နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း။ ဘာဝေယျ၊ ဖြစ်ပွားစေရာ၏။ တေ၊ ဤအနိစ္စ အနုတ္တ အသုဘနှင့် အနဘိရတိသညာကို ဖြစ်ပွားစေခြင်းသည်။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိဇ္ဈပံ၊ လျှောက်ပတ်သော အကျင့်တည်း။

ရှေးဦးမဆွ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ဝိပဿနာမဂ္ဂသစ္စာ ဘာဝနာဘိသမယ ဖြစ်ဟန်ကို ဤဂါထာဖြင့်ပြ၏။ အနိစ္စဟူသည် တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရား တို့တည်း။ ထိုတေဘုမ္မက သင်္ခါရတရားတို့၌ အနိစ္စဟု မှတ်ယူခြင်းသည် အနိစ္စသညာမည်၏။ ထိုအနိစ္စသညာကို ဖြစ်လည်းဖြစ်စေရာ၏ ပွားလည်း ပွားစေရာ၏ ဟူလို။

တတ္ထ ဘာဝေယျ အနိစ္စန္တိ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ အာဒိနာ
ဝိဘာဝနတော ၁ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်အာဒိနာ
ဝိဘာဝနတော ၈၂ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စသညံ ဘာဝေယျ
ဥပ္ပါဒေယျ စေဝ ဝဇေယျ စာတိ အတ္ထော။ ။အဋ္ဌကထာ။

အနတ္တဟူသည် အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရားတို့ပင်တည်း။
ထိုသင်္ခါရတရားတို့သည် အနတ္တတို့သာတည်းဟူ၍ဖြစ်သော မှတ်ယူခြင်းသည်
အနတ္တသညာမည်၏။ ထိုအနတ္တသညာကိုလည်း ဖြစ်လည်း ဖြစ်စေရာ၏
ပွားလည်း ပွားစေရာ၏ဟူလို။

အနတ္တသညန္တိ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ ပဝတ္တံ အနတ္တသညဉ္စ
ဘာဝေယျာတိ ယောဇနာ။ ။အဋ္ဌကထာ။

အသုဘဟူသည် ကရဇကာယဖြစ်သော မိန်းမယောက်ျားတို့၏ရုပ်ကိုယ်
တည်း။ တနည်း - တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရားတို့ပင်တည်း။ အဘယ်ကြောင့်
နည်း၊ ထိုမိန်းမယောက်ျားတို့၏ ရုပ်ကို တေဘုမ္မကသင်္ခါရသည် ကိလေသာ
အညစ်အကြေးတို့ကို စီးယို ဖြစ်ပွားစေတတ်သောကြောင့် အကောင်း
မဟုတ် စက်ဆုပ်ဖွယ်အစု အသုဘ မည်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုမိန်းမ
ယောက်ျားတို့ရုပ်ကို တေဘုမ္မကသင်္ခါရတရားတို့ကို အသုဘဟုမှတ်ယူခြင်း
သည် အသုဘသညာမည်၏။ ထိုအသုဘသညာကိုလည်း ဖြစ်စေရာ၏
ပွားစေရာ၏ ဟူလို။

အသုဘသညန္တိ ကရဇကာယေ သဗ္ဗသ္မိံ ပိ ဝါ တေဘုမ္မက-
သင်္ခါရေ ကိလေသာသုစိပဂ္ဂရဏတော အသုဘာတိ ပဝတ္တသညံ။
အဋ္ဌကထာ။

၁။ အဝိဘာဂတော (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၀-၁)
၂။ ဝိဘာဂတော ဝါ (ဆဋ္ဌမူ၊ ထေရ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၁)

ဒုက္ခသညာကို အသိမရှိ မပြသနည်းဟူမူ။ ဤအသုဘသညာသည် ဒုက္ခသညာ၏ အခြံအရံပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဤအသုဘသညာဖြင့်ပင် ဒုက္ခသညာကိုလည်း ဤ၌ ယူလေ ဟူလိုသော်—

ဒုက္ခသညာပရိဝါရာ ဟိ အယံ၊ ဧတေနော စေတ္ထ ဒုက္ခ သညာပိ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌကထာ။

အနဘိရတိ သညာဖြင့် အာဒိနဝါနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာတို့ကို ပြဆို၏။

လောကမှီ စ အနဘိရတိန္တိ သဗ္ဗလောကေ တေဘုမ္မကေသု သင်္ခါရေသု အနဘိရတိသညံ၊ ဧတေန အာဒိနဝါနုပဿနံ နိဗ္ဗိဒါ- နုပဿနဉ္စ ဝဒတိ။ ။အဋ္ဌကထာ။

ရင်းသညာတို့၏ ဘာဝနာဝိဇိကို အလွန်ကျယ်မည်စိုး၍ မရေးလိုက်ပြီ။

သတ္တမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

ဂ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စ၊ မဂ်ဉာဏ်-ဖိုလ်ဉာဏ် ကားလံမုံရင့်ပွင့်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဗောဇ္ဈင်္ဂနုပဿနာတို့ကို၎င်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါနိ စ၊ ဓိဋ္ဌာန်လိုတိုင်း မဆိုင်းချက်ခြင်း ပြည့်စုံခြင်း အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး မြတ်တရားတို့ကို ၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ သဟဇာတ်မျိုးတို့ကို အစိုးရတတ်ကုန် သော ဣန္ဒြေငါးပါး တရားတို့ကို၎င်း။ ဗလာနိ စ၊ ကိလေသာဟူ ရန်သူထိုးဖောက် လှုပ်ခြောက်မနိုင် ကြံ့ခိုင်မြဲမြဲတတ်ကုန်သော ဗိုလ်ငါးပါးတရားတို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌဂံ ။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ အရိယံ၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်မြတ် ရောက် စေတတ်သော မဂ္ဂင်တရားကို၎င်း။ ဘာဝေယျ၊ ဖြစ်ပွားစေရာ၏။ ဧတံ၊ ဤဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွားစေခြင်း သည်။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိရူပံ၊ လျှောက်ပတ်သော အကျင့်တည်း။

ဤဂါထာ၌ စသဒ္ဓါသည် ဘာဝေတဗ္ဗဓမ္မဒြပ်တို့ကို ပေါင်းယူအပ်သည် ဖြစ်၍—

သမ္ဗိဏ္ဏန၊ ပြသည့်သမုစ္စည်း၊ ဆည်းသည်ဒြမ်၊ ဂုဏ်နှင့်ဟပ်။

ဟူသော နိယံနှင့်အညီ သမ္ဗိဏ္ဏန အနက်ရှိသည် ဖြစ်ဘိသော် ယင်း သမ္ဗိဏ္ဏနတ္ထ စသဒ္ဓါဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္ပပ္ပဓာန်လေးပါးတို့တို့ လည်း ပေါင်းယူလေကုန်။

စသဒ္ဓေန သတိပဋ္ဌာနာနိ သမ္ပပ္ပဓာနိ စ ဂဟိတာနိတိ။ ။

အဋ္ဌကထာ။

သို့ဖြစ်၍ ဗောဓိပက္ခိယ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးလုံးကိုပင် ပွားရမည်ဟူလို။

သဗ္ဗေ သတ္တတိံ သပ္ပဘေဒေ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ ဘာဝေယျ

ဝဇေယျ စ။ ။အဋ္ဌကထာ။

ယင်းသို့ ပွားခြင်းသည်လည်း ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ဝိပဿနာခဏ၌ ပွားခြင်းဖြင့်လည်း သင့်၏။ လောကုတ္တရာ အရိယာမဂ်ခဏ၌ ပွားခြင်း ဖြင့်လည်း သင့်၏။ ဝိပဿနာခဏ၌ ပွားသည်ရှိသော် သင်္ခါရဓမ္မအာရုံရှိ ကုန်၏။ မဂ်ခဏ၌ပွားခြင်းသည် ဘေး နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်အာရုံရှိကုန်၏။ ဤသို့ ထူးသတည်း။ သင်္ခါရဓမ္မတို့၏ အနိစ္စ-ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာကို၎င်း၊ ဖြစ်ပျက်နှစ်ခု ဥဒယဗ္ဗယ သဘောကို၎င်း၊ အပျက်သက်သက် ညက်ညက် ကျေမှု ဖျက်ဖျက်ကျသကဲ့သို့ ဘင်္ဂအခြင်းအရာကို၎င်း ပျက်ခြင်းမဆိတ်၊ နှိပ်စက်မစဲ၊ စစ်ပွဲ၌ဝယ်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်သို့၊ ကိုးကွယ်မရ၊ သင်္ခါရတို့၏ ဘယအခြင်းအရာကို၎င်း။ အပျက်အတိ၊ တေဘုမ္မိတို့၌၊ မရှိခိုရာ၊ အပြစ် သာဟူသော၊ အာဒိနဝါကာရကို၎င်း။ သင်္ခါရဘုမ္မိတို့၌ မပျော်မမွေ့၊ ငြီးငွေ့သွန်စွာ၊ နိဗ္ဗိဒါကာရကို၎င်း။ သင်္ခါရပေက္ခာ အနုလောမညဏ်တိုင် အောင် မပြတ်ထင်ထင်၊ ဆင်ခြင်အောက်မေ့နိုင်အောင် ဖြစ်စေခြင်းသည် ဝိပဿနာခဏ၌ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်ပွားစေသည် မည်၏။ ထိုသို့သော

လက္ခဏာ အာကာရတို့ကို ကောင်းစွာ စိစစ်ဆင်ခြင် ပိုင်းခြားနိုင်အောင်
 ဖြစ်စေခြင်းသည် ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်ပွားစေသည် မည်၏။ မဆုတ်
 မနှစ် အသစ်တိုးပွားအောင် ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည် ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို
 ဖြစ်ပွားစေသည် မည်၏။ နှစ်သက်ရှင်ပျိုစွာ ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည် ပီတိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်ပွားစေသည် မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ပူပန်ခြင်း ကင်းသ
 ဖြင့် စိတ်စေတသိက် တို့၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာအောင် ဖြစ်စေခြင်းသည်
 ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်ပွားစေသည် မည်၏။ အလိုရှိအပ် မလိုအပ်သော
 ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ အာရုံတို့၌ လျစ်လျူမျှအောင် စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည် ဥပေက္ခာ
 သမ္မောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်ပွားစေသည် မည်၏။ ဤသို့ လောကီပုဗ္ဗဘာဝ ပဋိပဒါ
 ဝိပဿနာခဏ၌ ဗောဇ္ဈင်ဘာဝနာဝိပိကံ အကျဉ်းမှတ်လေ။ ။ဣဒ္ဓိပါဒ
 ဘာဝနာ စသည်ကိုလည်း ဤအတူ ဆင်ခြင်၍ မှတ်လေ။

မဂ်ခဏ၌ကား - နိဗ္ဗာန်တခုကိုသာ အာရုံပြု၍ တချက် သည်း ဖြစ်ကြ
 ကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပွားစေခြင်းသည်လည်း သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ဖြစ်စေသည်
 မည်၏။ အထက်မဂ်ခဏ၌ကား ပွားစေသည် မည်၏။

တတ္ထံ တဒေတံ ပထမမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဥပရိမဂ္ဂက္ခဏေ ဓ
 ဝစုနံ။ ။အဋ္ဌကထာ။

သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ မဖြစ်ဘူးသော ဗောဓိ-
 ပက္ခိယ တရားတို့ကို မျှော်စူးစွာ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့် ဥပ္ပါဒနမည်၏။
 အထက်မဂ်ခဏတို့၌ကား ပထမမဂ်ခဏက ဖြစ်ဘူးပြီးသော ဗောဓိပက္ခိယ
 တရားတို့ကို ပွားစေရုံမျှ ဖြစ်သောကြောင့် ဝစုန မည်၏။ ပွားစေသည်
 မည်၏ ဟုလိုသော်။ ဤကား အဓိပ္ပါယ်။

အဋ္ဌမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၁။ ယဒေတေသံ (ဆဋ္ဌမ၊ ထေရ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၁)

ဇ္ဇ။ မုနိ၊ ရဟန်းသည်။ တဏှံ၊ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝ က စသည်
 ရာ၌ တဏှာညစ်ကို။ ပဇဟေယျ၊ အရိယာမဂ် ဉာဏ်သန်လျက်
 ဖြင့် ဖြိုဖျက်ပယ်ရှားရ၏။ သမ္မုလကေ၊ ကာမရာဂ နှုသယက
 စသည်မြစ်နှယ် ဖွဲ့တယ်ချုပ်ဆိုင်းသော မူလနှင့်တကွကုန်သော။
 အာသဝေ၊ ဘုံအားဖြင့်ဘဝဂ် ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်
 ဖြိုင်ဖြိုင်မီးမီး ယိုစီးဖြစ်ပွားတတ်သော ကာမာသဝ စသည်ပြန်ပြော
 အာသဝေါဟု ကျလျှောဖျားရေ ဒီကိလေတို့ကို။ ပဒါလေယျ၊
 အရိယမဂ် ဉာဏ်စက်လေးဆောင် သင်္ဘောဖောင်ဖြင့် ကွဲအောင်
 ပြင်းစွာ ဖြိုခွဲရ၏။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ကိလေသာဝဋ် ဝဲကြက်ခွတ်မှ
 ထွက်လွတ်ခွါကန် ပြည်နိဗ္ဗာန်ကို မပြန်မဖောက် ကိုယ်တိုင်ရောက်
 သဖြင့် မျက်မှောက်မြင်၍ အာရုံပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ နေ
 ရ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ ပဟာနာဘိသမယ သဗ္ဗကြိယာဘိသမယ
 နှစ်ပါးဖြင့် ထွတ်ဖျားတိုင်မြောက် ရောက်၍ နေခြင်းသည်။
 သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ပတိဂ္ဂပံ၊ လျှောက်ပတ်သောသဘော
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤကားကမ္မတ် အပြီးသတ်တည်း။

ဤ ဂါထာဖြင့် သမုဒယသစ္စာကို ပယ်သဖြင့် သိခြင်း - ပဟာနာဘိ
 သမယ။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုသဖြင့် သိခြင်း - သဗ္ဗိကြိယာဘိ
 သမယ နှစ်ပါးကို ပြ၏။

ဧဝံ ဗောဓိပုဂ္ဂိုလ်တို့သတ္တတိံသဓမ္မေ^၁ ဘာဝေန္တော ယထာ
 မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန အဘိသမေတိ၊ ဧဝံ သမုဒယ-
 သစ္စံ ပဟာနာဘိသမယဝသေန၊ နိရောဓသစ္စံ သဗ္ဗိကြိယာဘိ-
 သမယဝသေန အဘိသမေတိတိ ဒဿေန္တော တဏှံ ပဇဟေ-
 ယျာတိ ဩသာနဂါထမာဟ။

ဟု သမ္မုန္ဒဝဏ္ဏနာ အနုသန္ဓေ လက္ခဏာဖြင့် အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပြတော်မူ
 သတည်း။

၁။ ဗောဓိပုဂ္ဂိုလ်သတ္တတိံသဓမ္မေ (အဋ္ဌမူ၊ ထေ၊ ၁၊ ၄၅ ၂-၂၁၁)

ယင်းဂါထာ၌ ပထမပါဒ ဒုတိယပါဒ နှစ်ဝါကျတို့ဖြင့် ပဏာနာဘိ
သမယကိုပြ။ တတိယပါဒ ကာဝါကျဖြင့် သစ္စိကြိယာဘိ သမယကို
ပြသတည်း။ ။ဗျားရေဟူသည် ဒီရေ ဟူလိုသည်။ ပေါရာဏကထာ။

မြစ်သို့လတော၊ အာသဝေါဟု၊ ကျလျှောဗျားရေ၊ မှန်ဆန်ပြေသို့၊
မမေ့စေချ၊ မဂ်ဖြင့်ချ၍။ ။ပါရမီခန်း။

၎င်းလင်္ကာ၌လည်း မြစ်သို့သတောဟူ၍ ရေးသား ဖတ်ဆိုကြသည်။
လတောဟူ၍ရှိမူ အပြည့်အလျှမ်း တင်းကြမ်းမောက်ဖွိုး ဟု ဆိုသည်။
ပေါရာဏကထာတည်း။ ။

နဝမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

သမဏ ပတိရူပဂါထာ အနက် ဤတွင် ပြီး၏။

သမဏဘဒြ ဂါထာ

ပါဠိနိဗ္ဗာန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- ၁။ သဒါပိ ဘဒြမနေဿ၊ အနဂါရဿိ ဘိက္ခုနော။
န တေသံ ကောဠေ ဩပေန္တိ၊ န ကုမ္ဘိံ န ကလောပိယံ။
ပရနိဠိတမေသနာ၊ တေန ယာပေန္တိ သုဗ္ဗတာ။
- ၂။ ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမနေဿ၊ အနဂါရဿိ ဘိက္ခုနော။
အနဝဇ္ဇပိဏ္ဏော ဘောတ္တဗ္ဗော၊ န စ ကောဇူပရောဓတိ။
- ၃။ တတိယမ္ပိ ဘဒြမနေဿ၊ အနဂါရဿိ ဘိက္ခုနော။
နိဗ္ဗာဏော ပိဏ္ဏော ဘောတ္တဗ္ဗော၊ န စ ကောဇူပရောဓတိ။
- ၄။ စတုတ္ထမ္ပိ ဘဒြမနေဿ၊ အနဂါရဿိ ဘိက္ခုနော။
မုတ္တဿ ရဇဠ စရတော ဘင်္ဂါ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၅။ ပဉ္စမမ္ပိ ဘဒြမနေဿ၊ အနဂါရဿိ ဘိက္ခုနော။
နဂရမ္ပိ ဥယျမာနမ္ပိ၊ နဿိ ကိဉ္စိ အဥယျာ။
- ၆။ ဆဋ္ဌမ္ပိ ဘဒြမနေဿ၊ အနဂါရဿိ ဘိက္ခုနော။
ရဠေ ဝိလုပ္ပမာနမ္ပိ၊ နဿိ ကိဉ္စိ အဟိရထ။

၁။ အနဂါရဿ (ဆဋ္ဌမ္ပိ၊ ခု-၆-၅၄)

၂။ ကောဇူပရောဓတိ (ဆဋ္ဌမ္ပိ၊ ခု-၆-၅၄)

၃။ နာဿ (ဆဋ္ဌမ္ပိ၊ ခု-၆-၅၄)

၄။ ဝိလုပ္ပမာနမ္ပိ၊ ဝိလုပ္ပမာနမ္ပိ (ဆဋ္ဌမ္ပိ၊ ခု-၆-၅၄)

- ၇။ သတ္တမမ္ပိ ဘဒြမဇနဿ၊ အနဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
 စောဇေဟိ ရက္ခိတံ မဂ္ဂံ၊ ယေ စညေ ပရိပဏ္ဍကာ။
 ပတ္တစိဝရမာဒါယ၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ သုဗ္ဗတာ။
- ၈။ အဋ္ဌမမ္ပိ ဘဒြမဇနဿ၊ အနဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
 ယံ ယံ ဒိသံ ပက္ကမတိ၊ အနုပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိတိ။ ။

ပါဠိတော် ပြီးပြီ။

၁။ ပရိပဏ္ဍကာ (ဆဋ္ဌမူ၊ ၃-၆-၅၄)
 ၂။ ဂစ္ဆတိ သုဗ္ဗတော(ဆဋ္ဌမူ၊ ၃-၆-၅၄).

သမဏဘဒ္ဒိ ဂါထာအနုကံ

၁။ အနဂါရဿ၊ အိမ်ရာမထောင် လူ့ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်း
အဖြစ်သို့ ကပ်သော။ အဓနဿ၊ ရှေ့ငွေရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း
ကြောင့်ကြ ငြိမ်းသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ သဒါပိ၊
အခါ ခပ်သိမ်းလည်း။ ဘဒ္ဒိ၊ ရဟန်းချမ်းသာ ကောင်းမြတ်စွာ
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကေန၊ အဘယ်ဖြင့်၊ အဘယ်
ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တေသံ၊ ထိုအိမ်ရာမထောင်
လူ့ဘောင်ပယ်ခွါ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်းကုန်သော ရဟန်း
သူတော်ကောင်းတို့အား။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဧကောဋ္ဌေ၊ တိုက်အိမ်
ကျိုကြ၍။ န ဩပေန္တိ၊ ရတနာရှေ့ငွေ ဆန်ရေစပါး ဥစ္စာများ
ကို မထားမသိုကုန်။ ကုမ္ဘိ၊ အိုး၍။ န ဩပေန္တိ၊ မထားမသိုကုန်။
ကလောပိယံပိ၊ ပုတ်ကတ် ချင်းတောင်း၍လည်း။ န ဩပေန္တိ၊
မထားမသိုကုန်။ သုဗ္ဗတာ၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော
ရဟန်းတို့သည်။ ပရနိဋ္ဌိတံ၊ သူတပါးတို့အိမ်၌ ချက်ပြုတ် ဖုတ်ကင်
ပြီးသော အာဟာရကို။ သေနာ၊ သပိတ်စွဲကာ အိမ်စဉ် ရှာကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ထေန၊ ထိုရရသမျှ အာဟာရဖြင့်။ ယာပေန္တိ၊ သား
ငယ်အဆား စား၍မိဘ ကန္တာရမှ သွားကြသည့်အတူ ပဋိကူလ
သညာ ပစ္စဝေက္ခဏာ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် မကင်းစေရ
သုံးဆောင်ကြသဖြင့် မျှတအသက်မွေးကုန်၏။ တေန၊ ထိုဥစ္စာမစု
ဆွမ်းခံပြု၍ ရမှုရရာ မျှတပါသဖြင့်။ ဝါ၊ မျှတခြင်းကြောင့်။ အနဂါ-
ရဿ၊ အိမ်ရာမထောင် လူ့ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်း အဖြစ်သို့ကပ်
သော။ အဓနဿ၊ ရှေ့ငွေရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်း
သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ သဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။
ဘဒ္ဒိ၊ ရဟန်းချမ်းသာ ကောင်းမြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

ဤသို့ သာဓေတဗ္ဗ သာဓကကြောင်းကျိုး ဟိတ်ဖိုလ်ထင်အောင် ယေဘုယျ
 ဟူသော ကာရဏပုစ္ဆာ တေန-ဟူသော ကာရဏဝိသဇ္ဇနာ ပုဒ်တို့ကို
 သွင်းလောင်းတည့်စွက် အနက်ယောဇနာသည်။ ယင်းဂါထာ၌ တေသံ
 သဒ္ဓါသည် ဒေဝဒတ္တဿ ရဇ္ဇံ သရတိ ကဲ့သို့၊ ပထမတ္ထ၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်
 သည်းသင့်၏။ နကုမ္ဘိံ ၌ ဒုတိယာ ဝိဘတ်ကား-ဘုမ္မတ္ထ။

တတ္ထ အနဂါရဿ ဟိ မဟာရာဇ ဗဒ္ဓါဝါသံ ပဟာယ
 အနဂါရိယဘာဝပတ္တဿ အဓနဿ အင်္ဂုဇနဿ နိက္ခန္ဓာ
 သဗ္ဗကာလံ ဘဒြ မေဝ။ န တေသန္တိ မဟာရာဇ တေသံ အဓနာနံ
 ဘိက္ခုနံ န ကောဋ္ဌာဂါရေ ဓနဓညာနိ ဩပေန္တိ၊ န ကုမ္ဘိယံ
 န ပစ္ဆိယံ၊ တေန သုဗ္ဗဘာ ပရနိဋ္ဌိတံ ပရေသံ ဗဒ္ဓေ ပက္ခံ အာ-
 ဟာရံ သံဃာတိပါရုတာ ကပါလမာဒါယ ဗဒ္ဓပဋိပါဋိယာ
 သေနာ ပရိယေသနာ တေန တတော လဗ္ဗေန ပိဏ္ဍေန တံ
 အာဟာရံ နဝန္တိ ပဋိကုလျာနံ ဝသေန ပစ္စဝေက္ခိတော ပရိဘုဉ္ဇိ-
 တော ဇီဝိတဝုတ္တိံ ယာပေန္တိ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။

ဘိက္ခုနောတိ ဘိက္ခုနသီလဿ။ အနဂါရဿာတိ ဂေဟရဟိ-
 တဿ။ ကောဋ္ဌေတိ ကောဋ္ဌာဂါရေ။ ဩပေန္တိတိ ထပေန္တိ ကုမ္ဘိန္တိ၊
 ကုမ္ဘိယာ န ထပေန္တိ။ ကလောပိယန္တိ ပစ္ဆိယံပိ၊ ပရနိဋ္ဌိတန္တိ
 ပရေဟိ ပစိတံ။ ယေနာတိ ယေန အာကာရေန၊ သုဗ္ဗဘာတိ သုန္ဓရ-
 ဝတာ၊ ယာပေန္တိတိ ဇီဝိတဝုတ္တိံ ပဝေတ္တန္တိ။ ။ ၎င်းဇာတ်ဋီကာ။ ။
 ၎င်းဋီကာအလို၊ တေန ယာပေန္တိ၌ ယေန-ဟု တတိယန္တအနိ-
 ယမပုဒ် ဖြစ်ရာ၏။ ယေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။
 ယာပေန္တိ၊ သက်မွေး ဖြစ်စေကုန်၏။ တေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်-
 ဟူ၍ အနက်ပေးလေ။

ပထမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၁။ အနဂါရဿာတိ (ဆဋ္ဌမူ၊ ဇာတက-ဋ ၅-၂၆၇)။

၂။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ အနဂါရဿ၊ အိမ်ရာ
 မထောင် လူ့ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းသော။ အနဿ၊
 ရွှေ ငွေ ရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်းသော။ ဘိက္ခုနော၊
 ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏။ ဘဒြ၊ ရဟန်းချမ်းသာ ကောင်း
 မြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟေတံ၊ ဖြစ်၏။ ဝေရ၊ အဘယ်ဖြင့်၊
 အဘယ်ကြောင့်၊ ဟေတံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းသည်။
 အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏော၊ အပြစ်ကင်းသောဆွမ်းကို။ ဘောတိဗ္ဗော၊ သုံး
 ဆောင် စားသောက်ရ၏။ တံ ထိုရဟန်းကို။ ကောစိ၊ ဝေဒနာ
 နည်းငယ်မျှသော ရာဂဒေါသ စသည်အယ်ဖြာ ကိလေသာသည်
 လည်း။ န ဥပဇောတံ၊ နှိုင်းစက်၊ ဝေရ၊ ထိုကြောင့်။ အနဂါ-
 ရဿ၊ အိမ်ရာမထောင် လူ့ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့ပြောင်း
 သော။ အနဿ၊ ရွှေ ငွေ ရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်း
 သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏။ ဘဒြ၊ ရဟန်း
 ချမ်းသာ ကောင်းမြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟေတံ၊ ဖြစ်၏။

ဤ၌ ပိဏ္ဏဟူသည် နိဒဿန နည်းမျှသာတည်း။ ထိုကြောင့် မထင်
 ရှားသော သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး-ပစ္စည်းတို့ကိုလည်းယူ။ တနည်း၊ ပိဏ္ဏ
 ဟူသောဆွမ်းနှင့် ပစ္စည်းချင်း ပစ္စယဇာတတူ၊ အကြွင်းပစ္စည်း သုံးပါးကို
 လည်း လက္ခဏာဟုရနည်းဖြင့် ယူလေ။ သို့ဖြစ်၍ ရဟန်းတို့အား ဖြစ်
 သောပစ္စည်းသည် သာဝဇ္ဇ အနုဝဇ္ဇဟူ၍ နှစ်ပါး။ ယင်းနှစ်ပါးတို့တွင်
 ဆေးကုခြင်း-စသော အနောသနအမှု၊ ကုဟန၊ လပန၊ နေမိတ္တိကတာ၊
 နိပ္ပေသိကတာ၊ လာဘေနလဘိနိဇီဝိသနတာ-စသော မိစ္ဆာဇီဝ အကျင့်
 တို့ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါး၊ တရားနှင့်အညီ ဖြစ်စေအပ်
 သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုလည်း ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်
 ခြင်းသည် သာဝဇ္ဇပိဏ္ဏမည်၏။ အနောသနအမှုကိုပယ်၍၊ မိစ္ဆာဇီဝအကျင့်
 ကို ကြဉ်လွှင့်၊ တရားနှင့်အညီ ရှာမှီးဖြစ်စေအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို
 ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည် အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏမည်၏။ ယင်း

အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ကိလေသာတို့ မနှိပ်စက်ခြင်းကြောင့် သမဏဘဒြဖြစ်၏ ဟူလို့။

အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏော ဘောတ္တဗ္ဗောတိ ဝဇ္ဇကမ္မာဒိကာယ အနေသနာယ ဝါ ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိပ္ပေသိကတာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသနတာတိ ဝေရူပေန မိစ္ဆာဇီဝေန ဝါ ဥပ္ပါဒိတာပိ စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပါဒိတာပိ အပစ္စဝေက္ခိတာ ပရိဘုတ္တာ သာဝဇ္ဇပိဏ္ဏော နာမ။ အနေသနံ ပဟာယ မိစ္ဆာဇီဝံ ဝဇ္ဇေတာ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပါဒိတာ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိတိ ဝုတ္တနယေနော ပစ္စဝေက္ခိတာ ပရိဘုတ္တာ အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏော နာမ။ ယေန ဝေရူပေါ အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏော ဘောတ္တဗ္ဗော၊ ပရိဘောတ္တဗ္ဗော၊ တံ ဝေ အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဏံ ဘုဉ္ဇမာနံ ပစ္စယေ နိဿာယ ကောစိ အပ္ပမတ္တာပိ ကိလေသော န ဥပရောဓတိ န ပိဋ္ဌေတိ၊ တဿ ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ အနဂါရဿ ဘိက္ခုနော။ ။၎င်းဇာတ် အဋ္ဌကထာ။

ဤအဋ္ဌကထာ အလိုမူ န စ ကောစူပရောဓတိ၌ ကောစူဟု တာလုဇပထမက္ခရာ စလုံးနှင့် လိုသည်။ ။ဒုတိယမ္ပိတိ ဒုတိယဝါရေပိ။ အနုဝဇ္ဇောတိ နိဒ္ဒေါသော။ ပိဏ္ဏောတိ ပိဏ္ဏပါတော။ ဘောတ္တဗ္ဗောတိ ဘုဉ္ဇတဗ္ဗော။ န စ ကောစူပရောဓတိတိ ကောဓော န ဥပရောဓတိ။ ။၎င်းဇာတ်ဋီကာ။ ။ဤဋီကာအလို န စ ကောစူပရောဓတိ၌ ကောစူဟု ဒန္တဇ စတုတ္ထက္ခရာ ဓ အောက်ခြိုက်နှင့် လို၏။ ၎င်းအလိုမူ ကောဓော၊ အမျက်သည်။ န ဥပရောဓတိ၊ မနှိပ်စက်-ဟူ၍ အနက်ပေးလေ။

ဒုတိယဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၃။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ အနဂါရဿ၊ အိမ်ရာ မထောင် လူ့ ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်သော။ အဓနဿ၊ ရွှေ ငွေ ရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်းသော။ ဘိက္ခုနော၊

ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏။ ဘဒြ၊ ရဟန်းချမ်းသာ ကောင်း
 မြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်၊
 အဘယ်ကြောင့်။ ဘဒြ၊ ရဟန်းချမ်းသာ ကောင်းမြတ်စွာသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းဖြစ်သောသူသည်။ နိဗ္ဗု-
 တော၊ အေးငြိမ်းချမ်းမြေ့သော။ ပိဏ္ဍော၊ ဆွမ်းကို။ ဘောတ္တပ္ပော၊
 သုံးဆောင်စားသောက်ရ၏။ တံ၊ ထိုသို့ ဆွမ်းအေးချမ်းမြေ့ သုံး
 ဆောင်ရသောရဟန်းကို။ ကောစိ၊ တစ်တစ် နည်းငယ်မျှသော
 အဘိဇ္ဈာစသော ကိလေသာသည်လည်း။ န ဥပရောဓတိ၊ မနှိပ်
 စက်။ တေန၊ သို့မနှိပ်စက်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ မနှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။
 အနဂါရဿ၊ အိမ်ရာမထောင် လူ့ ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့
 ကပ်သော။ အဓနဿ၊ ရွှေ ငွေ ရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြ
 ငြိမ်းသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏။ ဘဒြ၊ ရဟန်း
 ချမ်းသာ ကောင်းမြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤ၌ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ, အနိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ-ဟူ၍ နှစ်ပါး၊ ထို နှစ်ပါးတို့တွင်
 ပုထုဇဉ် ရဟန်းအား တရားနှင့်အညီ ဖြစ်စေအပ်သော ပစ္စည်းသော်လည်း
 ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်ကား နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ မည်၏။
 ဆွမ်းအေး မည်၏-ဟူလို။ ယင်းမှပြန်သဖြင့် တရားနှင့်အညီ အနေသာန-
 မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ဖြစ်သောပစ္စည်း၊ တရားနှင့်အညီရသောပစ္စည်းသော်လည်း
 ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်ခြင်းသည် အနိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ မည်၏။
 ဆွမ်းပူ, ဆွမ်းလောင်-ဟူလို။ စင်စစ်မုချ နိဗ္ဗုရိယာယ-အားဖြင့်ကား
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဆွမ်းစသော ပစ္စည်းသာလျှင် နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ မည်၏။
 အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ-ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ဣယျပရိဘောဂ,
 ဣဏပရိဘောဂ, ဒါယဇပရိဘောဂ, သာမိပရိဘောဂ-ဟူ၍ ပရိဘောဂ
 လေးပါးတို့တွင် သာမိပရိဘောဂ အစွမ်းဖြင့် ဘုဉ်းပေးရ၏။ တဏှာကျန်
 အဖြစ်ကို လွန်သောသခင်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ရ၏။ အနိဗ္ဗုတပိဏ္ဍကိုကား
 ဗျ တိဓရကနည်းဖြင့် နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍမှ ပြန်၍ယူအပ်၏။

နိဗ္ဗုတောတိ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္န-
 ပိဏ္ဏောပိ ပစ္စဝေက္ခိတော ပရိဘုဉ္ဇမာနော နိဗ္ဗုတပိဏ္ဏော နာမ၊
 ကေန္တတော ပန ခိဏာသဝဿ ပိဏ္ဏောဝ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဏော နာမ။
 ကိံကာရဏာ? သော ဟိ ထေယျပရိဘောဂေါ၊ ဣဏပရိဘောဂေါ၊
 ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ၊ သာမိပရိဘောဂေါတိ ဣမေသု စတုသု
 ပရိဘောဂေသု သာမိပရိဘောဂဝသေန တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ တဏှာယ
 ဒါသဗျံ အတိတော သာမိ ဟုတော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ န တံ တပ္ပစ္စယာ
 ကောစိ အပ္ပမတ္တော ကိလေသော ဥပရောဓတိတိ။

၎င်းအဋ္ဌကထာ။

တတိယဂါထာအနက် ပြီးပြီ။

၄။ စဟုတ္တမ္ပိ၊ လေးကြိမ်မြောက်သည်။ အနဂါရဿ၊ သော။
 အဓနဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ဧ။ ဘဒြံ၊ သည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မုတ္တဿ၊ မြူခိုးတိမ်စင် ကောင်းကင်
 တန္တု ရာဟုခံတွင်း ထွက်လွတ်ကင်းသော လမင်းပမာ ဒါယကာ
 အလုပ်အကျွေး စသည်တို့၌ မငြိမတယ်။ ရဋ္ဌေ၊ ဂါမနံဂံ၊ လုံးစုံ
 များစွာ ပြည်ရွာဇနပိုဒ် နိုင်ငံတိုက်၌။ စရကော၊ သွားလာလှည့်
 လည်သော။ အဿ၊ ထို ရဟန်းအား။ သင်္ဂေ၊ ဣဂသင်္ဂံ စသည်
 လွန်ပြင်း ငြိတယ်ခြင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧ ရှိ။ တေန၊ ထိုသို့ ဣဂသင်္ဂံ
 စသည်ညွတ်ကင်း ငြိတယ်ခြင်း မရှိခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ထို ဣဂသင်္ဂံ
 စသည်တယ်ငြိ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနဂါရဿ၊ သော။ အဓနဿ၊
 သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ဧ။ ဘဒြံ၊ သည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ဧ။

တန္တုဟူသည် - ဥပမာဆိုလိုသည်။ ပေါရာဏကထာ။

နိပ္ပရာဓ၊ ဒေါသမမြင်၊ အကြင်သူအား၊ ပြစ်မှားလည်း ပြု၊
 မကောင်းမှုကား၊ တန္တုပမာ၊ လေညာရှေးရှု၊ လွင့်သောမြူလျှင်၊
 တူရုမျက်နှာ၊ လွင့်ပြန်လာသို့—

ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းလင်္ကာမိန့်။

ဂါမနိဂုံး၌ နိဂုံကို ယခုကာလ၌ ဝိဿဇ္ဇနီသံနှင့် ပြောဆိုကြကုန်သည်။
ရှေး၌ကား ဝိဿဇ္ဇနီမဲ့ ပြောဆိုခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။

ဈေးနာမစုံ၊ မြို့မစုံ၊ နိဂုံအမည်ပေး။ ကဝိလက္ခဏာ သတ်ပုံ။
ဘမင်းထွေသံ၊ ဦးဖြင့်ခံလျက်၊ နိုင်ငံသမိုက်၊ ဇနပိဒ်ဝယ်၊
စလိုက်စသင့်—

ဟူ၍ စပ်ဆိုသည့် သံဝရလင်္ကာနှင့်အညီ ဇနပိဒ် ဟူ၍လည်း ရေးဖတ်
ခေါ်ဝေါ်။

တိုင်းခြေအုပ်ပိုက်၊ နိုင်ငံတိုက်မှ၊ နှင်လိုက်ဟုံဘိ၊ မင်းမျှိန်ထိကာ၊
ကာသိရာဇ်လုံး၊ ကျုံး၍ပစ်သို့၊ စိစစ်ရှာဖွေ၊ အမွေမမြင်၊ ရှင်မျိုး
စင်၏—

ဟူသော ကိုးခန်းလင်္ကာသို့ လိုက်သဖြင့် နိုင်ငံတိုင်းလုံးကို နိုင်ငံတိုက်-
ဟူသတည်း။

မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတောတိ ဥပဋ္ဌာကကုလာဒိသု လဂ္ဂမာနဿ^၁
ဆိန္နဝလာဟကဿ ဝိယ ဓာဟုမုခါ ပမုတ္တဝိမလစန္ဒမဏ္ဍလဿ ဝိယ
စ ယဿ ဂါမနိဂမာဒိသု စရန္တဿ ရာဂသင်္ဂါဒိသု ဧကောပိ
သင်္ဂေါ နတ္ထိ။ အဋ္ဌကထာ။

အချို့သော ရဟန်းကား ဒါယကာတို့၌ ကိုယ်စိတ်နှိုးနှော သဘော
ဆက်ဆံ ရောပြုံးသဖြင့် စိုးဘော်ပျော်ဘက် ကသက်သက်နှင့် နေ၏။
အချို့သော ရဟန်းသည်ကား အမိ-အဘတို့၌လည်း အငြိအတွယ်မရှိ
လွတ်လွတ်စွန့်ခွါ ရပ်မျက်နှာတို့သို့ သွားလာလှည့်ပတ်နိုင်၏။ တဦးသော
ကောရဏ္ဍကရွာနေ ရဟန်းငယ်ကဲ့သို့တည်း။

ထို ရဟန်းကား -ကောရဏ္ဍကရွာကျောင်းနေ မထေရ်ကြီး၏ နှမတော်
သား တူဖြစ်သော ရဟန်းငယ်တည်း။ ထို ရဟန်းငယ်သည် စာပေ

၁။ အလဂ္ဂမာနဿ (ဆဋ္ဌမူ၊ ဇာတက-ဋ္ဌ ၅-၂၆၈)

သင်ကြားခြင်းငှါ ရောဟနအရပ်သို့ သွားလေ၏။ မထေရ်နှမ ဥပါသိကာမ သည်လည်း မောင်မထေရ်ကြီးကို မိမိသား ရဟန်းငယ် အကြောင်းကို မေး၏။ မောင်မထေရ်ကြီးကလည်း တနေ့သ၌ ခေါ်၍ လာမည်ဟု ပြောဆို၍ ရောဟနဇနပုဒ်သို့ သွားလေ၏။ တူရဟန်းကလည်း ငါကား ဤ၌ ကြာမြင့်ပြီ ဥပဇ္ဈာယ်ကို ဖူးမြင် မိခင်-ဘခင် ဥပါသိကာမတို့၏ ချမ်းသာကြောင်းကို သိလို၍ လာပြန်အံ့ဟု ရောဟနဇနပုဒ်မှ လာခဲ့ရာ ဆရာ တပည့် တူ ဦးရီးနှစ်ပါးတို့ ဂင်္ဂါကမ်းနားတွင် တွေ့ဆုံ အကြောင်း အခြင်းကို ပြောကုန်သဖြင့် သင့်အမိက အခါခပ်သိမ်း မေး၍ ငါလာခဲ့ရ သည်။ သင်ကား သင့်အမိထံသွားလေတော့၊ ငါမှ ဤအရပ်၌ ဝါကမ် နေမည်ဆို၍ လွတ်လိုက်လေ၏။

ရဟန်းငယ်လည်း ဝါကပ်အံ့သောနေ့၌ပင် ထိုကျောင်းသို့ရောက်သဖြင့် အဘ ဆောက်လုပ်သော ကျောင်း၌ပင် ဝါကပ်နေလေ၏။ အဘ ဥပါသကာလည်း ဝါကပ်ပြီးနောက် နှစ်ရက်မြောက်လာ၍ သားမွန်း မသိ၊ အာဂန္တုအမှတ်ဖြင့် အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ကျောင်း၌ ဝါကပ် သော ရဟန်းသည် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး အကျွန်ုပ်တို့အိမ်မှာ ဆွမ်းခံ၍ ဝါကျွတ်၍ ကြသောအခါ ပြန်ကြားအပ်သော ဝတ်ရှိ၏ဟု လျှောက် သော် ရဟန်းငယ်ကလည်း တုဏှိဘာဝဖြင့် သည်းခံ၏။ အမိဥပါသိကာ မကြီးလည်း ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ကောင်းမွန် ရှိသေစွာ လုပ်ကျွေး၏။ သားအဖြစ်ကို မသိ။ ဝါကျွတ်သော် သွားအံ့ဟု ပန်ကြား၏။ ဆွေမျိုးတို့ သည် နှစ်ရက်မြောက်နေ့၌ အိမ်သို့ ပင့်ဆောင် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီးမှ ဆီကျည်ကို ပြည့်စေ၍ တင်လဲတခဲ ကိုးထောင်သော သင်္ကန်းလျာတို့ကို လှူဒါန်းခံယူ ရောဟနဇနပုဒ်သို့ ရှေးရှုသွားလေ၏။

ဥပဇ္ဈာယ် ဦးရီးမထေရ်ကြီးလည်း ကြွခဲ့ရာ ရှေးတော့ရာ အရပ်၌ပင် တွေ့မြင်ကြပြန်သဖြင့် အကြောင်းခြင်းရာကို မေးမြန်းလျှောက်ထား၊ ထိုဆီဖြင့်ပင် မထေရ်ကြီးခြေကို လိမ်းနယ် ထိုတင်လဲဖြင့် အဖျော်ပြု၍ ထိုကိုးတောင်ရှိသော သင်္ကန်းလျာကို ကပ်လှူရှိခိုး ရောဟနဇနပုဒ်သို့ ပင် သွားလေ၏။ မထေရ်ကြီးလည်း ကျောင်းသို့လာရောက် နှစ်ရက်

မြောက်၌ ကောရုက္ခကရွာသို့ ဝင်လေ၏။ နှမဥပါသိကာမလည်း ငါ၏
 မောင်ကြီးသည် ငါ့သားကို ခေါ်ယူကြွလာလတ္တံ့ဟု အခါမပြတ်မျှော်ငံ့
 လျက်နေသည်နှင့် တပါးတည်းသာ မထေရ်လာသည်ကို မြင်၍ ငါ့သား
 သည်ကား သေသည်ဖြစ်၍ ငါ့မောင်တပါးကည်းသာ လာသည်အမှတ်နှင့်
 ခြေရင်းတွင် လူးလည်းငိုကြွေး၏။ မောင်မထေရ်ကြီးက အလိုနည်းစွာ
 အပို့စွကာ အကျင့်သဘောရှိသောကြောင့် မိမိကိုယ်ကို မသိစေဘဲ သွား
 သည်ဖြစ်ရာ၏ဟု နှမကိုဖြားယောင်းနှစ်သိမ့်စေ၍ အလုံးစုံ အကြောင်း
 အခြင်းအရာ ပြောကြား သပိတ်အိတ်မှ ကိုးတောင်ရှိ သင်္ကန်းလျာကို
 ထုတ်ပြုလျှင် ဥပါသိကာမသည် ကြည်ညိုလှစွာ သားရှိရာသို့ မျက်နှာရှေ့
 ထား ရင်ဖြင့်ဝပ်တူး၍ ငါ့သားနှင့်တူသော ရဟန်းကို ကိုယ်သက်သေ
 ပြု၍ ရှင်စောဘုရားသည် ရထဝိနိတအကျင့်၊ နာဠကအကျင့်၊ တုဂ္ဂုက
 အကျင့်၊ စတုပစ္စယသန္ဓေသ ဘာဝနာရာမအဖြစ်ကို ပြသော မဟာ-
 အရိယပံသ အကျင့်တို့ကို ဟောတော်မူ၏။ မွေးသည့်မိခင်၊ အိမ်တွင်ဝါလုံး၊
 သုံးလဆုံးအောင်၊ ဘုဉ်းပေးဆွမ်းစား၊ နေလှည့်ငြားလျက်၊ ငါကား-
 သင့်သား၊ သင်ကား-ငါ့မိ၊ စိုးတစ်မျှ၊ သိရခုံပင် မပြောလေ၊ အံ့ဩဘွယ်
 လှပါပေဟု ချီးမွမ်းရုံကျိုး၊ ရှိခိုးဝန္တနာပြု၏။ လှိုသို့သဘောရှိသော
 အမိ-အဘတို့၌လည်း ကပ်ငြိခြင်းကင်းသော ပုထုဇဉ် ရဟန်းအားလည်း
 သမဏဘဒြ ဖြစ်သလျှင်ကစည်း။ ဤရဟန်း၏ ဝတ္ထု အကျယ်သည်
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာ၏။

ကေစွော ဟိ ကုလေသု သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ သဟသောကီ
 သဟနန္ဒီ၊ ကေစွော မာတာပိတုသုပိ အလဂ္ဂမာနသော ဝိမရတိ၊
 ကော နဂရဂါမဝါသိ ဒဟရော ဝိယ၊ ဝေရူပဿ ပုထုဇနဿပိ
 ဘဒြမေဝ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။

စတုတ္ထဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၅။ ပဉ္စမမ္ပိ၊ ငါးကြိမ်မြောက်လည်း။ အနဂါရဿ၊ သော။
 အနဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ ၎င်း။ ဘဒြ၊ သည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ ကေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဘဒြ၊ သည်။

ဟောတိ၊ နည်း။ နဂရမိ၊ မြို့ရွာကို။ ဥယျမာနမိ၊ မီးကြီး
 ပြောင်ပြောင် လောင်ခဲ့သည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းဖြစ်
 သောသု၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတရာ ဘယ်ဥစ္စာကိုလည်း။ န ဥယျထ၊
 မလောင်။ တေန၊ ထိုသို့ မြို့ရွာ မီးလောင်ရာ၌ ဥစ္စာပဲတန် လောင်
 ရန် မရှိခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လောင်ရန်မရှိခြင်းကြောင့်။ အနဂါရဿ၊
 သော။ အမေနဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ ဘဒြ၊
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပရိက္ခရာ ဘဏ္ဍာခမ်းနား ဥစ္စာများသော ရဟန်းသည် ငါ၏ဥစ္စာတို့
 ကို ခိုးသုတ် မယူပါစေကုန်လင့်ဟု သင်္ကန်းစသည်တို့ကို မြို့တွင်း ရွာတွင်း
 ဒါယကာရင်း အလုပ်အကျွေးတို့အိမ်၌ အပ်နှံထား၏။ ထိုသို့ထားသည်
 ရှိသော် ထိုမြို့ရွာ ထိုအရပ် ထိုအမျိုးအိမ်ကို မီးလောင်၏ဟု ကြားက
 စိုးရိမ်ပင်ပန်းရ၏။ ဤသို့ ပရိက္ခရာ ဘဏ္ဍာခမ်းနား ဥစ္စာများသော
 ရဟန်းအား သမဏဘဒြမည်သည် မရှိ၊ ဝမ်းဖြင့်သာ လွယ်ဆောင်၍
 အတောင်သင်္ဘော ဝန်ရှိသော ငှက်တို့၏ ဝတ်အကျင့် ကိုယ်နှင့်စပ်သော
 ပရိက္ခရာရှစ် ဂါးမျှသာ ဥစ္စာရှိသော ရဟန်းအားလား တစုံတရာ ဘယ်ဥစ္စာ
 မျှ လောင်စာမဖြစ် မီးမချစ်သောကြောင့် သမဏဘဒြဖြစ်သလျှင်ကတည်း
 ဟူလို။

နာဿ ကိဉ္စိတိ ယော ဟိ ဗဟုပရိက္ခရာ ဟောတိ၊
 သော မာ မေ စောရာ ဟရိ သူတိ အဓိကာနိ စိဝရာဒိနိ
 အန္တောနဂရေ ဥပဋ္ဌာကကုလေ နိက္ခိပတိ၊ အထ နဂရမိ ဥယျ-
 မာနေ အသုကကုလေ နာမ အဂ္ဂိ ဥဋ္ဌိတောတိ သုတွာ
 သောစတိ ကိလမတိ၊ ဝေရူပဿ ဘဒြ နာမ နတ္ထိ။ ယော
 ပန မဟာရာဇ သကုဏဝတ္ထိ ပူရေတိ၊ ကာယဗဒ္ဒပရိက္ခရာဝ
 ဟောတိ။ တဿ မာဒိသဿ န ကိဉ္စိ အဥယျထ၊ ခတနဿ
 ပဉ္စမမိ ဘဒြမေဝ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။

ပဉ္စမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၆။ ဆဋ္ဌမိ၊ ခြောက်ကြိမ် မြောက်လည်း။ အနဂါရဿ၊ သော။
 အဓနဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ဧ။ ဘဒြ၊
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။
 ဘဒြ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ရဋ္ဌေ၊ နိုင်ငံပတ်လုံး တိုင်း
 အလုံးကို။ ဝိလူပမ နမ္မိ၊ မောသောတန္တ ကားပြခြံသား ဟုပ်
 စားလုယက် တိုက်ဖျက်ဆောင်ယူ အပ်သော်လည်း။ အဿ၊
 ထို ရှေ့ ငွေ ရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်းသော ရဟန်း၏။
 ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတရာ ဘယ်ဥစ္စာကိုမျှ။ န အဟိရထ၊ ထားပြခြံသူ မ
 ဆောင်ယူ။ ဝေတန၊ ထိုသူ့နိုင်ငံပတ်လုံး တိုင်းလုံးတိုက်ဖျက်ခြံသူပျက်
 တို့ လုယက်လေခါ ဘယ်ဥစ္စာမျှ ထားပြခြံသူ မယူဆောင်ခြင်းဖြင့်။
 ပါ၊ မယူဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အနဂါရဿ၊ သော။ အဓနဿ၊
 သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ဧ။ ဘဒြ၊ သည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ဧ။

မောသောဟူသည် တန္တဟူသည် ခိုးသူ ဆိုလိုသည်။ ဟုပ်စားဟူသည်
 ကား ထားပြ ဆိုလိုသည်။ လုယက်လျက် စားသည်လည်းဟူ၏။ ဝေါရာဏ
 ကထာ။

ပြင်းထန်ပူလော၊ မောသောခိုးသူ။ ပုန်တောင်နိုင်မော်ကွန်း။
 သူလောင်တန္တ၊ ဆင်ထိန်းစသား၊ ယ ကွအလား၊ သူကြမ်းများတွင်။
 ၉-ခန်း။

သူလောင်ဟူသည်လည်း ခိုးသူပင်။
 ကြပ်ကြပ်လည်းနှောင်၊ တပ်တွင်းလျှောင်သည်၊ သူလောင်ခိုးသား၊
 ဟင်းမျိုးစားကို။ ဘုံခန်း။
 ညဉ့်ငှက်တအုပ်၊ ပြင်းဟုပ်မဝံ။ သံဝရသင်္ကာ။

ဓမ္မသတ်များ၌ သူဆိုးဟုပ်စားသော် ကျန်းလျော်စေ-ဟူသည်လည်း
 ထားပြလုယက်သော် ဆိုလိုသည်။ ထားပြ ခိုးသူတို့ တိုင်းနိုင်ငံဇနပိုဒ်ကို
 တိုက်ခိုက်လုယက်သည်ရှိသော် ဘဏ္ဍာခမ်းနား ဥစ္စာများသော ရဟန်း၏

မြို့ဘင်း ရွာဟင်း အပ်နှင်းယားရာ ထိုဥစ္စာကို လုယက်ဆောင်ယူသကဲ့သို့ ကိုယ်နှင့်စပ်ကာ ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှသာရှိသော ရဟန်း၏ တစုံတရာ ဘယ်ဥစ္စာကိုမျှ ထားပြုခိုးသူ မယူဆောင်ရ။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား သမာဏဘဒြ ဖြစ်သည် ဟုလိုသော်။

ဝိလုပ္ပမာနမ္ပိတိ ဝိလုပ္ပမာနမ္ပိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဠော။ အဟိ-
ရဏာတိ ယတာ ပဗ္ဗတဂဟနာဒိဟိ နိက္ခမိတွာ ရဋ္ဌံ ဝိလုပ္ပမာနေ-
သု စောရေသု ဗဟုပရိက္ခာရဿ အန္တောဂါမေ ထပိတံ ဝိလုပ္ပတိ
အာဟရတိ၊ တထာ တဿ အနေဿ ကာယပဋိဗဒ္ဓပရိက္ခာ-
ရဿ န ကိဉ္စိ အဟိရဏ။ တဿ ဆဋ္ဌမ္ပိ ဘဒြမေဝ။ အဋ္ဌကထာ။

ဆဋ္ဌမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၇။ သတ္တမမ္ပိ၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ အနဂါရဿ၊ သော။
အနေဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ ။ ။ ဘဒြ၊ သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ။ ။ ကေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဘဒြ၊ သည်သာ။
ဟောတိ၊ သနည်း။ စောရေဟိ၊ ထားပြုခိုးသားတို့သည်။ ရက္ခိတံ၊
ပိတ်ဆို့စောင့်နေသော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းခရီးသို့၎င်း။ အညေ၊ တပါး
ကုန်သော။ ပရိက္ခကာ၊ ကင်းသင်းကူးတို့ ခုန်ဘို့ယူလို့ ထိုထိုသို့
သော အရပ်၌ စောင့်ကြပ်တည်နေကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင်
ကင်းစောင့်ကင်းသား ကင်းသမားတို့သည်လည်း။ ယောန္တိ၊
ရှိသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ဟေဟိ၊ ထိုကင်းစောင့်ကင်းသား ကင်းသမား
တို့သည်။ ရက္ခိတံ၊ ဆို့ပိတ်စောင့်နေသော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းခရီးသို့
၎င်း။ သုဗ္ဗတာ၊ သက်မွေးပေါ့စွာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြငြိမ်း
သဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။
ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊ ပရိက္ခရာ ကိုယ်မှာစပ်ထ ရှစ်ပါးမျှကို။
အာဒါယ၊ ကိုယ်ဖြင့်လွယ်ကူ ဆောင်ယူကုန်သည် ဖြစ်၍။
သောတ္တိံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကူးတို့ခ မပေးရဘဲ
ကြောင့်ကြမဲ့သွားရကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ကင်းသင်းခိုးသူ

မယုမဆီး ခရီးလိုရာ ချမ်းသာစွာသွားရခြင်းဖြင့်၊ သွားရခြင်း
ကြောင့်။ အနဂါရဿ၊ သော၊ အဓနဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊
အား။ ဝါ၊ ဧ။ ဘဒြ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ကင်းသင်းခိုးသူတို့ စောင့်ရှောက် ကျည့်နေသော လမ်းသို့လည်း
ခိုးသား ကားပြတို့အား ကျေးဇူးမရှိ ကင်းစောင့် လူတို့အား ကင်းခွန်
မထိုက်သော မြေသဂိတ် မြဲမြံစွာ ပြုအပ်သော ပြင်ထပ်ရှိသော ပံသုက္က
သင်္ကန်း အဘိုးအနည်းငယ် ထိုက်သော ခါးပန်း ရေစစ် အပ် ပဲခွပ်
ထားငယ် ဤပရိက္ခရာရှစ်ပါးတို့ကို ကိုယ်၌ဖွဲ့ကာ ခရီးတပါးသွားသည်
ရှိသော် တစုံတယောက်မျှ မနှိပ်မစက် ချမ်းသာစွာ သွားရ၏ ဟူလိုသော်။

ယေ စညေ ပရိပဏ္ဍကတိ ယေ စ အညေပိ တေသု တေသု
ဌာနေသု သုကံဂဟဏက္ကာယ ပရိပဏ္ဍကာ၊ တေဟိ စ ရက္ခိတံ
ပတ္တစီရံ စောရာနံ အနုပကာရံ သုကာရဟံ မတ္တိကာပတ္တံ စေဝ
ကတဒဠိကမ္ပံ ပရိဘဏ္ဍံ ပံသုက္ကလမံဝရံ အပ္ပုဋ္ဌါနိ ကာယဗန္ဓနပရိ-
သာဝနသုမိဝါသိသတ္ထကာနိ စာတိ သဗ္ဗေပိ အဋ္ဌပရိက္ခာရေ
ကာယပဋိဗဒ္ဓေ ကတော မဂ္ဂပ္ပဋိပ္ပန္ဓော ကေနစိ အဝိဟေဋ္ဌိယ-
မာနော သောတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ။ သုဗ္ဗတတိ လောဘနိယာနိတိ
မိဝရာဒိနိ ဒိသော စောရာ ဟရန္တိ။ သုကိကာပိ ကိံ နု ခေါ
တေသ ဟတ္ထေတိ ပတ္တထဝိကာဒိနိ သောဓေန္တိ၊ သုဗ္ဗတော ပန
သလ္လဟုကဝုတ္တိံ တေသံ ပဿန္တာနညေဝ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ၊
တေနဿ သတ္တမမ္ပိ ဘဒြမေဝ။ အဋ္ဌကထာ။

သတ္တမဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

၈။ အဋ္ဌမမ္ပိ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ အနဂါရဿ၊ အိမ်ရာ
မထောင် လူ့ ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်သော။ အဓန-
ဿ၊ ရှေ့ငွေရဘနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြံငြိမ်းသော။ ဘိက္ခု-
နော၊ ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏။ ဘဒြ၊ ရဟန်းချမ်းသာ
ကောင်းမြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကေန၊

အဘယ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဘဒြ၊ ရဟန်းချမ်းသာ
 ကောင်းမြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်းသည်။ ယံ ယံ ဒိ သံ၊ အကြင်အကြင် သေးခွင်ရှစ်ဖြာ ရပ်မျက်
 နှာသို့။ ပက္ကမတံ၊ သွားလို့၏။ တံ တံ ဒိ သံ၊ ကိုထိုလိုရာ ရပ်
 မျက်နှာသို့။ အနုပပက္ခောဝ၊ ဝဲခြင်း-ကွက်ခြင်း ငြိတယ်ကင်းသည်
 ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝတ္တဟံ၊ သွားရ၏။ ဇေတန၊ ဟိုကုလိရိုရာ ရပ်
 မျက်နှာသို့ တွယ်တာမဲ့လျှင်း ဝဲကွက်ကင်း၍ သွားရခြင်းဖြင့်။
 ဝါ၊ သွားရခြင်းကြောင့်။ အနုဂါရဿ၊ အိမ်ရာမထောင် လူ့
 ဘောင်စွန့်ပစ် ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်သော။ အဓနဿ၊ ရွှေ ငွေ
 ရတနာ ဥစ္စာမသိမ်း ကြောင့်ကြ ငြိမ်းသော။ ဘိက္ခုနော၊
 ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏။ ဘဒြ၊ ရဟန်းချမ်းသာ ကောင်း
 မြတ်စွာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကိုယ်၌စပ်သော ပရိက္ခရာရှစ်ပါးထက် အပိုအလွန် ကျောင်းတွင်သိမှီး
 သိမ်းဆည်း၍ ထားသော တစ်စုံတရာ ဥစ္စာခမ်းနား မရှိသောအားဖြင့်
 အရပ်တပါး ကြွသွားလတ်သော် နေရာကို တဖန် ပြန်လှန်အောက်မေ့
 မြော်ကြည့်ဝဲကွက်မရှိ အလိုရှိရာ မျက်နှာရည်စူး ခြေဦးလှည့်ရာ သွားနိုင်
 စွာ၏။

အနုရာဇမြို့မှထွက်၍ ထူပါရုံတိုက်၌ ရဟန်းပြုကုန်သော အမျိုးသား
 နှစ်ပါးတို့တွင် အကြီးဖြစ်သော ရဟန်းကဲ့သို့တည်း။

ဝတ္ထုကား— အမျိုးသား နှစ်ဦးတို့သည် အနုရာဇမြို့မှထွက်၍ ထူပါရုံ
 ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းပြုကြကုန်၏။ တပါးသော ရဟန်းသည် ဒွေ
 မာတိကာဟိုဟို လေ့ကျက်၍ ငါးပါးလျှင် ပဝါရဏာပြုခဲ့ပြီးမှ အရှေ့
 ဧကရာဇီမည်သော အရပ်သို့ သွားလေ၏။ တပါးမူကား ထိုထူပါရုံတိုက်
 ကြီး၌ပင် နေ၏။ ပါစိနုဇဏ္ဍရာဇီ အရပ်သို့ သွားသော ရဟန်းသည်
 ထိုအရပ်၌ ကြာရှည်စားမြင်နေ၍ သီတင်းကြီးဖြစ်၍ ဤအရပ်ကား
 ကိန်းဝပ်ခြင်းငှါ ဈေးကွက်ပတ်၏။ ယခု ငါ့ဆွေရဟန်းအားလည်း ကြား

ချေအံ့ဟု ကြံစည်ထွက်လာ ထူပါရုံကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ဝင် တွေ့မြင် ဆီးကြို၊ သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို လှမ်းယူ ဝတ်ပြု၏။

အာဂန္တုက မထေရ်က ကျောင်းသို့ဝင်၍ ယခု ငါ့အဆွေသည် ကောပတ် တင်လဲ အဖျော် ယမကာတို့ကို ပို့လာလိမ့်သတည်း။ ဤ ငါ့အဆွေကား ဤအနုရာမမြို့၌ အနေကြာလှပြီဟု ကြံနေ၏။ ယိုအာဂန္တုက မထေရ်က တညဉ့်လုံးနေ၍ မရှိလျှင် နံနက်အခါ၌ ယခု ကလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့ ပို့အပ်သည်ဖြစ်၍ ယာဂုခဲဘွယ်ကို ပို့လာလိမ့်မည်ဟု ကြံနေ ပြန်၏။ ထို ယာဂုခဲဘွယ်ကိုလည်း မမြင်လျှင် ပို့လာသောသူမရှိ၊ ဝင်မှ လှူလိမ့်သတည်းဟု ကြံပြန်၍ နံနက်အခါ ကို အာဝါသိက မထေရ်နှင့် အတူတကွ ရွာတွင်းသို့ ဝင်လေ၏။

ထို မထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် တလမ်းတည်း အတူတူဆွမ်းခံ၍ တမုတ် လောက် ယာဂုကိုရ၍ နေရာတင်းကပ်၌ ထိုင်နေပြီး၍ သောက်ကြကုန်၏။ ထိုနောက် အာဂန္တုက မထေရ်က အမြဲဝတ်ပြုသော ယာဂုမူကား မရှိ၊ ဆွမ်းခံသော အခါ၌သာ ဒါယကာ လူတို့သည် ပဏိတဘတ် ကောင်းမြတ် စွာသော ဆွမ်းကို လှူကုန်လတ္တံ့ဟု ကြံစည်စောကံမေ့၍ ဆွမ်းခံချိန် အခါရောက်သော် ဆွမ်းခံသွား၍ ရသမျှအာဟာရကိုသာ သုံးဆောင် ဘုဉ်းပေးပြီးမှ အာဂန္တုက မထေရ်က အရှင် . အခါခပ်သိမ်း သည့်နှယ် ချည်းပင် မျှတရသလောဟု မေးဆိုသော် သို့ချည်းပင် မျှတရ၏ဟု ပြော ဆိုသဖြင့် အရှင်ဘုရား . ပါစီနခဏ္ဍရာဇီ အရပ်သည် သင့်မြတ်ချမ်းသာ၏။ ထိုပါစီနခဏ္ဍရာဇီအရပ်သို့ သွားကြကုန်အံ့ဟုဆိုလျှင် အာဝါသိကမထေရ်က မြို့မှ တောင်တံခါးသို့ ထွက်၍ အိုးထိန်းရှာလမ်း တန်းတန်း ရှေးရှုသွားလေ ၏။ အာဂန္တုက ရဟန်းကမြင်လျှင် အရှင်ဘုရား...အဘယ်သို့ ဤ အိုးထိန်း ရှာလမ်း တန်းတန်းဖြောင့်မှန် နောက်မပြန်ဘဲ ကြွသနည်းဟု မေးသော် ငါ့ရှင်က ပါစီနခဏ္ဍရာဇီအရပ်၏ လျှောက်ပတ်ချမ်းသာသော ဂုဏ်ကို ဆိုသည် မဟုတ်ပါလော ဟုလျှင် အရှင်ဘုရား . အသို့နည်း၊ သို့စဉ်က လောက် အရှည်အကြာ နေရာအရပ်၌ တစ်ဟုခွဲ အတိအကျ ပရိက္ခရာပျ မရှိပါသလောဟု မေးပြန်၏။ ဟုတ်၏ ငါ့ရှင်... မရှိပေ။ သံသိက ညောင်

စောင်း အင်းပျဉ်များကိုလည်း သိုမှီး သိမ်းထားခဲ့ပြီးသည်မှတစ်ပါး တစ်
တစ်ခုသော ဥစ္စာမည်သည် မရှိပြီဟု ဆိုသဖြင့် အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်မှာ
တောင်တော်၊ ဆီကျည်၊ ဘိနပ်အိတ်တို့သည် ထိုအရပ်အိပ်ခဲသောကျောင်း၌
ရှိရစ်ပါသေးသည်ဟု ပြောလျှင် ငါ့ရှင် သင်တမူကား တနေ့မျှနေရုံမျှဖြင့်
သို့ကလောက် ဥစ္စာကို ကားရပြီလောဟု ဆို၏။

ထိုအာဂန္တုကမထေရ်က ကြည်ညိုလှသည်ဖြစ်၍ အာဝါသိကမထေရ်ကို
ရှိခိုး၍ အရှင်ဘုရား အရှင်နှင့်တူသော ရဟန်းတို့အား အလုံးစုံ
နေလေရာအရပ်တို့၌ တောနေမည်သည်သာ ဖြစ်ရာ၏။ ဤထူပါရုံတိုက်
တော်ကြီးသည် ဘုရားလေးဆူတို့ ဓာတ်တော် ဌာပနာရာတည်း။ လော-
ဟပါသာဒ ပြာသာဒ်၌ လျှောက်ပတ်သော ဓမ္မဿဝနကို ရ၏။ မဟာ
စေတီကြီးကို ဖူးမြင်ခြင်းလည်း ရ၏။ ဘုရားလက်ထက်တော်နှင့် အတူ
ဖြစ်၏။ အရှင်မြတ်တို့မှာ ဤအရပ်၌သာ နေတော်မူပါကုန်ဟု လျှောက်
ဆို၍ နှစ်ရက်မြောက်နေ၌ မိမိနေရာ ပါစီနခဏ္ဍရာဇီ အရပ်သို့သာလျှင် ပြန်
သွားလေ၏။

ဤ အာဝါသိကမထေရ်ကြီးနှင့်အတူ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ပရိက္ခရာထက်
လွန်၍ တစ်တစ်ခု ဥစ္စာမရှိသော ရဟန်းအား အလိုရှိရာ မျက်နှာရည်စူး
ခြေဦးလှည့်တိုင်း မဆိုင်းမညာ မကာမငဲ့ အနုပေက္ခပြု၍ သွားနိုင်၏။
ထိုသို့သောရဟန်းအား သမဏဘဒြ ဖြစ်သည်သာတည်း ဟူလို့။ ဤဝတ္ထု
အကျယ်ကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာ၏။

အနုပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိတိ ကာယပဋိပဒ္ဓတော အတိရေကဿ
ဝိဟာရေ ပဋိသမိတဿ ကဿစိ ပရိက္ခာရဿ အဘာဝါ
ဝသနဋ္ဌာနံ နိပတ္တေတာ န ဩလောဂေ တိ၊ ယံဒိသံ ဂန္တုကာမော
ယောတိ၊ တံ ဂစ္ဆန္တော အနုပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိ အနုရာပေရာ
နိက္ခမိတာ ထူပါရာမေ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဒန္တံ ကုလပုတ္တာနံ ဝုဇတရော
ဝိယ။ ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။

အဋ္ဌမ ဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

သဠိနိပါတ် သောဏကဇာတ် သမဏဘဒြကထာ ဂါထာ အနက် ပြီးပြီ။

ကချင် သိမ်းပေါ်တို့ဘေးဖြင့် ယှက်ထွေး ရောနှောကာ
လျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ဥပဒ်ဖြစ်စဉ်အခါ ဂေါဇာသက္ကရာဇ်
၁၂၄၅-ခု နှစ် တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့
ယာယီကျောင်းကြီးတိုက်ဆရာတော်ဘုရား သင်္ဂဟဂါထာ
စီကုံး ဖွဲ့ထားသော ဘုရားဟော သာမညဗလသုတ်
အဋ္ဌကထာပါဠိ အနက်တည်း။

သာမညဗလသုတ် အဋ္ဌကထာပါဠိ

- နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
- (၁) ဣဏံ ဝိယ ကာမစ္ဆန္ဓော၊ ဗျာပါဒေါ ရောဂသဒိသော။
ထိနမိဒ္ဓံ ဗန္ဓာဂါရံ၊ ကုက္ကုစုဒ္ဓစ္စ ဒါသိယံ။
 - (၂) ဝိစိကိစ္ဆာ ကန္တာရောဝ၊ နိဝရဏာနက္ကကာရိကံ။
ဝေန္တံ ဝိဒိတွာ တေန၊ ပဟာတပ္ပံ ဝိဘာဝိနာ။
 - (၃) ပစ္စေကိန္ဒြိယဌာနေသု၊ နဋ္ဌေကသ္မိံပိ သေသကံ။
န နဋ္ဌံ ဝိယာယတနေသု၊ ပစ္စေကိန္ဒြိယဘာဝတော။
 - (၄) ဧဝံ ဓမ္မပုဉ္ဇံ ကာယံ၊ န ဃနံ ကမ္မပိဏ္ဍိတံ။
ယထာဘူတံ ဝိပဿေယျ၊ န သတ္တံ န စ ဇီဝကံ။
 - (၅) ဂတူပခိကာလာဒီနံ၊ သမ္ပတ္တိ ဘဝတေ'ကဒါ။
ဝိပတ္တိံ စ ယထာ ဧက္ကံ၊ ဘမတိ န စ သဗ္ဗဒါ။
 - (၆) သုခံ ဒုက္ခံ လာဘာလာဘံ၊ နိန္ဒုဉ္ဇာပိ ပသံသနံ။
ယသာယသော' ဌဟိမေဟိ၊ ဖုဋ္ဌာယံ လောကပမ္ပတာ။
 - (၇) တဿှာ တံ ဝိဒိတွာ တေန၊ သမ္ပုဇ်ဉ္ဇေန ဘိက္ခုနာ။
သမ္ပတ္တိံ ဝိပတ္တိကာလေ၊ သဟတေ နန္ဒနုပ္ပယံ။

- (၈) ဆိန်ဂီဝဏ်မုခေဟိ၊ ပဉ္စရပုဗ္ဗလောဟိတာ။
ကိမိကူလက'မက္ခိက-သံကိဏ္ဍာ'နာထမာဏဝါ။
- (၉) စောဠကံ ကပါလာဒီဟိ၊ ဘောသဇ္ဇံ ဥပနာမိတံ။
ထူလကံ သဏှကံ ဝါပိ၊ သုမနာ နေဝ ဒုမ္မနာ။
- (၁၀) စောဠံ ဟိ ဆာဒနမတ္တံဝ၊ ပဋိဂ္ဂဟံ ကပါလကံ။
ဘောသဇ္ဇံ ရောဂသမံဝ၊ တဒတ္တံ ဟောန္တိ တာနိတိ။
- (၁၁) ဝေမေဝ အသုစီဟိ၊ ပဂ္ဂရန္တဿ ပူတိနော။
မက္ခိကာဒီဟိ ကိဏ္ဍဿ၊ အာတုရဿ ဒုဂ္ဂန္တိနော။
- ၁၂။ အနာထိမဿ ကာယဿ၊ စောဠကံ ဝိယ စိဝရံ။
ကပါလကံဝ ပတ္တဉ္စ၊ ဘောသဇ္ဇံ ဝိယ လဒ္ဓကံ။
- ၁၃။ သလ္လက္ခေ သတိမာ ဘိက္ခု၊ သမ္ပဇညေန သဗ္ဗဒါ။

သာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာပါဌ် ပြီး၏။

သာမညမလေ့သုတ် အဋ္ဌကထာ နိဿယ

၁။ ကာမတ္ထန္ဓော၊ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့-
ဟူသော ငါးကာမဂုဏ် တူဋ္ဌာရုံကို ခုံခုံမင်မင် အကောင်းထင်၍
ငါ့လင်ငါ့သား ငါ့ဖယားနှင့် ငါ့နှား ငါ့ကျွဲ ငါ့လှည်း ငါ့လှေ
ငါ့ရွှေ ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဟု အာသာငင်ငင် လိုရှိခြင်းဖြင့် ပြင်း
စွာ တပ်စွန်းတတ်သော ကာမတ္ထန္ဓ နိဝရဏသည်။ ဣဏံ ဝိယ၊ ဆို
တိုင်းမသွေ စေတိုင်းမလှန် ငံ့၍ ခံရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
ကြေးမြီကဲ့သို့။ ဟောတိ ဖြစ်၏။

ဗျာပါဒေါ၊ သူဟပါးကို ပျက်ပြားစေအောင် ကြံဆောင်
ငြူစူ အမျက်ဟူသော ဗျာပါဒနိဝရဏသည်။ ရောဂသဒိသော၊
ချိုချဉ်စပ်ခါး ရသာများ၌ သောက်စားမမြီန် ညှိုးပိန်မလှေ့
မတွေ့ခံတွင်း ရသာကင်းအောင် ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်တတ်သော
ဘည်းခြေပျက်နာနှင့် တူသည်ဖြစ်၍ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ် နည်းနွယ်
ပြသ ဆုံးမကံမြစ် ပဲ့ပြင်လစ်က မနှစ်မသက် အမျက်ထွက်၍ ဖိုလ်
မဂ်ရသ ဓမ္မဩဇာ မြန်မြတ်စွာကို ရံခါမရ ဝဋ်ဒုက္ခ၌ ဘဝမတည်
ချာချာလည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကိုယ်စိတ်မခံ မကြံ့မတင်း ငိုက်မျည်းခြင်းနှင့် ပျင်းရိ
ထိုင်းမှုင်းစွာသော ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏသည်။ ဗန္ဓာဂါရံ၊ နက္ခတ်
သဘင် ပျော်ပါးရှင်၍ ကောင်းမြင်ကောင်းကြား ကောင်းစား
ကောင်းနေ မရချေအောင် အသေလောင်သော တမ်းထောင်
နှောင်အိမ်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍ ဆိုးကောင်းယုတ်မြတ် ပဋိပတ်ဟု
သဒ္ဓမ္မကထာ မဂ်လာသဘင် တရားခွင်သို့ ထွက်ဝင်ပျော်ပါး
မကြားမနာရ အယောနိသော မနသိကာရဖြင့် နေ့ညကုန်စေ

သေလျှင်မမှား ပါယ်လေးပါး၌ အလားပျက်စီး ဆင်းရဲကြီးသည်။
ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။

ကုက္ကုစ္စ၊ ဝံ့လှိုင်တုန်လှုပ် စိတ်ချုပ်မရ ပြုဆဲမျှ၌ နောင်
တပူပန်တတ်သော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စနိဝရဏသည်။ ဒါသိယံ၊ ကိုယ်
လိုမျိုးဖြင့် အစိုးမရ စိတ်ကြောင့်ကြောင့် မလှရုပ်ဝါ သူလိုပါလျက်
အာဏာမလွန် ရှင်ရှိကျန်ကဲ့သို့ ရွံရွံရှာရှာ ချမ်းသာမရ အပါယ်
ကျအောင် ဒုက္ခမီးပူ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ဟောတံ၊ ၏။

၂။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောရမ်းဆ သဘာ
ဝကို မုချဆတ်ဆတ် မဆုံးဖြတ်နိုင်သော ဝိစိကိစ္ဆာ နိဝရဏသည်။
ကန္တာရော၊ ကြောက်စိတ်လန့်စိတ် တယ်တယ်ထိတ်နှင့် အရိပ်
အယောင် မြောက်တောင်နောက်ရှေ့ မျှော်ကြည့်တိုးဆုတ် ခရီး
ချုပ်သော စောရကန္တာရကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃ သိက္ခာ စသည်
တို့၌ သဒ္ဓါမထုံ မယုံမကြည် ကြံစည်ဝိုးဝါး ယုံမှားနှိပ်စက် ဝဋ်
နရက်မှု မယွက်မြောက်နိုင် မှူးမှိုင်တိမ်းလဲ ဝဋ်ဆင်းရဲဖြင့် ဟိန်းဟဲ
ညည်းညူ ဆာပူပင်ပန်း ငိုမြည်တမ်း၍ ချမ်းသာမဖြစ် ဒုက္ခနှစ်
သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ အနတ္တကာရိကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်
သံသရာ နှစ်ဖြာချိတ် အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းကို ပြုတတ်သော။
တံ နိဝရဏံ၊ ထိုနိဝရဏ တရားကို။ ဝိဒိတံ၊ အနတ္တကာရိက
ဝဋ်ဒုက္ခအကြောင်းရင်းဟု မယှင်းမုချ သဘာဝအတိုင်း ယထာဘူ
တဉာဏ်ဖြင့် ဟုတ်မှန်စွာ သိ၍။ ဝိဘာဝိနာ၊ ဝိပဿနာပညာရှိ
သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်
အပ်၏။ ပယ်ထိုက် ပယ်ကောင်း၏။

၃။ ပစ္စေကိန္ဒြိယဋ္ဌာနေသု၊ အဂါးအသီး အနီးဖက်ဟင် မြေ
အပြင်ဝယ် ဟဘုရင်စီ အစိုးရခြင်းရှိသော မြို့ပြပြည်ရွာ အရပ်
တို့၌။ ဧကသ္မိံ၊ တမြို့တရွာသည်။ နဋ္ဌေပိ၊ ဘေးရောက် ပျက်
ပြားငြားသော်လည်း။ သေသကံ၊ ဘေးမရောက်ရာ ကြွင်းမြို့
ရွာသည်။ န နဋ္ဌံ ဝိယ၊ မပျက်မပြား မချောက်ချားသကဲ့သို့။ အာ-

ယတနေသု၊ စက္ခု သောတ သာန ဇိဝှိ ကာယ မနုဇ္ဈတ္တ-ဟူ
 သော အာယတန (၆)ပါးတို့၌။ ကေသိံ၊ တခုခုသော အာယ
 တနသည်။ နဋ္ဌေပိ၊ ဘေးရောက် ပျက်ပြားခဲ့သော်လည်း။ သေ-
 သကံ၊ ဘေးမရောက်ရာ ကြွင်းခဲ့ပါသော အာယတန (၅) ပါး
 သည်။ န နဋ္ဌံ၊ မပျက်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။
 ပစ္စေကိန္ဒြိယဘာဝတော၊ သဘောချင်းချင်း အလျဉ်းမစပ် ကပ်
 ကာအနီး အသီးအသီး ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပ်၍ တည်ခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ န နဋ္ဌံ၊ မပျက်။

၄။ ဝေံ၊ ဤသို့။ နသနံ၊ မကွဲမအက် တခဲနက်မဟုတ်သော။
 ကမ္မပိဏ္ဍိတံ၊ တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော ဝဋ္ဌနိဿိ
 လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ စီမံပေါင်းရုံး လုံးအပ်စွာထသော။
 နသတ္တံ၊ သတ္တဝါမဟုတ်သော။ နဇီစကံ၊ သက်ကောင်ကိုယ်ကောင်
 ဝိညာဏ်ကောင်နှင့် အကောင်လူသူ မဟူစထိုက်သော။ ဓမ္မပုဋ္ဌံ၊
 (၆)အာယတန သဘာဝတရားတို့၏ အစုအပုံမျှသာ ဖြစ်၍ဖြစ်
 ဖော။ ကာယံ၊ ရုပ်-နာမ် (၂)ပါးအပေါင်းကို။ ယထာဘူတံ၊
 ဟုတ်မှန်မှချ အာယတနသဘောအတိုင်း။ ဝိပဿယျ၊ အထူး
 ဆင်ခြင် ရှုမြင်ပိုင်းခြားရ၏။

၅။ ဂတူပဓိ ကာလာဒီနံ၊ ဘဝ အင်္ဂါ ကာလ စသည်တို့၏။
 ဝါ၊ ဘဝ အင်္ဂါ ကာလ ပယောဂတို့၏။ သမ္ပတ္တိံ စ၊ ပြည့်စုံခြင်း
 သည်လည်း။ ကေဒါ၊ တရံ တဖန်သောအခါ၌။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်
 တတ်၏။ ဝိပုတ္တိံ စ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်လည်း။ ကေဒါ၊ တရံဟဖန်
 သောအခါ၌။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သော၊ ထိုဘဝသမ္ပတ္တိံ ဘဝ
 ဝိပုတ္တိံ ဥပဓိသမ္ပတ္တိံ ဥပဓိဝိပုတ္တိံ ကာလသမ္ပတ္တိံ ကာလဝိပုတ္တိံ
 ပယောဂသမ္ပတ္တိံ ပယောဂ ဝိပုတ္တိံသည်။ ဧက္ကံ ယထာ၊ အိုးထိန်း

လက်နက် ရုက္ခားစက်ကဲ့သို့။ ဘမတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် အမှန်
မကည် ချာချာလည်၏။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမ္ပတ္တိ စ၊
ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ န ဘဝတိ၊ မဖြစ်တတ်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ ဝိပုတ္တိ စ၊ ပျက်စီးခြင်း သည်လည်း။ န ဘဝတိ၊
မဖြစ်တတ်။

၆။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်း။ လာဘံ၊
လာဘ်ပေါ်ခြင်း။ အလာဘံ၊ လာဘ်မဲ့ခြင်း။ နိန္ဒဉ္ဇာပိ၊ ကဲ့ရဲ့သဂြိုဟ်
ဖြစ်တင်ဆိုခြင်း။ ပသံသနံ၊ ချီးမွမ်းမြှောက်စားခြင်း။ ယသော၊
အခြံအရံရှိခြင်း။ အယသော၊ အခြံအရံကင်းခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ၊ ဤ (ဂ) ပါးသော လောကဓံတို့ဖြင့်။ အယံ
ဗုဋ္ဌာ၊ သို့ချည်းမယွင်း တွေ့ရခြင်းသည်ကား။ လောကဓမ္မတာ၊
သတ္တဝါဟူသမျှတို့၏ ပြုကတေ့တံထွာ ထုံးစံပါတည်း။

၇။ ကသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထို သမ္ပတ္တိ ဝိပုတ္တိနှစ်တန် လော
ကဓံတရား (ဂ)ပါးတို့၏ ချောက်ချားမပြတ် တွေ့ရောက်တတ်
သော သဘောကို။ ပိဒိတ္တာ၊ သိရှိ။ သမ္ပဇညေန၊ ပညာမြော်မြင်
အဆင်ခြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သမ္ပတ္တိ-
ဝိပုတ္တိကာလ၊ ပြည့်စုံပျက်ပြား တွေ့ရောက်ငြားသောအခါ၌။
နန္ဒနတ္ထယံ၊ နှစ် ပက်ခြင်း ကြောက်ရွံ့ခြင်း (၂)ပါးကို။ သဟတေ၊
အောင်ချိလည်းခံရ၏။

[သမ္ပတ္တိအခါ နှစ်ဆက်ခြင်းတဏှာပီတိ၊ ဝိပုတ္တိအခါ သောက
ဒေါမနဿတို့ကို မဖြစ်စေလင့် ဟူလိုသည်။]

၈-၉။ ဆိန္ဒုဂံ၊ ပြတ်သော ခြေ လက် အင်္ဂါ ရှိကုန်သည်ဖြစ်
၍။ ဝဏမုခေဟိ၊ ပြက်ရာ ပြက်ရာ အမာဝတို့မှ။ ပဉ္စရပုပ္ဖလော-
ဟိတာ၊ ယိုစီးထွက်ကျသော သွေးပြည့်ရှိကုန်သော။ ကိမိကူလ-

က မက္ခိကသံကိဏ္ဍာ၊ ပိုးလောက်ဖွားဖွား ယင်ကျားယင်မဲတို့ဖြင့်
 သဲသဲဝန်းရုံ မပြတ်အံ့ထသော။ အနာထမာဏာ၊ ကိုးကွယ်မှီခို
 ရာမရ ဒုက္ခလွန်ကဲ တဟိန်းဟဲနှင့် လူးလဲထထိုင် မတည်နိုင်သော
 လူတို့သည်။ ထူလကံ ဝါ၊ ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ သဏ္ဍကံ
 ဝါပိ၊ နူးညံ့ ချောမြေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။ စောဠကံ၊
 အမာဖုံးလွှမ်း ပုဆိုးကြမ်းကို၎င်း။ ကပါလာဒိဟိ၊ အိုးခြမ်းခွက်ပဲ့
 စသည်တို့ဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို၎င်း။ ဥပနာမိတံ၊ သူတပါးတို့
 သနား၍ ပေးအပ်သည်ကို။ သုမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။
 နေဝ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဒုမ္မနာ၊ ဝမ်းနည်းကုန်သည်။ နေဝ
 ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

၁၀။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ စောဠံ၊ ပုဆိုးကြမ်းသည်။ ဆာဒနမတ္တံ၊
 စက်ဆုပ်စရာ အမာလွှမ်းရုံသာတည်း။ ကပါလကံ၊ အိုးခြမ်း
 ခွက်ပဲ့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟံ၊ ဆေးခံရုံတို့သာတည်း။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေး
 သည်။ ဧရာသမံ၊ အနာပျောက်ငြိမ်းရုံမျှသာတည်း။ တာနိ၊
 ထိုပုဆိုးကြမ်း အိုးကြမ်းခွက်ပဲ့ ဆေးတို့သည်။ တဒတ္တံ၊ ထိုအနာ
 ပျောက်ငြိမ်းခြင်း အကျိုးငှါ။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၁-၁၂-၁၃။ ဝေမေဝ၊ ဤသူနာနှင့် အတူ သာလျှင်။
 အသုစိဟိ၊ မျက်စိတ်မျက်ပြည် မျက်ရည်တံတေး ချွေးခန်းနှုပ်ပုပ်
 ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ ပဉ္စရန္တယ၊
 စီးကျထွက်လျှံ ပွက်ပွက်အန်ထသော။ ပူတိနော၊ အပုပ်အတိသာ
 ဖြစ်သော။ မက္ခိကာဒိဟိ၊ ယင်မဲ စသည်တို့ဖြင့်။ ကိဏ္ဍဿ၊ သဲသဲ
 ဝန်းရုံ မပြတ်အံ့ထသော။ အာတုရဿ၊ တရံမစဲ ကိုက်ခဲကျဉ်နာစွာ
 ထသော။ ဒုဂ္ဂန္ဓိနော၊ ပုပ်ဟောင်နံညှီ မသတိဘွယ်သော အနံသာ
 ရှိဇာာ။ အနာထဿ၊ ကိုးကွယ်မရ ထိုင်ကလူးလဲ ဟိန်းဟဲညည်းညူ
 ရသော။ ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤကိုယ်ခန္ဓာ ဝဋ်အနာ၏။ စောဠကံ

ဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းရုံပုဆိုးကြမ်းကဲ့သို့။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ သတိမာ၊
 သတိနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္ပဇညေန၊ အသမ္မောဟ
 သမ္ပဇဉ်ဖြင့်။ ဆဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သလ္လက္ခေ၊ ကောင်းစွာမှတ်
 ရာ၏။ ပတ္တဉ္စ၊ သပိတ်ကိုလည်း။ ကပါလကံဝံ၊ ဆေးထည့်သော
 အိုးခြမ်းပုံကဲ့သို့။ သလ္လက္ခေ၊ ကောင်းစွာမှတ်ရာ၏။ လဒ္ဓကံ၊ ခံ၍
 ရသောဆွမ်းကို။ ဘေသဇ္ဇံဝံ၊ အနာငြိမ်းရုံ သုတ်လိမ်းအုရသော
 ဆေးကဲ့သို့။ သလ္လက္ခေ၊ ကောင်းစွာမှတ်ရာ၏။ ဝါ၊ မှတ်လေ။

သဒ္ဓမ္မညဖာသုတ် အဋ္ဌကထာ နိဿယ ပြီးပြီ။

သိက္ခာကာမ ပိဋကတ္တယဆေက နာနာနယကောဝိတ

ဂန္ထနရဗဟုသုတ နေလအသွင် အလွန်ပင်

ထင်ရှားတော်မူသော

မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

အနက်မြန်ပာ ပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဒသကနိပါတ်လာ

ဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိနိဿယ

နိဒါန်း

အနုတ္တရ၊ မေဿာမိ၊ မုနိပုဂံ၊ လောကဉ္စသျှောင်၊ ငါးမာန်အောင်
သည့်၊ အခေါင်ထွတ်ဖျား၊ မြတ်ဘုရား၏၊ ရှစ်ပါးအံ့ဘွယ်၊ သမုဒိကျယ်
နှင့်၊ နှိုင်းဘွယ်ခြင်းရာ၊ သာသနာတွင်၊ ပမာနေရောင်၊ တက်ထွန်း
ပြောင်သို့၊ အခေါင်ဓိပတိ၊ ကဝိသုမ္မန်၊ ထူးချွန်ပါမောက်၊ တံခွန်ဆောက်
လျက်၊ အောက်ထက်ကျေညာ၊ သိက္ခာကာမ၊ ပိဋကတ္တယဆေက၊ နာနာ
နယကောဝိတ၊ ဂန္ထနရဗဟုသုတ၊ ကဗျာပါရဂူ၊ ဝေဒတ္တယဝိည၊ ဇမ္ဗူမဆံ၊
သိဟိဋ္ဌိပြန်အောင်၊ ဂုဏ်နန္ဒသတင်း၊ ကျော်စောခြင်း၊ ရှိတော်မူသော
မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မှတ်သာဘွယ်ရာ၊ နည်းစုံစွာဖြင့်၊
အတ္ထယောဇနာပုံအမျိုးမျိုး၊ အကိုးအထောက်၊ နည်းယူလောက်အောင်၊
လျှောက်ပတ်လှစွာ၊ လျော်ရာရာတွင်၊ အဋ္ဌကထာပါဠိတော်၊ ဋီကာပါ
ညွှန်းဖော်လျက်၊ ရှုမျှော်ပပျက်၊ သဒ္ဒါဘက်ဆိုင်ရာ၊ လင်္ကာနိယံ၊ တတန်
မော်ကွန်း၊ ပြည့်ဝန်းသာရာ၊ သဒ္ဒနယ၊ အတ္ထနယ၊ အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့်၊
တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်လျက်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဒသကနိပါတ်
ဒုတိယပဏ္ဏာသက သစိတ္တဝဂ်လာ ဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိတော်၏ မှီရာအတ္ထ
နိဿယကို ကောင်းစွာတီထွင် စီစဉ်ရေးသားတော်မူခဲ့ရာ ဆရာတော်

ဘုရားကြီး၏၊ ဆန်းပြားထူးထွေ၊ နည်းစုံဖွဲ့လျက်၊ သေချာစေ့စပ်၊
 ရေးသားတော်မူအပ်သော နိဿယဖြစ်၍ ရဟန်းရှင်လူ၊ စင်ဖြူသော
 သမာဓာရ၊ သုတကာမိ၊ သုတေသိနှင့်၊ ဓမ္မိရတ္တ၊ နှစ်သာရကို၊ မုချလို
 လား၊ အမျိုးသားတို့၊ ကိုးကားလက်သုံး၊ နှလုံးမူကာ၊ များစွာကြည့်ရှု
 မှတ်သားဖွယ်ရာ ကောင်းလှသည့်အားလျော်စွာ ကျွန်ုပ်တို့ ကဝိမျက်မှန်
 စာပုံနှိပ်တိုက်ကာသိုက်မြှိုက်ဆေချာ၊ အက္ခရာပဒ၊ ကျပေါက်ချွတ်ယင်းခြင်း
 မရှိစေရန် ထပ်မံသုတ်သင်၊ အနေအထားမှစ၍ သန့်ရှင်းအောင် ပြင်ဆင်
 လျက်၊ စက်တင်ပုံရိုက်အပ်ပါသတည်း။

ဤကဲ့သို့ အနှစ်သာရနှင့် ပြည့်စုံစွာ ပညာဗဟုသုတ တိုးပွားရာ
 တိုးပွားကြောင်း ကောင်းမွန်လှသော ဤဂိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိနိဿယကို
 အားရအင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်စွဲလျက် အမြဲပင်လျှင် ရှင်လူရဟန်းတို့ ကြိုးပမ်း
 သမ္မ ကြည့်ရှုမှတ်သား ပွားများကျင့်ကြံနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ပါဠိသရာ - ဆရာဝ။

နိရိမာနန္ဒသုတ် ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝဏော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဧဝံ မေ ဘုဂံ ကံ သံမယံ ဘဂဝါ သာဝက္ကိယံ ဝိဟရတိ
ဧကေပနေ အနာကပ္ပိက္ခိကံ ဟိ အာရာမေ။ ဧကေန ခေါ ဝန သမ-
ယေန အာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဒော အာဗာမိကော ဟောတိ ဒုက္ခိ-
ကော ဗာဠဂီလာနေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန
ဘဂဝါ ဧတနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတော ဘဂဝန္တံ အဘိဘိဒေတော
ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
ဘဂဝန္တံ တေဒပေါစ။ အာယသ္မာ ဘန္တေ ဂိရိမာနန္ဒော အာဗာမိ-
ကော ဟောတိ ဒုက္ခိဘော ဗာဠဂီလာနေ။ သာဝု ဘန္တေ ဘဂဝါ
ယေနာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဒော ဧတနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါ-
ယာတိ။

၂။ သစေ ခေါ တံ အာနန္ဒ ဂိရိမာနန္ဒဿ ဘိက္ခုနော ဥပ-
သင်္ကမိတော ဒသ သညာ ဟာသေယျာသိ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ
ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဂိရိမာနန္ဒဿ ဘိက္ခုနော ဒသ သညာ သုတော သော
အာဗာဓော ဌာနသော ပဋိပဿမ္ဘေယျ။ ကတမာ ဒသ? အနိစ္စ-
သညာ၊ အနတ္တသညာ၊ အသုဘသညာ၊ အာဒိနဝသညာ၊ ဟောန-
သညာ၊ ဝိရာဂသညာ၊ နိရောဓသညာ၊ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရ-
တိသညာ၊ သဗ္ဗာသီရေ အနိစ္စသညာ၊ အာနာပါနဿတိ။

၃။ ကတမာ စာနန္ဒ အနိစ္စသညာ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု အရည-
ဂဟော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣဘိ ပဋိ-
သဋ္ဌိက္ခတိ“ ရူပံ အနိစ္စံ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊ သညာ အနိစ္စာ၊ သင်္ခါရာ

အနိစ္စာ၊ ဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ” ဣတိ ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါ၊
နက္ခန္ဓေသု အနိစ္စာနုပဿိ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ အနိစ္စ-
သညာ။

၄။ ကတမာ စာနန္တ အနတ္တသညာ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု အရည-
ဂဏော ဝါ ရုက္ခမူလဂဏော ဝါ သုညာဂါရဂဏော ဝါ ဣတိပဋိ-
သဉ္စိက္ခတိ “စက္ခု အနတ္တာ၊ ရူပါ အနတ္တာ၊ သောတံ အနတ္တာ၊
သဒ္ဓါ အနတ္တာ၊ သာနံ အနတ္တာ၊ ဂန္ဓာ အနတ္တာ၊ ဇိဝှါ အနတ္တာ၊
ရသာ အနတ္တာ၊ ကာယော အနတ္တာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အနတ္တာ၊ မနော
အနတ္တာ၊ ဓမ္မာ အနတ္တာ” တိ။ ဣတိ ဣမေသု ဆသု အဇ္ဈတ္တိက-
ဗာဟိရေသု အာယတနေသု အနတ္တာနုပဿိ ဝိဟရတိ။ အယံ
ဝုစ္စတာနန္တ အနတ္တသညာ။

၅။ ကတမာ စာနန္တ အသုဘသညာ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ဣမ-
ဓမဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ဧကသမတ္တကာ စာစပရိ-
ယန္တံ ပူရံနာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ဟစ္စဝက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ-
ကာယေ ဧကသာ၊ သောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော၊ မံသံ၊ နှာရု၊
အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌိမိဉ္စံ၊ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ၊ ယကနံ၊ ကိလောမကံ၊ ပိဟကံ၊
ပပ္ပါသံ၊ အန္တိ၊ အန္တဂုဏံ၊ ဥဒရိယံ၊ ကရိသံ၊ မတ္တလင်္ဂံ၊ ပိတ္တံ၊
သေမံ၊ ပုဗ္ဗော၊ လောဟိတံ၊ သေဒေါ၊ မေဒေါ၊ အဿု၊ ဝသာ၊
ခေဋ္ဌော၊ သိဃံ၊ ဝဏိကာ၊ လသိကာ၊ မုတ္တ”န္တိ။ ဣတိဣမသ္မိ-
ကာယေ အသုဘာနုပဿိ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ အသုဘသညာ။

၆။ ကတမာ စာနန္တ အာဒိနဝသညာ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု
အရညဂဏော ဝါ ရုက္ခမူလဂဏော ဝါ သုညာဂါရဂဏော ဝါ ဣတိ
ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “ဗ ဘုဒ္ဓက္ခော အယံ ကာယော ဗဟ္မာဒိနဝေါ ဣတိ
ဣမသ္မိ-
ကာယေ ဝိဝိဓာ အာဗာမာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ခု-
ရောဂေါ၊ သောတရောဂေါ၊ သာနရောဂေါ၊ ဇိဝှါရောဂေါ၊
ကာယရောဂေါ၊ ဘိသရောဂေါ၊ ကဏ္ဍရောဂေါ၊ မုခရောဂေါ၊

ဒန္တဈေးဂေါ၊ ဩဠဈေးဂေါ၊ ကာသော၊ သာသော၊ ပိနာသော၊
 သာဟော၊ ဇဈေး၊ ကုဠိဈေးဂေါ၊ မုဠာ၊ ပက္ခန္ဓိကာ၊ သုလာ၊ ဝိသု-
 စိကာ၊ ကုဠိ၊ ဂဏ္ဍော၊ ကိလာသော၊ သောသော၊ အပမာဈေး၊
 ဒဒ္ဒါ၊ ကဏ္ဍါ၊ ကဠါ၊ နာသာ၊ ဝိတစ္ဆိကာ၊ လောဟိဟံ၊ ပိတ္တံ၊ မဇု-
 မေဟော၊ အံသာ၊ ပိဠကာ၊ ဘဂန္ဓလာ၊ ပိတ္တဏမုဠာနာ အာဗာ-
 မာ၊ သေမုသမုဠာနာ အာဗာဓာ၊ ဝါတသမုဠာနာ အာဗာဓာ၊
 သန္ဓိပါတိကာ အာဗာဓာ၊ ဥတုဝိပရိကာမဇော အာဗာဓာ၊ ဝိသမ-
 ပရိဟာရဇော အာဗာဓာ၊ ဩပက္ကမိကာ အာဗာဓာ၊ ကမ္ပဝိပါကဇော
 အာဗာဓာ၊ သိတံ၊ ဥက္ကံ၊ ဇိသစ္စာ၊ ပိပါသာ၊ ဥစ္စာဈေး၊ ပဿာဝေါ”-
 တိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ ကာယေ အာဒိနပါနုပဿိ ဝိဟရတိ။ အယံ
 ဝုစ္စတာနန္ဒ အာဒိနဝသညာ။

၇။ ကတမာ စာနန္ဒ ပဟာနသညာ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ
 ကာမဝိဟန္တံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကဈေး-
 တံ အနဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ
 ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကဈေးတံ အနဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ
 ဝိဟိံ သာဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိက-
 ဈေးတံ အနဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပုပ္ဖေ ပါပကေ အကုသလေ
 ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကဈေးတံ အန-
 ဘာဝံ ဂမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ပဟာနသညာ။

၈။ ကတမာ စာနန္ဒ ဝိရာဂသညာ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု အရည-
 ဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော၊ ဝါ ဣတိ ပဋိ-
 သဉ္ဇိက္ခတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမ-
 ထော၊ သဗ္ဗပဓိ နိဿဂေါ၊ ဘဏှာက္ခယော၊ ဝိရာဂေါ၊ နိဗ္ဗာန”န္တိ။
 အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဝိရာဂသညာ။

၉၈။ ကာမာ စာနန္ဒ နိဗ္ဗာဏေညာ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု အရည-
ဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ
ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “တေ သန္တံ၊ တေ ပဏိတံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမ-
ယော၊ သဗ္ဗပမိနိဿဂေါ၊ တဏှာက္ခယော၊ နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာ-
န”န္တိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ နိရောဓေညာ။

၁၀။ ကာမာ စာနန္ဒ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ
ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု ယေ လောကေ ဥပယုပါဒါနာစေတသော အဓိ-
ဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ တေ ပဇဟန္တော ဝိရမတိ န ဥပါဒိ-
ယန္တော။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ။

၁၁။ ကာမာ စာနန္ဒ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စသညာ ဣဓာ-
နန္ဒ ဘိက္ခု သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အဋ္ဌိယတိ ဟရာယတိ ဇိဂုစ္ဆတိ။
အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စသညာ။

၁၂။ ကာမာ စာနန္ဒ အာနာပါနဿတိ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု
အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ နိသိ-
ဒတိ ပဗ္ဗဏံ အာဘုဇိက္ခာ ဥဋံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိ
ဥပဋ္ဌပေတော၊ သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿ-
သတိ၊ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာ-
တိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊
ရဿံ ဝါ အဿသန္တော “ရဿံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ
ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ “သဗ္ဗ-
ကာယပဋိသံဝေဒီ အဿ သိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယ-
ပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါ-
ရံ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿ-
သိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ”တိ

သိက္ခတိ၊ “ပိတိပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သုခ-
 ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သုခပဋိသံဝေဒီ ပဿ-
 သိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”-
 တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊
 ပဏာမ္ဘယံ စိတ္တာင်္ခါရံ အာသသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ
 စိတ္တာင်္ခါရံ ပာသသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿ-
 သိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခ-
 တိ၊ “အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “အဘိပ္ပ-
 မောဒယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သမာဒဟံ စိတ္တံ
 အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သမာဒဟံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”-
 တိ သိက္ခတိ၊ “ဝိမောဇယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊
 “ဝိမောဇယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “အနိစ္စာနုပဿိ
 အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “အနိစ္စာနုပဿိ ပဿသိဿာမိ”တိ
 သိက္ခတိ၊ “ဝိရာဂါနုပဿိ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ဝိရာဂါ-
 နုပဿိ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “နိရောဓာနုပဿိ အဿသိ-
 ဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “နိရောဓာနုပဿိ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊
 “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဋိနိဿဂ္ဂါ-
 နုပဿိ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ ဖာယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ အာနာပါ-
 နုဿတိ။

၁၃။ သစေ ခေါ် တံ အာနန္ဒ ဂိရိမာနန္ဒဿ ဘိက္ခုနော ဥပ-
 သကံမိတ္တာ၊ ဣမာ ဒသ သညာ ဘာသေယျာသိ၊ ဌာနံ ခေါ
 ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဂိရိမာနန္ဒဿ ဘိက္ခုနော ဣမာ ဒသ သညာ
 သုတ္တာ သော အာဗာဓော ဌာနသော ပဋိပဿမ္ဘေယျာတံ။

အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော သန္တိကေ
 ဣမာ ဒသ သညာ ဥဂ္ဂဟေတော ယေနာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဒော
 ကေနပသကံမိ၊ ဥပသကံမိတ္တာ အာယသ္မာတော ဂိရိမာနန္ဒဿ

ဣမာ ဒသ သညာ အဘာသိ။ အလ ခေါ် အာယသ္မတော
 ဂိရိမာနန္ဒယ ဣမာ ဒသ သညာ သုတ္တာ သော အာဗာဓော
 ဌာနသော ပဋိပဿမ္ဘိ၊ ဝုဋ္ဌာဟိ စာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဒော တမ္မာ
 အာဗာဓာ၊ တဏှာ ပဟိနော စာယသ္မတော ဂိရိမာနန္ဒယ ဧဝာ
 အာဗာဓော အဟောသိတိ။

ဂိရိမာနန္ဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂိရိမာနန္ဒသုတ် နိဿယ

၈။ ဘန္တေ ကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤ ဂိရိမာနန္ဒ
သုတ်ကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မူ။
မေ မယာ အာနန္ဒတ္ထေရေန၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ ဝေံ၊
ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထ-
ပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ္ဍိကသေဠေး၏။ အာရာမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်
ဘွယ်ရာဖြစ်သော။ ဇေတဝဓန၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊
နေတော်မူ၏။

(ဤအနက်ကား ရှေးဆရာကြီးတို့ ပေးရိုးအနက်တည်း။)

တနည်းကား— ဘန္တေ ကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံ သုတ္တံ၊
ဤ ဂိရိမာနန္ဒသုတ်ကို။ ဝါ၊ ဤ ဂိရိမာနန္ဒသုတ္တန်ဧသနာတော်ကို။ ဝါ၊
ဤ ဂိရိမာနန္ဒသုတ် အမိန့်တော်ကို။ ဘဂဝတော၊ ရှင်တော်ဘုရား၏။
သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်ကကာ ရှေ့တော်သာမှ။ သမ္ပုခါ၌ မ-သံယုတ်။
သံ-ရှေးရှိသော မုခ-သဒ္ဓါ။ ကကာ ဟူသည် မျက်မှောက် ကာလကို
ဆိုသည်။ ပေါရာဏကထာ။ မျက်မှောက်ကကာ၊ ထိုရောဂါဝယ်၊ ဆရာ
ပဏ္ဍိတ်၊ ပုရောဟိတ်လည်း-ဟူသော ၉-ခန်းလင်္ကာနှင့်အညီ။ ရှေးကာလ
ကိုလည်း ကကာခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့်-ပြည်မြတ်ဖျားကို၊ သိကြား
နတ်မှာ၊ လိုချင်စွာလျက်၊ ကကာရှေးတွင်၊ ငါစီရင်သည်၊ လူရှင်ချမ်းသာ
စီးပွားတည်း-ဟု နိက္ခမခန်း၌ ဆိုသည်။]

ဝေံ၊ ဤသို့၊ ဤသို့ခြင်းရာ ဤသို့သာလျှင်။ သုတံ၊ ကြားနာခြင်းနှင့်
စပ်သဖြင့် မှတ်ဆောင်အပ်၏။ [သုတ်-၌ တ-ပစ္စည်း ကမ္မသာဓန။]

တနည်း- မေ မမ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာ၏။ သုတံ၊ ကြားနာခြင်းနှင့်
စပ်သဖြင့် မှတ်ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝေံ၊ ဤသို့၊ ဤသို့ခြင်းရာ ဤသို့

သာတည်း။ [ဤကား သုတံ-၌ တ-ပစ္စည်း ဘာဝသာဓန။ ဖေဝံသဒ္ဓါကို လည်း နိဒဿနအနက်၊ အာကာရအနက်၊ အဝဓာရဏအနက် ထင်အောင် ယောဇနာသည်။ ဤသို့ဟူသည် နိဒဿန၊ ညွှန်းခြင်း ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ ခြင်းရာဟူသည် အာကာရ၊ အခြင်းအရာ အဖို့အပြား ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ သာလျှင်ဟူသည် အဝဓာရဏ၊ မြစ်ခြင်း၊ ကန်ခြင်း ဆိုလိုသည်။ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည် ဤသို့ကြားနာ မှတ်ဆောင်အပ်၏။ ဤသို့ တခုသော အခြင်းအရာဖြင့် ကြားနာမှတ်ဆောင်အပ်၏။ ဤသို့သာလျှင် ကြားနာ မှတ်ဆောင်အပ်၏-ဟူ၍ အနက် ၃-ပါး ဖြစ်၏။ ထို ၃-ပါးတို့တွင် နိဒဿန အဓိပ္ပါယ်ကား - အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည် ဤသုတ်ကို ဤသို့ သည်သို့ ဤနယ်၊ သည်နယ် ကြားနာ မှတ်ဆောင်ရ၏။ မကြားမနာရဘဲ မိမိ အလိုလို ကိုယ်တိုင်သိသူ သယမ္ဘူမဟုတ်ပါဟု မိမိကိုယ်ကို လွတ်စေနှိမ့်ချ နိဝါတမူသဖြင့် အလုံးစုံသော ဤသုတ်ကို ညွှန်တော်မူသတည်း။

အာကာရတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား - အထူးထူးသော သဒ္ဓနယ၊ အတ္တနယ တို့ဖြင့် သိမ်မွေ့ဆန်းကြယ် အသွယ်သွယ်သော အဇ္ဈာသယာသမုဋ္ဌာန် သမ္ပန္နကတ္တဗျဉ္ဇနဂုဏ် ၄-စုံသော ဂမ္ဘီရ များပြားလှသော အံ့ဘွယ်သရဲ ခဲအပုံ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အာသာအလျောက် တယောက် မကျန် ကြားသိနားလည်စေဟတ်သော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏ စကား ကော် ဝိလာသ အစိန္တယ အခြင်းအရာ အလုံးစုံကို အကုန်မှတ်ဆောင် ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ။ ဤသို့ တခုတဖို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ကြားနာ မှတ်ဆောင်ရပါ၏ဟု ပြသတည်း။

အဝဓာရဏတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား - တေဒဂ်ငါးဖြာ လိမ်မာခြင်း ငါးပါး တို့ဖြင့် တရားရွှေတိုက်ဝန်ကြီးဖြစ်သည်နှင့် လျော်စွာ ဓာရဏဗလကို ပြတော်မူလျက် ဤသို့သာလျှင် ကြားနာ မှတ်ဆောင်အပ်သတည်း။ သည်မှတစ်ပါး အနက်သဒ္ဓါအားဖြင့် အခြားယုတ်လွန်မရှိဟု ပြသတည်း။ နိဒဿန၊ နိဝါတ၊ အာကာရတ္ထ၊ သူဂုဏ်ပြ၊ အဝဓာရဏ၊ ကိုယ်ဂုဏ်ပြ၊ ဤသို့အကျဉ်း ဒီပနတ္ထကို ပြလေ။]

ကေံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဝါ၊ အခါပတ်လုံး။ တနည်း—
ကေံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ဗဟာကရုဏာကိစ္စ ပရဟိတပဋိပတ် သဒ္ဓမ္မ
ကထာ ဒေသနာသမယအခါ၌။ ဝါ၊ အခါပတ်လုံး။ ဘဂဝါ၊ ရှင်တော်
ဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိမည်သော မြို့အနီး၌။

[ဤ၌ သာဝတ္ထိဟူသည် မုချ၊ ဥပစာ သဒ္ဓါနှစ်ပါးတို့တွင် သာဝတ္ထိ
ဟူသော သဘောအနက်ကို ဟောသော မုချသဒ္ဓါ။ မုချသဒ္ဓါငါးပါးတို့
တွင်လည်း သာဝတ္ထိဟူသော အမည်နာမ၊ ပညတ်ကို အကြောင်းပဝတ္တ
နိမိတ်ပြု၍ မြို့ဒြပ်ကို ဗဟာသောကြောင့် နာမသဒ္ဓါဖြစ်ရကား သာဝတ္ထိ-
ယန္တိ ဝေံနာမကေ နဂရေဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတို့ ပဒတ္တသံဝဏ္ဏနာ
ပြုတော်မူကုန်သည်နှင့်အညီ သာဝတ္ထိမြို့၊ သာဝတ္ထိမည်သော မြို့ဟု အနက်
ပေးရကုန်သည်။ ယင်း သာဝတ္ထိမြို့ကို သာရဝတ်ဟုလည်း ရှေးသူ
ဟောင်းတို့ ခေါ်ဆိုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်-ဘုရားပါဠိ၊ သာဝတ္ထိဟု၊
ပြည်ကြီးမည်သာ၊ နှုတ်သညာနှင့်-ဟု မဏိကဗိမာန်၊ ဇမ္ဗူဂူနိုးထိပ်၊
ကျန်းမြရိပ်တွင်၊ နှင်းနှိပ်အစ၊ သမ္မတလျှင်၊ တည်ထပ်ပြည်မြတ်၊ သာရ
ဝတ်ဟု၊ ထိမ်းမှတ်မည်သာ-ဟု ဖလိကဗိမာန်တို့၌ ဘုံခန်းဆရာ အရှင်
အဂ္ဂသမာဓိ ကဝိပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည် သာဝတ္ထိ၊ သာရဝတ် အမည်သညာ
နှစ်ဖြာနှစ်ကွဲ လှည်းလွှဲစပ်ဆိုတော်မူသည်။ သာရဝတ်ခေါ်သည်မှာ သင်္ဃ
ကရိုက်ဘာသာ သာဝတ္ထိဟူသည်ကို သဒ္ဓါနုသာရီပြန်၍ သာရဝတ်
ခေါ်ဆိုသည် မှတ်ရာ၏။ သာဝတ္တမြို့ သာဝတ်ပြည်ဟူ၍လည်း ဆိုကြ
ကုန်၏။ ဇေတဝန်ဝိဟာ၊ ခန်းဝါနေမှတ်၊ သာဝတ်ပြည်ကြီး။ ကိုးခန်း။
သမိပတ္တေ ဘုမ္မဝစနံ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့ အနီးသာမည ဖွင့်ပြတော်မူ
ကုန်သည်အတိုင်း သာဝတ္ထိမည်သော မြို့အနီး၌-ဟု ယောဇနာသည်။
ယင်းသို့ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ သာမညဖွင့်ပြကုန်သည်သို့ အစဉ်လိုက်၍
လည်း သာဝတ္ထိပြည်၊ ပျော်ပင်စည်မှ၊ မရှည်ခန့်နိုး၊ ကျွတ်ပွဲဖျိုးသော၊
ကျောင်းကြီးဗိမာန်၊ ဇေတဝန်၌-ဟု ကိုးခန်းလင်္ကာတွင် အရှင်မဟာရဋ္ဌ-
သာရပုဂ္ဂိုလ် သာမည စပ်ဆိုတော်မူသည်။ ဤအရာ အဋ္ဌကထာဟူသမျှ
တို့ပင် မည်သည့်အပုပ်ဟု မှတ်၍ မဖွင့်ကြသော်လည်း ဣဒါနိ နဂရံ

ဥတ္တရတော ဝိဟာရော ဒက္ခိဏာ-ဟု သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာပဒါန သုတ်အပွင့်နှင့်အညီ တောင်မျက်နှာဟု ယောဇနာသင့်သည်။ ထို့ကြောင့် နည်းမှီရှေးညွှန်၊ ဇေတဝန်၏၊ ဆန်မြောက်ရှိ၊ သာဓတ္ထိသို့-ဟု အရှင် သီလဝံသ တံတားဦးလင်္ကာ။

သာဓတ္ထိတောင်၊ တောက်ပြောင် ဝင်းညှိး၊ ရွှေကျောင်းကြီး၌၊ သီးသီးမွမ်းဖျင်၊ ကျွတ်ပွဲ ဆင်လျက်၊ သဘင် မွေ့လျော်၊ ငြိမ်းချမ်း ပျော်စဉ်။ ဝိဇ္ဇာရလင်္ကာဆရာ စပ်ဆိုကုန်သည်။ တာမည်မျှကွာကြောင်း တိုက်ရိုက်မဖွင့်လျှင်းမူလည်း အရညကင်လက္ခဏာ နာတိဒုရ၊ နစ္စာသန္တာ၊ ဂမနာဂမနသမ္ပန္န ဖြစ်၍ တောင်မတိုက်ခင် လေးတောင်ထွာ၊ တောင် တိုက်ပြီး လေးတောင်ပမာဏ၊ လေးသင်စတက္ကသိုလ်ဆရာတို့ လုပ်ဆောင်မြဲ အာစရိယဓနုဖြစ်သော ကုပ်လုပ်လေးတာ အပြန်ငါးရာအောက် မယုတ် သည်သာ၊ လွန်သော်လည်း ခြောက်ရာ၊ ခုနစ်ရာထက် မလွန်ရာ၊ ယင်း ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာလည်း တကောသပင်။ ပဉ္စဓနုသတံ ကောသော။ အဘိဓာန်။ တကောသ ဟူသည်လည်း တခေါ် ဆိုလိုသည်။ ကုသ အဂ္ဂါဓနု။ အဘိဓာန်ဋီကာ။ ထို့ကြောင့်-သာဓတ္ထိဆို၊ ပြည်နဂိုရ်၏၊ နံဂြိုဟ်မူလ၊ ငါးရာကျတိုင်၊ ဇေတမည်ခံ၊ မင်းသားနံသား၊ ပန်းခြံမြေခုံ၊ ကျောင်းရွှေဘုံ၌၊ လေးစုံယာပိုက်၊ မွေ့လျော်ကြိုက်ဝယ်-ဟု သာဓိနလင်္ကာ ဆရာစပ်သည်။ ၎င်းလင်္ကာတွင် နံဂြိုဟ်မူလဟု ဆိုခြင်းကြောင့် သာဓတ္ထိ သည် စနေနံ။ စနေနံ၏မူလသည် အနောက်တောင်ထောင့် ဖြစ်ရကား ယခင်ပြန်ခဲ့သော အဋ္ဌကထာနှင့်ဆန့်၏။ နံဂြိုဟ်ဌာန ငါးရာကျတိုင် ဆိုမူ သင့်၏။ ဘာဝရီလင်္ကာ၌လည်း-သာဓတ္ထိတောင်၊ နောက်ရောင်ခပ်ညောင်း၊ ကျောင်းဝယ်ရှိ၏-ဟူ၍၎င်း၊ အံခန်း၌လည်း-လကျာ နံတောင်း၊ တောင် ခပ်စောင်းတွင်၊ ရွှေကျောင်းဖောက်မြဲ-ဟူ၍၎င်း ဆို၏။ ထိုဆရာတို့ စကားကို ကျမ်းဂန်ခိုင်မာ ရှာ၍ရမှ သာရအားဖြင့် မှတ်ယူရ၏။]

တနည်း-—သာဓတ္ထိယံ၊ သဝတ္တရုင်ရသေ့၏ ပျော်မွေ့စံမြန်း ကျောင်း ထုခန်းတွင် ရွှေနန်းဘုံဆောင် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် သာဓတ္ထိမည်သော မဟာရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီး တောင်

လင်္ကာ ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကောသလောက် ဖြစ်သောအရပ်၌။ [ဤကား-ဝေံ သဝတ္ထိဿ ဣသိနော နိဝါသနဋ္ဌာနေ မာပိတာ နဂရီ သာဝတ္ထိတိ ဝုစ္စတိ-ဟူသော အက္ခရစိန္တကာ သဒ္ဒါ ကျမ်းတတ် လောကီဆရာတို့ဝါဒနှင့်အညီ။]

တနည်း-သာဝတ္ထိယံ၊ လူအပေါင်းတို့၏ အသုံးအဆောင် သဝိညာဏက အဝိညာဏကရတနာ များစွာအပုံ အလုံးစုံရှိရာ၏အဖြစ်ကြောင့် သာဝတ္ထိမည်သော မဟာရာဇဋ္ဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီး တောင်လင်္ကာအနီး ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကော သလောက် ဖြစ်သော အရပ်၌။ [ဤကား ယံ ကိဉ္စိ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ သုဗ္ဗမေတ္တ အတ္ထိတိ သာဝတ္ထိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာဆရာတို့ဝါဒနှင့် အညီ။]

တနည်း-သာဝတ္ထိယံ၊ အပေါင်းကုန်သည် ပတ်လည် ရောက်လာ အယ်ဥစ္စာလျှင် ရှိပါသနည်း မေးလတ်တုံသော် အလုံးစုံရှိ သဗ္ဗတ္ထိဟု ပါဠိ ဝစန ပြောဆိုကြသည်ကို မူလတခု အစွဲပြု၍ သာဝတ္ထိမည်သော မဟာ ရာဇဋ္ဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီး တောင်မျက်နှာအနီး ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကောသလောက် ဖြစ်သော အရပ်၌။ [ဤကား သတ္တသမာယောဂေ စ ကိံ ဘဏ္ဍံ အတ္ထိတိ ပုစ္ဆိတေ သဗ္ဗတ္ထိတိ ဝစနံ ဥပါဒါယ သာဝတ္ထိတိ ဝုစ္စတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာတို့နှင့် အညီတည်း။]

ဤ အဋ္ဌကထာဝါဒနှစ်ပါးတို့အလိုကား သဗ္ဗပုဒ် အတ္ထိပုဒ်၊ သဗ္ဗပုဒ်ကို မဟာပဒေသသုတ် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် သာဝပြု၊ ဝ-ကို နောက် အ သ္မိ ကပ်၊ သာဝတ္ထိဟု ရှုပ်ပြီး။ ပဒသိဒ္ဓိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။ သဗ္ဗမေတ္တ အတ္ထိတိ နိရုတ္တိနယေန သာဝတ္ထိသဒ္ဓသိဒ္ဓိမာဟ-ဟူသော မူလပဏ္ဏာသ သဗ္ဗာသဝ သုတ် ဒီကာပါဌ်နှင့်အညီတည်း။ အတ္ထိ-ပုဒ်ကား အတ္ထိပစ္စယော၊ အတ္ထိ ဘာဝေါစသည်တို့၌ အတ္ထိသဒ္ဓါကဲ့သို့ နာမ်ပုဒ်လည်း ရှိ၏။ အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ စသည်တို့၌ကဲ့သို့ နိပါတ်ပုဒ်လည်း ရှိ၏။ န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန စသည်တို့၌ကဲ့သို့ အာချာတ်

ပုဒ်လည်း ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် နာမ်ပုဒ်ကား ဝိဘတ် ထင်၏။
 ဣတ္ထိလိင်သာ။ အတ္ထိယာ နဝ-ဟူသော ပဋ္ဌာန်းသင်္ချာဝါရပါဠိတော်ကို
 ရှု။ နိပါတ်ပုဒ်ကား ကေဝုဏ်၊ ဗဟုဝုဏ် နှစ်ပါးသင့်။ ထိုဝုဏ် နှစ်ပါးလည်း
 ပဋ္ဌမာဝိဘတ်သာ။ ထို့ကြောင့် အတ္ထိ သက္ကာ လဗ္ဘာ ဣစ္စေတေ
 ပဋ္ဌမာယ-ဟု သဒ္ဒါနိတိမိန့်။ အာချာတ်ပုဒ်ကား ကေဝုဏ်တပါးသာ။
 ထိုကေဝုဏ်လည်း တိ ဝိဘတ်သာ။ ဤကား အတ္ထသဒ္ဒါ သုံးပါး
 အထူး။ ဤ သာဝတ္ထိ၌ အတ္ထိသည်ကား နာမ်ပုဒ်၊ ဝါ၊ နိပါတ်ပုဒ်။
 ဝါ၊ အာချာတ်ပုဒ်။ အာချာတ်ပုဒ်ဖြစ်မှု အဘယ့်ကြောင့် သဗ္ဗပုဒ်နှင့်
 သမာသ်ဖြစ်ကောင်းအံ့နည်း။ နာမာနံ သမာသော ယုတ္တတ္ထော ဟူပါသည်
 မဟုတ်လော၊ အာဘောဂနှင့်တကွ အယုတ္တ စောဒနာမူခဲသော် အကယ်
 မှန်စွာ သို့သော်လည်း နာမ်ပုဒ်အဖြစ်ကို သက်သက်မငဲ့သော အာချာတ်
 ပုဒ်နှင့်သာ မဖြစ်၊ နာမ်အဖြစ်ကိုငဲ့၍ အာချာတ်ဘောကွယ်မှု နာမ်ပုဒ်
 ဖြစ်၏။ နာမ်ပုဒ်ဖြစ်မှု သမာသ် မဖြစ်ဟု မဆိုကောင်းသည်သာ။
 မာခလိပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ယင်းမာခလိပုဒ်သည်လည်း မောသမာခလိစသည်
 သမာသ်ဖြစ်ကောင်း၏။ နယဂ္ဂါဟ။

တနည်း—သာဝတ္ထိယံ၊ ရွှေဘုံနန်းခင်း မြို့ရွာနှင့်စဉ် မရှိအသွေး
 ရိုးဖွေးဖွေးကို ခွေးငယ်တကောင် ဆောင်ယူခဲ့သည် ဖြစ်သောကြောင့်
 သာဝတ္ထိမည်သော မဟာရာဇဌာနီ နေပြည်တော်ကြီး တောင်လကျာ
 အနီး ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကောသလောက်
 ဖြစ်သော အရပ်၌။ [ပရိဂ္ဂဟိတဌာနမလောဟိတဿ အဋ္ဌိနော သုနုခေန
 ဟနိတတ္တာ သာဝတ္ထိ နာမ ဟု ဇာတ်ဋီကာနှင့် အညီတည်း။ ဤဇာတ်ဋီကာ
 ဖြင့်ကား သာဝတ္ထိပုဒ်၌ သာ ပုဒ်၊ အဋ္ဌိ ပုဒ်၊ ဝ-အာဂုံ၊ ဌ ယုဂ ကို ထွ ယုဂ
 ပြု၍ သာဝတ္ထိ ဟု ရုပ်ပြီး ပဒသိဒ္ဓိကိုပြု၏။ သာ-သဒ္ဒါ ခွေးဟော၊ အဋ္ဌိသဒ္ဒါ
 အရိုးဟော။ ဤအတ္ထိယုဂ ကာရိယကို ထောက်သော် အရိုးဟော အတ္ထိ
 သဒ္ဒါကို ဋ သံယုတ်နှင့် ရှုတ်ရာ၏။ မြန်မာအလို ခွေးရိုးမြို့ ဆိုလိုသည်။
 အမည်သညာ မင်္ဂလာသုတိ မရှိတကားဟု မမှတ်ရာ။ မြို့တည်စံ ကြင်းနိမိတ်

ကိုစွဲ၍ ရှေးသူဟောင်းတို့ ခေါ်ရိုးပြု စမြဲတည်း။ မင်္ဂလာသုတိ ရှိ မရှိကို မရှေး။

ဗာရာဏသီ-ဘူသည် ဘုရားလောင်း မျောက်မင်းခေါင်း ရှိသော ကြောင့်၎င်း၊ မျောက်ခေါင်းသဏ္ဌာန် ကျောက်ဖျာရှိသောကြောင့်၎င်း ဗာရာဏသီမည်၏။ မြန်မာအလိုကား မျောက်ခေါင်းမြို့ ဆိုလိုသည်။ ဝါနရ သီသံ၊ တံသဏ္ဌာနော ဝါ ပါသာဏော ဧတ္ထ အတ္ထိတံ ဝါနရသီသန္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝဿ ဗတ္တံ၊ ဝဏ္ဏဝိပရိယာယံ၊ ဒီသံ၊ ဣတ္တံ၊ သဿ လောပဉ္စ ကတော ဗာရာဏသီတံ ဝုတ္တံ။ အဘိဓာန်ဋီကာ။ ဤသို့စသည် အမည်သညာ မင်္ဂလာသုတိ မရှိလျှင်းဘဲ သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ယက္ခိုင်ပြည်မှာလည်း စန္ဒသူရိယမင်းလက်ထက် ဘုရားရောက်၍ မဟာမုနိကို သွန်းပြီးလျှင် ဒွါရ ဝတီ သံတွဲသို့ ကြွရောက်လေရာ သေလာပဗ္ဗတ တောင်ထိပ် ဂေါမုဿရ ကျောက်ဖျာထက်နေစဉ် သိကြားလှူသည့် ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးရာ မျောက် နှင့် ဥဒေါင်းမ အိမ်ထောင်ဖက်၍ ဥသော ဒေါင်းမ ဥသုံးလုံးကို မျောက် လာ၍ လှူသည်။ ဤမျောက်ဥဒေါင်းတို့အရပ် ကောင်ညို တောင်ကုက္ကား မြက်လေးနီတောင် ထိုတောင်သုံးလုံးထိပ်အပြင် နောင် ၅-တေးသာ သည် မြို့တည်မည် မျောက်ဥမြို့ သမုတ်မည်။ ငါဆွမ်းစားသော ကျောက်ကို လည်း ငါ့ချပ်ဘု ထုမည်။ ထိုမြို့၌ သီလဘုန်းတန်ခိုးရှိသော မင်းတဆယ့် ခြောက်ဆက်ဖြစ်မည်။ ထို့ပြင်ကား ရာဇသူညမင်းပါ တရားမရှိ အမျိုး မစောင့် ဖြစ်ရာသည်။ ဗျာဒိတ်သမိုင်းရှိ၍ မျောက်ဥမြို့ သမုတ်သည်။ ဤကား ယက္ခိုင်ရာဇဝင်။ တလိုင်းပြည် ဟံသာဝတီမြို့ကို ဥပယ်ကပ်ကိုး သောကြောင့် ရှေးကဥပယ်ကိုးမြို့ဟုခေါ်ကြောင်း နောက်မှ စကားရွှေ၍ ပကိုးမြို့ဟုခေါ်ကြောင်း တလိုင်းရာဇဝင်။ စစ်ပင်ကြီး ကိုင်းကိုင်းရှိနေသော ကြောင့် စစ်ကိုင်းမြို့ခေါ်ကြောင်း မြန်မာရာဇဝင်။ ဤသို့စသည် အထင် အရှားများလေစွ။]

တနည်း—သာဝတ္ထိယံ၊ ခပ်သိမ်းအပုံ အလုံးစုံဥစ္စာ ရတနာလျှင် လိုရာအချို့ ပြည့်စုံရှိသောကြောင့် သာဝတ္ထိမည်သော မဟာရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီး တောင်မျက်နှာအနီး ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့်

သင်္ချာမှန်လှ တကောသလောက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ [ဤကား သဗ္ဗ ဓနမေတ္တ အတ္တိတိ သာဝတ္ထိ-ဟူသော အဘိဓာန်ဋီကာနှင့် အညီတည်း။ ယင်းအလိုကား သဗ္ဗ-ပုဒ်၊ အတ္တ-ပုဒ်၊ ဣ-ပစ္စည်း။ သဗ္ဗသဒ္ဓါကို သာဝပြု၊ အတ္တသဒ္ဓါကား ဥစ္စာအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် သဗ္ဗဿ ဘာဝေါ ဓန- ဝါစကော စတ္တသဒ္ဓေါ-ဟူ၍ ၎င်းဋီကာမိန့်။]

ဇေတဝနေ၊ ဇေတဥယျာဉ်တော်၌။ ဝါ၊ ဇေတမင်းသား၏ ဥယျာဉ် တော်၌။ (ဤကား သမာသတ္တ။) ဝါ၊ ဇေတမင်းသား၏ ဥယျာဉ် တော်၌။ [ဤကား ဝါကျတ္ထ။ ဤဇေတဝနေ၌ ဇေတသဒ္ဓါကို ဇေတ-ဟု ပြန်ခြင်းသည် သဒ္ဓပဒတ္တက၊ ဇေတမင်းသားဟု ပြန်ခြင်းသည် အဘိဓေ- ယျတ္ထ။]

တနည်း—ဇေတဝနေ၊ မိမိရန်ကို အောင်တတ်သောကြောင့် ဇေတ မည်သော မင်းသားဥယျာဉ်တော်၌။ [ဤကား အတ္တနော ပစ္စတ္တိကဇနံ ဇိနာတိတိ ဇေတော-ဟူသော သုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဤအင်္ဂုတ္တရဋီကာကြီးနှင့် အညီ။]

ဝါ၊ ခမည်းတော် ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် မိမိရန်သူကို အောင်မြင်လတ်သော် ဖွားတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဇေတ မည်သော မင်းသားဥယျာဉ်တော်၌။ [ဤကား—အထ ဝါ ရညာ ပဿေနဒီကောသလေန အတ္တနော ပစ္စတ္တိကဇနေ ဇိနေ ဇေတောတိ ဇေတော-ဟူသော ၎င်းတို့နှင့် အညီတည်း။ ဤအလို ဇေတသဒ္ဓါသည် တဒ္ဓုတ်၊ ဋီကာဆရာကား ရှဋ္ဌိ ဟူ၏။]

ဝါ၊ ဇေတမည်သာ မင်္ဂလာအမည်ရှိသော မင်းသားဥယျာဉ်တော်၌။ (ဤကား—မင်္ဂလကမ္မတာယ ဟိဿ ဝေ နာမမေဝ ကတန္တိ-ဟူသော ၎င်းတို့နှင့် အညီတည်း။ ဤအလိုကား တစုံတခုကိုမစွဲဘဲ မှည့်သော မင်္ဂလာအမည် ဟူလိုသည်။ ၃-ဝိကပ်လုံးပင် ၎င်းမင်းသားကို မြန်မာအလို မောင်အောင် ဆိုလိုသည်။ ဤကား ဝစနတ္ထ။ ပဒတ္တဖြင့် ဒြပ်သာမညကို

သိစေသည်။ အဘိဓေယျတ္ထဖြင့် ဖြစ်ဝိသေသကို သိစေသည်။ ဝစနတ္ထဖြင့် သတ္တိကို သိစေသည်။ အထူး။)

အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ္ဍိသေဋ္ဌေး၏။ ဝါ၊ ငယ်မည်သူဒတ္တ ကြီးမှတဖြာ ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သောသူတို့အား အစိုင်အဆုပ် အလုံး လုပ်၍ ပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနာထပိဏ္ဍိ အမည်ရှိသော သေဋ္ဌေး၏။ အာရာမေ၊ အရာမကျောင်းတိုက်၌။ ဝါ၊ သတ္တဝါလူရှင် ကြည်လင်ရှင်ပျိုး နှလုံးချမ်းမြေ့ မငြီးငွေ့ဘဲ ပျော်မွေ့ရာအမှန် အရာမ ကျောင်းတိုက်၌ (အာရာမန္တိ ဧတ္ထ ပါဏိနော ဝိသေသေန ဝါ ပဗ္ဗဇိ- တာတိ အာရာမော-ဋီကာနှင့်အညီ။ အကျယ်ကား များစွာ။ ဥယျာဉ် ရင်းကား ဇေတမင်းသား ဥယျာဉ်။ တဆယ့်ရှစ်ကုဋေ ရှေ့အသပြာ အနားခြင်းထိအောင် စီခင်း၍ တဆယ့်ရှစ်ကုဋေ ရှေ့အသပြာကုန်အောင် ကျောင်းတိုက်ကို ဆောက်လျက် တဆယ့်ရှစ်ကုဋေ ရှေ့အသပြာကုန်အောင် ကျောင်းပူဇော်ခြင်းကို ပြု၍ သုံးစု ငါးဆယ့်လေးကုဋေ ရှေ့အသပြာ များလှစွာကို စွန့်သဖြင့် ဗုဒ္ဓပမုခသံဃာတော်အား ဆောက်နှင်းလှူဒါန်း သောကြောင့် အနာထပိဏ္ဍိသေဋ္ဌေး၏ အရာမဟု ဆိုအပ်သတည်း။

ထို့ကြောင့် အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ တံတားဦးတည်လက်ာ၌—

ဘုရားပွင့်ချိန်၊ နာထပိဏ္ဍိဟု၊ ကျော်ရိန်ဟိုးဟိုး၊ တန်ခိုးတွင်ကျယ်၊ သေဋ္ဌေးကြွယ်လျှင်၊ ငါးဆယ့်လေးကုဋေ၊ ဥစ္စာထွေဖြင့်၊ ပြီးစေတုံလျှင်း၊ သုံးလူ့ မင်းအား၊ ဆောက်နှင်းကျောင်းမှန်၊ ဇေတဝန်နှင့်၊ သဏ္ဌာန် တူပြိုင်—

ဟု စပ်တော်မူသည်။ အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌လည်း အကျယ်လာ၏။

ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ဖြင့် ဇေတဝန်ကို ဇေတ မင်းသားဥယျာဉ်ဟူ၍သာ ဖွင့်၏။ ဇေတဝန်မည်သောကျောင်း၊ ဇေတဝန် မည်သောတိုက်ဟူ၍ မဖွင့်။ ထိုသို့မဖွင့်ဘဲ ဇေတဝန်၊ ဇေတဝန်ကျောင်း တော်၌ဟု အနက်မြန်မာ ပြန်ဆိုတော်မူကြသည်။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ

အာရာမေ-ကိုလည်း အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿဌေး၏။ အာရာ-
မေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရာဖြစ်သောဟု ဝိသေသနုပုတြကုန်သည်။

ထိုသို့ အနက် ပေးကြသည်များကို—ဇေတဿ ဝနံ ဇေတဝနံ။
တဉ္စိ ဇေတေန ဣဇကုမာရေန ရောပိတံ သံဝဒ္ဓိတံ ပရိပါလိတံ၊ သော
စ တဿ သာမိ အဟောသိ။ တသ္မာ ဇေတဝနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ
ဇေတဝနေ-ဟူ၍၎င်း၊ တသ္မာ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမောတိ ဝုစ္စတိ။
တသ္မိံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ-ဟူ၍၎င်း ဖွင့်ကုန်သော အဋ္ဌကထာ
နှဇံ ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဆင်ခြင်တိုင်းပင် သဒ္ဓယုတ္တိ၊ အတ္တယုတ္တိ ရှိ မရှိကို
သိကြရာ၏။

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ဟု မပေးသင့်လျှင် ဇေတဝန မဟာဝိဟာရံ
ဟု တပါးအရာ အဋ္ဌကထာများ၌ ရှိပါသည်မဟုတ်တုံလောဟု စောဒက
ပုဂ္ဂိုလ် ထောက်ဆိုကုပင့်ငြားအံ့၊ ဘဒြမုခ စောဒကရှင် အမြင်အာဂုံ
အတိုင်း မှန်ပေစွာ၊ ထိုသို့ မှန်လျှင်တမူလည်း သုတ္တနိဒါ၊ ဝိနယနိဒါနကထာ
ဤအရာတို့၌လာသော ပါဠိအာဂုံမဟုတ်၊ ဤနိဒါနကထာတို့၌ကား မုချ၊
တပါးအရာတို့၌ကား ဥပစာ။ ထို့ကြောင့် နိဒါနကထာဟူသမျှတို့၌
ဇေတဝနေ၊ ဇေတမင်းသားဥယျာဉ်တော်၌ ဟူ၍ ပေးရာ၏။ တပါးအရာ
တို့၌ကား ဇေတဥယျာဉ်၌ တည်သော ကျောင်းတိုက်လုံးကို၎င်း၊ ကျောင်း
ကို၎င်း ဇေတဝန် အမည်တင်၍ ဌာနပစာရအားဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်း
တော်ဟူ၍ပင် ပေးရာ၏။)

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုသို့ ဘုရားမြတ်စွာ သာဝတ္ထိပြည်
ဇေတဝန်ဥယျာဉ်တွင် အနာထပိဏ္ဍိကဿဌေးတိုက်၌ ယာပိုက်လေးဘော်
မျှနေတော်မူသောအခါ၌။ [ဇေတဝန်ဥယျာဉ်တွင်ဟု အနက်ပေးသော်
လည်း နိဒ္ဒါရဏ အနက်မဟုတ်၊ အာဓာရအနက်ပင် မှတ်ရာ၏။ မြန်မာ
ဝေါဟာရအားဖြင့် အာဓာရအနက်ကို တွင်-ဟူ၍၎င်း၊ ဝယ်-ဟူ၍၎င်း၊ မှာ-
ဟူ၍၎င်း၊ ခွဲ-ဟူ၍၎င်း ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။

ထိုတိုင် တွင်-ဟူရာ၌ ဥဒါဟရုဏ်ကား—

ကျေးပင်အောက်တွင်၊ သုံးလူ ရှင်၏၊ မျှသွင်တူမော၊ အာရုံဇောဖြင့်၊
ငွေကျောဘုရား၊ ဆင်းတုထား၏။ အရှင်ရဋ္ဌသာရ တံတားဦးတည်လက်ာ။

အသင်္ချေချေ၊ ဆက်ရေလည်း၊ ဆုံးလေမရှိ၊ ထိုသို့ထိုတိုင်၊ ဗောဓိ
မာရ်အောင်၊ ဉာဏ်တန်ဆောင်ကို၊ ညှိထောင်ပဲ့မောက်၊ တွင်သာဆောက်၍။
အရှင်သီလဝံသ - တံတားဦးတည်လက်ာ။

ဤ၌ ရှေ့တွင်ကား နိဒ္ဒါရုဏ၊ နောက်တွင်ကား အာဓာရ။

တေဇော်ထန်ပြင်း၊ မန္တာတ်မင်းသို့၊ သီတင်းလူတွင်၊ ကျော်ထင်
ပြည်ကြီး၊ စိုးအုပ်ပြီးမှ။ ၎င်း။

စက္ကဝတ္တိ၊ ဘုန်းရှိအကျော်၊ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဥပေါသထ၊
ဂဇိန္ဒနှင့်၊ အဿရာဇာ၊ မဟာသေဋ္ဌိ၊ ရှိသောအတူ၊ ဟူတုံသော်လည်း၊
မျက်မြော်ယခု၊ စောနတ်တုတွင်၊ ထင်၏၎င်း။ တံတားဦး။

ဗောဓိရှေ့တွင်၊ အောင်မြေပြင်၌၊ ပလ္လင်ရတနာ၊ ပေါက်လှည့်ရာကို။
ပုံတောင်နိုင်ဘို့။

ပြည်ကျော်နဂိုရ်၊ ရာဇဂြိုဟ်တွင်၊ ရောက်တုံချင်မှ၊ ဖူးမြင်လာရှောင်း။
ဆုတောင်းခန်း။

ငါတို့မင်းတွင်၊ ဒေါသမြင်မှု၊ နာခြင်းဟောခြင်း။ သံဝရ။

ခြေတော်ရင်းတွင်၊ ထိပ်ထက်တင်လျက်။ ၎င်း။

ဤသို့ စသည်များစွာ။ ဝယ်စသည်ကား ထင်ရှား၏။ အစည်အပင်
ထိုပြည်တွင်၌ စသည်ကဲ့သို့ ထင်ရှားသည်၌ စကားနှင့်ထပ်၍ အစပ်အဆို
ရှိသည်ကိုလည်း သတိမူကြလေ။]

အာယသွာ ဂိရိမာနန္ဒော၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဒသည်။ တနည်း၊ အာယ-
သွာ၊ သက်ခတ်ရှည်သော။ ဂိရိမာနန္ဒော၊ ဂိရိမာနန္ဒထေရ်သည်။
(အာယု အဿ အတ္တိတိ အာယသွာ ဒီဃာယုကောတိ အတ္ထော။ သဒ္ဒနိတိ။)

အာဗာဓိကော၊ ပြင်းစွာဖြစ်သော အနာရီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 (အာဗာဓိကန္တိ ဗျာဓိတံ။ ဒေဝဒုတသုတ် အဋ္ဌကထာ။ ။ဗျာဓိ သဗ္ဗာ-
 တော တေဿာတိ ဗျာဓိတံ။ ၎င်းဋီကာ) ဝါ၊ ဝိသဘာဂဒုက္ခဝေဒနာ
 ဖြစ်ခြင်းဖြင့် လှူဖြင့်ဖြတ်သကဲ့သို့ ဣရိယာပုထ်လေးပါးကို ဖြတ်လျက်
 နှိပ်စက်တတ်သော အနာရီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဝိသဘာဂဝေဒ-
 နုပုတ္တိယာ ကက.စေနေဝ စတုဣရိယာပထစိန္တန္တော အာဗာဓိယတီတိ
 အာဗာဓော။ သော ယဿ အတ္တိတိ အာဗာဓိကော။ ပဉ္စဂုံတ္တရဋီကာ။)
 ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဒုက္ခိတန္တိ
 ဒုက္ခပုတ္တံ။ ဒေဝဒုတသုတ် အဋ္ဌကထာ။) ဝါ၊ ထိုအနာကြောင့်ဖြစ်သော
 ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် ဆင်းရဲ ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 (တံသမုဋ္ဌာနဒုက္ခေဒုက္ခိတော။ ပဉ္စဂုံတ္တရဋီကာကြီး။) ဗာဠဂိလာနော၊
 အတိုင်းထက်အလွန် သည်းဝှန်ပြင်းပြစွာနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 (ဗာဠဂိလာနန္တိ အဓိမတ္တဂိလာနံ။ ဒေဝဒုတသုတ် အဋ္ဌကထာ။) ဝါ၊
 သွေးသားဓာတ်ကုန် ပိန်ကြုံသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အတိုင်းထက်အလွန်
 သည်းဝှန်ပြင်းပြစွာနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဓာတုသံခယေန ပရိ-
 က္ခိဏသရီရေတိ ဗာဠဂိလာနော။ ပဉ္စဂုံတ္တရဋီကာကြီး။ ဤဂိရိမာနန္တ
 အရှင်ကား ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ပုရောဟိတ်သား အပဒါန်ဝင် ရဟန္တာ
 အရှင်မြတ်ပေတည်း။ ၎င်း အတ္ထုပ္ပတ် အပြည့်အစုံကို သိလိုမူ အပဒါန်ပါဠိ
 အဋ္ဌကထာတို့၌ ရှုကြလေကုန်။)

အထခေါ၊ ထိုသို့ အရှင်ဂိရိမာနန္တ ပြင်းပြသည်ထန်စွာနာသောအခါ၌။
 [အထသဒ္ဓါ အဓိကာရတ္ထ။ ခေါသဒ္ဓါ ပဒပူရဏ။ ဝါ၊ အဓိကာရတ္ထ။
 အဓိကာရတ္ထဖြစ်သော အထသဒ္ဓါဖြင့် ထို အရှင်ဂိရိမာနန္တနာစဉ် ဤသို့
 သော အရှင်အာနန်၏ တောင်းပန်သော အရာတပါးဖြစ်၏ဟု ပြသည်။
 အထ ဥပရိဂ်ါယာတိ ဧတ္ထ အထသဒ္ဓေါ အဓိကာရတ္ထေ နိပါတော။
 တေန မယံ တတ္ထ တထာ ဝသန္တေ ဣဒံ အဓိကာရန္တရံ ဥပန္နန္တိ ဒီပေတိ
 ဟူသော စရိယာပိဋက။ ရုရုမိဂ စရိယ အဋ္ဌကထာနှင့် အညီတည်း။
 ပဒပူရဏဖြင့် စကားတန်ဆာ ဝစနာလင်္ကာရမျှတည်း။ ပဒပူရဏေန

ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ ကတံ ဟောတိ။ အင်္ဂုတ္တရဋီကာ။ အဓိကာရတ္ထဖြင့်
ဝါကျတပါး စကားတရပ်ကို အားထုတ်ခြင်း၏အစဉ်ဖြစ်သော ဥပညာသ
မ္ပသာတည်း။ အဓိကာရတ္ထေန ဝါကျဿ ဥပညာသမတ္တံ။ ၎င်း
ဋီကာကြီး။]

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒသည်။ တနည်း - အာယသ္မာ၊
သက်တော်ရှည်သော။ အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒာထေရ်သည်။ [ဝိသေသန-
ဝိသေသျှသု ဝိသေသနပုဗ္ဗံ ဘဝတိ ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်၎င်း၊ ဝိသေ-
သနဘေဒကို အစတည်မြောက်၊ သမ္ဗုဒ္ဓိလျှောက်၍၊ ထိုနောက်ဘေဒျ၊
ဝိသေသျှကို၊ နောက်မှအုပ်လွှမ်း၊ သမိုင်းတမ်းသည်၊ တတ်ကျွမ်းနား
ပါးလည်ပြီး၍ - ဟူသော အရှင်ရဋ္ဌသာရ တံတားဦးတည် လင်္ကာနှင့်၎င်း
အညီ၊ အာယသ္မာဟူသော ရှေ့ပုဒ်ကို ဝိသေသနပြုသည်။]

တနည်း—အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒာ မည်တော်ရှိသော။ အာယသ္မာ၊
အရှင် သက်တော်ရှည်သည်။ [ဝိသေသန ဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေါ ပန
ယထာကာမံ ဟောတိ။ ဋီကာ။ ယာဝပဒဒ္ဒယံ ကိဉ္ဇိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓိမုပလဗ္ဘတိ။
ဝိသေသနဝိသေသျှတ္တံ၊ ဂမ္ပတေ တတြ ကာမတော- သဒ္ဓါငယ်ပါဌ်တို့နှင့်
အညီ။ တနည်း—သမာသံ တဒ္ဓုတ်၊ ကြွတ်ကား သညီသညာတည်း -
ဟူသော နိယံနှင့်အညီ အာနန္ဒော-ဟူသော ကိတ်ပုဒ်ကား သညာ၊
အာယသ္မာဟူသော တဒ္ဓုတ်ပုဒ်ကား သညီ။ ယင်း အရှင်အာနန္ဒကား
မြတ်စွာဘုရား၏ ဘထွေးတော် လေ ယောက်တွင် အငယ်ဆုံး အမိတော-
ဒန သာကီဝင်မင်း၏ သားတော်တည်း။ အမိတောဒနသက္ကဿ ဂေဟေ
နိဗ္ဗတိ။ ဧကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ အာနန္ဒာဝတ္ထု၌မိန့်။ သုဒ္ဓေါ-
ဒနော ဓောတောဒနော၊ သက္ကသုက္ကာမိတောဒနော။ အမိတာပါလိတာ
စာတိ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဣမာ ဒုဝေ- ဟူသော ဂါထာ အတိုင်း အစဉ်ကို သိ။
သည်ကိုရည်၍ - ပတ်လျောက်မြေပေါ်၊ ထိန့်ထိန့်ကျော်သည်၊ ဘိုးတော်
သီဟ၊ နရိန္ဒ၏၊ တမျှသက်ပေး၊ ချစ်ပန်းမွှေးသား၊ ရင်သွေးပျံ့ပျူး၊ ခုနစ်
ဦးတွင်၊ ရွယ်လူးကျိုင်းထွား၊ ဖားရထားတည့်၊ ယောက်ျား ကောင်းချည်း၊
ကြော့စည်းသန့်ရှင်း၊ ရွယ်ရောင်ဆင်းနှင့်၊ မင်းလေးပါးညီ၊ ဂုဏ်ဆီပျံ့

မေး၊ နောက်ဆုံးမေးသည်၊ ဘထွေးတော်သား၊ ဖြစ်လာငြား၍-ဟု
ဇနကလင်္ကာ၌ စပ်ဆိုတော်မူသည်။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဖွားဘက်တော်
လည်း ဖြစ်၏။

ယသ္မိံ ပန သမယေ လုမ္ဗိနီဝနေ အမှောက် ဗောဓိသတ္တော ဇာတော၊
တသ္မိံ သမယေ အာနန္ဒတ္ထရော၊ ရာဟုလမာတာ ဒေဝီ ဆန္ဒော၊ အမစ္စော၊
ကာဠုဒါယီ အမစ္စော၊ ကဏ္ဍကော အဿရာဇာ၊ မဟာဗောဓိရက္ခော
စတဿော နိဓိကုမ္ဘိယော-ဟု ဗုဒ္ဓဝင် အဋ္ဌကထာ အပဒါန် အဋ္ဌကထာတို့
မိန့်ကုန်သည်။

ယင်းသို့လိုက်၍ အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရလည်း သုံးလူ့ မှန်ကင်း၊ တရား
မင်းနှင့်၊ နေ့ချင်းဘွားတော်၊ တူနေပျော်သား၊ ယသော်ဓရာ၊ အာနန္ဒာက၊
စသည်အပြား၊ ခုနစ်ပါးတွင်-ဟု တံတားဦးတည် လင်္ကာ၌ စပ်ဆိုတော်
မူသည်။ ဤ အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ၌ကား -ဖွားဘက်ဟု အရှင်အာနန္ဒကို
မဆို၊ အရှင်အာနန္ဒကိုကြည့်၍ စီးတော်ဆင် 'ဂု ဆိုသတည်း။

ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ ဗောဓိရက္ခော၊ ရာဟုလမာတာ၊ စတဿော
နိဓိကုမ္ဘိယော၊ အာရောဟနိယဟတ္ထိ၊ ကဏ္ဍကော၊ ဆန္ဒော၊ ကာဠုဒါယီတိ
ဣမေ သတ္တ ဇာတဒိဝသေ ဇာတတ္တာ သဟဇာတာ နာမ-ဟု ကာဠုဒါယီ
ဝတ္ထု၌ လာ၏။

ဇာတတ္ထကိနိဒါန်၌လည်း အရှင်အာနန္ဒ စီးတော်ဆင် မပါကုန်။ ၎င်း
ဇာတတ္ထကိနိဒါန်းသို့ လိုက်၍ -ညောင်ဗောဓိပင်၊ အရှင်ဘုရား၊ မြောက်
သားယသော်၊ မြင်းတော်ကားကဏ်၊ ငဆန်နှင့်ကျွန်၊ မတ်မှန်ကာဠု၊
ကြီးထူရွှေအိုး-ဟု မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ ခုနစ်ပါးယူ၍လည်း စပ်ဆိုကြ
သည်။ ဖွားဘက်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ဘထွေးတော်သားဖြစ်၍ ညီတော်
ခေါ်ကြကုန်သည်။ အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာအလိုဖြင့် ဖွားဘက် မပါသော
ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအောက် သက်တော်လည်း ငယ်သည်သာဖြစ်၍
ညီတော်ဟု ခေါ်ကြသည်ဟူ၍လည်း ဆရာတို့ မိန့်ကုန်သည်။

တထာဂတဿ ဘာတာ စုဋ္ဌပိတုပုတ္တော။ အဋ္ဌကထာ။ အာနန္ဒာဟု၊
 ငါးခါတေဒဂ်၊ မိန့်မြွက်သံတော်၊ ကောင်းချီးခေါ်သား၊ ရှင်ကျော်မထေရ်၊
 ညီတော်သည်လျှင်။ ပါရမီခဏ်း။ ဘထွေးတော်သား၊ ညီပွားအာနန်။
 နိက္ခမ။ မင်းလေးပါးညီ၊ ဂုဏ်ဆီပျံ့မွှေး၊ နောက်ဆုံးမွှေးသည့်၊ ဘထွေး
 တော်သား၊ ဖြစ်လာငြား၍-ဟူ၍၎င်း၊ သေကွပ်ဋီသမ္ဘိဒါ၊ ဉာဏ်ဝါလှစ်
 ထွင်း၊ ဆစ်မျက်ကင်းလျက်၊ သတင်းနဲ့ ကြား၊ အံ့လေးပါးနှင့်၊ နောင်ဘွား
 မြတ်စွာ၊ ငါလွန်ခါမှ၊ ရဟန္တာရှင်မုန့်၊ ဖြစ်တုံမှန်သည်၊ အာနန် ငါ၏
 ညီတော်တည်း- ဟူ၍၎င်း၊ ဇနကလင်္ကာ။ ဤလင်္ကာတို့၌ ဘထွေးတော်
 သား၏ အဖြစ်၊ ညီတော် အဖြစ်တို့ကိုသာ စပ်ကြသည်။ သက်ရွယ်မကွဲပြား။
 ဇာတ်ပေါင်းလင်္ကာ၌ကား- ငါနှင့်မကွာ၊ တုသီတာဝယ်၊ နတ်ရွာသူခ၊
 စံပြီးမှတည့်၊ ထိုကစုတု ခန္ဓာရွှေသော်၊ ကနေ့မခြား၊ တူပြိုင်ဘွား၏၊
 ဆွေဝါးဇာတိ၊ စစ်ကြဘိနူ၊ အမိတောဒန၊ မည်ကျော်ရသား၊ သကျနွယ်
 ရှေး၊ ငါ့ဘထွေး၏၊ ကိုယ်သွေးရင်နှစ်၊ ထင်ရှားဖြစ်၍- ဟူ၍၎င်း၊
 နောင်တော်မှန်းထား၊ ငါဘုရားလျှင်၊ မှုထွားသစ္စာ၊ ပွင့်သောခါမှ-ဟူ၍
 ၎င်း၊ ငါ့ကိုစင်းလျှင်း၊ လုပ်ကျွေးပြင်းလျက်၊ တေဒဂ်ဟု၊ ငါးချက်ဌာန၊
 ရသားကျေးဇူး၊ အဆူးဆန်းကြယ်၊ အံ့ဖွယ်လေးအင်၊ စကြာသျှင်သို့၊
 ပုံပြင်တန္တီ၊ ဂုဏ်ရာသီနှင့်၊ လောကီပုဂ္ဂိုလ်၊ တပုဒ်ဆိုသော်၊ သံချိုမြမြ၊
 ရှစ်ပါဒဖြင့်၊ ရှုလိုက်မိ၊ ထစ်သစ်ပီသည်၊ ငါ့ညီရှာ မြတ်အာနန်တည်း-
 ဟူ၍၎င်း၊ အပြည့်အစုံ အထင်အရှား ကွဲပြားအောင် စပ်ဆိုတော်မူသည်။
 အငြင်း အခုံ မရှိကြစေလင့်၊ နှစ်သက်ရာ နှလုံးထားကြလေ၊ ပဋိပတ်
 ချတ်စရာမဟုတ်။]

ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်။ အတ္တိ၊
 ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုရှင်တော်ဘုရား ထင်ရှားရှိတော်မူရာအရပ်သို့။
 ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်ပေပြီ။ [ဤကား ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ ဧတ္ထ
 မေသနာတိ ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဝိဘတုတ္ထ

သံဝဏ္ဏနာပြုတော်မူ၍၊ တသွာ ယတ္ထ ဘဂဝါ တတ္ထ ဥပသင်္ကမိတိ
ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောဟု အတ္ထယောဇနာတော်မူသည်နှင့်အညီ
ဝါ-လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြသည်နှင့်အညီ။]

တနည်း—ယေန၊ အကြင်တောင်းပန်လိုခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊
ရှင်တော်ဘုရားသို့။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ ကပ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုတောင်းပန်
လိုခြင်းကြောင့်။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်လေပြီ။ (ဤကား ယေန ဝါ ကာရ-
ဏေန ဘဂဝါ ဒေဝမနုဿေဟိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ တေန ကာရဏေန
ဥပသင်္ကမိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဟု တဝိကပ်ပြသည်နှင့်အညီ။
ဤအလိုမူ တတိယာနာဝိဘတ်သည် ဟိတ်အနက်၌ဖြစ်သည်ကို ကာရ-
ဏေန သဒ္ဓါဖြင့် ဖွင့်ပြသည်။ ရှေ့ဝိကပ်၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသကြံသော
ကြောင့် ဝေဒိတဗ္ဗောဟု သံသယကြိယာ မှတ်တော်မူသည်။ နောက်ဝိကပ်၌
ပကတုတ္ထကြံသောကြောင့် ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဟု သန္နိဋ္ဌာနကြိယာ မှတ်တော်မူ
သည်။ ဤကား ကျမ်းဆရာတို့ ပြကတေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ-ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ ဝေဒိ-
တဗ္ဗ-ကား သံသယ-ဟူ၍ နိယမိန်။ ဤ၌ တောင်းပန်လိုခြင်းကြောင့်ဟု
ယောဇနာသည်ကား ပကရဏနည်း။)

ဥပသင်္ကမိတော၊ ကပ်ပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ ရှင်တော်ဘုရားကို။ အဘိဝါ-
ဒေတော၊ ရိုသေညွတ်နှိုး ရှိခိုးဦး၍။ ဝါ၊ ငါ ပါးသမိုက် ကျင့်စရိုက်ကို ကိုယ်၌
တည်စေ ရိုသေညွတ်နှိုး ရှိခိုးဦး၍။ ဝါ၊ ငါးပါးအင်္ဂါ ညွတ်ကာတူရှု
ရှေးရှုတည်စေ ရိုသေညွတ်နှိုး ရှိခိုးဦး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်
စွာ။ ဝါ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်အောင်။ ဝါ၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်ရာ
အရပ်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ [ဤအလို ဥပသင်္ကမိတော၏အရ ကပ်ခြင်း
ကြိယာသည် ရှေးတောင်ပန်လိုခြင်းကြောင့် ကပ်သော ကပ်ခြင်းကြိယာ
ပင်။ အဘိဝါဒေတော၌ အဘိသဒ္ဓါသည် ရိုသေခြင်းအနက်။ အဘိ အာဒရေ-
န။ ဋီကာကျော်။ အဘိဝါဒေတောတိ ဝန္တိတော နမသိတော။ ခုဒ္ဒကပါဌ
အဋ္ဌကထာ၊ မင်္ဂလာသုတ်အဖွင့်။ အဘိဝါဒေတောတိ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန
ဝန္တိတော။ ပဋိသမ္ဘိဒါမင်္ဂ အဋ္ဌကထာ။ ကတရေနုပါလိ ဘိက္ခုနာ ဝုဇုတ-
ရဿ ဘိက္ခုနော ပါဒေ ဝန္တိန္တေန ပဉ္စဓမ္မေ အဇ္ဈတ္တံ သမုဋ္ဌာပေတော

ပါဒါ ဝန္တိတဗ္ဗာ-စသည်ဖြင့် ပရိဝါပါဠိ လာရုံသည့်အတိုင်း ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ-
 ဝန္တနာပင် မှတ်ရာ၏။ ယင်းသရုပ်ကား- ဧကံသကရဏ အဉ္စလီပဂ္ဂဟန
 ပါဒသမ္မာဟန ပေမဂါရဝုဠာပနဝသေန ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္တနာ။ သီလက္ခန္ဓ
 ဋီကာသစ် မိန့်သည်နှင့်အညီ လက်ကန်တော့ဇမ္ဗယ်တင်ခြင်း၊ လက်အုပ်
 ညီညီ မြှောက်ချီခြင်း၊ ခြေကိုဆုပ်ခြင်း၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊ ရိုသေခြင်းကို
 ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဤအလို ပဉ္စပတိဋ္ဌိတကို ပဉ္စဓမ္မာနံ အဇ္ဈတ္တံ ပတိဋ္ဌာ-
 ပိယတေ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတံ၊ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တနာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္တနာ-ပု။
 ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေနာတံ ဧတ္ထ ပဉ္စဟံ အင်္ဂေဟံ အဘိမုခံ ဌိတေနာတံ
 အတ္ထော။ ပါဒဇာဏုကပ္ပရဟတ္တသိသသင်္ခါတာနိ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ သမံ
 ကတွာ အဘိမုခံ ဌိတေန ပထမံ၊ ဝန္တိတွာတံ ဝုတ္တံ ဟောတံ။ ၎င်း
 သီလက္ခန္ဓီကာသစ်။ ခြေဖဝါး၊ ဒူး၊ တတောင်၊ လက်ဝါး၊ ဦးခေါင်း-ဟု
 ဆိုအပ်သော အင်္ဂါငါးပါးတို့ကို အညီအညွတ်ပြု၍ ကိုင်းညွတ်ပြီးလျှင်
 ရှေ့ရှုတည်ခြင်းသည် ပဉ္စပတိဋ္ဌိတမည်၏ ဟူလို။ ဤအလိုကား ပဉ္စဟင်္ဂေ-
 ဟံ အဘိမုခံ ဌိတံ-ပု။ ဤမှတစ်ပါး ရှိခိုးခြင်းများကို ဝိနယာလင်္ကာရဋ္ဌ
 အာစရိယဝါဒ ပြသေး၏။ ဤနှစ်နည်းသည်သာ အတိယုတ္တတရဖြစ်
 သတည်း။ ယင်းနှစ်နည်းတွင်လည်း ပဌမပါဠိတော်နည်းသည် အနီး
 အရပ်၊ ထိုင်ခြင်း၊ ဣရိယာပုထ်မှ ပြည့်စုံရာ၏။ နောက်ဋီကာနည်းကား
 အဝေး၊ အနီး၊ ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၌လည်း ပြည့်စုံရာ၏။]

တနည်း - အဘိဝါဒနတ္ထံ၊ ရိုသေစွာ ရှိခိုးခြင်းငှါ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 ကပ်ပြီးရာမှ နိုးစွာထံပါး ချဉ်းကပ်သွား၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ရှင်တော်ဘုရားကို။
 အဘိဝါဒယံ၊ ရိုသေညွတ်ကြိုး ရှိခိုး၏။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရိုသေညွတ်ကြိုး
 ရှိခိုးပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ ဝေးလွန်းနိုးစွာ မျက်နှာစာနှင့် လေညာနောက်မြင့်
 ခြောက်ပြစ်လွင့်သဖြင့် သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ။ ဝါ၊ သင့်တင့်လျောက်
 ပတ်ရာ အရပ်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ [ဥပသင်္ကမိတွာကိုလည်း အထဝါ
 သော တတော အာသန္နတရံ ဌာနံ ဘဂဝတော အတိသမိပသင်္ခါတံ
 ဂန္ဓာတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဟူသော တိကင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကယာနှင့်အညီ
 တနည်း သမ္ပန်သည်။ ယင်းအလို ရှေးဥပသင်္ကမိ အရ ကပ်ခြင်းကြိယာမှ

တဖန် အလွန်နီးသော အရပ်သို့ သွားပြန်သည်။ ဤနောက် အဋ္ဌကထာ
 နည်းသည် ပရိဝါပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသော ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝနွနာ
 နည်းနှင့် ညီညွတ်စွာသတည်း။ ဂန္ဓကုဋ် ဝန့်တော ဒွါရံ ဝိဝရိတော။
 ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၊ သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာပါဠိတို့ကို ဂန္ဓကုဋ် ဝန့်တော
 တဿ ဒွါရံ ဝိဝရိတံ ဝေဒိတဗျံ-ဟု သာရံတ္ထဒီပနီဆရာ အရှင်သဒ္ဓိပုတ္တ
 ရာ သီလက္ခန္ဓာကာသစ်ဆရာ ပဌမ မောင်းထောင် သာသနာပိုင်ဆရာ
 တော်ဘုရားကြီးတို့ ဖွင့်ပြတော်မူကုန်သည်နှင့်၎င်း “နှစ် သုံး လေး တွာ၊
 ရှိသည်မှာ၊ ရှေ့တွာ ခနောက်စပ်မြဲ”ဟု နိယံဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုကုန်သည်
 နှင့်၎င်း အညီ ဥပသက်မိတွာဟူသော ရှေ့တွာပစ္စည်းကို အဘိဝါဒေတွာ
 ဟူသော နောက်တွာ ပစ္စယန္တပုဒ်ကို အဘိဝါဒယိဟု ပဋ္ဌာနကြိယာပုဒ်ပြု၍
 လမ္မန်သည်။ “နောက်နောက်တွာသည် ရှေ့ရှေ့တွာ၏ သမ္ပဒါန် အမှန်ဖြစ်
 လေမြဲ”ဟု နိယံမိန့်သည်နှင့်အညီ အဘိဝါဒေတွာ ဟူသော နောက်တွာ
 ပစ္စယန္တပုဒ်ကို အဘိဝါဒနတ္ထံဟု ရှေ့ဥပသက်မိတွာ၏ တဒတ္ထသမ္ပဒါန်ပြု၍
 လည်း သမ္ပန်လိုက်သည် အပြစ်ခြောက်ပါး သရုပ်ကား အဋ္ဌကထာ။]

ကေမန္တံ၊ ဝေလုန်းနီးစွာ မျက်နှာစာနှင့် လေညှာနောက်မြင့် ခြောက်
 ပြစ်လွင့်သဖြင့် သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ။ ဝါ၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်ရာ
 အရပ်၌။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ ထိုင်နေပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာယသ္မာ
 အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ တနည်း-အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်
 အာနန္ဒာသည်။ ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ။ ဝါ၊ သင့်တင့်လျောက်
 ပတ်ရာအရပ်၌။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ ထိုင်နေပြီးသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ ဖြစ်၍။
 ဘဂဝန္တံ၊ ရှင်တော်ဘုရားကို။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျောက်ပြီ။
 ကိံ အဝေါစ၊ အသို့လျောက်သနည်း ဟူမူကား။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်သခင်
 ရှင်ပင်ဘုရား။ အာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဒော၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဒာသည်။ အာဗာဓိ-
 ကော၊ ပြင်းစွာဖြစ်သော အနာရီသည်။ ဝါ၊ လျောင်းစက်ရပ်ထိုင် မထနိုင်
 အောင် ပြင်းစွာဖြစ်သော အနာရီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်း
 ရဲခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာဠုဂီလာနော၊ အတိုင်းထက်
 အလွန် သည်းထန်စွာနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ သွေးသားဓာတ်

ကုန် ပိန်ကြုံသောကိုယ် ရှိသဖြင့် အတိုင်းထက် အလွန် သည်းထန်စွာ နာ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်သခင် ရှင်တော်ဘုရား။
 သာဓု၊ လျှောက်ထားပန်ထွာ တောင်းပန်ပါ၏။ [သာဓုတိ အာယာ-
 စနတ္ထေ နိပါတော။ အဋ္ဌကထာ။ ပန်ထွာဟူသည် တောင်းပန်ခြင်းပင်။
 ပေါရာဏကထာ။ နတ်ပေါင်းညီညွတ်၊ တောင်းပန်ထွာသော်၊ တံထွာ-
 ငါးခု၊ ရှုလတ်တုံလျှင်း၊ မယ်တော်မင်း၏၊ သက်ကြွင်းဆယ်လ၊ သတ္တာ
 ဟ၌။ ဇာတ်ပေါင်း။ သေဌ်နင်းစောလောင်း၊ ဖြစ်ဟော်ဟောင်းကို၊
 အပေါင်းတို့အား၊ နားပါးဝင်ဝင်၊ ဟောစေချင်ဟု၊ မှန်းဖြင်သဿံ၊
 တောင်းပန်ထွာသည်၊ ကြောင်းချာ စွဲလမ်းလမ်းတည်း။ ကိုးခန်း။
 စီဆင်သင့်ထွန်၊ နာလိဟန်နှင့်၊ အာနန္ဒရှင်ကောင်း၊ ပန်ထွာတောင်းသည်၊
 အကြောင်းနှစ်သိမ် ဝှဲချီတည်း။ နိက္ခမခန်း။ ဤသို့စသည် ရှေးသူ
 ဟောင်းတို့ မိန့်ဆိုကြသည်။]

ဘဂဝါ၊ ရှင်တော်မြတ်ဖျား စောဘုရားသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။
 အာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဒော၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဒသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 တေန၊ ထိုဂိရိမာနန္ဒ ပြင်းပြသည်စွာ နာလျက်ရှိသောအရပ်သို့။ အနုကမ္ပံ၊
 အစဉ်သနားတော်မူခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲလမ်းရှေးရှု အကြောင်းမူ၍။
 ဥပသင်္ကမတု၊ ကပ်တော်မူပါ။ ဝါ၊ ကပ်တော်မူပါလော့။ ဝါ၊ ကပ်
 တော်မူစေချင်စွာ။ ဝါ၊ ကပ်တော်မူစေချင်လှပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ဆိုပြီ။ [ဣတိ ဧတံ၊ ဝစနံ
 ရှိက၊ မြင်းဆက်ခွာဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဣတိသဒ္ဒါကို ဧတံ အဝေါစ၌
 မြင်းဆက်ခွာသို့ ပြန်၍သတ်။]

အဋ္ဌကထာ ဋီကာဘို့နှင့်အညီ နာနာစရိယ နာနာဝါဒဘို့ကို ပြ၍
 ယောဇနာသော နိဒါန်းပြီး၏။

၂။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ တံ၊ သင်ချစ်သားအာနန္ဒသည်။ ဂိရိ-
 မာနန္ဒဿ၊ ဂိရိမာနန္ဒ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။
 ဥပသင်္ကမိတု၊ ကပ်၍။ ဒသသညာ၊ သညာဆယ်ပါးတို့ကို။ သစေ ခေါ

ဘာသေယျာသိ၊ အကယ်၍ ဟောချေအံ့။ (ပဋိန္ဒြိယာနိ စသည်တို့ ကဲ့သို့ အသမာဟာရ ဒိဂုသမာသ်ကြံ။)

တနည်း—ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သညာ၊ သညာတို့ကို။ သစေ-
ခေါ် ဘာသေယျာသိ၊ အကယ်၍ ဟောချေအံ့။ (ဤကား ဝါကျကြံ။
မပီဆင်ခြေ၊ ဆိုမှားချေသို့-ဟူသော နားတော်သွင်း ခွဲထားစပ်သည်နှင့်
အညီ ဟောချေ၌ အပင့်ရေး။) ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဟောချေသည် ရှိသော်။
ဂိရိမာနန္ဒဿ၊ ဂိရိမာနန္ဒအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဒသသညာ၊
ဆယ်ပါးသော သညာတို့ကို။ သုတော၊ ကြားနာရခြင်းကြောင့်။ သော
အာဗာဓော၊ ထို မထမထိုင် မတည်နိုင်အောင် နှိပ်စက်သော အနာသည်။
ဌာနဓော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိပဿမ္ဘေယျ၊ ပျောက်ငြိမ်းရာ၏။
(ဤကား ယံသဒ္ဓါအနက်မဲ့ နိပါတ်။ ယန္တိ နိပါတမတ္တံ။ သီလက္ခန္ဓီကာနှင့်
အညီ။)

တနည်း—ယံ ယေန ဌာနေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိပဿ-
မ္ဘေယျ၊ ပျောက်ငြိမ်းရာ၏။ (ကာရဏတ္ထေ ဝါ သေ နိပါတော။ ဟေ-
တုမိ ဝါ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသော ယေန ဌာနေနာတိ အတ္ထော။ ၎င်းနှင့်အညီ။)

တနည်း—ယံပဋိပဿမ္ဘေယျ၊ အကြင်ပျောက်ငြိမ်းရာ၏။ (ဤကား
ကြိယာပရာမသနံ ဝါ ဧကံ။ ၎င်းနှင့်အညီ။) ဧတံ ဌာနံ၊ ထိုပျောက်ငြိမ်း
ခြင်းအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ်၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ [သစေယဒိ၊ ဟူ၍
ရှိက၊ ဧဝံသတိ၊ ဖော်ဖွယ်ရှိ၏-ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဧဝံသတိကို ဖော်၍
အနက်ပေးလိုက်သည်။ ယင်း ဧဝံသတိဟူသော လက္ခဏကြိယာ ကိုလည်း
သုတော၌ သုဏေယျဟု ပဌာနကြိယာ ပြင်၍စပ်။ ဝိဇ္ဇတိ၌သော်လည်း စပ်။
သုတော၌ တွာပစ္စည်းလည်း သုဓာတ်၏ ကတ္တား၊ ကြားနာတတ်သည်ကား
ဂိရိမာနန္ဒရဟန်း။ ပဋိပဿမ္ဘေယျ၌ ပဋိရှေး ပရှေးရှိသော သဘိဓာတ်
၏ ကတ္တား၊ ပျောက်ငြိမ်းတတ်သည်ကား အနာ။ ဤသို့ ကတ္တားကဲ့ပြား
သောကြောင့် ပုရိသော သီဟံ ဒိသ္မာ ဘယံ ဇာယတေ-ကဲ့သို့ ဟိတ်
အနက်တည်း။ ကတ္တားကဲ့ဘိ၊ မတူရှိက၊ မိမိကတ္တား၊ သမ္ပန်ထား၍၊

ဖြစ်ငြားဟိတ်မှာ၊ သက်တို့လာသည်၊ မှန်စွာ တွာဒိသဘောတည်း။ နိယံ-
 သစ်။ ထိုကြောင့် ဂိရိမာနန္ဒဿ ဘိက္ခုနော-သည် သမ္ပန် ဖြစ်၏။ ဤသို့
 ဒသသညာကို အကျဉ်းသံခိပ်အားဖြင့် မြက်ကြားမိန့်ဟတော်မူ၍ ယခု
 အခါ ထိုဒသသညာကို အကျယ်ဒိတ္တာရဖြင့် နိဒ္ဒေသမူလိုရကား ကထေ-
 တုကမ္ပတာပုစ္ဆာ ဒေသနာလင်္ကာရပြု၍ ဒသသညာ သရုပ်ကို ဖော်ထုတ်
 ရှေးဖျား ထားတော်မူခြင်းငှါ ကတမာ ဒသ-စသော ဝါကျတမျိုးကို
 အားကြိုးမိန့်မြက်တော်မူသတည်း။ ပုဗ္ဗာနုသန္ဓေ ပရာနုသန္ဓေနှစ်ပါးစုံ။
 ဤသို့စသည်ကား ပုဗ္ဗာနုသန္ဓေ၊ ယခုအခါ-စသည်ကား အပရာနုသန္ဓေ
 မှတ်။]

ကတမာဒသ၊ အဘယ်ဆယ်ပါးတို့နည်းဟူမူကား။ တနည်း-ဒသ၊
 ဆယ်ပါးတို့သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ တနည်း-
 ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့နည်း။ အနိစ္စသညာ၊
 အမြဲမရှိဟု ရှုသော အနိစ္စာနုပဿနာ၌ ဖြစ်သောသညာ။ အနတ္တသညာ၊
 ကိုယ်မဟုတ်ဟု ရှုသော အနတ္တာနုပဿနာ၌ ဖြစ်သောသညာ။ အသုဘ-
 သညာ၊ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု ရှုသော အသုဘာနုပဿနာ၌
 ဖြစ်သောသညာ။ အာဒိနဝသညာ၊ အပြစ်အတိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသော
 အာဒိနဝါနုပာပနာ၌ ဖြစ်သောသညာ။ ပဟာနသညာ၊ ပယ်ခြင်းအားဖြင့်
 အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း ပဟာနာနုပဿနာ၌ ဖြစ်သောသညာ။ ဝိရာဂသညာ၊
 တပ်ခြင်းကင်းရာကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသော ဝိရာဂါနုပဿနာ၌ ဖြစ်သော
 သညာ။ နိရောဓသညာ၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း
 နိရောဓာနုပဿနာ၌ ဖြစ်သောသညာ။ သဗ္ဗလောကေ၊ ခပ်သိမ်းဥသ့်
 အလုံးစုံလောကသုံးပါး ဝတ်တရား၌။ အနဘိရတိသညာ၊ ဆန့်ကျင်ငြီးငွေ့
 မမေ့လျော့သောသူအား ဖြစ်သောသညာ။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ ခပ်သိမ်းဥသ့်
 အလုံးစုံသင်္ခါရတရားတို့၌။ အနိစ္စာသညာ၊ အလိုမရှိသောသူအားဖြစ်သော
 သညာ။ အာနာပါနဿဘိ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်း။

ဣတိ ဣမာ၊ ဤဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဝါ၊ ဤသည်တို့တည်း။ [အနိစ္စ
သညာတိ အနိစ္စာနုပဿနာယ ပဝတ္တဉာဏေ သညာ အနိစ္စသညာ။
အနတ္တသညာ အသုဘသညာ အာဒိနဝသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂ-
သညာ နိရောဓသညာ တို့၌ အတူတူ။ သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ။
ပဟာနာနုပဿနာ၌ ပယ်ခြင်းအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် အနုပဿနာ
မည်၏။ အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းမရှိ၊ အနုပဿနာသဒ္ဓါကို မိဿကအစွမ်းဖြင့်
ယူအပ်၏။ ဤကား ပဟာနာနုပဿနာယာတိ ပဇဟနဝသေန ပဝတ္တဉာဏ
အနုပဿနာယ။ မိဿကဝသေန စေတံ အနုပဿနာဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟူသော
ပါထေယျ ဋီကာနှင့် အညီတည်း။ ငါတို့သော်ကား အဋ္ဌကထာအတိုင်း
အနက်အားဖြင့်လည်း အဆင့်ပင် မှတ်ပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
ဝိပဿနာ တဒဂံပဟာနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနုပဟာနံ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနံ တို့သည် ပဋိ-
ပက္ခကို ပယ်သဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းကြောင့် အနုပဿနာမည်သင့်၏။
သမုစ္ဆေဒပဟာနံကား မဂ္ဂဉာဏမိ ဟိ ဂေါတြဘူဉာဏဿ အနုပစ္စာ နိဗ္ဗာန-
ဒဿနတော အနုပဿနာတိ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍ သာရတ္ထဒီပနီ မိန့်သည်နှင့်အညီ
ဂေါတြဘူဉာဏ်၏နောက်၊ ဝေါဒါန်၏ နောက်၌ နိဗ္ဗာန်ကို ရှုမြင်တတ်
သောကြောင့် အနုပဿနာ မည်သင့်၏။ နိဿရဏ ပဟာနံ သည်လည်း
မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တို့ဖြင့် နောက်မှရှုအပ်၏။ အဖန်
တလဲလဲ ရှုအပ်၊ အဆင်းဖြင့် ရှုအပ်သောကြောင့် အနုပဿနာ မည်
သင့်၏ ဟူ၍ မှတ်ပါသတည်း။ ယင်း နိဿရဏပဟာနံကိုကား ဤ၌
မလိုအပ်၊ ဆင်ခြင်ကြလေကုန်။ အနာဘိရတိသညာကား သဗ္ဗလောကေ
အနာဘိရတိသညာတိ သဗ္ဗသ္မိံ တေဓာတုသန္နိဝေသေ လောကေ
ဥက္ကဏဿ ဥပ္ပန္နသညာ။ ပဉ္စဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ။ ဥက္ကဏဿာတိ နိဗ္ဗိဒန္တဿ
ကတ္ထစိပိ အသဇ္ဇန္တဿ။ ၎င်းဋီကာတို့ မိန့်သည်နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်
တည်း။ အနိစ္စာသညာကိုကား တစုံတခုမျှ အထူးမဆိုကုန်သောကြောင့်
ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ပင်တည်း။ ယင်း အနိစ္စာ၌လည်း န-ပုဒ်၊ ဣစ္ဆာ-ပုဒ်ဖြစ်၍
ဒုတိယက္ခရာ ဆ-နှင့် ရေးလေ၊ မှားတတ်၏။ အာနာပါန၌ ဒန္တဇ န-ငယ်
နှင့်ရေး။ သဒ္ဓနိတိ စသည်နှင့်အညီ။ လှမ်းရှိန်မပျောက်၊ တအောက်မေ့မေ့၊
ကိုးခန်းနှင့်အညီ အောက်မေ့ဟု ရေး။]

၃။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ အနိစ္စ-
သညာ၊ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသော အနိစ္စာနုပဿနာ၌ဖြစ်သော
သညာမည်သနည်း။ တနည်း— အနိစ္စသညာ၊ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ
ရှုသော အနိစ္စာနုပဿနာ၌ဖြစ်သော သညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်
နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူနတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။
အရညဂတော ဝါ၊ ဒတာသို့ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါး
ရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တနကာသအောက်လည်း မယုတ်၊ ဂါဝုတ်ခွဲထက်
လည်း မလွန်၊ အရညကင် ဓုတင်ရအပ် တောအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်း
ဖြစ်စေ။ ရုက္ခမူလာတော ဝါ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ အစေး
သီးခေါင်း ကျောင်းလယ်လင်းနို့ လူတို့ပူဇော်ရာ မြို့ရွာနယ်ခြား သစ်ပင်
များကို ပယ်ရှားစေးစွာ သာယာသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ကင်းသော သစ်ပင်
နီးစပ် ရင်းအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ သုညာဂါရဂဒတာ ဝါ၊
ဆိပ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ရုက္ခမူလ အရညမှ ကင်းထ
လွတ်မြောက် တောင်ချောက်လွင်လှိုက် ကောက်ရိုးစိုင် တောအုပ် သုသာန်
သင်းချိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဥတုတ္တယ နုကူလဖြင့်။ သတ္တသေနာသနံ၊
လူသံမစပ် ဆိတ်ရာရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်း ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ [ချင်းနှင့်ကချင်၊ ကြံဆင်ခြင်၍။ ခွဲထားစပ်
ဆိုသော နားတော်သွင်းနှင့်အညီ ဆင်ခြင်ကို အရစ်ရေး။ ဤနိဒ္ဒေသ၌
ဣမသဒ္ဓါဖြင့် အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဝိပဿနာကို ရှုတတ်
သော ဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မှီရာ သာသနာတော်တည်း ဟု ပြ၏။
ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ဟု စွဲ။ ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုတိ ဣမသ္မိံ
သာသနေ ဘိက္ခု။ အယံ ဟိ ဧတ္ထသဒ္ဓေါ သဗ္ဗာကာရကာယာနုပဿနာ
နိဗ္ဗတ္တကဿ ပုဂ္ဂလဿ သန္နိဿယဘူတသာသနပရိဒီပနေ။ သုတ်
မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ၊ မဟာသတိ၊ ဌာနသုတ် အဖွင့်။ ဤကဲ့သို့ အဖျတ်၌
ပကရဏ အားဖြင့် ပုဂ္ဂလဝိသေသကို သိရ၏။ ထို့ကြောင့် ပဋိသဉ္စိက္ခါဝေ
အဋ္ဌကထာ၌ကား သဗ္ဗကာရ အာနာပါန သပာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ ပုဂ္ဂလဿ
ဟု မိန့်သတည်း။ ဤ ဣမ-နောင်ကျေသော ဝေ-သဒ္ဓါဖြင့်၎င်း၊ ဤ

ဣဒု-သဒ္ဓါ၏ အညတ္တပေါဟနဖြင့်၎င်း၊ တပါးသော အညတိတ္တိတို့ အဆုံး
 အမ၏ ထိုသို့သော ဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မှီရာအဖြစ်ကို မြစ်၏။ အည-
 သာသနဿ တထာဘာဝပဋိသေဓနေ စ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။ အညတ္တ-
 ပေါဟနဟူသည် မှတ်အပ်သော အနက်ကို ဝေသဒ္ဓါမပါဘဲ မြစ်ပယ်သည်
 ဟူလို။ ဂါမံ ဂစ္ဆတိ=ရွာသို့ သွားသည်ဆိုက တောသို့သွားခြင်းကို မြစ်
 သကဲ့သို့တည်း။ ဘေဒစိန္တာရူ။ ဤသာသနာတော်၌ ဝိပဿနာ ရှု
 ဆင်ခြင်၏ဟုဆိုလျှင် သာသနာပဋိ မရှုမဆင်ခြင်တတ်ဟူလိုသည်။ ဘိက္ခု
 ဟူသည် ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသ ပဋ္ဌာနနည်း။ ကြွင်းသော သူတို့လည်း ဤ၌
 ဘိက္ခုပင်။ တသ္မာ သေဋ္ဌတာ ဘိက္ခုတိ အာဟ။ တသ္မိံ ဂဟိတေ
 ပန သေသာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာတို့မိန့်။ ပဋိပတ်ကို
 ကျင့်သမျှလည်း လူ နတ် ဖြစ်စေ ဘိက္ခုမည်သည်သာ။ ယော ဣမံ
 ပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော ဘိက္ခု နာမ ဟောတိတိ။ ပဋိပတ္တိယာ ဘိက္ခု
 ဘာဝဒဿနတောပိ ဘိက္ခုတိ အာဟ။ ပဋိပုန္ဒကော ဒေဝေါ ဝါ
 ဟောတု မနုဿော ဝါ ဘိက္ခုတိ သခံ ဂစ္ဆတိယေဝ။ ၎င်းတို့မိန့်။ ဓမ္မ
 ပဒါ သန္တတိအမတ်ကြီး ဝတ္ထုဂါထာကိုလည်း ရှုလေ။ ရှေးကား ဥပ-
 သမ္ပဒ ဘိက္ခု။ နောက်ကား ပဋိပတ္တိဘိက္ခု။ ဝါ ဂုဏယောဂဘိက္ခု။
 ပါရာဇိကဏိ အဋ္ဌကထာ အလို။ အရညဂတော ဝါ စသည်ဖြင့်ကား
 ဘာဝနာအား လျှောက်ပတ်သော အနုရူပသေနာသနကိုပြသည်။ တသ္မာ
 တဿ အနုရူပသေနာသနံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ အရညဂတော ဝါတိ
 အာဒိမာဟ။ ၎င်းတို့မိန့်။ ဤ အရည သေနာသန တို့၌သာလျှင် ဘာဝနာ
 ပြည့်စုံလှယ်၏။ ဂါမန္တသေနာသနတို့၌ကား ခဲ၏ဟူလို။]

ကို။ အဘယ်သို့ ဆင်ခြင်သနည်း ဟူမူကား။ ရူပံ၊ အတိတ် အနာဂတ်
 ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သောဘဝကာလ၊ သုံးတန်သောအစဉ် သန္တတိ၊ သုံးတန်
 သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သောခဏ စသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်
 လတ္တံ့သော ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နောက်နောက်သောဘဝကာလ၊ နောက်
 နောက်သော အစဉ်သန္တတိ၊ နောက်နောက်သော အခါသမယ၊ နောက်
 နောက်သော ခဏသုံးပါး စသည်တို့ပေါ်၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ဘဝကာလ၊ ဖြစ်ရာ

ဖြစ်ရာ အစဉ်သန္တတိ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ အခါသမယ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ခဏ သုံးပါး စသည်၌သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

ဝေဒနာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော ခဏ စသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝေဒနာ သည်။ အနိစ္စာ၊ နောက်နောက်သော အစဉ်သန္တတိ၊ နောက်နောက်သော ခဏသုံးပါး စသည်သို့မပါ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ အစဉ်သန္တတိ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ခဏသုံးပါး စသည်၌သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

သညာ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သောခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော သညာသည်။ အနိစ္စာ၊ နောက်နောက်သော အစဉ်သန္တတိ၊ နောက်နောက်သော ခဏ သုံးပါးစသည်သို့ မပါ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ အစဉ်သန္တတိ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ခဏ သုံးပါးစသည်၌သာ ကုန်ခန်းပျောက်ပျက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲ မရှိ။

သင်္ခါရာ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သောခဏ စသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော သင်္ခါရတို့ သည်။ အနိစ္စာ။ နောက်နောက်သော အစဉ်သန္တတိ၊ နောက်နောက်သော ခဏသုံးပါးစသည်သို့မပါ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ခဏသုံးပါး စသည်၌သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိကုန်။

ဝိညာဏံ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝိညာဉ် သည်။ အနိစ္စာ၊ နောက်နောက်သော အစဉ်သန္တတိ၊ နောက်နောက်သော ခဏသုံးပါး စသည်သို့မပါ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ အစဉ်သန္တတိ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ခဏသုံးပါး စသည်၌သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

ဤရူပံ အနိစ္စံ-၌ အနိစ္စံ-ဟူသော သမာသဝါစကသည် ရူပံ-ဟူသော ဝါစု၏ လိင်သင်္ချာဝိဘတ်တို့ကို ယူသဖြင့် ရူပံ-ဟူသော ဝါစု-နှင့်အတူ နပုလ္လိင် ကေဝုဏ်သင်္ချာ၊ ပဌမာဝိဘတ်ချင်း အနိစ္စံဟု ရှိစေ။ ထို့အတူ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ-၌လည်း မှတ်။ ဝေဒနာ အနိစ္စံ၊ သညာ အနိစ္စံ တို့၌ လည်း ဝေဒနာ၊ သညာ-ဟူသော ဝါစု-နှင့်အတူ ဣတ္ထိလိင်၊ ကေဝုဏ် သင်္ချာ၊ ပဌမာဝိဘတ်ချင်း။ သင်္ခါရာ အနိစ္စံ-၌ကား သင်္ခါရာ-ဟူသော ဝါစုနှင့်အတူ ပုလ္လိင်၊ ဗဟုဝုဏ်သင်္ချာ၊ ပဌမာဝိဘတ်ချင်း။ အနိစ္စံ-ဟု ရှိကြစေ။ သေသာ လိင်္ဂါဒိဂါဟိနော။ ကစ္စာယနသာရနှင့် အညီတည်း။ စက္ခု အနတ္တာ-၌ အနတ္တ-ဟူသော သမာသဝါစက သည်ကား နိယတ- ပုလ္လိင် ဖြစ်သောကြောင့် ဝါစုလိင်သို့မလိုက်။ ယင်းသို့မလိုက်သော် ကစ္စာ ယနသာရစကားနှင့် မညီ ဟူငြားအံ့။ ညီ၏၊ မလိုက်သည်ကား နည်း၏၊ အပွက။ လိုက်သည်ကား များ၏၊ ယေဘူယျ။ ယေဘူယျနည်းသို့ လိုက်၍ ကစ္စာယနသာရ မိန့်၏။ သဒ္ဓါဟူက ယေဘူယျဟူသတည်း။

ရုပ်ကို အတိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်သောရုပ်၊ အနာဂတ်ဘဝ၌ ဖြစ်သောရုပ် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်သောရုပ်ဟု ဘာအားဖြင့် သုံးတန်ဖြတ်။ တခုတခုသော ဘဝ၌လည်း အတိတ် သန္တတိ၌ ဖြစ်သောရုပ်၊ အနာဂတ်သန္တတိ၌ ဖြစ် သော ရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန် သန္တတိ၌ ဖြစ်သော ရုပ်ဟု အစဉ်သန္တတိအားဖြင့် လည်း သုံးတန်ဖြတ်။ အတိတ်သမယ၌ ဖြစ်သောရုပ်၊ အနာဂတ်သမယ၌ ဖြစ်သောရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်သမယ၌ဖြစ်သောရုပ်ဟု သမယအားဖြင့်လည်း သုံး တန်ဖြတ်။ အတိတ်ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်သောရုပ်၊ အနာဂတ်ခဏ သုံးပါး၌ ဖြစ်သောရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ရုပ်ဟု ခဏတ္တယအားဖြင့်လည်း သုံးတန်ဖြတ်။ ဤသို့ ရုပ်ကို လေးပါးသော အပြားအားဖြင့် ကာလ သုံးပါးကို မှတ်ရာ၏။ ရူပံ တာဝ အဒ္ဓါ သန္တတိသမယ ခဏဝသေန စတုဓာ အတိတ် နာမ ဟောတိ။ ကထာ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။ သမ္မောဟ ဝိနောဒနီ။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာ။ ၃။

တခုသောဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေမှ ရှေးဘဝသည် အတိတ်ဘဝ။ စုတိမှ နောက်သည် အနာဂတ်ဘဝ။ နှစ်ပါးတို့အကြားဘဝသည် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ။

ဤသို့ဘဝအားဖြင့်ဖြတ်၍ အတိတ်ဘဝ၌ရုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့မရောက်
မပါ။ အတိတ်ဘဝ၌သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်သည်၏အဖြစ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
ဘဝ၌ ရုပ်သည်လည်း အနာဂတ်ဘဝသို့ မရောက်မပါ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌
သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်သည်၏အဖြစ်တို့ကို အဟုတ်အဟတ် ကြပ်ကြပ်
စေ့စေ့ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်သဖြင့် တင်မြင်သော အလျောက် အမြဲမရှိ
သောအနိစ္စလက္ခဏာကို မှတ်ရှုသေကုန်။ အဒ္ဓါဝသေန တာဝ ကေဿ
ကေသိံ ဘဝေ ပဋိသန္ဓိတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ။ စုတိတော ဥဒ္ဓံ အနာ-
ဂတံ။ ဥဘိန္ဒမန္တရံ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။ ၃။ (ဘဝဘို့)

အချမ်း၊ အပူဟူသော သဘောတူ တခုသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော
ရုပ်၊ အချို၊ အချဉ်စသော သဘောတူ တခုသော အာဟာရကြောင့် ဖြစ်
သော ရုပ်ထည်သည် ရှေ့နောက်ဖြစ်သော်လည်း ပစ္စုပ္ပန် အစဉ်သန္တတိ၊
ထိုမှ ရှေ့နောက်၌ သဘောမတူသော ဥတုအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော
ရုပ်အစဉ်သည် အတိတ် အနာဂတ် သန္တတိမည်၏။ သန္တတိဝသေန
သဘာဂကေဥတုသမုဋ္ဌာနံ ကောဟာရသမုဋ္ဌာနဉ္စ ပုဗ္ဗာပရိယာဘာ-
ဝေန ဝတ္တမာနံပိ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ တတော ပုဗ္ဗေ ဝိသဘာဂဥတုအာဟာရ-
သမုဋ္ဌာနံ အတိတံ။ ပစ္စာ အနာဂတံ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။ ၃။ သဘောတူ
ဥတုဟူသည် အချမ်းသည် အချမ်းချင်း၊ အပူသည် အပူချင်းတည်း။
သိတံ သိတဿ ဘာဂေါ။ တထာ ဥက္ကံ ဥက္ကဿ။ ဝိဘင်း မူလဋီကာ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။ ထို့ကြောင့် ရှေ့ချမ်းအေးသော အစဉ်၌ဖြစ်သော
ရုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်ပူစဉ်သို့မပါ၊ ချမ်းအေးသောရှေ့အစဉ်၌သာ ကုန်ခန်း
ပျောက်ပျက်သည်၏အဖြစ်၊ ပူစဉ်အခါဖြစ်သောရုပ်သည် နောက် ချမ်း
အေးသောအစဉ်သို့ မရောက်မပါ၊ ပူစဉ်၌သာ ကုန်ခန်း ပျောက်ပျက်
သည်၏ အဖြစ်တို့ကို ဆင်ခြင်၍ အနိစ္စလက္ခဏာကိုရှုလေ။ (ဥတုသန္တတိဘို့)

အချိုသည် အချိုအား သဘာဂ၊ အချဉ်စသည်အား ဝိသဘာဂ။
အစပ်၊ အငန်၊ အဖန်၊ အခါးတို့၌လည်း အတူ သဘာဂ၊ ဝိသဘာဂကို
မှတ်လေ။ ဝိသဘာဂ အာဟာရမခြားဘဲ အကြိမ်ကြိမ် နေ့ရက်များစွာ
သုံးဆောင်သော်လည်း တခုသော သဘာဂအာဟာရမည်၏။ ဧဝံ

အာဟာရေပီတိ ဧတ္ထ ဝိသဘာဂါဟာရေန အနန္တရိတော အနေကဝါရံ
 အနေကဒိဝသမ္ပိ ဘုတ္တော သဘာဂေကာဟာရော နာမ။ အနုဒ္ဓိကာမိနံ။
 အချိုပင်ဖြစ်သော်လည်း သကြားလျှင်သကြားချင်း စသော တခုသော
 သမာန သဘာဂါဟာရ အစဉ်ဟူ၍လည်း အပရေဆရာ မိန့်ကုန်သတည်း။
 ကောဟာရသမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧကဓဿဝ အာဟာရဿ ယောဇနာ
 ယုတ္တရူပါတိ အပရေ။ ၎င်းအနုဒ္ဓိကာမိနံ။ ယင်းအပရေဝါဒသည် သဘာဂ
 ဥတုနော အနေကန္တသဘာဂတော ဧကဂဟဏံ ကတံဟူ၍ မူလဒ္ဓိကာ၊
 မဟာဒ္ဓိကာတို့ ဗျတိစာရဟိတ်ဖော်သည်နှင့် ညီစွာ ခြင်ကြလေကုန်။
 ဤသဘာဂ ဝိသဘာဂ အာဟာရတို့ဖြင့် အတိတ် အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို
 ဖြတ်၍ အာဟာရဇရုပ်ကို အနိစ္စလက္ခဏာတင်၍ ရှုလေ။ (အာဟာရ-
 သန္တတိဘိ)

တခုသောဝီထိ တခုသောဇော တခုသော သမာပတ် အစဉ်ကြောင့်
 ဖြစ်သောရုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်။ ထိုမှ ရှေ့နောက်သည် အတိတ် အနာဂတ်။
 စိတ္တဇကေဝီထိ ဧကဇဝန ဧကသမာပတ္တိ သမုဋ္ဌာနံ ပစ္စုပ္ပန်။ တတော
 ပုဗ္ဗေ အတိတ်။ ပစ္ဆာ အနာဂတ်။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ (၃)။ တခုသော
 ဝီထိဟူသည် ပဉ္စဒွါရဝီထိတည်း။ တခုသောဇောဟူသည် မနေဒွါရဝီထိ
 တည်း။ ဧကဝီထိ ဧကဇဝန သမုဋ္ဌာနန္တိ ပဉ္စဆဋ္ဌဒွါရဝသေန ဝုတ္တံ။ မူလ
 ဒ္ဓိကာ။ မဟာဒ္ဓိကာ။ (၂) ပဉ္စဒွါရဝီထိဟူသည်လည်း ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းမှ
 ဒုတိယတဒါရုံတိုင် တပါး၊ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းမှ သတ္တမဇောတိုင် တပါး ယူလေ။
 ပဉ္စဒွါရဝသေနာတိ ဧတ္ထ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ တဒါရမ္ပဏံ
 ယာဝ ဇဝနံ။ အနုဒ္ဓိကာ။

တနည်း တခုသော ဝီထိဟူသည် ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းမှစ၍ ဝုဋ္ဌောတိုင်ဖြစ်
 သော စိတ်အစဉ်တည်း။ တခုသော ဇောဟူသည် ပဉ္စဒွါရ မနေဒွါရ
 ဇောဝါရတခုတည်း။ ယာဝ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ တာဝ ပဝတ္တာ စိတ္တသန္တတိ
 ဧကဝီထိ။ ဧကဇဝနသမုဋ္ဌာနန္တိ ဧကဇဝနဝါရသမုဋ္ဌာနံ။ ၎င်းအနု။
 ဤသို့ မိန့်ကုန်သည်နှင့် အညီ အတိတ်သည်မှတ်၍ စိတ္တဇရုပ် သန္တတိ
 ကို အနိစ္စလက္ခဏာတင်၍ ရှုလေ။

ကမ္မဇရုပ်တို့၏အစဉ်သန္တတိကိုကား အခြားအသီးမရအပ်။ ဥတု၊ အာဟာရ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ အထောက်အပံ့ ဥပထမ္မကအားဖြင့်သာ အတိတ်စသည်ကို မှတ်ရာ၏။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ပါဠိယေက္ကံ သန္တတိဝသေန အတိတာဒိဘေဒေါ နတ္ထိ။ တေသညေဝ ပန ဥတုအာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဥပထမ္မကဝသေန တဿ အတိတာဒိဘေဒေါ ဝေဒိတဗျော။ ၎င်းအဋ္ဌကထာတို့မိန့်။ အဘယ်ကြောင့် ကမ္မဇရုပ်ကို သန္တတိ အသီးမရအပ်သနည်းဟူမူ တခုသောဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏ သဘာဝဝိသဘာဝအဖြစ် မရှိကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ကမ္မဿ ပန ကေတဝနိဗ္ဗတ္တကဿ သဘာဝဝိသဘာဝတာ နတ္ထိတိ တံသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ သန္တတိဝသေန အတိတာဒိဘာဝံ အဝတွာ ဥပထမ္မကဝသေနောဝုတ္တော။ မဟာဋီကာမိန့်။ ဘုရားသခင် ရွှေလက်ထက်တော်က လိင်ပြန်သော ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ သောရေယျ ထေရ်စသည်တို့ကဲ့သို့ ကံ၏သဘာဝ ဝိသဘာဝအဖြစ်ကိုလည်း ရကောင်းသည် မဟုတ်ပါလော ဟူငြားအံ့။ မှန်စွာ။ အခါခပ်သိမ်း အလုံးစုံတို့၌ မရသောကြောင့် မယူသည်ဟူပေ။ သော ပန န သဗ္ဗကာလိကောတိ နဂဟိတော။ မဟာဋီကာ။ သေလာထေရီ၊ သီဝရာဇ် မင်းကြီးတို့ကဲ့သို့ ထုတ်ယူပြီးမှ အသစ်ဟဖန် မျက်စိဖြစ်ပြန်ရာ၌လည်း အတူပင်မှတ်။ သန္တတိပြီး၏။

သမယအားဖြင့်ကား နေည၊ နံနက်၊ ညချမ်း၊ မဟုတ္တစသည် အခါကို စိတ်၍ အတိတ် စသည်ကို ဖြတ်သဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏။ သမယဝသေန မဟုတ္တပုဗ္ဗဏှသာယနရတ္တိဒိဝါဒီသု သမယေသု သန္တာနဝသေန ဝတ္တမာနံ တံတံသမယပစ္စုပ္ပန် နာမ။ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ၊ ပစ္ဆာ အနာဂတံ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။ (၃)။ အနုဋီကာဆရာတော်ကား - သန္တတိကဲ့သို့ သမယကို ဆင်ခြင်စေလို၏။ ဧတ္ထ စ သမယံ အနာမသိတာဝ သန္တတိဝသေန သန္တတိ စ အနာမသိတာဝ သမယဝသေန အတိတာဒိဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော-မိန့်။ သမယပြီး၏။

ခဏအားဖြင့်ကား ဥပါဒိ၊ ဌီ၊ ဘင် ခဏသုံးပါး ရောက်ဆဲသည် ပစ္စုပ္ပန်၊ နေ့ကံ ရှေ့သည် အတိတ်၊ အနာဂတ်။ ခဏဝသေန ဥပါဒါဒိခဏတ္တယ။

ပရိယာပန္နံ ပစ္စုပ္ပန်၊ တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ၊ ပစ္စာ အတိတံ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။ [၃]။ ထို၌လည်း စိတ်ခဏသုံးပါး၊ ရုပ်ခဏသုံးပါး။ ထိုတွင် ဥပါဒ် ဟူသည် ဖြစ်ခြင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပါဒေါ။ ဋီကာကျော်။ ဖြစ်ခြင်းဟူသည် သဘာဝတရားကိုယ်ကို ရခြင်းတည်း။ အတ္တပဋိလာဘော။ ၎င်းဋီကာ ကျော်။ အတ္တပဋိလာဘောတိ သဘာဝပဋိလာဘော။ မဏိမဉ္ဇူ။ ဖြစ်ခြင်းဟူသည် သဘာဝတရားကိုရခြင်း မှန်၏။ သင်္ခတတရားတို့၏ ဥပါဒ် ခဏ၌သာ သဘာဝကိုရ၏။ ဋီ၊ ဘင် ခဏတို့၌ မရ။ သင်္ခတဓမ္မာနံ ဟိ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ သဘာဝပဋိလာဘော၊ န ဌိတိဘင်္ဂက္ခဏေသု။ မဏိမဉ္ဇူ။ ယုတ္တိဒဋ္ဌိထုတ်သည်နှင့်အညီ။ ဝါ- သဘာဝ ဉာပက ဗျတိရေက ဟိတ် ခတ်သည်နှင့် အညီတည်း။

တနည်း။ ရူပံ၊ ပစ္စုပ္ပန် သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်တတ်သော ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ စောင်းသံလျှပ်စီး ရေအရေးကဲ့သို့ ရှေး၌မရှိဘဲဖြစ်၍ နောက်၌မထင်ဘဲ ပျက်စီးချုပ်ပျောက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

ဝေဒနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်တတ်သော ဝေဒနာ သည်။ အနိစ္စံ၊ စောင်းသံလျှပ်စီး ရေ အရေးကဲ့သို့ ရှေး၌ မရှိဘဲ ဖြစ်၍ နောက်၌မထင်ဘဲ ပျက်စီးချုပ်ပျောက် တတ်သောကြောင့်မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

သညာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်တတ်သော သညာ သည်။ အနိစ္စံ၊ စောင်းသံလျှပ်စီး ရေအရေးကဲ့သို့ ရှေး၌မရှိဘဲ ဖြစ်၍ နောက်၌မထင်ဘဲ ပျက်စီးချုပ်ပျောက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

သင်္ခါရာ၊ ပစ္စုပ္ပန် သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စံ၊ စောင်းသံလျှပ်စီး ရေအရေးကဲ့သို့ ရှေး၌ မရှိဘဲဖြစ်ကုန်၍ နောက်၌မထင်ဘဲ ပျက်စီးချုပ်ပျောက် တတ်ကုန်သော ကြောင့် မမြဲကုန်၊ အမြဲမရှိကုန်။

ဝိညာဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန် သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်တတ်သော ဝိညာဏံ သည်။ အနိစ္စံ၊ စောင်းသံလျှပ်စီး ရေအရေးကဲ့သို့ ရှေး၌ မရှိဘဲဖြစ်၍ နောက်၌မထင်ဘဲ ပျက်စီးချုပ်ပျောက်တတ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

(ဧကတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန အနိစ္စလက္ခဏံ ပါကဋံ ဟောတိ။
 ဟုတော အဘာဝါဝဗောဓော ဗုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝဗောတော ဟူ၍
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ ဧကအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ဥဒယဗ္ဗယကို
 ရှုသဖြင့် အနိစ္စလက္ခဏာ ထင်ရှား၏ ဆိုသောကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာ
 ထင်ရှားလျှင်လည်း ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုခြင်းဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖောက်
 စကားကျအတိုင်း ဤအနိစ္စလက္ခဏာဖြင့် ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာနည်း
 ထင်အောင် ယောဇနာသည်။ ယင်း ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာလည်း သန္တတိ
 ပစ္စုပ္ပန်၊ ဧကပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကိုသာ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္န
 ဧကပစ္စုပ္ပန္န ဝါ ဓမ္မေ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနာဘိနိဝေသော ကာတဗ္ဗော။
 န အတိတာနာဂတေတိ ငုတ္တံ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနန္တိ။ ဋီကာ။)

တနည်း - ရှုပုံ၊ ရုပ်သည်၊ ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။ အနိစ္စ၊
 နှမ်းလှော် ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊
 အမြဲမရှိ။

ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်၊ ဝေဒနာလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။ အနိစ္စ၊
 နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊
 အမြဲမရှိ။

သညာ၊ သညာသည်၊ သညာလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။ အနိစ္စ၊
 နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်တို့သည်။
 အနိစ္စ၊ နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊
 အမြဲမရှိကုန်။

ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်၊ ဝိညာဏ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။
 အနိစ္စ၊ နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့်
 မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။

(ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇိတာ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါတဿ
 စိတ္တဿ ဘဂံ အနုပဿတိ။ အနုပဿတိတိ ကထံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ။

နော နိစ္စတော စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ယင်း ဆင်ခြင်သောစိတ်၏
 ဘင်ကိုလည်း အနိစ္စအားဖြင့်သာ ရှုခြင်းသည် ဘင်္ဂါနုပဿနာမည်ရကား
 ဤအနိစ္စလက္ခဏာ၌ ဥတ္တရပဒလောပကြံ၍၎င်း၊ အတ္တံ ဟိ နာထော
 သရဏံ အဝေါစ၊ န ဗျဉ္ဇနံ လောကဟိတော မဟေသီ။ တသ္မာ အကတော
 ရတိမက္ခရေသု၊ အတ္ထေ နိဝေသေယျ မတိမာ-ဟူသော ကင်္ခါပါဌ်နှင့်အညီ
 သဒ္ဓါကိုအလေးမပြု အနက်ကိုသာ နှလုံးမူ၍၎င်း၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာနည်း
 ထင်အောင် ယောဇနာသည်။ ယင်း ဘင်္ဂါနုပဿနာဖြစ်သော် ဆယ်ရှစ်ပါး
 သော မဟာဝိပဿနာဉာဏ်တို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဆိုမှုကျယ်အံ့
 သတည်း။)

တနည်း- ရှုပ်၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အခါခပ်သိမ်း မရှိတတ်သော
 ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ခိုက်တန့်ကာလ ခဏနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ဖြစ်
 ပျက်နှစ်ပါး ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေ
 ခြင်းတို့ဖြင့် ပျက်စီးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ နာခြင်း အိုခြင်း
 လာဘ်ရှိခြင်း လာဘ်မဲ့ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် တုန်လှုပ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ မိမိသဘာဝဖြင့် ပျက်ပြားတတ်သော သဘောကြောင့်
 အမြဲမရှိ၊ အခိုက်အတန့်၌ ကျတတ်သည်၏အဖြစ်၊ ခိုင်ခံ့ခြင်းမရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း သေခြင်းနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဖောက်ပြား
 သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အကာအလား အား
 နည်းပျက်လွယ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ စီးပွား
 ကွာကင်း ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အကြောင်း
 လေးအင် ပြုပြင်စီမံအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ သေတတ်သောပြုကတေ့
 စုတေ့တတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ဖြစ်ခြင်း
 အစ ပျက်ထအဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ။

ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနိစ္စံ၊ အခါခပ်သိမ်း မရှိတတ်သော
 ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ခိုက်တန့်ကာလ ခဏနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊
 ဖြစ်ပျက်နှစ်ပါး ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း နာခြင်း
 သေခြင်းတို့ဖြင့် ပျက်စီးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ နာခြင်း

အိုခြင်း လာဘ်ရှိခြင်း လာဘ်မဲ့ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် တုန်လှုပ်စေအပ်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ မိမိသဘာဝဖြင့် ပျက်တတ်သောသဘော
 ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အခိုက်အတန့်၌ ကျတတ်သည်၏အဖြစ်၊ ခိုင်ခံ့ခြင်းမရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း သေခြင်း နှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဖောက်
 ပြားသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အကာအလား
 အားနည်း ပျက်လွယ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊
 စီးပွားကွာကင်း ပျက်စီးခြင်း အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊
 အကြောင်းလေးအင် ပြုပြင်စီမံအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ သေတတ်
 သော ပြုကတေ့ စုတေ့တတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲ
 မရှိ၊ ဖြစ်ခြင်းအစ ပျက်ခြင်းအဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ။

သညာ၊ သညာသည်။ အနိစ္စာ၊ အခါခပ်သိမ်း မရှိတတ်သောကြောင့်
 အမြဲမရှိ၊ ခိုက်တန့်ကာလ ခဏနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ဖြစ်ပျက်
 နှစ်ပါး ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း
 တို့ဖြင့် ပျက်စီးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ နာခြင်း အိုခြင်း
 လာဘ်ရှိခြင်း လာဘ်မဲ့ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် တုန်လှုပ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ မိမိသဘာဝဖြင့် ပျက်ပြားတတ်သောသဘောကြောင့်
 အမြဲမရှိ၊ အခိုက်အတန့်၌ ကျတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊
 အိုခြင်း သေခြင်း နှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဖောက်ပြားသော သဘောရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်အမြဲမရှိ၊ အကာအလား အားနည်းပျက်လွယ်သောသဘော
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ စီးပွားကွာကင်း ပျက်စီးခြင်း
 အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အကြောင်းလေးအင် ပြုပြင်စီမံ
 အပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ သေတတ်သော ပြုကတေ့ စုတေ့တတ်သော
 သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ဖြစ်ခြင်းအစ ပျက်ထအဆုံး
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အခါခပ်သိမ်း မရှိတတ်သော
 ကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊ ခိုက်တန့်ကာလ ခဏနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် အမြဲ
 မရှိကုန်၊ ဖြစ်ပျက်နှစ်ပါး ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊

အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းတို့ဖြင့် ပျက်စီးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 အမြဲမရှိကုန်၊ နာခြင်း အိုခြင်း လာဘ်ရှိခြင်း လာဘ်မဲ့ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်
 တုန်လှုပ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊ မိမိသဘာဝဖြင့်
 ပျက်ပြားတတ်သောသဘောကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊ အခိုက်အတန့်၌
 ကျတတ်သည်အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊ အိုခြင်း သေခြင်း နှစ်ပါး
 တို့ဖြင့် ဖောက်ပြားသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊
 အကာအလား အားနည်းပျက်လွယ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 အမြဲမရှိကုန်၊ စီးပွားကွာကင်း ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်
 အမြဲမရှိကုန်၊ အကြောင်းလေးအင် ပြုပြင်စီမံအပ်သောကြောင့် အမြဲ
 မရှိကုန်၊ သေတတ်သော ပြုကတေ့ စုတေ့တတ်သောသဘောရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိကုန်၊ ဖြစ်ခြင်းအစ ပျက်ထအဆုံးရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိကုန်။

ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အခါခပ်သိမ်း မရှိတတ်သောကြောင့်
 အမြဲမရှိ၊ ခိုက်တန်ကာလ ခဏနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ ဖြစ်ပျက်
 နှစ်ပါး ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေ
 ခြင်းတို့ဖြင့် ပျက်စီးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ နာခြင်း
 အိုခြင်း လာဘ်ရှိခြင်း လာဘ်မဲ့ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် တုန်လှုပ်စေအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ မိမိသဘာဝအားဖြင့် ပျက်ပြားတတ်
 သော သဘောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အခိုက်အတန့်၌ ကျတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အိုခြင်း သေခြင်း နှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဖောက်ပြား
 သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အကာအလား အား
 နည်းပျက်လွယ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ စီးပွား
 ကွာကင်း ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊ အကြောင်း
 လေးအင် ပြုပြင် စီမံအပ်သောကြောင့် အမြဲမရှိ၊ သေတတ်သော
 ပြုကတေ့ စုတေ့တတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ၊
 ဖြစ်ခြင်းအစ ပျက်ထအဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမြဲမရှိ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ သမ္မသနဉာဏ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂါ-
 နုပဿနာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တို့ဖြင့် ဆင်
 ခြင်၏။ ဣတိဣမိနာ၊ ဤသမ္မသနဉာဏ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂါနုပဿနာ
 ဉာဏ် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တို့ဖြင့် ဆင်ခြင်သော
 အားဖြင့်။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။
 ဤဥပါဒါနိလေးပါးတို့၏ အာရုံစွဲမှီရာ လောကီခန္ဓာတရားတို့၌။ အနိစ္စာ-
 နုပဿိ၊ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍
 ရှုခြင်းသဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ရှုခြင်း၌ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊
 ယာပိုက်လေးထွေ မျှနေ၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤဥပါဒါနိ
 လေးပါးတို့၏ အာရုံစွဲမှီရာ လောကီခန္ဓာငါးပါး ဝတ်တရားတို့၌ အမြဲ
 မရှိဟု သမ္မသနဉာဏ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါ-
 နုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တို့ဖြင့် ရှု၍ နေခြင်းကို နေခြင်း
 ဖြစ်သော သညာကို။ အနိစ္စသညာ၊ အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော
 အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။
 [နောက်ဆုံးနည်းကား ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့်
 ရှုနည်းဆင်အောင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ ယောဇနာသည်။ ကြွင်းသောဉာဏ်
 တို့သည်ကား အောက်အောက်ဉာဏ်တို့မှ ဗလဝဖြစ်၍ ဘောအခြင်းအရာ
 စသည် ဉာဏ်ဗျာပါရအားဖြင့် ထင်ကုန်သတည်း။]

၄။ [အဇ္ဈတ္တိကာယဘန ဗဟိဒ္ဓါယတန အားဖြင့် အနုတ္တသညာကို
 ပြတော်မူလိုရကား ကတမာ စာနန္ဒ အနုတ္တသညာ စသည်ကို မိန့်တော်
 မူသတည်း။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ အနုတ္တသညာ၊
 ကိုယ်မဟုတ်ဟု ရှုသော အနုတ္တာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သောသညာ
 မည်သနည်း။

တနည်း—အနုတ္တသညာ စ၊ ကိုယ်မဟုတ်ဟုရှုသော အနုတ္တာနုပဿနာ
 ဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာသည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊
 ချစ်သားအာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။

ဝါ၊ လူလူနတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။ အရညဂတော
 ဝါ၊ တောသို့ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာ
 မှန်လှ တကောသအောက်လည်းမယုတ် ဂါဝုတ်ခွဲကလည်းမလွန် အရ-
 ညကင် ဓုတင်ရအပ် တောအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်း ဖြစ်စေ။ ရုက္ခမူလ-
 ဂတော ဝါ။ သစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ အစေးသီးခေါင်း ကျောင်း
 လယ်လင်းနို့ လူတို့ပူဇော်ရာ မြို့ရွာနယ်ခြား သစ်ပင်များကို ပယ်ရှား
 ဝေးစွာ သာယာသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်တင့်သော သစ်ပင်နီးစပ် ယင်းအရပ်သို့
 ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်၍
 ၎င်း။ ဝါ၊ ရုက္ခမူလ အရညမှ ကင်းထလွတ်မြောက် တောင်ချောက်လွင်လိုက်
 ကောက်ရိုးဆိုင်တောအုပ် သုသာန်သင်းချိုင်းဟုဆိုအပ်သော ဥတုတ္တယ
 နုကူလဖြင့် သတ္တသေနာသန် လူသံမစပ် ဆိတ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍တမူ
 လည်းဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့
 ဆင်ခြင်သနည်းဟူမူကား။ စက္ခု၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်
 သောဘဝကာလ၊ သုံးတန်သောအစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သောအခါသမယ၊
 သုံးတန်သောခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော မြင်ရာမျက်စိ
 ဟု ဆိုအပ်သော စက္ခာယဘနသည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲအလိုသို့ လိုက်ပါ
 တတ်သောကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိ
 အလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သောကိုယ်ငါဟု ခိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်
 သော အတ္တအနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရူပါ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်
 သောအစဉ် သန္တတိ၊ သုံးတန်သောအခါသမယ၊ သုံးတန်သောခဏစသည်
 ၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော မြင်အပ်သော အဆင်းဟုဆိုအပ်
 သော ရူပါရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်
 ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း
 တတ်စွမ်းနိုင်သောကိုယ်ငါ ဟု ခိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ
 အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

သောတံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကြားရာနားဟု ဆိုအပ်သော သောတာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့ လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သောကိုယ်ငါ ဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

သဒ္ဓါ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကြားအပ်သော အသံဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့ လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဃာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော နမ်းရှုရာ နှာခေါင်းဟုဆိုအပ်သော ဃာနာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့ လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဂန္ဓာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော နမ်းရှုအပ်သော အနံ့ဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့ လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း

တတ်စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပကြံယူဆအပ်သော အတ္တအနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဇိဝှါ၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော လျက်ရာ လျှာဟု ဆိုအပ်သော ဇိဝှါယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရသာ၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော လျက်အပ်သော အရသာဟု ဆိုအပ်သော ရသာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သောကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ကာယော၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော စက်ဆုပ်ဖွယ်အပေါင်းကိုယ်ဟုဆိုအပ်သော ကာယာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏစသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း

အချမ်းအပူဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့ လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါ မဟုတ်ကုန်။

မနော၊ အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံး တန်သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏ စသည်၌ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော သိခြင်းစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော မနာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြုတတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ် စွမ်းနိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ် ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဓမ္မာ၊ အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်သော ဘဝကာလ၊ သုံးတန် သော အစဉ်သန္တတိ၊ သုံးတန်သော အခါသမယ၊ သုံးတန်သော ခဏ စသည်၌ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့သော သဘောတရားဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အမြဲ အလိုသို့လိုက်ပါတတ်သော ကိုယ်ငါ၊ ပြု တတ်သောကိုယ်ငါ၊ ခံစားတတ်သောကိုယ်ငါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း တတ်စွမ်း နိုင်သော ကိုယ်ငါဟု မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံယူဆအပ်သော အတ္တ အနှစ်ကင်း သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ [အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ အတ္တာ နိဝါသိ ကာရကော ဝေဒကော သယံဝသီတိ ဧဝံ ပရိကပ္ပိတဿ အတ္တသာရဿ အဘာဝေန။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ယောဇနာသည်။ ကိုယ်ဟူ သည် ရူပကာယ ကိုယ်မဟုတ်။ မိစ္ဆာပရိကပ္ပ ကြံဆ၍ ခေါ်အပ်သောကိုယ် တည်း။ အမြဲ အလိုပါတတ်၏ စသည်ဟူ၍ ထိုအလိုပါတတ်သည်၏ အဖြစ် သည်ကိုပင် ကိုယ်ဟူသတည်း။ သဗ္ဗာဉ္ဇ အသာမိဘာဝါဒိတာယ အနတ္တ- တော။ ၎င်း၊ အဋ္ဌကထာ။ ယထာ ကေနစိ သာမိအာဒိလက္ခဏေန အနတ္တာ

သုညာ တေ။ ဧဝံ သယံပိ အတံသဘာဝေါတိ အာဟ သယဉ္စ
။လ။အနတ္တတောတိ။ ၎င်းဋီကာ သမ္ပန္နသံဝဏ္ဏနာပြုသည်နှင့် အညီတည်း။]

တနည်း - စက္ခု၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော
စက္ခာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်း
အရာ လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရူပါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော ရူပါရုံတို့
သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ လက္ခ
ဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

သောတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော
သောတာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော
အခြင်းအရာ လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

သဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော သဒ္ဓါရုံတို့
သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ လက္ခ
ဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဃာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော ဃာနာ-
ယတနသည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ
လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဂန္ဓာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော ဂန္ဓာရုံတို့
သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ လက္ခ
ဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဇိဝှါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော ဇိဝှါယတန
သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ လက္ခ
ဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရသာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော ရသာရုံ
တို့သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ
လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ကာယော၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော
ကာယာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော
အခြင်းအရာ လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနတို့သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော
အခြင်းအရာ လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

မနော၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော မနာ-
ယတနသည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ
လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သန္တတိ ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်တတ်သော ဓမ္မာယတန
တို့သည်။ အနတ္တာ၊ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော အခြင်းအရာ
လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

တနည် - စက္ခု၊ စက္ခာယတန၊ စက္ခာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်
သည်။ အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်း
မပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရူပါ၊ ရူပါယတန၊ ရူပါယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်တို့သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

သောတံ၊ သောတာယတန၊ သောတာယတနလျှင် အာရုံရှိသော
စိတ်သည်။ အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်၍
လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

သဒ္ဒါ၊ သဒ္ဒါယတန၊ သဒ္ဒါယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်တို့သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဃာနံ၊ ဃာနာယတန၊ ဃာနာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဂန္ဓာ၊ ဂန္ဓာယတန၊ ဂန္ဓာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်တို့သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဇိဝှါ၊ ဇိဝှါယတန၊ ဇိဝှါယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရသာ၊ ရသာယတန၊ ရသာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်တို့သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ကာယော၊ ကာယာယတန၊ ကာယာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်
သည်။ အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍
လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနလျှင် အာရုံရှိသော
စိတ်တို့သည်။ အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍
လိုတိုင်းမပါ လိုရာ မလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါ
မဟုတ်ကုန်။

မနော၊ မနာယတန၊ မနာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။
အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မာယတနလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်တို့သည်။ အနတ္တာ၊ နှမ်းလှော်ရေးပြုကံကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်၍ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

တနည်း - စက္ခု၊ စက္ခာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အချည်းစည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အကြီးအကဲ မရှိ သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အချည်း စည်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင် ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင်မရှိ သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အကြီးအကဲမရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဓသာတံ၊ ဓသာတာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အချည်းစည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ လိုတိုင်းမပါ

လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အကြီးအကဲ မရှိ
သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါယတနတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း
စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အချည်း
စည်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင်
ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင်မရှိသော
ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်
မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့်
ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အကြီးအကဲမရှိသောကြောင့် ကိုယ်
မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

သာနံ၊ သာနာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း
စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အချည်းစည်း
ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်ကင်းသောကြောင့်
ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊
ငါမဟုတ်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အကြီးအကဲ မရှိ
သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဂန္ဓာ၊ ဂန္ဓာယတနတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း
စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အချည်း
စည်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင်
ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင်မရှိသော
ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်
မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့်

ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အကြီးအကဲမရှိသောကြောင့် ကိုယ်
မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဇိဝှါ၊ ဇိဝှါယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း
စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အချည်းစည်း
ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်ကင်းသောကြောင့်
ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊
ငါမဟုတ်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ လိုတိုင်းမပါ
လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အကြီးအကဲ မရှိ
သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ရသာ၊ ရသာယတနတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း
စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အချည်း
စည်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင်
ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင် မရှိ
သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အစိုး မရသောကြောင့်
ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာ မလိုက်တတ်သော
ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အကြီးအကဲ မရှိသောကြောင့်
ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ကာယော၊ ကာယာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း
စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အချည်းစည်း
ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်ကင်းသော
ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင်မရှိသောကြောင့် ကိုယ်
မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။
လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။
အကြီးအကဲ မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံ ခိုင်ခံ့ခြင်း စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အချည်းစည်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင် သခင်ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင် မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အကြီးအကဲ မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

မနော၊ မနာယတနသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း စသည်တို့မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အချည်းစည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင် ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အရှင်သခင် မရှိသော ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။ အကြီးအကဲမရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်။

ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာယတနတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမပိုင် မစီရင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဆကြံ မြဲမြံခိုင်ခံ့ ခြင်း စသည်တို့မှ ဆိတ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အချည်းစည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင် သခင် ကင်းသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အရှင်သခင် မရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အစိုးမရသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ လိုတိုင်းမပါ လိုရာမလိုက်တတ်သော ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။ အကြီးအကဲမရှိသောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ ငါမဟုတ်ကုန်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ သမ္ပသနဉာဏ်၊ ဝါ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဝါ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်၊ ဝါ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်၊ ဝါ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပသနဉာဏ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ ဆယ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရေသု၊ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု အာယတနေသု၊ ဤဥပါဒါန် လေးပါးတို့၏ အာရုံစွဲမှီရာ လောကီအာယတန ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၌။ အနတ္တာနုပဿိ၊ ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍ ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ ရှုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာ ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ယာပိုထ်လေးထွေ မျှနေ၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ အယံ။ ဤသမ္ပသနဉာဏ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် လောကီအာယတန ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၌ ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှု၍ နေခြင်း၌ ဖြစ်သောသညာကို။ အနတ္တသညာ၊ ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသော အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၅။ [ဒုက္ခာနုပဿနာ၏ အခြံအရံဖြစ်သော အသုဘသညာကို ပဋိက္ခုလ အခြင်းအရာ ဒုတ္တိ သာကာရအစွမ်းဖြင့် နိဒ္ဒေသပြုလိုရကား “ကတမာ စာနန္ဒ အသုဘသညာ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသတည်း။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သည်လျှင်။ အသုဘသညာ၊ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု ရှုသော အသုဘာနုပဿနာ၌ ဖြစ်သော သညာမည်သနည်း။

တနည်း—အသုဘသညာ၊ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟုရှုသော အသုဘာနုပဿနာ၌ ဖြစ်သောသညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဥဒ္ဒံပါဒတလာ၊ ခြေဖဝါးမှအထက်။ အစောကေသမတ္ထကာ၊ ဆံဖျားမှ အောက်။ (မတ္ထက၌ ဒုတိယက္ခရာနှင့် ရေး) တစပရိယန္တံ၊ အိတ်

ကြီးအလား အရေပါးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ဖုံးလွှမ်းသော။ နာနာပွကာ-
 ရသာ၊ ထူးထူးပြားပြား များသော။ အသုစိနော၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ဖွယ်
 မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုဖြင့်။ (ပူရအရှင် ဆဋ္ဌိကရိုဏ်း။ ပရိပုဏ္ဏ၊ သံပုဏ္ဏနှင့်၊
 ပူရဟူပြီ၊ ပုဒ်ပါဌ်စီ၊ ဆဋ္ဌိကရိုဏ်းသာ။ နိယံမိန့်။) ပူရံ၊ ပြည့်သော။ ဣမ-
 မေဝ ကာယံ၊ ဤတလံမျှလောက်သော ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဝါ၊ ဤ
 ရှု၍ မဖွယ် မတင့်တယ်သော အသုဘရူပကာယအပေါင်းကို။ ပစ္စဝေက္ခတံ၊
 ဆင်ခြင်၏။ ကံ၊ အဘယ်သို့ဆင်ခြင်သနည်း။

ကေသာ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
 ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
 နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်
 မတင့်တယ်သော နှစ်ကုဋေငါးသန်းသော ဆံတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။

လောမာ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
 ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
 နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ် မတင့်
 တယ်သော ကိုးသိန်းကိုးသောင်းသော အမွေးတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။

နခါ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန်
 ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်
 သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ် မတင့်
 တယ်သော နှစ်ဆယ်သော ခြေသည်းလက်သည်း တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်
 ၏။

ဒန္တာ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
 ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
 နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ် ရွံ့ရှာဖွယ်
 မတင့်တယ်သော သုံးဆယ့်နှစ်ချောင်းသော သွားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်
 ၏။

တစော၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အရေထူအရေပါး သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မံသံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အသား သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

နာရ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အကြောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အဋ္ဌိ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန် ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ် သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အရိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော ခြင်ဆီသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဝက္ကံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အညို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ကဒယံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်

နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မထင်
တယ်သော နှလုံးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ယကနံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော အသည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ကိလောမကံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
ညှိန် ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော အမြှေးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပိဟကံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော ဝမ်းဖျဉ်း အသားဖျဉ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပပ္ဖာသံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော အဆုတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အန္တံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော အူမသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အန္တဂုဏံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော အူသိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဥဒရိယံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အစာသစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ကရိသံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အစာဟောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မတ္ထလုကံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော ဦးနှောက်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပိတ္တံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန် ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်တယ်သော သည်းခြေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

သေမှံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်တယ်သော သလိပ်ချွဲ ခန်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ပုဗ္ဗော၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန် ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ် သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော ပြည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

လောဟိတံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်

နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်
မတင့်တယ်သော သွေးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

သေဒေါ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော ချွေးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

မေဒေါ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော အဆိပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အဿု၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော မျက်ရည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဝသာ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်
တယ်သော ဆိကြည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ခေဋ္ဌော၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်
ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက်
နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်
မတင့်တယ်သော တံတေးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

သိသံဏိကာ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်း
သဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သောအနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုး
ဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်
မတင့်တယ်သော နှပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

လသိကာ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန်ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ မရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော အစေးသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။

မုတ္တံ၊ ရှု၍မသင့် မတင့်မတယ် မသပ္ပာယ်သောအဆင်းသဏ္ဍာန် ညှိန် ဟောင်ပုပ်သော အနံ့ မစင်မသန့်သော ဝတ္ထုပုပ်တို့၏ အကျိုးဆက် နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာမရှိသော တည်ရာအားဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့် တယ်သော ကျင်ငယ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပဋိကူလ အခြင်းအရာ ကေသာစသော ရူပကာယအပေါင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ဣမသ္မိံ ကာယေ။ ဤတလံမျှလောက်သော ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌။ ဝါ၊ ဤရှု၍မဖွယ် မတင့်တယ်သော ရူပကာယအပေါင်း၌။ အသုဘာနုပဿိ။ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ ရှုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ယာပိုထ်လေးထွေမှုနေ၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤရှု၍ မဖွယ် မတင့်တယ်သော ရူပကာယ အပေါင်း၌ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ် မရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှု၍နေ ခြင်း၌ ဖြစ်သောသညာကို။ အသုဘာသညာ၊ လှပတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ် မရှိဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော အသုဘာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၆။ [ရူပကာယ၌ ဝိဝိဓာဗာဓအားဖြင့် အာဒိနဝသညာကို ပြတော် မူလိုရကား “က.တမာ စာနန္ဒ အာဒိနဝသညာ” စသည်ကို ဟောတော် မူသတည်း။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သဉ်လျှင်။ အာဒိ- နဝသညာ၊ အပြစ်အတိဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော အာဒိနဝါ နုပဿနာ ဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာမည်သနည်း။

တနည်း—အာဒိနဝသညာစ၊ အပြစ်အတိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသော
 အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာမည်သည်ကား။ ကတမာ၊
 အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူ နတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူ
 သည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ
 ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကောသအောက်လည်း မယုတ် ဂါဝုတ်ခွဲ
 ထက်လည်း မလွန် အရညကင် ဓုတင်ရအပ် တောအရပ်သို့ ကပ်၍တမူ
 လည်းဖြစ်စေ၊ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်၎င်းသို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ အစေး
 သီးခေါင်း ကျောင်းလယ်လင်းနို့ လူတို့ပူဇော်ရာ မြို့ရွာနယ်ခြား သစ်ပင်
 များကို ပယ်ရှားဝေးစွာ သာယာသဖြင့် ဆိပ်ငြိမ်တင့်သော သစ်ပင်
 နီးစပ် ရင်းအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊
 ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ရုက္ခမူလ အရညမှ ကင်းထ လွတ်
 မြောက် တောင်ချောက်လွင်လိုက် ကောက်ရိုးစိုင့်တောအုပ် သုသာန်
 သင်းချိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဥတုတ္တယ နုက္ကလဖြင့် သတ္တသေနာသနံ လူသံ
 မစပ် ဆိတ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိ-
 သဋ္ဌိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့ဆင်ခြင်သနည်း။ အယံ ကာယော၊
 ဤတလံမျှလောက်သော ရူပကာယ အပေါင်းလည်း။ ဗဟုဒုက္ခော၊ များ
 သော ဆင်းရဲရှိ၏။ ဝါ၊ များသော ဆင်းရဲခြင်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်၏။
 ဗဟ္မာဒိနဝေါ၊ များသောအပြစ်ရှိ၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤတလံမျှလောက်
 သော ရူပကာယအပေါင်း၌။ ဝိဝိဓော၊ အထူးထူး အပြားပြား များကုန်
 သော။ အာဗာဓော၊ အနာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣဒံ
 ဣမေ အာဗာဓော၊ ဤအနာတို့သည်၊ သေယျထာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူ
 ကား။ စက္ခုရောဂေါ၊ မျက်စိနာ။ သောတရောဂေါ၊ နားတွင်းနာ။ ဗာန-
 ရောဂေါ၊ နှာခေါင်းတွင်းနာ။ ဇိဝှါရောဂေါ၊ လျှာနာ။ ကာယရောဂေါ၊
 ကိုယ်နာ။ သီသရောဂေါ၊ ဦးယင်းနာ။ ကဏ္ဍရောဂေါ၊ နားရွက်နားအုံ
 နာ။ မုခရောဂေါ၊ ခံတွင်းနာ။ ဒန္တရောဂေါ၊ သွားနာ။ သြဋ္ဌရောဂေါ၊
 နှုတ်ခမ်းနာ။ ကာသော၊ ချောင်းဆိုးနာ။ သာသော၊ ခယရုပ်ကုတ်ဟီး
 နာ။ ပိနာသော၊ ပွတ်သိုနာ။ ဥာဟော၊ ကိုယ်ပူနာ။ ဇရော၊ ဖျားနာ။

ကုစ္စိဏေဂေါ၊ ဝမ်းနာ။ မုစ္ဆာ၊ ထိုင်းမိုင်းမှူးဝေနာ။ ပက္ခန္ဓိကာ၊ သွေး
 သွန်နာ။ ထူလာ၊ ထိုးကျင်နာ။ ဝိသုစိကာ၊ ပြင်းစွာကိုက်ခဲသောဝမ်းသွန်
 နာ။ ကုဋ္ဌ၊ နှုနာ။ ဂဏ္ဍော၊ အိုင်းနာ။ ကိလာသော၊ နှည့်င်းတင်းတိပ်
 နာ။ သောသော၊ ရှုနာပန်းနာ။ အပမာရော၊ ဝက်ရူးနာ၊ ဒဒ္ဒ၊ ပွေး
 နာ။ ကဏ္ဍ၊ ယားနာ။ ကစ္ဆ၊ ဝဲနာ၊ နခသ၊ လက်သည်းပူလောင်နာ။
 ဝိတစ္ဆိကာ၊ နှုလောင်နာ။ လောဘိတံ၊ သွေးနာ။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေနာ။
 မဓုမေဟော၊ ဒုလာသရောနာ။ အံသ၊ အရိနာ၊ ဝါ၊ ရင်နာ။ ပိဋ္ဌကာ၊
 ထုတ်မြင်းနာ။ ဝါ၊ ဝက်ခြင်နာ။ ဘဂန္နုလာ၊ မြင်းသရိုက်နာ။ ဝါ၊
 ဘဂန္နုလ်နာ။ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ သည်းခြေလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။
 အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။ သေမှသမုဋ္ဌာနာ၊ သလိပ်လျှင် အကြောင်း
 ရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။ ဝါတသမုဋ္ဌာနာ၊ လေလျှင်
 အကြောင်းရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။ သန္နိပါတိကာ၊
 သလိပ်နှင့်လေ သည်းခြေသုံးပါး ပေါင်းငြားရောထွေး စုဝေးခြင်းကြောင့်
 ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။ ဥတုဝိပရိကာမဇော၊ ချမ်းပူ
 ဥတု ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။
 ဝိသမပရိဟာရဇော၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း စသော ဣရိယာပုထ် လွန်ယုတ်
 ယှင်းချွတ် မညီမညွတ် ဆောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ၊
 အနာတို့၎င်း။ ဩပက္ကမိကာ၊ ညှဉ်းပမ်း ချည်နှောင်ခြင်း စသော
 လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။ ကမ္မဝိပါ-
 ကဇော၊ အားကြီးစွာသော အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဖြစ်ကုန်
 သော။ အာဗာဓာ၊ အနာတို့၎င်း။ သိတံ၊ အချမ်း။ ဥက္ကံ၊ အပူ။
 ဇိသစ္စာ၊ ဆာလောင်ခြင်း။ ပိပါသာ၊ ခေသိပ်နာ။ ဥစ္စာရော၊ ကျင်ကြီး
 နာ။ ပဿာဝေါ၊ ကျင်ငယ်နာ။ ဣတိဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဒုက္ခလက္ခဏာ ဗဟုဒီ-
 နဝ ဝိဝိဓာဗာဓကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤတလံမျှ
 လောက်သော ရူပကာယအပေါင်း၌။ အာဒိနဝါ နုပဿိ၊ အပြစ်အတိဟု
 အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း
 သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘော၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။

ဝိဟာရတိ၊ ယာပိုထ်လေးထွေ မျှနေ၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤရူပကာယအပေါင်း၌ အပြစ်အတိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း၌ဖြစ်သော သညာကို။ အာဒိနဝ သညာ၊ အပြစ်အတိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသော အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၇။ [ကိလေသာကို ဝေဖန်သောအားဖြင့် ပဟာနု သညာကို အကျယ်ဝိတ္ထာရ နိဒ္ဒေသမူလိရကား “ကတမာ စာနန္ဒ ပဟာနုသညာ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသတည်း။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သည်လျှင်။ ပဟာနု- သညာ၊ ပယ်ခြင်း အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း ပဟာနုနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ် သော သညာမည်သနည်း။

တနည်း—ပဟာနုသညာ၊ ပယ်ခြင်း အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း ပဟာနု- နုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာမည်သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း သည်း။ ဝါ၊ လူလူ-နတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မဖျက်မပယ်အပ်သောကြောင့် ဖြစ်တတ်သော။ ကာမ- ဝိတက္ကံ၊ ဝတ္ထု ကာမ ကိလေသ ကာမ နှစ်ရပ်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော အကြံကို။ နာမိဝါသေတိ၊ သည်းမခံ စိတ်သန္တာန်သို့ တင်၍ မနေစေ။ မဇဟတိ သုံးပါးသောပဟာန်ဖြင့် ပယ်လှန် စွန့်လွှတ်၏။ ဝိနောဒေတိ၊ ပစ်ချဖျောက်ဖျက်၏။ ဗျန္တိံ၊ ကင်းကွာခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အနဘာဝံ၊ တဖန်အသစ် မဖြစ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မဖျက်မပယ်အပ်သောကြောင့် ဖြစ်တတ်သော။ ဗျာပါဒ- ဝိတက္ကံ၊ သူတပါးတို့ ပျက်ပြားသေဆုံးကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောအကြံကို။ နာမိဝါသေတိ၊ သည်းမခံ စိတ်သန္တာန်သို့ တင်၍ မနေစေ။ မဇဟတိ၊ သုံးပါးသော ပဟာန်ဖြင့် ပယ်လှန်စွန့်လွှတ်၏။ ဝိနောဒေတိ၊ ပစ်ချ ဖျောက်ဖျက်၏။ ဗျန္တိံ၊ ကင်းကွာခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အနဘာဝံ၊ တဖန်အသစ် မဖြစ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မဖျက်မပယ် အပ်သောကြောင့် ဖြစ်တတ်သော။ ဝိဟိံ သာဝိတက္ကံ။

သုတပါးတို့အား ဆင်းရဲပင်ပန်းကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောအကြံကို။
 နာဓိဝါသေတိ၊ သည်းမခံ၊ စိတ်သန္တာန်သို့ တင်၍ မနေစေ။ ပဇဟတိ၊
 သုံးပါးသော ပဟာန်ဖြင့် ပယ်လှန်စွန့်လွှတ်၏။ ဝိနောဒေတိ၊ ပစ်ချ
 ဖျောက်ဖျက်၏။ ဗျတ္တိံ၊ ကင်းကွာခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ အနဘာဝံ၊
 တဖန်အသစ် မဖြစ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တတ်
 ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလေ၊ လိမ္မာ
 ချိုတဲ့ ပညာမဲ့တို့မှ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ သဘောတရားတို့ကို။ နာဓိ-
 ဝါသေတိ၊ သည်းမခံ၊ စိတ်သန္တာန်သို့ တင်၍ မနေစေ။ ပဇဟတိ၊
 သုံးပါးသော ပဟာန်ဖြင့် ပယ်လှန်စွန့်လွှတ်၏။ ဝိနောဒေတိ၊ ပစ်ချ
 ဖျောက်ဖျက်၏။ ဗျတ္တိံ၊ ကင်းကွာခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ အနဘာဝံ၊
 တဖန်အသစ် မဖြစ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား
 အာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤ အကုသလဝိတက်ကို မဂ်ဖြင့် ပယ်ခြင်း ရှုခြင်း၌
 ဖြစ်သော သညာကို။ ပဟာနသညာ၊ ပယ်ခြင်း၌ ရှုသော ပဟာနာ-
 နုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ [ဤသညာ၌
 မဂ်ကို လောကီမဂ်၊ လောကုတ္တရာမဂ် နှစ်ချက်ဆောင်ရာ ဟောတော်
 မူသော မိဿကမဂ်ဟူ၍ မှတ်။]

ဂ။ [ဖလသမာပတ်အားဖြင့် ဝိရာဂသညာကို အကျယ် ဝိတ္ထာရ
 နိဒ္ဒေသပြုလိုရကား “ကတမာ စာနန္ဒ ဝိရာဂသညာ” စသည်ကို မိန့်တော်မူ
 သတည်း။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သည်လျှင်။ ဝိရာဂ-
 သညာ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာကို အဖန်တလဲလဲရှုသော ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏ်၌
 ဖြစ်သော သညာမည်သနည်း။

တနည်း—ဝိရာဂသညာ စ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာကို အဖန်တလဲလဲရှုသော
 ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာသည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်
 နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ဣခ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူနတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။
 အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ

ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမုန်လှ တကောသအောက်လည်း မယုတ်၊ ဂါရုတ်ခွဲ
ထက်လည်း မလွန် အရညကင် ဓုတင်ရအပ် တောအရပ်သို့ ကပ်၍
တမူလည်း ဖြစ်စေ။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်၍ရင်း။ ဝါ၊
အစေးသီးခေါင်း ကျောင်းလယ် လင်းနို့ လူတို့ပူဇော်ရာ မြို့ရွာနယ်ခြား
သစ်ပင်များကို ပယ်ရှားဝေးစွာ သာယာသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်တင့်သော
သစ်ပင်နီးစပ် ယင်းအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ သုညာဂါရ-
ဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍ရင်း။ ဝါ၊ ရုက္ခမူလ အရညမု
ကင်းထလွက်မြောက် တောင်ချောက်လွင်လိုက် ကောက်ရိုးစိုင်တောအုပ်
သုသာန်သင်းချိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဥတုတ္တယ နုကူလဖြင့် သတ္တသေနာ-
သန် လူသံမစပ် ဆိတ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ သမာပတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့်
ဆင်ခြင်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသင်္ခါရတို့၏
ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ သဗ္ဗပဓိနိဿဂ္ဂေါ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသင်္ခါရ
တို့ကို စွန့်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယော၊ ကာမဘဝ ဝိဘဝဟု မူလသုံးဖြာ
ခိုင်ခံ့စွာသော တဏှာညစ်တို့၏ စင်စစ် ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော။ ဝိရာဂေါ၊
တပ်ခြင်းစင်စစ် ကင်းရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

တနည်း— ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ သဗ္ဗ-
သင်္ခါရသမထော၊ အလုံးစုံသင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်၏။ သဗ္ဗပဓိနိဿဂ္ဂေါ၊
ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသင်္ခါရတို့ကို စွန့်ရာဖြစ်၏။ တဏှာက္ခယော၊
ကာမဘဝ ဝိဘဝဟု မူလသုံးဖြာ ခိုင်ခံ့စွာသော တဏှာညစ်တို့၏ စင်စစ်
ကုန်ခန်းရာဖြစ်၏။ ဧတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ သန္တံ၊ ချမ်းမြေ့
ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ ပဏိတံ၊ မှန်မြတ်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ သမာပတ်တွင် အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့်
ဆင်ခြင်သော အခြင်းအရာဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ အယံ၊
ဤသမာပတ်တွင် အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သော အခြင်း
အရာဖြစ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာကို။ ဝိရာဂသညာ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာကို

အဖန်တလဲလဲရှုသော ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၉။ [၎င်းဖလသမာပတ်အားဖြင့် နိရောဓသညာကို ပြတော်မူလို
ရကား “ကတမာ စာနန္ဒ နိရောဓသညာ” စသည်ကို မိန့်ဘိသော်။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သည်လျှင်။
နိရောဓသညာ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ရာကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း၌
ဖြစ်သော သညာမည်သနည်း။

တနည်း—နိရောဓသညာ စ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ရာကို အဖန်
တလဲလဲ ရှုခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာမည်သည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။
အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ဣစ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သိက္ခ၊
ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူနတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။
အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်
ငါးရာဖြင့် ဆင်္ချာမှန်လှ တကောသအောက်လည်း မယုတ်၊ ဂါဝုတ်ခဲ
ထက်လည်း မလွန် အရညကင် ဓုတင်ရအပ် တောအရပ်သို့ ကပ်၍
တမူလည်း ဖြစ်စေ။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊
အစေးသီးခေါင်း ကျောင်းလယ် လင်းနို့ လူတို့ပူဇော်ရာ မြို့ရွာနယ်ခြား
သစ်ပင်များကို ပယ်ရှားဝေးစွာ သာယာသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်တင့်သော
သစ်ပင်နီးစပ် ယင်းအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ သုညာဂါရဂတော
ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ရုက္ခမူလ အရညမှ ကင်းထ
လွတ်မြောက် တောင်ချောက်လွင်လိုက် ကောက်ရိုးစိုင်တောအုပ် သုသာန်
သင်းချိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဥတုတ္တယ နုက္ခလဖြင့် သတ္တသေနာသန်
လှသံမစပ် ဆိတ်ရာရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်း ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ သမာပတ်ဘွင် အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်
သော အခြင်းအရာဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရ-
သမထော၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော။
သဗ္ဗပမိနိဿဂ္ဂေါ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသင်္ခါရတို့ကို စွန့်ရာဖြစ်သော။
တဏှာက္ခယော၊ ကာမဘဝ ဝိဘဝဟု မူလသုံးဖြာ ခိုင်ခံ့စွာသော တဏှာ

ညစ်တို့၏ စင်စစ်ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ တဖန်အသစ် မဖြစ်ချုပ်ပျောက်ရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

တနည်း—ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ သဗ္ဗသင်္ခါရ-သမထော၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်၏။ သဗ္ဗူ-ပဓိနိသဂ္ဂေါ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသင်္ခါရတရားတို့ကို စွန့်ရာဖြစ်၏။ တဏှာက္ခယော၊ ကာမဘဝ ဝိဘဝဟု မူလသုံးဖြာ ခိုင်ခံ့စွာသော တဏှာ ညစ်တို့၏ စင်စစ် ကုန်ခန်းရာဖြစ်၏။ နိရောဓော၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ တဖန်အသစ် မဖြစ်ချုပ်ပျောက်ရာဖြစ်၏။ ဧတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ သန္တံ၊ ချမ်းမြေ့ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊ သမာပတ်တွင် အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သော အခြင်းအရာဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤသမာပတ်တွင် အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်သော အခြင်းအရာဖြစ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာကို။ နိရောဓသညာ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း နိရောဓာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

[ဤနှစ်ပါးတို့၌ သန္တပဏီတ ဟူသည် နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဧတံ သန္တံ ပဏီတန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဒဿေန္တော အာဟ-ဟူ၍ တိကင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာမိန့်။ သန္တ ပဏီတ သဗ္ဗသင်္ခါရ သမထ သဗ္ဗူပဓိနိသဂ္ဂ တဏှာက္ခယ ဝိရာဂ နိရောဓ နိဗ္ဗာန၊ ဤနှစ်ပါးတို့သည် နိဗ္ဗာန်၏ ပရိယာယ်အမည်တို့ချည်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိအာဒိနိပိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ မိန့်။

နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းမြေ့ငြိမ်သက်၏ဟု ဖလသမာပတ်ဝင်စား၍ တနေ့ ပတ်လုံးလည်း နေသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သန္တံ သန္တ ဟူ၍သာလျှင် ဖြစ်သတည်း။ နိဗ္ဗာနံ သန္တန္တိ သမာပတ္တိ အပ္ပေတော ဒိဝသံပိ နိသိန္ဓယ စိတ္တုပ္ပါဒေါ သန္တန္တေဝ ပဝတ္တတိတိပိ သန္တံ ဟု မိန့်။ အကြွင်းတို့၌လည်း နည်းတူ။ ထို့ကြောင့် ဤသုတ်၌ ဝိရာဂသညာ

နိရောဓသညာ ဟူသည် ဖလသမာပတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဖိုလ်စိတ္တပျာဒ်၌ ရှိသော သညာစေတသိက်တည်း။]

၁၀။ [ဗလဝဝိပဏနာဖြစ်သော နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဖြင့် အနဘိရတိ- သညာကို ပြုတော်မူလိုရကား “ကတမာ စာနန္ဒ သဗ္ဗလောကေ အနဘိ- ရတိသညာ” စသည်ကို မိန့်သတတ်။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သည်လျှင်။ သဗ္ဗ- လောကေ၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသော လောကသုံးပါး ဝဋ်တရား၌။ အနဘိရတိသညာ၊ ဆန့်ကျင်ငြီးငွေ့ မမွေ့လျော်သော သညာမည်သနည်း။

တနည်း- သဗ္ဗလောကေ၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသော လောကသုံးပါး ဝဋ်တရား၌။ အနဘိရတိသညာ စ၊ ဆန့်ကျင်ငြီးငွေ့ မမွေ့လျော်သော သညာမည်သည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူ နတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။ လောကေ၊ လောကသုံးပါး ဝဋ်တရား၌။ စေတသော၊ အကုသိုလ်စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနာ၊ တည်ရာ ဖြစ်ကုန်သော။ အဘိနိဓာသော၊ ထိုထိုအပုံ ခြောက်အာရုံကို စုံစုံမက်မက် နှစ်သက်ဖောက်ပြန် မမှန်ယူကျုံး နှလုံးမျှသိပ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုသယာ၊ ရာဂါနုသယ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဥပယုပါဒါနာ၊ အကြင် တဏှာဒိဋ္ဌိဥပါဒါန်တရား လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘေ ဥပယုပါဒါနေ၊ ထို တဏှာဒိဋ္ဌိဥပါဒါန်တရား လေးပါးတို့ကို။ ပဗဟန္တော၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပယ်လှန်စွန့်လွှတ် သည်ဖြစ်၍။ ဝိရမဘိ၊ ကြည်ဖဲခွါစွန့် ဆန့်ကျင်ငြီးငွေ့ မမွေ့လျော်။ ဥပါဒိ- ယန္တော၊ နိစ္စသုခ ငါ့ကိုယ်ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဟု တဏှာဒိဋ္ဌိ ကပ်ငြိတပ်စွမ်း စွဲလမ်းယူကျုံးသည်။ ဝါ၊ စွဲလမ်းယူကျုံးလိုသည်။ (အန္တသဒ္ဓါ ကာမတ္ထ ကြံ။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤတဏှာ ဒိဋ္ဌိဥပါဒါန်တရားလေးပါးတို့ကို။ ပဟာနပရိညာ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏ် ဖြင့် ပယ်လှန်စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်၍ ကြည်ဖဲခွါစွန့် ဆန့်ကျင်ငြီးငွေ့ မမွေ့ လျော်ခြင်း၌ ဖြစ်သောသညာကို။ သဗ္ဗလောကေ၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံး

စုံသော လောကသုံးပါး ဝဋ်တရား၌။ အနာဘိရတိသညာ၊ ဆန့်ကျင်
 ငြီးငွေ့ မမွေ့မလျော်သော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ [သော ဝေ
 သဗ္ဗသင်္ခါရေ အာဒိနဝတော ပဿန္တော သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ-
 သတ္တာဝါသဂတေ သဘာဒကေ သင်္ခါရဂဗတ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဥက္ကဏ္ဍတိ နာဘိရမတိ
 ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ။ ဤအနာဘိရတိသညာကို
 နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ၌ဖြစ်သော သညာဟု ဆိုသတည်း။ ဥပယုပါဒါနာ၌
 ဥပယ ဥပါဒါန နှစ်ပုဒ်၊ ဒွန်။ ဥပယ-ယူသည် တဏှာဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတည်း။
 ဥပယုပါဒါနာတိ တဏှာပယဒိဋ္ဌုပယဝသေန ဒွေ ဥပယာ။ ခန္ဓဝဂ္ဂ
 သံယုဂ် အဋ္ဌကထာ။ ဥပယာတိ ဒွေ ဥပယာ၊ တဏှပယော ဒိဋ္ဌုပယော။
 မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်။ ယင်းတဏှာဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတို့သည် ပြင်းစွာ နှလုံး
 သွင်းသဖြင့် အာရုံသို့ ကပ်တတ်သောကြောင့် ဥပယ မည်ကုန်၏။ ဒဋ္ဌ
 အဘိနိဝေသဝသေန အာရမ္မဏံ ဥပေန္တိတိ ဥပယာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိယော။
 ၎င်းသံယုတ်ဋီကာ။ ဤသို့ ဝိဂြိုဟ်ပြုသည်နှင့်အညီ ဥပ-အနီးရှိသော
 ဣ-ဓာတ်၊ ဣ-ပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် ပ-၌ ရထာရှိစေ။ ဥပါဒါယုပါဒါနာ-
 ဟု အရေးမှားတတ်ကုန်၏။]

၁၁။ [၎င်း ဗလဝဝိပဿနာ မုဋ္ဌိတုကမ္ပတာဉာဏ်ဖြင့် သဗ္ဗသင်္ခါရေ
 သု အနိစ္စာသညာကို ပြတော်မူလိုရကား “ကတမာ စာနန္ဒ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု
 အနိစ္စာသညာ” စသည်ကို မိန့်ပေသော။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ကတမာ စ၊ အဘယ်သည်လျှင်။ သဗ္ဗ-
 သင်္ခါရေသု၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံ သင်္ခါရတရားတို့၌။ အနိစ္စာသညာ၊
 အလိုမရှိသောသူအား သညာမည်သနည်း။

တနည်း— သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံ သင်္ခါရတရားတို့၌။
 အနိစ္စာသညာ စ။ အလိုမရှိသော သညာမည်သည်ကား။ ကတမာ၊
 အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူနတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သော
 သူသည်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ ယောနိဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသတို့၌
 ဖြစ်ကုန်သော ဥပါဒ်၊ ဋ္ဌိ၊ ဘင်-အားဖြင့် ပျက်ပြားပြိုကွဲ ဖရိုဖရဲ ရှိကုန်သော

ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသင်္ခါရတရားတို့၌။ အနိဿတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဟရုယတိ၊ ရှက်၏။ ဇိဂုစ္ဆတိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာ၏။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သား အာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ရှက်ရွံခြင်း၌ဖြစ်သော သညာကို။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသင်္ခါရတရားတို့၌။ အနိစ္စာသညာ၊ အလိုမရှိသော သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ [အထာယ ဝေ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဝိဂတောလယဿ သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာ မုဉ္ဇိတုကာမဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘဏန္တိ-ဟု အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မိန့်သည်နှင့်အညီ ဤအနိစ္စာသညာကို မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘဏ်၌ဖြစ်သော သညာဟု ဆိုသတည်း။]

၁၂။ [ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့် အာနာပါနဿတိကို ပြတော်မူလိုရကား “ကတမာ စာနန္ဒ အာနာပါနဿတိ” စသည်ကို မိန့်ခဲ့။]

အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ကတမာစ၊ အဘယ်သည်လျှင်။ အာနာပါနဿတိ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်း မည်သနည်း။

တနည်း—အာနာပါနဿတိ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်း မည်သည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ လူလူနတ်နတ် ပဋိပတ်ကို ကျင့်တတ်သောသူသည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ကပ်၍ ၎င်း။ ဝါ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ ပြန်ငါးရာဖြင့် သင်္ချာမှန်လှ တကောသ အောက်လည်း မယုတ် ဂါဝုတ် ခွဲထက်လည်းမလွန် အရညကင် ဓုတင် ရအပ် တောအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ အစေးသီးခေါင်း ကျောင်းလယ်လင်းနို့ လူတို့ပူဇော်ရာ မြို့ရွာနယ်ခြား သစ်ပင်များကို ပယ်ရှားဝေးစွာ သာယာ သဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်တင့်သော သစ်ပင်နီးစပ် ရင်းအရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်း ဖြစ်စေ။ သုညဂါရာဂတောဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍၎င်း။ ဝါ၊ ရုက္ခ မူလ အရညမှ ကင်းထလွတ်မြောက် တောင်ချောက်လွင်လှိုက် ကောက်ရိုး စိုင်တောအုပ် သုသာန်သင်းချိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဥတုတ္တယ နုက္ခလဖြင့်

သတ္တသေနာသနံ လူသံမစပ် ဆိပ်ရာရပ်သို့ ကပ်၍တမူလည်းဖြစ်စေ။
 ပလ္လင်္ကံ ၊ ထက်ဝယ်တင်ပျဉ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေဖွဲ့၍။ ကာယံ၊ အလယ်
 ချက်မှ အထက်ကိုယ်ကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။
 ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိံ ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍။
 နိသီဒတိ၊ ထိုင်နေ၏။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ သတောဝ၊ သတိနှင့်
 ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ အဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။ သတောဝ၊
 သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ဝင်သက်ရှု၏။ [ဤ၌
 ပလ္လင်္ကံသဒ္ဓါသည် တင်ပျဉ်ခွေခြင်း ဦးရုဗဒ္ဓါသန အနက်ကိုလည်း ဟော၏။
 ဒွေတယော ပလ္လင်္ကေတိ ဒွေတယော နိသဇ္ဇဝါရေ ဦးရုဗဒ္ဓါသနံ ဟေတ္ထ
 ပလ္လင်္ကော။ သီလက္ခန္ဓိကာ။ နှင်လွင့်ဟူးဟူး၊ က-ဦး က-ညောင်၊
 မြင်းနံတောင်ဝယ်၊ ဘယ်ညာ တစောင်း၊ တဖြင့် ပြောင်းလျှင်၊
 လည်းလျောင်းပြန်လှယ်၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်၊ ဆင်လျက်သားနေ၊ ဥပဒေရပြီး၊
 မြင်းရေကြီးလည်း။ ရှင်ရဋ္ဌသာရ-တံတားဦးတည်။ မာရ်နတ်မင်း၏၊
 ထန်ပြင်းခွန်အား၊ ရဲမက်များကို၊ လေးစားမမှု၊ ရန်သူမဆင်၊ ငြိမ်ငြိမ်၊
 ပင်တည့်၊ ပလ္လင်ဝန်းခွေ၊ ရှင်တော်နေသို့။ ပုံတောင်နိုင်ဘွဲ့။ ဤလင်္ကာ
 စသည်တို့၌လည်း တင်ပျဉ်ခွေခြင်းကို ပလ္လင်ဆိုသည်။ နေရာကိုလည်း
 ပလ္လင်ဆိုသည်၌-ပါဠိအဋ္ဌကထာ လင်္ကာစကား ထင်ရှားစွာ၏။ နှစ်ပါး
 ပလ္လင်္ကံ သဒ္ဓါကိုပင် ကကြီးနှင့်ရေး။ ပရိသမန္တတော အင်္ဂုနံ အာသနန္တိ
 အတ္ထော ရကာရဿ လကာရံ ဒွိဘာဝဉ္စ ကတော။ သီလက္ခန္ဓိကာသစ်။
 (ဦးရုဗဒ္ဓါသနာတို့။) ပရိသမန္တတော အင်္ဂုယတေ လင်္ဂိယတေ ပရိစ္ဆေဒ-
 ဝသေနာတိ ပလ္လင်္ကော။ ရကာရဿ လ-ကာရံ၊ တဿ စ ဒွိတ္တံ ကတော။
 အပိစ ဣဒံ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနန္တိ အဋ္ဌကထာသု ဝစနတော
 ပလ္လင်္ကံ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ ကရောတိ ဧတ္ထာတံ ပလ္လင်္ကော၊ နိဂ္ဂဟိ-
 တာဂမဝသေန အလုတ္တသမာသော ဝါ။ (၎င်းနေရာတို့။) ဤသို့ -သော
 သတောဝ အဿသတံ သတောဝ ပဿသတိ-ဟူသော နှစ်ဝါကျဖြင့်
 သတိကို မလွတ်စေဘဲ ပြုခြင်းကို ပြတော်မူသည်။

[ယခုအခါ ထိုသတိကို မလွတ်စေဘဲ ပြုသောအခြင်းအရာတို့ကို ပြုတော်မူလိုရကား “ဒီဃံ ဝါ အဿသန္ဓော” စသည်ကို မိန့်သော။]

ဒီဃံ ဝါ။ ရှည်ရှည်မူလည်း။ အဿသန္ဓော၊ ထွက်သက်ရှည်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှည်သော ရဟန်း သည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသမိ၊ ငါထွက်သက် ရှ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် ထင်စွာသိ၏။ ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်ရှည်မူလည်း။ ပဿ သန္ဓော၊ ဝင်သက်ရှည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဝင်သက်ရှည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝင်သက်ရှည်သော ရဟန်းသည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်ရှည်။ ပဿသမိ၊ ငါဝင်သက် ရှ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် ထင်စွာသိ၏။

ရဿံ ဝါ၊ တိုတိုမူလည်း။ အဿသန္ဓော၊ ထွက်သက်ရှည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှည်သော ရဟန်းသည်။ ရဿံ၊ တိုတို။ အဿသမိ၊ ငါထွက်သက် ရှ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် ထင်စွာသိ၏။ ရဿံ ဝါ၊ တိုတိုမူလည်း။ ပဿသန္ဓော၊ ဝင်သက်ရှည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဝင်သက်ရှည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝင်သက်ရှည်သော ရဟန်းသည်။ ရဿံ၊ တိုတို။ ပဿသမိ၊ ငါဝင်သက် ရှ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် ထင်စွာသိ၏။ (၂)။ [ဤနှစ်ဝါရ၌ အဿာသ ပဿာသကို ပြုရုံသာ။ တစုံတခုကို မပြုအပ်သေးသောကြောင့် အဿသမိ၊ ပဿသမိ-ဟု ဝတ္ထုမာန်ဝိဘတ်နှင့်သာ ရှိစေ။ အဿသိ သာမိ၊ ပဿသိသာမိ-ဟု အနာဂတ်ဝိဘတ်နှင့် မရှိစေနှင့်။ နောက် နောက်ကား အနာဂတ် ဝိဘတ်နှင့်သာ ရှိစေ။ သတိပြုလေ။ အရေး အဖတ် အလွန် မှားတတ်၏။]

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံ ထွက်သက်အပေါင်း၏ ချက်-ဟု ဆိုအပ်သော အစ၊ ရင်-ဟုဆိုအပ်သော အလယ်၊ နှုတ်ခမ်းဖျား နှာသီး ဖျား-ဟုဆိုအပ်သော အဆုံးကို ထင်အောင်ပြုလျက်။ အဿသိသာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှလိမ့် သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ သဗ္ဗကာယ- ပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံဝင်သက်အပေါင်း၏ နှုတ်ခမ်းဖျား-နှာသီးဖျား-ဟု

ဆိုအပ်သော အစ၊ ရင်-ဟု ဆိုအပ်သော အလယ်၊ ချက်ဟု ဆိုအပ်သော အဆုံးကို ထင်အောင်ပြုလျက်။ ပဿသိသာမိ၊ ငါဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ ငါဝင်သက်ရှုမိ။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၃) [ဤနှစ်ပါးကား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ အစ၊ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံးကို ထင်အောင် အားထုတ်ရာသော အစီအရင်ကို ပြတော်မူသတည်း။

ကာယသင်္ခါရံ၊ ကရဇကာယသည် ပြုပြင်အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက် ဝင်သက်ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ သမထဝိပဿနာအားဖြင့် သိမ်မွေ့ ချုပ်ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိသာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုပိမိ။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့် အားသစ်၏။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကရဇကာယသည် ပြုပြင် အပ်သော ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက် ဝင်သက်ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ သမထ ဝိပဿနာအားဖြင့် သိမ်မွေ့ ချုပ်ငြိမ်းစေလျက်။ ပဿသိသာမိ၊ ငါ ဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမိ။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၄) [အဿာသပဿာသ တို့၏ သြဋ္ဌာရိက၊ သုခုမ၊ ပဿဒ္ဓိတို့ကား မသိမ်းဆည်းသောအခါ သြဋ္ဌာ ရိက သိမ်းဆည်းသောအခါ သုခုမ။ သိမ်းဆည်းသော အခါ၌လည်း ပဌမဈာနပစာရသို့ မရောက်မီ သြဋ္ဌာရိက၊ ၎င်း ဈာနပစာရ၌ သုခုမ။ ၎င်းဈာနပစာရ၌ သြဋ္ဌာရိက၊ ၎င်းဈာန်၌ သုခုမ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် စတုတ္ထဈာနပစာရ၌ သြဋ္ဌာရိက၊ ၎င်းဈာန်၌ သုခုမ။ သုခုမ အဖြစ်သို့ ရောက်လျှင် သြဋ္ဌာရိကသည် ပဿဒ္ဓိဖြစ်၏။ ငြိမ်း၏ဟူလို၊ ဤကား သမထနည်းတို့။ ။ဝိပဿနာ နည်းဖြင့်ကား မသိမ်းဆည်းသော အခါ သြဋ္ဌာရိက၊ သိမ်းဆည်းသောအခါ သုခုမ။ သိမ်းဆည်းရာ ၌လည်း မဟာဘုတ်ကို သိမ်းဆည်းသောအခါ သြဋ္ဌာရိက၊ ဥပါဒါရုပ်ကို သိမ်းဆည်းသောအခါ သုခုမ။ ၎င်းလည်း သြဋ္ဌာရိက၊ အလုံးစုံ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းသောအခါ သုခုမ။ ၎င်းလည်း သြဋ္ဌာရိက၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်း သောအခါ သုခုမ-စသည် အစဉ်အတိုင်း။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ၌ သြဋ္ဌာရိက၊

ဗလဝဋ် သုခမ။ အကျဉ်းဟုသိလေ။ ဤကား ပဌမစတုက္က။ ဤပဌမ စတုက္ကဖြင့် အဿာသ ပဿာသ ကာယာနုပဿနာကို ဟောတော်မူ သတည်း။ ဤ၌ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေအပ်သော ဘာဝနာဝိသိကို ဆိုသင့်ငြားသော်လည်း များပြား ကျယ်ဝန်းမည်စိုးသော ကြောင့် မဆိုလိုက်ပြီ။

ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ အာရုံ အသမ္မောဟ အားဖြင့် ဈာန်နှစ်ပါးနှင့် ယှဉ်သော ပီတိကို ထင်စွာပြုလျက်။ ဝါ၊ ထင်စွာ ပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါ ထွက်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ အာရုံ အသမ္မောဟ အားဖြင့် ဈာန်နှစ်ပါးနှင့်ယှဉ်သော ပီတိကို ထင်စွာပြုလျက်။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဿသိဿာမိ၊ ငါဝင်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၅)

သုခပဋိသံဝေဒီ၊ ဈာန်သုံးပါးနှင့်ယှဉ်သော ကာယိကသုခ၊ စေတသိက သုခကို ထင်စွာပြုလျက်။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုလိမ့် သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ သုခပဋိသံ- ဝေဒီ၊ ဈာန်သုံးပါးနှင့်ယှဉ်သော ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခကို ထင်စွာပြုလျက်။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါ ဝင်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၆)

စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သော ဈာန်လေးပါးနှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာ၊ သညာကို အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာ အသမ္မောဟ အားဖြင့်၎င်း ထင်စွာပြုလျက်။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဿ- သိဿာမိ၊ ငါထွက်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အား သစ်၏။ စိတ္တ- သင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သော ဈာန်လေးပါးနှင့်ယှဉ်သော

ဝေဒနာ၊ သညာကို အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာ အသမ္မောဟအားဖြင့်
၎င်း ထင်စွာပြုလျက်။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊
ငါဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ ငါဝင်သက်ရှုလိမ့် သတည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့် အားသစ်၏။ (၇)

စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသောစိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သော ဈာန်လေးပါး
နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ သမထဝိပဿနာအားဖြင့် သိမ်မွေ့
ချုပ်ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်
ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်
အားသစ်၏။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသော စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သော
ဈာန်လေးပါးနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသညာကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ သမထဝိပဿနာ
အားဖြင့် သိမ်မွေ့ချုပ်ငြိမ်းစေလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါဝင်သက်ရှုအံ့။
ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့် အားသစ်၏။ (၈)

[ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားသောခဏ၌ အာရုံအားဖြင့်
ပီတိကို ထင်ပွားပြုသည်မည်၏။ ယင်းသမာပတ်မှထ၍ ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော
ပီတိကို ခယဝဟအားဖြင့် သုံးသပ်သော ဝိပဿနာခဏ၌ အသမ္မောဟ
အားဖြင့် ပီတိကို ထင်စွာပြုသည်မည်၏။ သုခကို ထင်စွာပြုခြင်းစသည်
တို့၌လည်း ဤအတူ မှတ်လေ။ ပဌမ၌ ပီတိကို ပဓာနပြု၍ သုခဝေဒနာ
ကိုဟော၏။ ဒုတိယ၌ သရုပ်အားဖြင့် ဟော၏။ တတိယ၊ စတုတ္ထတို့၌
ကား သရုပ်အားဖြင့်၎င်း၊ သညာသမ္ပယောဂအားဖြင့်၎င်း ဝေဒနာကို
ဟော၏။ သို့ကြောင့် ဤဒုတိယ စတုက္ကသည် ဝေဒနာ နုပဿနာကို ဟော
တော်မူသတည်း။ ဤသို့ အကျဉ်းမှတ်လေ။]

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ လေးပါးသောဈာန်စိတ်ကို အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊
ဝိပဿနာ အသမ္မောဟအားဖြင့်၎င်း ထင်စွာပြု၍။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထင်စွာ ပြုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထင်စွာ
ပြုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှုအံ့။

ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှူပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှူလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ စိတ္တပဋိသံဒေဝဒီ၊ လေးပါးသောဈာန်စိတ်ကို အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာ အသမ္မောဟအားဖြင့်၎င်း ထင်စွာပြု၍။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုခြင်း သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထင်စွာပြုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါဝင်သက်ရှူအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှူပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှူလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၉)

စိတ္တံ၊ နှစ်ပါးသောသပ္ပိတိကဈာန်စိတ်၊ ၎င်းဈာန်ပီတိလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ၊ သမာပတ် ခဏ၌ သမ္ပယုတ်ပီတိဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာခဏ၌ ဈာန်သမ္ပယုတ်ပီတိကို အာရုံပြုသဖြင့်၎င်း ပမ်းမြောက်ရှင်လန်းစေသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှူအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှူပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှူလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ စိတ္တံ၊ နှစ်ပါးသော သပ္ပိတိကဈာန်စိတ်၊ ၎င်းဈာန်ပီတိလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ၊ သမာပတ်ခဏ၌ သမ္ပယုတ်ပီတိဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာခဏ၌ ဈာန်သမ္ပယုတ်ပီတိကို အာရုံပြုသဖြင့်၎င်း ပမ်းမြောက်ရှင်လန်းစေသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါဝင်သက်ရှူအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှူပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှူလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၀)

စိတ္တံ၊ လေးပါးသောဈာန်စိတ်၊ ဈာန်လေးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ သမာဒဟံ၊ သမာပတ်ခဏ၌ ပဌမဈာန်သမာဓိစသော အားဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာခဏ၌ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာအားဖြင့်၎င်း အာရုံ၌ ကောင်းစွာတည်စေသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှူအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှူပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှူလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ စိတ္တံ၊ လေးပါးသော ဈာန်စိတ်၊ ဈာန်လေးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ သမာဒဟံ၊ သမာပတ်ခဏ၌ ပဌမဈာန် သမာဓိစသောအားဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာခဏ၌ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာအားဖြင့်၎င်း အာရုံ၌ ကောင်းစွာ တည်စေသည်ဖြစ်၍။

ပဿသိဿာမိ။ ငါဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်
ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၁)

စိတ္တံ၊ လေးပါးသောဈာန်စိတ်၊ ဈာန်စိတ်လေးပါးလျှင် အာရုံရှိသော
ဝိပဿနာစိတ်ကို။ ဝိမောစယံ၊ သမာပတ်ခဏ၌ ပဌမဈာန်ဖြင့် နိဝရဏ
တို့မှ၊ ဒုတိယဈာန်ဖြင့် ဝိတက်ဝိစာရတို့မှ၊ တတိယဈာန်ဖြင့် ပီတိမှ၊
စတုတ္ထဈာန်ဖြင့် သုခဒုက္ခတို့မှ၊ ဝိပဿနာခဏ၌ အနိစ္စသညာဖြင့် နိစ္စ
သညာမှ၊ ဒုက္ခသညာဖြင့် သုခသညာမှ၊ အနတ္တသညာဖြင့် အတ္တသညာမှ၊
နိဗ္ဗဒါသညာဖြင့် သပ္ပိတိကတဏှာမှ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာဖြင့် ရာဂမှ၊ နိရော
ဓာနုပဿနာဖြင့် သမုဒယမှ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းမှ
လွတ်ကင်းစေသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါ
ထွက်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ စိတ္တံ၊ လေးပါးသောဈာန်စိတ်၊ ဈာန်
စိတ်လေးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ ဝိမောစယံ၊ သမာ
ပတ်ခဏ၌ ပဌမဈာန်ဖြင့် နိဝရဏတို့မှ၊ ဒုတိယဈာန်ဖြင့် ဝိတက်ဝိစာရ
တို့မှ၊ တတိယဈာန်ဖြင့် ပီတိမှ၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့် သုခဒုက္ခတို့မှ၊ ဝိပဿ
နာခဏ၌ အနိစ္စသညာဖြင့် နိစ္စသညာမှ၊ ဒုက္ခသညာဖြင့် သုခသညာမှ၊
အနတ္တသညာဖြင့် အတ္တသညာမှ၊ နိဗ္ဗဒါသညာဖြင့် သပ္ပိတိကတဏှာမှ၊
ဝိရာဂါနုပဿနာဖြင့် ရာဂမှ၊ နိရောဓာနုပဿနာဖြင့် သမုဒယမှ၊ ပဋိ
နိဿဂ္ဂါနုပဿနာဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေသည်ဖြစ်၍။ ပဿ
သိဿာမိ၊ ငါဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုလိမ့်
သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၂)။
တတိယ စတုက္က။ [ဤစတုက္ကဖြင့် စိတ္တာနုပဿနာကို ဟောတော်မူ၏။]

အနိစ္စာနုပဿိ၊ အမြဲမရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ဖြစ်၍ပျက်ခြင်း
မတည်လျှင်းဘဲ ခဏခြင်းပျက်သော အခြင်းအရာ အနိစ္စလက္ခဏာအား
ဖြင့် အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။
ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။
အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါ

ထွက်သက် ရှုလိမ့်သ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ အနိစ္စာနုပဿိ၊ အမြဲမရှိသောခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ဖြစ်၍ ပျက်ခြင်း မတည်လျှင်းဘဲ ခဏခြင်းပျက်သော အခြင်းအရာ အနိစ္စလက္ခဏာအားဖြင့် အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါဝင်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၃)

ဝိရာဂါနုပဿိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ခဏအားဖြင့် ပျက်ကင်းခြင်း ခဏဝိရာဂဟုဆိုအပ်သောဘင်္ဂ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ချုပ်ကင်းရာ အစွန္တဝိရာဂဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ ဝိရာဂါနုပဿိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ခဏအားဖြင့် ပျက်ကင်းခြင်း ခဏဝိရာဂဟုဆိုအပ်သောဘင်္ဂ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ချုပ်ကင်းရာ အစွန္တဝိရာဂဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါဝင်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၄)။

နိရောဓာနုပဿိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ခဏအားဖြင့် ပျက်ချုပ်ခြင်း ခဏ နိရောဓဟုဆိုအပ်သောဘင်္ဂ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ကင်းချုပ်ရာ အစွန္တ နိရောဓဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ငါထွက်သက် ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက် ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ နိရောဓာနုပဿိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏

ခဏအားဖြင့် ပျက်ချုပ်ခြင်း ခဏနိရောဓဟုဆိုအပ်သော ဘင်၊ စင်စစ်
 အားဖြင့်ကင်းချုပ်ရာ အစွန္နနိရောဓဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်ကို ဝိပဿနာ-
 ဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊
 ရှုခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။
 ပဿသိသာမိ၊ ငါဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှု
 လိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၅)

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ၊ တဒဂ်အားဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာ
 ကိလေသာတို့ကိုစွန့်တတ်၊ သင်္ခတဒေါသကို ရှုသဖြင့် အသင်္ခတဖြစ်သော
 နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်းသောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သက်ဝင်တတ်၊ အဖန်
 တလဲလဲ ရှုတတ်သောကြောင့် ပရိစ္စာဂ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ ပက္ခန္ဓန ပဋိ-
 နိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်အား
 ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာနှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်တတ်၊
 အာရုံပြုသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်၌ သက်ဝင်တတ် နောက်မှ ဖြစ်တတ်သော
 ကြောင့် ပရိစ္စာဂ၊ ပက္ခန္ဓန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော မဂ်ဉာဏ်
 နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။
 ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌
 ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိသာမိ၊ ငါထွက်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါ
 ထွက်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါထွက်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊
 ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ။ တဒဂ်အားဖြင့် ကုသိုလ်
 အကုသိုလ် စေတနာ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်တတ်၊ သင်္ခတဒေါသကို ရှုသဖြင့်
 အသင်္ခတဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်းသောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
 သက်ဝင်တတ်၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုတတ်သောကြောင့် ပရိစ္စာဂ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-
 နုပဿနာ၊ ပက္ခန္ဓန ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်
 သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာနှင့်တကွ ကိလေ
 သာကိုစွန့်တတ်၊ အာရုံပြုတတ်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်၌ သက်ဝင်တတ်
 နောက်မှဖြစ်တတ်သောကြောင့် ပရိစ္စာဂ၊ ပက္ခန္ဓန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟု
 ဆိုအပ်သော မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်-

ညဏ်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသဘောရှိ
သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရှုခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ငါ
ဝင်သက်ရှုအံ့။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုပိမ့်။ ဝါ၊ ငါဝင်သက်ရှုလိမ့်သတည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်အားသစ်၏။ (၁၆)

အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ အယံ၊ ဤ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော
အကြောင်းဖြင့် ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်းကို။ အာနာပါန-
သတိ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။
[ဤ စတုက္ကဖြင့် သက်သက်သော ဝိပဿနာကို ဟောကော်မူ၏။ အနက်
ယောဇနာရာ၌ပင် အဓိပ္ပာယ် ထင်လှပြီဖြစ်၍ အဓိပ္ပာယ် အဆုံးအဖြတ်ကို
မရေးသားသတည်း။ ကြံသာကြံကြလေ။]

၁၃။ အာနန္ဒ၊ ချစ်သားအာနန္ဒ။ တံ၊ သင်ချစ်သား အာနန္ဒသည်။
ဂိရိမာနန္ဒဿ၊ ဂိရိမာနန္ဒအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။
ဥပသကံမိတွာ၊ ကပ်၍။ ဣမာ ဒသ သညာ၊ ဤ ဆယ်ပါးသောသညာ
တို့ကို။ သစေ ခေါ် ဘာသေယျာသိ၊ အကယ်၍ ဟောချေငြားအံ့။ ဧဝံ
သတိ၊ ဤသို့ဟောချေသည်ရှိသော်။ ဂိရိမာနန္ဒဿ၊ ဂိရိမာနန္ဒအမည်
ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဣမာ ဒသ သညာ၊ ဤ ဆယ်ပါးသော
သညာတို့ကို။ သုတွာ၊ ကြားနာရခြင်းကြောင့်။ သော အာဗာဓော၊
ထို မရပ်မထိုင် မတည်နိုင်အောင် နှိပ်စက်သောအနာသည်။ ဌာနသော၊
အကြောင်းအားဖြင့်။ ယံ ယေန ဌာနနာ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။
ပဋိပဿမ္ဘေယျ၊ ပျောက်ငြိမ်းရာ၏။ တနည်း-ယံ ပဋိပဿမ္ဘေယျ၊ အကြင်
ပျောက်ငြိမ်းရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ ထိုပျောက်ငြိမ်းကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ်၊
ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

အထ ခေါ်၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင် အာနန္ဒသည်။
ဘဂဝတော၊ ရှင်တော်ဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ ဣမာ ဒသ

သညာ၊ ဤသညာဆယ်ပါးတို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ယူ၍။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ အာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဓော၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဓသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအရှင်ဂိရိမာနန္ဓရုံရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်လေ၏။ ဥပသင်္ကမိတု၊ ကပ်လေပြီး၍။ အာယသ္မတော ဂိရိမာနန္ဓဿ၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဓအား။ ဣမာ ဒသ သညာ၊ ဤ ဆယ်ပါးသော သညာတို့ကို။ အဘာသိ၊ ဟော၏။ အထ ခေါ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒ ဟောသောအခါ၌။ အာယသ္မတော ဂိရိမာနန္ဓဿ၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဓ၏။ ဣမာ ဒသ သညာ၊ ဤ ဆယ်ပါးသော သညာတို့ကို။ သုတု၊ ကြားနာရခြင်းကြောင့်။ သော အာဗာဓော၊ ထို မရပ်မထိုင် မတည်နိုင်အောင် နှိပ်စက်တတ်သော အနာ သည်။ ဌာနသော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိပဿမ္ဘိ၊ ပျောက်ငြိမ်း၏။ အာယသ္မာ ဂိရိမာနန္ဓော၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဓသည်။ တမ္ပာ အာဗာဓော၊ ထိုမထ မထိုင် မတည်နိုင်အောင် နှိပ်စက်သောအနာမှ။ ဝုဋ္ဌာဟိ၊ ထမြောက်၏။ စ၊ ဥပမာအားဖြင့် ထင်စွာပြုသည်ရှိသော်။ ယထာ ပဟိနော၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ အာယသ္မတော ဂိရိမာနန္ဓဿ၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဓအား။ ဝါ၊ အရှင်ဂိရိမာနန္ဓ၏။ သော အာဗာဓော၊ ထိုမထ မထိုင် မတည်နိုင်အောင် နှိပ်စက်သောအနာသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

[ထို အရှင်ဂိရိမာနန္ဓ နည်း အရှင်အာနန္ဒ ဟောသော ဒသသညာကို ကောင်းစွာ နာစဉ် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိသော ငါ့အား ဤ ဒသသညာ တရားတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီ။ မြတ်စွာ ဘုရား အဆုံးအမတော်သည် စင်စစ် သံသရာဝဋ်မှ ထွက်လွတ်ကြောင်း မှန်ပေစွာကားဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် သွေးသည် ကြည်လင် ဘိ၏။ ဟဒယဝတ္ထု စသော ဥပါဒါရုပ်သည် စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၏။ ကြောဖက်ပေါ်၌ ရေပေါက်ကဲ့သို့ ကိုယ်တော်မှ အနာရောဂါသည် လျော့ကျ

ပျောက်ငြိမ်းတော်မူသတည်း။ ထို့ကြောင့် တထာ ပဟိနော စသည်ကို မိန့်အပ်သတည်း။ တထာ ပဟိနော စာယသ္မတော မဟာကဿပဿ အာဗာဓော အဟောသီတိ ထေရဿ ကိရ ဣမံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနံ သာဓုကံ သုဏန္တဿ တေဒဟောသိ “မယံ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော သတ္တမေ ဒိဝသေ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ ဣမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပါတုဘူတာ”တိ။ အထဿ နိယျာနိကံ သတ္တုသသနန္တိ စိန္တယတော လောဟိတံ ပသိဒိ။ ဥပါဒါရူပံ ဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။ ပေါက္ခရပတ္ထေ ပက္ခိတ္တဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ သရီရတော ရောဂေါ ဝိနိဝတ္တိတွာ ဂတော။ မဟာဝဂ္ဂ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနှင့် အညီ။]

ဂိရိမာနန္ဒသုတ်နိဿယ ပြီး၏။

ကျမ်းခြီးနိဂုံး

၁။ မနံ ရုဉ္ဇေတိ ပတ္တာနံ၊ ဣတိ မန်လည်တိနာမကေ။
နဂဒေရ ရုဇဂါမန္တ-မဟာဝိဟာရမာရမေ။

၂။ ဝသတာ ဇဝနတ္ထေရေန၊ ကတောယံ နဝနိဿယော။
မဟလ္လေနာဘိဇောတေန၊ သုယာစိတေန သာဓုနာ။

၃။ လဗ္ဘရူပေ ကာလေသာဠ - ဇုဏှာဓဋ္ဌရဝိက္ခယေ။
နိဋ္ဌိတော တဉ္စိ ဉာဏေန၊ ပဿန္တု သဇ္ဇနာ သဒါတိ။

၁။ ပတ္တာနံ၊ ထက်ဝန်းဒိသာ ရပ်မျက်နှာမှ ဆောက်လာကုန်သူ ရှင်
လူ အပေါင်းတို့၏။ မနံ၊ စိတ်နှလုံးကို။ ရုဉ္ဇေတိ၊ ရှင်ပြုံးစုံမက် နှစ်သက်
မွေ့လျော် ပျော်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ထက်ဝန်းဒိသာ ရပ်မျက်
နှာမှ ဆောက်လာကုန်သူ ရှင်လူအပေါင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ရှင်ပြုံးစုံမက်
နှစ်သက်မွေ့လျော် ပျော်စေတတ်မှု ဟေတုဗျူပုတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်။
ဇုလည်၊ မန်လည်မည်၏။ ဝါ၊ မနောရဉ္ဇန နိပုဏ္ဏပုဒ် ပြီးပယုဂ်၌ နိရုတ္တိ
ကာ ဘာသာအလို မ-ကို လ-ပြု ၂-ခု န ည ပြတ်ခွန်ဖြူ အလံထူ၍ ဇမ္ဗူ
တဝိုက် တမူစိုက်လျက် ရှေ့တိုက်တော်သွင်း ထင်လင်းကျော်စော
ထောမနာသ ဝေါဟာရဖြင့် သြဇသာကြည် မန်လည်မည်၏။

[ဤပုဒ်တို့ဖြင့် “မနံ ရုဉ္ဇေတိတိ’ မန်လည်” ဟူသောဝစနတ္ထကို ပြသတည်း။
ယင်း ဝစနတ္ထဖြင့်လည်း “မနောရဉ္ဇန” ဟူသော ပုဒ်နေကို ပကာသနပြု
သတည်း။ မနော၌ န-ကို တံခွန်၊ ရဉ္ဇ-၌ ည-ကို တံခွန်၊ ရ-ကို လ-ပြု၊ ဇ-နပုဒ်
အစိတ်ကို ချေ၍ မန်လည်ဟု မြန်မာဝေါဟာ သဒ္ဒါနုသာရီဖြစ်သော ပဒ
သိဒ္ဓိကိုသိစေသတည်း။ ။ ဤစကား၌ အပြစ်တင်ဘွယ် စဉ်းငယ်ရှိသည်ကို
ပြဆိုဦးဆုံး—မနောပုဒ်၏ န-ကို တံခွန်ပြု၍ မြန်မာဝေါဟာ သဒ္ဒါနုသာရီ
ခေါ်သည်မရှိဟူရာ၏။ မရှိသည်မ ဘုတ် ရှိသည်သာအမှန်။ သန္နိဋ္ဌာန်အား
ဖြင့် မှတ်အပ်၏။ အဘယ်နည်း၊ မြင်းသီလာဟော မနောသီလာပုဒ်

တည်း။ ယင်း၌ မနော၌ န-ကို တံခွန်ပြု၍ မဆွက မန်းသီလာခေါ်ရာ
 ၏။ နောက် မြန်းသံလာခေါ်ရာ၏။ နောက်နောက် ကာလရှည်သဖြင့်
 အဆင့်ဆင့်လာလျှင် န-အက္ခရာကို င-အက္ခရာပြန်၍၎င်း၊ တာလိန္ဒကို
 တလိုင်ဟူသကဲ့သို့၎င်း မြင်းသီလာကျောက် ခေါ်ဝေါ်သတည်း။ ပုဒ်နေ
 ရင်းကား မနောသီလာပင်။ ထို့ကြောင့် မနောဂိုဏ်း မနောသဒ္ဒါ၏ န-ကို
 တံခွန်ပြု၍ မန်ခေါ်သော ဥပဒေရှိသည်သာ အမှန်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်
 အပ်၏။] ဣတိ ဝေ နာမကေ၊ ဤသို့ ထက်ဝန်းဒိသာ ရပ်မျက်နှာမှ
 ရောက်လာကုန်သူ ရှင်လူခပင်းတို့၏ ဝမ်းတွင်းရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံးကို
 ယူကျုံးစုံမက် နှစ်သက်မွေ့လျော် ပျော်စေတတ်မှု ဟေတုဗျူပွတ် ဂုဏ်
 သကတ်ကြောင့် မနောရဉ္စန နိပ္ပန္နပုဒ် ပြီးပယုဂ်၌ နိရုတ္တိကာ ဘာသာ
 အလို ရ-ကို လ-ပြု ၂-ခု န-ည ပြုတံခွန်ပြု အလံထူ၍ ဇမ္ဗူတဝိုက် တမူ
 စိုက်လျက် ရွှေတိုက်တော်သွင်း ထင်းလင်းကျော်စော ထောမနာသ ဝေါ
 ဟာရဖြင့် သြဇသာကြည် မန်လည်မည်သော။ နဂရေ၊ မြို့၌။ ရာဇဂါမန္တ-
 မဟာဝိဟာရမာရဒမ၊ မင်းကုန်းရွာအနီး ကျောင်းကြီး သမိုက် အရံ
 တိုက်၌။

၂။ ဝသတာ၊ သီတင်းသုံးနေသော။ ဇဝနတ္ထေရေန၊ ဇဝနတွင်မည်
 ငါမထေရ်သည်။ [ကတော၌ စပ်။] မဟာလ္လေန၊ သက်ရွယ်လွန်ပြီး ကြီးရင့်
 သည်တဖြာ သဒ္ဓါသီလ သုတစသည် သူတော်ဥစ္စာ ရတနာကို ရှာကြံ
 မပြတ် အားထုတ် တတ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သော နှလုံးရှိသည်တဝ
 ဂုဏဝယ မဟာလ္လဂုဏ် နှစ်ပါးဆုံ၍ စွယ်စုံရမြောက်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။
 အဘိဇောတေန အဘိဇောဘနာမကေန၊ တိုင်းမဂဓ ဘာသာပြုမှု
 နာမသိဒ္ဓိ အဘိဇောတ မြန်မာ့ဘာသာ မည်သညာမှ ခေါ်ရာအထူး
 ဘိုးထွန်းဦးဟူသော အမည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ [ဤပုဒ်၌ အဘိ-
 ဟူသော ဥပသာရသည် “အဘိဒေါသေ၊ ညဉ့်ဦး”ဟူသည်၌ အဘိ
 သဒ္ဓါကဲ့သို့ အာဒိအနက်၊ ယင်း အာဒိအနက်သည်လည်း မြန်မာဘာသာ၌
 လက်မှန်မဆွ၊ အစ၊ အဦး-စသည် အတူချည်းသာတည်း။]

သာဓုနာ၊ လူသူတော်ဟု ခေါ်ခေါ်သမ္မတ သမုတ်ကြသော ကပ္ပိယ သီတင်းသည် တကာကြီးသည်။ သုယာစိတောန၊ ရှိသေလှစွာ ခါခါ လွန်မင်း ပန်ထွာခြင်းကြောင့်။ [ဤကား သုယာစိတ-၌ တ-ပစ္စည်းကို ဘာဝဂါစက၊ နာဝိဘတ်ကို ဟေတုတ္ထ ကြံသည်။ ယင်း တ-ပစ္စည်းကို ကမ္မဝါစက၊ နာဝိဘတ်ကို ကတုတ္ထကြံ၍ ဤ “မဟလ္လေန။လ။ သုယာစိ-တေန” ကို ဇဝနတ္ထေရေန၌ ဝိသေသန သမ္ပန္နပြု၍သော်လည်း သမ္ပန္န။

ကတော၊ စာပေပို့ချ နေ့ညမပြတ် ပရိယတ်ကြောင့် ပရဟိတ ကိစ္စ အများ ယှဉ်ခိုက်ငြား၍ ကြီးကြားရုံခါ အားသပ်ရာတွင် စီရင်ရေးပြုအပ် သော။ အယံ နဝ နိဿယော၊ ဒသနိပါတ် အဂ္ဂတ္ထရပါဠိတော်လာ ငံရိမာနန္ဒ သုတ်၏ မှီရာနိဿယ အတ္ထကနစ် မူသစ်တန်ဆောင် ဤစာစောင်သည်။ [စေတိတ်ဝေဆာ၊ ဂြဟဇာနှင့်၊ ပေစာစိစစ်-ဟု စပ်ဆိုသည်ကို ရှု၍ စာကို ပထမကွရာ စ-နှင့်ရေး။ မကြွင်းစေအောင်၊ ကျေးဇူးဆောင်သား၊ စာစောင်ဘွဲ့ပြု။ ဇာတ်ပေါင်း။ ကျမ်းဆန်းစာစောင်၊ အမြိုက်ဆောင် လျက်၊ ဆုံးအောင်သာသနာ။ ဆုတောင်းခန်း။ ဆရာတို့စပ်သည်ကို ရှု၍ စောင်-ကိုလည်း ပဌမကွရာ စ-နှင့်ရေး။ အချိုသောဒေသတို့၌ အချို သော ပညာဝန်တို့သည် စာကို ဇာ-ဟု တတိယကွရာ ဇ-နှင့် ရေးသင့် ကြောင်း ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထကြံ၍ ဆိုကြကုန်သည်။ စာစောင်ကိုလည်း တဆောင်၊ နှစ်ဆောင် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုကြကုန်သည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆို ကြသော်လည်း နည်းဥပဒေ အဒသအချာစွဲမှီရာ ယုတ္တိအာဂုံ အသောက် အလှမ်းမရ၊ ပေါရာဏဝါဒီ ထုံးမညီသောကြောင့် ဤယခု ပြဆိုရေးသား ခဲ့သော လင်္ကာခွဲထားတို့ကို မှီ၍ ရေးသားရွတ်ဖတ်ကြကုန်။]

၃။ လဗ္ဘရူပေါ၊ ချမ်းမြေ့လှစွာ သာယာကောင်းမြတ် လျောက်ပတ် သင့်တင့်သော သဘောရှိသော။ [ဤကား လဗ္ဘသဒ္ဓါ ယုတ္တတ္ထ၊ ရူပသဒ္ဓါ သဘာဝတ္ထ ယောဇနာ။] ဝါ၊ နေကဆက်၍ သကျဝံသာ မဟာဥက္ကဋ္ဌ သာကီနတ်ဖြစ်သော ရေမြေသေဋ္ဌ်နင်း တရားမင်းနှင့် သန့်ရှင်းမိစ္ဆာ အစဉ်လာလျက် ဆရာ့သံသ ပဒီပဖြစ်သော သဒ္ဓမ္မပါလကာ သာသနာပြု

ဆရာတော်ကြီးတို့၏ အာဏာဓမ္မ စက္ကန့်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို အာရုံမပြတ် ပြုရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းမြေ့လှစွာ သာယာကောင်းမြတ် လျောက်ပတ် ဆင့်တင့်သော သဘောရှိသော။ [၎င်းအနက်ပင်။] တနည်း- လဗ္ဘရူပေ၊ ရအပ်သော အထောက်အပံ့ရှိသော။ [ဤကား လဗ္ဘသဒ္ဓါ လဒ္ဓဗ္ဘတ္တ၊ ရူပသဒ္ဓါ ပစ္စယတ္တ ယောဇနာ။] ဝါ၊ ရတနာပုံ သာမျိုးစုံသည် ရွှေဘုံ ရာဇဌာန် ပြည်ဗိမာန်ကို လက်မွန်မဆွ တည်ထောင်စသော ပဉ္စမ- သင်္ဂါယနာတင် ရေမြေရှင်မင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်မူ ၍ ၎င်းမင်းတရားကြီး ရင်သွေးတော်မှန် အသမ္ဘိန်ဇာစ် ကေသရာဇ်ကဲ့သို့ နေမြစ်မျိုးဟုန် တန်ခိုးဂုဏ်ဖြင့် စိုးခြုံလောကဓာတ် ဘုန်းစက်ပတ်၍ ဥက္ကဋ္ဌသမု မင်းထီးပြုသော ယခုသာသနဒါယကာ မဟာဓမ္မရာဇ် တရား မင်းမြတ်နှင့်တကွ အရိယဝံသာလင်္ကာရ သဒ္ဓမ္မပါလ သင်္ဃပရိကာယက ထေရပုဂံဝ ထေရကုဉ္ဇရ ထေရာသဘ ထေရကေသရာ သာသနာပြုဆရာ တော်ဘုရားတို့၏ အာဏာစက် ဓမ္မစက် နှစ်ချက်သော ဥပကာရ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်မှ အကြောင်းကံ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း တည်းဟူသော အထောက်အပံ့ ကောင်းကို ရအပ်သော။ [၎င်းအနက်ပင် ယင်း လဗ္ဘ, ရူပသဒ္ဓါတို့သည် တပုဒ်ဟည်းဖြစ်လျက် အနက်အများကို ဟောကုန်ရကား သီလေသနည်း။]

တနည်း-—လဗ္ဘရူပေ၊ ၁၂၄၃-ခုနှစ် အစပြစ်သော [ဤကား ဝဏ္ဏ သင်္ချာအနက်၊ ပိဋကတ်သင်္ချာလည်း ဟူကုန်၏။ သဒ္ဓဗိန္ဒုနည်း။ ယင်း လဗ္ဘရူပေဟူသော ပုဒ်သည် သဒ္ဓါအနက်၊ သင်္ချာအနက် နှစ်ပါး ရသင့် သောကြောင့် ဒုတ္တကပုဒ်တည်း။ ဝဇိရတ္ထနည်း။]

ကာလေ၊ သက္ကရာဇ်ကောဇာ နှစ်အခါ၌။ အာသံဇ္ဇဇုဏှဆဋ္ဌရဝိက္ခာ- ယေ၊ ဝါဆိုဝေါဟာ နွယ်တာလဆန်း ၆-ရက် ၆-ကြာနေ့ နေမင်းဝင်ပြီး လေးချက်တီးကျော် အချိန်၌။ [ဤ၌လည်း ဆဋ္ဌသဒ္ဓါသည် “ဆန္ဒ ပူရ- ဏော ဆဋ္ဌော” ဟု ပူရဏတဒ္ဓုတ် ပြု၍ လဆန်း ၁-ရက် စသည်တို့တွင် ၆-ရက်မြောက်၊ တနင်္ဂနွေ စသည်တို့တွင် ၆-ခုမြောက် ၆-ကြာနေ့ကို ဟောသတည်း။ သာမညနိဒ္ဒေသနည်း။]

နိဗ္ဗိတော နိဗ္ဗိ တုတော ဂတော ပတ္တော၊ အပြီးအဆုံး နိဂုံးတိုင်
မြောက် ရောက်လတ်သတည်း။

ဟိ၊ ဝါကျတလျှင် ဥယျောဇဉ်ကို ဆိုဦးပိမ့်။ တံ၊ ထိုဒသနိပါတ်
အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်လာ ဂိရိမာနန္ဒသုတ်၏ မှီရာနိဿယ အတ္ထအနှစ် မှုသစ်
တန်ဆောင် ဤစာစောင်ကို။ သဇ္ဇနာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။
ဉာဏေန၊ သဒ္ဓအတ္တ နယဝေဘန် သိသောဉာဏ်ဖြင့်။ သဒ္ဓါ၊ အခါမပြတ်။
ပဿန္တု၊ ရှုကြကုန်ဘိလော့။ ဝါ၊ ရှုကြကုန်ဘိလသေး။

နိဂုံး ပြီး၏။

မဟာသုတမ္ပတ်ဖွယ်

ဝေဟပ္ပလေ အကနိဋ္ဌေ၊ ဘဝဂ္ဂေ စ ပတိဋ္ဌိတာ။
နပုနာညတ္ထ ဇာယန္တိ၊ သဗ္ဗေ အရိယပုဂ္ဂလာ။
ဗြဟ္မလောကဂတာ ဟေဋ္ဌာ၊ အရိယာ နောပပဇ္ဇရေ။

ဝေဟပ္ပလေ၊ ဝေဟပ္ပိုလ်တံ၌၎င်း။ အကနိဋ္ဌေ၊ အကနိဋ္ဌတံ၌၎င်း။ ဘဝဂ္ဂေ
စ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနတံ၌၎င်း။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။
သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပုနာ
တဖန်။ အညတ္ထ၊ တပါးသောတံ၌။ န ဇာယန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဗြဟ္မလောက-
ဂတာ၊ အထက်အထက် ဗြဟ္မာပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အရိယာ၊ အရိယာ
တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အောက်သောတံ၌။ နောပပဇ္ဇရေ၊ မဖြစ်
ကုန်။

၁။ ယော ဒဏ္ဍေန အဒဏ္ဍေသု၊ အပဒုဋ္ဌေသု ဒုဿတိ။
ဒသန္တံ မညတရံ ဌာနံ၊ ခိပ္ပမေဝ နိဂစ္ဆတိ။

၂။ ဝေဒနံ ဖရူသံ ဇာနိံ၊ သရီရဿ စ ဘေဒနံ။
ဂရုဏံ ဝါပိ အာဗာဓံ၊ စိတ္တက္ခေပဉ္စ ပါပုဏေ။

၃။ နုဇတော ဝါ ဥပသဂ္ဂံ၊ အပ္ပက္ခာနဉ္စ ဒါရုဏံ။
ပရိက္ခယဉ္စ ဉာတိနံ၊ ဘောဂါနဉ္စ ပဘဂ္ဂံနံ။

၄။ အထ စဿ အဂါရာနိ၊ အဂ္ဂိ ဥယျတိ ပါဝကော။
ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊ နိရယံ သော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒဏ္ဍေန၊ ဒဏ်ဖြင့်။
အဒဏ္ဍေသု၊ ဒဏ်မထိုက်ကုန်သော။ အပဒုဋ္ဌေသု၊ မပြစ်မှားအပ်ကုန်သော
သူတို့၌။ ဒုဿတိ၊ ပြစ်မှား၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒသန္တံ၊
ဆယ်ပါးသော အရာတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဌာနံ၊
ဒဏ်ဟုဆိုအပ်သော အရာသို့။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာလျင်။ နိဂစ္ဆတိ၊
ရောက်၏။

၂။ ဖရသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သေ ။ ဇာနိံ ၊ အသွေးအသားကို ဆုတ်
ယုတ်စေတတ်သော။ ဝေဒနုဉ္စ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာသို့၎င်း။ သရီရဿ၊
ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒနုဉ္စ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့၎င်း။ ဂရုကံ၊ သည်းမခံနိုင်အောင်
လေးသော။ အာဗာဓံ ဝါပိ၊ အနာသို့၎င်း။ စိတ္တက္ခေပဉ္စ၊ စိတ်၏ ပြန့်လွှင့်
ခြင်းသို့၎င်း။ ပါပုဏော၊ ရောက်ရာ၏။

၃။ ရာဇတော၊ မင်းမှ။ ဥပသဂ္ဂံ ဝါ၊ ဘေးဒဏ်သို့၎င်း။ ဒါရုဏံ၊
ကြမ်းကြုတ်သော။ အဗ္ဘက္ခာနုဉ္စ၊ စွပ်စွဲခြင်းသို့၎င်း။ ဉာတိနံ၊ ဆွေမျိုး
တို့၏။ ပရိက္ခယဉ္စ၊ ကုန်ခြင်းသို့၎င်း။ ဘောဂါနံ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ
တို့၏။ ပဘဂံနုဉ္စ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့၎င်း။ ပါပုဏော၊ ရောက်ရာ၏။

၄။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဿ၊ ထိုမပြစ်မှားအပ်သောသူကို ပြစ်မှား
သောသူ၏။ အဂါရာနိ၊ အိမ်တို့ကို။ ပါဝကော၊ ပါဝကဟု ဆိုအပ်သော။
အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ဥယျတိ၊ လောင်၏။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိဏ္ဍက ကိုယ်ခန္ဓာ
၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမဲ့သော။ သော၊
ထိုမပြစ်မှားအပ်သောသူကို ပြစ်မှားသောသူသည်။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်ရ၏။

အက္ခရာ ကေမေကဉ္စ၊ ဗုဒ္ဓရူပံ သမံ သိယာ။
တသ္မာဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ လိက္ခေယျ ပိဋကတ္တယံ။

အက္ခရာကေမေကဉ္စ၊ တလုံးတလုံးသော အက္ခရာသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓရူပံ၊
ဘုရားအရှင်နှင့်။ သမံ၊ တူသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ ဟိ၊
ထိုကြောင့်လျှင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ပေါသော၊ ယောက်ျားသည်။
ပိဋကတ္တယံ၊ ဘုရားပိဋကတ် စာပေကျမ်းဂန်ကို။ လိက္ခေယျ၊ သင်ရ နာရ
၏။ ဝါ၊ ရေးကူးပူဇော်ရာ၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၄-ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်နေ့ နေမဝင်မီ
အချိန်တွင် ဂိရိမာနန္ဒသုတ်ကို ရေးကူး၍ပြီးသည်။

နိဗ္ဗာနပစ္စယော ဟောတု။
ပု-ဒိ- အာ-နှင့် ပြည့်စုံရပါလိမ့်။

လောကသမုဒယ လောကနိရောဓ
သဘာဝဓမ္မတို့ကို ယထာဘူတ ကျနဟုတ်မှန်
ကော်မြင်သိ ဉာဏ်ပညာရှိ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပန်းကို ဆွတ်လှမ်း
ပန်ဆင်နိုင်ကြစိမ့်သောငှါ ဗုဒ္ဓပါဝစန နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ဒေသနာဝယ်
ရွှေဗျာခွန်းကြူ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မြန်ဂိုဏ်း
တန်ခဆောင် ကံရောင် ဉာဏ်ရောင် လှံပြောင်
ဝင်းစည် လင်းလင်းကြည်သော

မ န် လည် ဆ ရာ တော် ဘုရား ကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

လောကသမုဒယ ကျမ်း

ပါဌ် နိဿယ

နိဒါန်း

သက္ကတ၊ မာဂဓ၊ ဝေဒကဗျာ၊ ပညာတက္ကသိုလ်၊ ဝိဇ္ဇာဓိရိ ဂန္ထိန္ဒရာ၊ အရာရာဟူသရွှေ၊ စမ်းသမျှတွေ့နိုင်သော၊ ဂန္ထိန္ဒရာပါရဂ်တ။ မကာရ လောပ၊ ပုဂ္ဂလဝိသေသ၊ ပုဂ္ဂလတံခွန်၊ ပုဂ္ဂိုလ်လွန်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ချွန်၊ အာ ဘာနည် မဟာထေရ်မုနိ၊ ဖြစ်တော်မူသဖြင့်၊ မြန်ပြည်သို့ထိုး၊ သီဟိုဠ်-အင်္ဂလန်၊ လန်ဒန်-ဥရောပ၊ ကမ္ဘာမြေပြင်မဆုံး၊ ဝေဟင်နဲ့ အောင်၊ ပျံ့နှံ့ထုတ်ချင်း၊ သတင်းထူးလည်း ရှိတော်မူခြင်း၊ ရှေ့စာရီ၊ ဧကီမိဂ၊ သားတမျှသို့၊ သီလသိက္ခာ၊ ရဟနာဟိုကို၊ လွန်စွာခင်မက်၊ ကိုယ်အသက်မကာ၊ ချစ်ခင် လှသဖြင့်၊ သက္ကပုတ္တိယာ၊ နေသာမျိုးမြတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိအောင်ဖြစ်တော်မူခြင်း၊ ယင်းသည့်ဂုဏ်ထူး၊ မြတ်ကျေးဇူးတို့နှင့်တကွ၊ လဇ္ဇီပေသလ၊ သိက္ခာကာမ၊ တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကသေက နာနာဂန္ထကဓရကာ၊ နာနာသတ္တကဓရကာ၊ ပရိယတ္တိဝိသာရဒ၊ ပဋိပတ္တိသမာပဇ္ဇကာ၊ ပညာန္တ၊ သတိမန္တ၊ ဝိတိမန္တ၊ ဝိနယကုက္ကစွကာ၊ ခန္တိသောရစူ၊ သမယပါလကာ၊ ယုတ္တမုတ္တ ဝါဒီ၊ ဂဏဝါရီ၊ မဟာဂဏီ၊ ဂုဏ်ဆီသေတ္တု၊ အနှစ်စုရာ၊ ဟောသင်္ခါဂါဟ၊ လောကနာထ ဆရာတော်ကြီးတဆူ ဖြစ်တော်မူသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် အလှူတော်မြတ်ကို ခံရသော ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးသည် ၁၂၅၆-ခုနှစ်၊ ကသာမြို့မ လေးထပ်ကျောင်း ကြီး၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကသာမြို့မြေ က်ရပ် အသက် ၇၆-နှစ်ရှိ သီတင်းသည် ဒါယိကာမကြီး ဒေါ်ပိုးအုသည် “လောကသမုဒယကျမ်း ပါဠိနိဿယကို ရေးသားချီးမြှင့်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်ရာ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်လာ လောကသမုဒယကျမ်း ပါဠိနိဿယကို ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား ချီးမြှင့်တော်မူ လေ၏။

၎င်း ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူအပ်သော လောကသမုဒယကျမ်း ပါဠိနိဿယကို အောင်မြင်စွာ သုခံသင် ပြင်ဆင်

စီစဉ်ပြီးလျှင် စာပုံနှိပ်တိုက်သို့ ထည့်သွင်းတော်မူပါဟု ကသာမြို့ သူဌေး
 ကိုယ်စားလှည့်ကတော် မတင်တင်သည် ရိုသေလေးမြတ်စွာ တောင်းပန်
 သဖြင့် ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အန္တောသိက
 တပည့်ရင်းအစစ် ဖြစ်တော်မူသော သီလ, သမာဓိ, ပညာ, သိက္ခာတို့ဖြင့်
 ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြဆုံးမ သြဝါဒနိဿယည်း
 လိပ်လည်းခြင်း မရှိရ ဂါရဝမှု အလေးအမြတ်ပြုတော်မူသော မန်လည်မြို့
 စံကျောင်း အုဋ်တိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ဦးပဉ္စင်း ဦးပုညသည်
 ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နည်းနာနာယ ကျနမသေ
 မလဲ့စေအံ့ ကောင်းမွန်သေချာစွာ သုခိသင် ပြင်ဆင် စီစဉ်ပြီးနောက်
 ပစ္စာဟာစိ မရှိစေရန် ရည်သန်စိတ်ထားလျက် ယခု ဒုတိယ မန်လည်
 ဆရာတော်, ၎င်း မန်လည်တိုက်အုပ်ဆရာပေး ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်
 ဘုရားတို့အား လျှောက်သားတောင်းပန် ပြသကော်မူရာ ကျေးဇူးရှင်
 ဆရာတော်ဘုရားတို့သည် အခါခါအတပ်အပ် သုံးသပ်ကြည့်ရှုတော်မူကြ
 ပြီးလျှင် ဤ လေးကသမုဒယကျမ်း ပါဠိနိဿယစာကို အားရအင်ရဲ့ စိတ်
 ဓာတ်စွဲလျက် အမြဲပင် ရှင်, လူ, ရဟန်းတို့ ကြိုးပမ်းသမှု ကြည့်ရှုမှတ်သား
 ပွားများ ကျင့်ကြံနိုင်ကြစေရန် ဇေယျတော်လွင် ဘိလပ်ဖြစ် စက္ကူပြင်သို့
 စက်တင် ပုံနှိပ် လုပ်ဆောင်အပ်ပါသတည်း။

နိဒါန်း ပြီး၏။

လောကသမုဒယကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) နိဒါနာပုဂ္ဂိုလ်သုတ်၌လာသော လောကသမုဒယသုတ်ပါဌ်

လောကသမုဒယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေသိဿာမိ လောကနိရောဓဉ္စ။
ကဿဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကသမုဒယော။

(၁) စက္ခု စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ
ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ
ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ-
ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၂) သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။
တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ-
ပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ
ဘဝေါ၊ ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ-
သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေ-
မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၃) ဃာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနာဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ
ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ-
ပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ-

ဒုက္ခ ဒေါမနဿု ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝ-
လဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၄) ဇိဝုဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝုရိ ဝိညာဏံ။ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ
ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ
ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ-
ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၅) ကာယဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ။ တိဏ္ဏံ
သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက-
ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

(၆) မနဉ္ဇ ပဋိစ္စ မဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ။ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ
ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ-
ပစ္စယာ ဇာတိ။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ-
ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝ-
လဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

အယံ ဝုစ္စတိ ဣတိက္ခဝေ လောကသမုဒယော။

လောကသမုဒယပါဌ် ပြီး၏။

(၂) လောကနိရောဓသုတ်ပါဌ်

- (၇) ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ လောကနိရောဓော။ စက္ခု စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါန နိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓော ဇာတိံ နိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓော ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။
- (၈) သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓော ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓော ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။
- (၉) သာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သာန ဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာ နိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓော ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓော ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။
- (၁၀) ဇိဝှဉ္စ ပဋိစ္စ ရဿေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝှိဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါနနိရောဓော၊

ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိ-
နိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓော ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ-
ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

(၁၁) ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍံ
သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ-
နိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါန-
နိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓော
ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓော ဇရာ မရဏ သောက-
ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

(၁၂) မနုဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ။ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ
ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ-
နိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါန-
နိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓော
ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓော ဇရာ မရဏ သောက-
ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဝေမေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော။
လောကနိရောဓသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၌လာသော လောကသမုဒယ
လောကနိရောဓပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော် ပြီး၏။

(၃) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်ပါဌ်

(၁၃) ကျွန်ုပ်တို့ ခေါ် ဘိက္ခု၊ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာ-
ဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ရူပေ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ စက္ခုသမ္ပယံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပယာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၁၄) သောတံ ခေါ ဘိက္ခု၊ အနိစ္စဟော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သဒ္ဓေ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သောတဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သောတသမ္ပယံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ သောတသမ္ပယာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၁၅) ဃာနံ ခေါ ဘိက္ခု၊ အနိစ္စဟော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဂန္ဓေ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဃာနဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဃာနသမ္ပယံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ ဃာနသမ္ပယာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၁၆) ဇိဝံ ခေါ ဘိက္ခု၊ အနိစ္စဟော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ရုသေ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇိဝါဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇိဝါသမ္ပယံ အနိစ္စတော

ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ ဇိဝှိ-
သမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမ-
သုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ပဟိယတိ။

(၁၇) ကာယံ ခေါ ဘိက္ခု အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇောဋ္ဌဗ္ဗေ အနိစ္စတော ဇာနတ်တော
ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ကာယဝိညာဏံ အနိစ္စတော
ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ကာယသမ္ပဿံ
အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။
ယမိဒံ ကာယသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ
ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿ-
တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၁၈) မနံ ခေါ ဘိက္ခု အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ပဟိယတိ။ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာ-
ဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ မနောဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿ-
တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ မနောသမ္ပဿံ အနိစ္စတော
ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ မနော-
သမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမ-
သုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ပဟိယတိ။ ခေံ ခေါ ဘိက္ခု အနိစ္စတော ဇာနတ်တော ပဿတော
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်ပါဌ် ပြီး၏။

(၄) သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်ပါဠိ

(၁၉) စက္ခု ခေါ် ဘိက္ခု ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ရူပ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ စက္ခုသမ္ဘဿံ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ဘဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၀) သောတံ ခေါ် ဘိက္ခု ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သဒ္ဓေ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သောတဝိညာဏံ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သောတသမ္ဘဿံ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ သောတသမ္ဘဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၁) သာနံ ခေါ် ဘိက္ခု ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဂန္ဓေ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သာနဝိညာဏံ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သာနသမ္ဘဿံ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ သာနသမ္ဘဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၂) ဇိဝံ ခေါ် ဘိက္ခု၊ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယ-
 ဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ရသေ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇိဝါဝိညာဏံ ဒုက္ခတော ဇာနတော
 ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇိဝါသမ္ဗဿံ ဒုက္ခတော
 ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ ဇိဝါ-
 သမ္ဗဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမ-
 သုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
 ပဟိယတိ။

(၂၃) ကာယံ ခေါ် ဘိက္ခု၊ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာ-
 ယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ကာယဝိညာဏံ ဒုက္ခတော ဇာန-
 တော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ကာယသမ္ဗဿံ
 ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။
 ယမိဒံ ကာယသမ္ဗဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ
 ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၄) မနံ ခေါ် ဘိက္ခု၊ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယ-
 ဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဓမ္မေ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ မနောဝိညာဏံ ဒုက္ခတော ဇာနတော
 ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ မနောသမ္ဗဿံ ဒုက္ခတော
 ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ မနော-
 သမ္ဗဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမ-
 သုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
 ပဟိယတိ။ ဝေံ ခေါ် ဘိက္ခု၊ ဒုက္ခတော ဇာနတော ပဿ-
 တော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်ပါဌ် ပြုံး၏။

(၅) အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်ပါဠိ

(၂၅) စက္ခု ခေါ် ဘိက္ခု အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ရူပေ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ကျေဝိညာဏံ အနတ္တနော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၆) သောတံ ခေါ် ဘိက္ခု အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သဒ္ဓေ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သောကဝိညာဏံ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ သောတသမ္ဗုဒ္ဓိ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ သောတသမ္ဗုဒ္ဓိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၇) ဃာနံ ခေါ် ဘိက္ခု အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဂန္ဓေ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဃာနဝိညာဏံ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဃာနသမ္ဗုဒ္ဓိ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ ဃာနသမ္ဗုဒ္ဓိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၈) ဇိဝံ ခေါ် ဘိက္ခု အနတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ရသေ အနတ္တတော ဇာနတော

ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇိဝှိဝိညာဏံ အနုတ္တတော
ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဇိဝှိသမ္ဗုဒ္ဓံ
အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။
ယမိဒံ ဇိဝှိသမ္ဗုဒ္ဓံပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ
ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿ-
တော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၂၉) ကာယံ ခေါ ဘိက္ခု အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿတော
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ အနုတ္တတော ဇာနတော
ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ကာယဝိညာဏံ အနုတ္တ-
တော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။
ကာယသမ္ဗုဒ္ဓံ အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာ-
နုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ယမိဒံ ကာယသမ္ဗုဒ္ဓံပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အနုတ္တ-
တော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

(၃၀) မနံ ခေါ ဘိက္ခု အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿတော
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဓမ္မေ အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿ-
တော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ မနောဝိညာဏံ အနုတ္တတော
ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ မနောသမ္ဗုဒ္ဓံ
အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။
ယမိဒံ မနောသမ္ဗုဒ္ဓံပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ
ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အနုတ္တတော ဇာနတော
ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု
အနုတ္တတော ဇာနတော ပဿတော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်ပါဌ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်၌လာသော မိစ္ဆာပဟာနသုတ်
သုက္ကာယပဟာနသုတ် အတ္တာနုဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်ပါဌ် ပြီး၏။

(၆) အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စသုတ် ပါဠိတော်

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ အတိတ ပဌမသုတ်

(၃၁) စက္ခု^၁ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ အတိတံ။ သောတံ အနိစ္စံ အတိတံ။
 ဃာနံ အနိစ္စံ အတိတံ။ ဇိဝှိ အနိစ္စော အတိတာ။ ကာယော
 အနိစ္စော အတိတော။ မနော အနိစ္စော အတိတော။ ဧဝံ
 ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။
 သောတသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ ဃာနသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ ဇိဝှိသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။
 ကာယသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ မနသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ နိဗ္ဗန္တံ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝိရာဂါ
 ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတိံ^၂ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။
 ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ
 ပဇာနာတိ။

အဇ္ဈတ္တိက^၁ အနိစ္စ အနာဂတနိဗ္ဗန္တိသုတ်

(၃၂) စက္ခု^၁ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ အနာဂတံ။ သောတံ အနိစ္စံ အနာ-
 ဂတံ။ ဃာနံ အနိစ္စံ အနာဂတံ။ ဇိဝှိ အနိစ္စော အနာဂတာ။
 ကာယော အနိစ္စော အနာဂတော။ မနော အနိစ္စော အနာ-
 ဂတော။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော
 စက္ခုသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ သောတသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ ဃာနသိပ္ပံ
 နိဗ္ဗန္တိတိ။ ဇိဝှိသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ ကာယသိပ္ပံ နိဗ္ဗန္တိတိ။ မနသိပ္ပံ
 နိဗ္ဗန္တိတိ။ နိဗ္ဗန္တံ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ
 ဝိမုတ္တ-
 မ္ပိတိံ^၂ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။
 ကတံ ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

၁။ စက္ခု (ဆဋ္ဌမူ၊ သံ ၂-၃၆၂)။ ၂။ ဝိမုတ္တမ္ပိတိံ (ဆဋ္ဌမူ၊ သံ ၂-၃၆၂။)

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ ပစ္စုပ္ပန် ထင်္ဂိယသုတ်

(၃၃) စက္ခု ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ ပစ္စုပ္ပန်။ သောတံ အနိစ္စံ ပစ္စုပ္ပန်။
 ဃာနံ အနိစ္စံ ပစ္စုပ္ပန်။ ဇိဝါ အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန်။ ကာယော
 အနိစ္စော ပစ္စုပ္ပန်ော။ မနော အနိစ္စော ပစ္စုပ္ပန်ော။ ဧဝံ ပဿံ
 ဘိက္ခဝေ သုဘဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 သောတသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝါ-
 သိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမုတ္တသိ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ
 ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ
 ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

(၇) အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခသုတ် ပါဠိတော်

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်

(၃၄) စက္ခု ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အတိတံ။ သောတံ ဒုက္ခံ အတိတံ။
 ဃာနံ ဒုက္ခံ အတိတံ။ ဇိဝါ ဒုက္ခာ အတိတာ။ ကာယော
 ဒုက္ခော အတိတော။ မနော ဒုက္ခော အတိတော။ ဧဝံ ပဿံ
 ဘိက္ခဝေ သုဘဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 သောတသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝါသိပ္ပံ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသိပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒ
 ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမုတ္တသိ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ
 ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ ကရဏိယံ။
 နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်

(၃၅) စက္ခု ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အနာဂတံ။ သောတံ ဒုက္ခံ အနာဂတံ။
 ဃာနံ ဒုက္ခံ အနာဂတံ။ ဇိဝါ ဒုက္ခာ အနာဂတာ။ ကာယော

ဒုက္ခော အနာဂတော။ မနော ဒုက္ခော အနာဂတော။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုဘဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သောတသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝါသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်

(၃၆) စက္ခု ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပစ္စုပ္ပန်။ သောတံ ဒုက္ခံ ပစ္စုပ္ပန်။ ဃာနံ ဒုက္ခံ ပစ္စုပ္ပန်။ ဇိဝါ ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန်။ ကာယော ဒုက္ခော ပစ္စုပ္ပန်။ မနော ဒုက္ခော ပစ္စုပ္ပန်။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုဘဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သောတသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝါသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

(ဂ) အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တသုတ် ပါဠိတော်

အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်

(၃၇) စက္ခု ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ အတိတံ။ သောတံ အနတ္တာ အတိတံ။ ဃာနံ အနတ္တာ အတိတံ။ ဇိဝါ အနတ္တာ အတိတံ။ ကာယော အနတ္တာ အတိတော။ မနော အနတ္တာ အတိတော။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုဘဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သောတသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝါသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

မန်လည်ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်

ဉာဏ် ဟောတိ၊ ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

အဇ္ဈတ္တိက အနုတ္တ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်

(၃၈) စက္ခု ဘိက္ခဝေ အနုတ္တာ အနာဂတံ။ သောတံ အနုတ္တာ အနာဂတံ။ ဃာနံ အနုတ္တာ အနာဂတံ။ ဇိဝှိ အနုတ္တာ အနာဂတော။ ကာယော အနုတ္တာ အနာဂကော။ မနော အနုတ္တာ အနာဂတော။ ဧဝံ ပဿိ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သောတသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝှိသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

အဇ္ဈတ္တိက အနုတ္တ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်

(၃၉) စက္ခု ဘိက္ခဝေ အနုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ သောတံ အနုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဃာနံ အနုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဇိဝှိ အနုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ကာယော အနုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နော။ မနော အနုတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နော။ ဧဝံ ပဿိ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သောတသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဃာနသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝှိသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသ္မိံ ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်သာ

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စသုတ်၊ ဒုက္ခသုတ်၊ အနုတ္တသုတ် သုတ်ပေါင်း ၉-သုတ် ပါဠိ ပြီး၏။

(၉) ဗာဟိရ အနိစ္စသုတ် ပါဠိတော်

ဗာဟိရ အနိစ္စ အတိတ ပဌမသုတ်

(၄၀) ရူပါ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စာ အတိတာ။ သဒ္ဓါ အနိစ္စာ အတိတာ။
 ဂန္ဓာ အနိစ္စာ အတိတာ။ ရသာ အနိစ္စာ အတိတာ။ ဖောဠဗ္ဗာ
 အနိစ္စာ အတိတာ။ ဓမ္မာ အနိစ္စာ အတိတာ။ ဧဝံ ပဿံ
 ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 သဒ္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 ဖောဠဗ္ဗေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။
 ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ ဟောတိ။
 ခိဏာ ဇာတိံ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ
 ဣတ္တတာယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ အနိစ္စ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်

(၄၁) ရူပါ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စာ အနာဂတာ။ သဒ္ဓါ အနိစ္စာ
 အနာဂတာ။ ဂန္ဓာ အနိစ္စာ အနာဂတာ။ ရသာ အနိစ္စာ
 အနာဂတာ။ ဖောဠဗ္ဗာ အနိစ္စာ အနာဂတာ။ ဓမ္မာ အနိစ္စာ
 အနာဂတာ။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝ-
 ကော။ ရူပေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပိ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဠဗ္ဗေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေ-
 သုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ
 ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိံ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊
 ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္တတာယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ အနိစ္စ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်

(၄၂) ရူပါ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ သဒ္ဓါ အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။
 ဂန္ဓာ အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ရသာ အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ဖောဠဗ္ဗာ
 အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ဓမ္မာ အနိစ္စာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ဧဝံ ပဿံ

ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသဘာဝကော ရူပေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 သဒ္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။
 ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။
 ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာ-
 ယာတိ ပဇာနာတိ။

(၁၀) ဗာဟိရ ဒုက္ခသုတ် ပါဠိတော်

ဗာဟိရ ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်

(၄၃) ရူပါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ အတိတာ။ သဒ္ဓါ ဒုက္ခာ အတိတာ။
 ဂန္ဓာ ဒုက္ခာ အတိတာ။ ရသံ ဒုက္ခာ အတိတာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ
 ဒုက္ခာ အတိတာ။ ဓမ္မာ ဒုက္ခာ အတိတာ။ ဧဝံ ပဿိ ဘိက္ခဝေ
 သုတဝါ အရိယသဘာဝကော ရူပေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပိ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ-
 သုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ
 ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ၊
 ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာ-
 ယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်

(၄၄) ရူပါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ အနာဂတာ။ သဒ္ဓါ ဒုက္ခာ အနာ-
 ဂတာ။ ဂန္ဓာ ဒုက္ခာ အနာဂတာ။ ရသံ ဒုက္ခာ အနာဂတာ။
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဒုက္ခာ အနာဂတာ။ ဓမ္မာ ဒုက္ခာ အနာဂတာ။
 ဧဝံ ပဿိ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသဘာဝကော ရူပေသုပိ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပိ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ
 ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတိ ဉာဏံ

ဟောတိ၊ ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ
ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်

(၄၅) ရူပါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ သဒ္ဓါ ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။
ဂန္ဓာ ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ရသာ ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ဖောဠဗ္ဗာ
ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ဓမ္မာ ဒုက္ခာ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ
သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပ္ပံ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဠဗ္ဗေ-
သုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ
ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ ဟောတိ၊ ခိဏာ
ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ
ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ ဒုက္ခသုတ် ပြီး၏။

(၁၁) ဗာဟိရ အနတ္တသုတ် ပါဠိတော်

ဗာဟိရ အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်

(၄၆) ရူပါ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ အတိတာ။ သဒ္ဓါ အနတ္တာ အတိ-
တာ။ ဂန္ဓာ အနတ္တာ အတိတာ။ ရသာ အနတ္တာ အတိတာ။
ဖောဠဗ္ဗာ အနတ္တာ အတိတာ။ ဓမ္မာ အနတ္တာ အတိတာ။
ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပေသုပ္ပံ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရသေသုပ္ပံ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဠဗ္ဗေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဓမ္မေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ
ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ
ဟောတိ၊ ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊
နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ အနတ္တ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်

(၄၇) ရူပါ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ အနာဂတာ။ သဒ္ဓါ အနတ္တာ
 အနာဂတာ။ ဂန္ဓာ အနတ္တာ အနာဂတာ။ ရဿာ အနတ္တာ
 အနာဂတာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အနတ္တာ အနာဂတာ။ မေဗ္ဗာ အနတ္တာ
 အနာဂတာ။ ဧဝံ ပဿိ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော
 ရူပေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 ရဿေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မေဗ္ဗေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ
 ဉာဏံ ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ
 ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္တတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

ဗာဟိရ အနတ္တ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်

(၄၈) ရူပါ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ ပစ္စုပ္ပန်။ သဒ္ဓါ အနတ္တာ ပစ္စုပ္ပန်။
 ဂန္ဓာ အနတ္တာ ပစ္စုပ္ပန်။ ရဿာ အနတ္တာ ပစ္စုပ္ပန်။
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အနတ္တာ ပစ္စုပ္ပန်။ မေဗ္ဗာ အနတ္တာ ပစ္စုပ္ပန်။
 ဧဝံ ပဿိ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပေသုပ္ပိ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သဒ္ဓေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဂန္ဓေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ရဿေသုပ္ပိ
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မေဗ္ဗေသုပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ
 ဝိရဇတိ။ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏံ
 ဟောတိ။ ခိဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ
 ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္တတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်လာ
 ဗာဟိရ အနိစ္စသုတ် ဒုက္ခသုတ် အနတ္တသုတ်
 သုတ်ပေါင်း ၉-သုတ် ပါဠိ ပြီး၏။

လောကသမုဒယကျမ်းနိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၌ လာသော လောကသမုဒယသုတ်နိဿယ

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ လောကသမုဒယဉ္စ၊ လောက၏ အစဉ် ဖြစ်နေခြင်း တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပညတ်ဝေါဟာ သမုတ်အပ်သော သတ္တလောက ဝဋ်ဒုက္ခအပေါင်း၏ ကျိုးကြောင်းမပျက် အစဉ်ဆက်၍ သွက်သွက်ချာချာ မရေသာအောင် စပ်ကာအမြဲ သုံးပါးသောဓာတ်တို့ကို စွဲသဖြင့် ဝဲသို့မတည် စက်နွယ်လည်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝဋ်ရဟတ်တရား လည်သောအားဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်နေခြင်းကိုလည်း။ ဒေသိဿာမိ၊ ဟောပေအံ့။ လောကနိရောဓဉ္စ၊ လောက၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပညတ်ဝေါဟာ သတ္တဝါဟု သမုတ်အပ်သော သတ္တလောက ဝဋ်ဒုက္ခအပေါင်း၏ ကျိုးကြောင်းမပျက် အစဉ်ဆက်၍ သွက်သွက်ချာချာ မရေသာအောင် စပ်ကာအမြဲ သုံးပါးသောဓာတ်တို့ကို စွဲသဖြင့် ဝဲသို့မတည် စက်နွယ်လည်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝဋ်ရဟတ်တရား ပြတ်သောအားဖြင့် နောက်ပွားမဆင် ကုန်စင် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း။ ဒေသိဿာမိ၊ ဟောပေအံ့။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ ဘယ်သို့ ခြင်းရာ ဘယ်သို့သာလျှင်။ လောကသမုဒယော၊ လောက၏ အစဉ် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။

၁။ စက္ခု စ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။ ရူပေ စ၊ အဆင်းဟူသော ရူပဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မြင်သဖြင့် အဆင်းကို သိတတ်သော စက္ခုဝိညာဏဓာတ် သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသောဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံ စုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း

ဖဿသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကားခံစားခြင်း ဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ သာယာမသာယာ လျစ်လျူကားခံစားခြင်း ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တောင့်တခြင်း တဏှာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တောင့်တခြင်း တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ တမျိုးအသစ် တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာတိသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ တမျိုးအသစ် တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏသည်၎င်း။ ဆောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရွက်တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သေ။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရားအစု၏။ သမုဒယော၊ အစဉ်စွဲ၍ အမြဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၂။ သောတဉ္စ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ ဝတ္ထုဇာတ်ကို၎င်း။ သဒ္ဓေ စ၊ အသံဟူသော သဒ္ဓဇာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ သောတဝိညာဏံ၊ ကြားသဖြင့် အသံကိုသိတတ်သော သောတဝိညာဏဇာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော ဇာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿာ၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကား ခံစားခြင်း ဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝေဒနာပစ္စယာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစားခြင်း ဝေဒနာ
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တောင့်တခြင်း တဏှာသည်။
 သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တောင့်တခြင်း တဏှာ ဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါနံသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါနံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 ဘဝေါ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောဘဝသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ တမျိုးအသစ် တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာ
 တိသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ တမျိုးအသစ် တပုံ ဖြစ်ခြင်း
 ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်းသေခြင်း ဖောက်
 ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏသည်၎င်း။ သေက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿု-
 ပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ ဆင်းရဲ
 ခြင်း သက်ကြီးရွိုက်တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော။ တေဿ
 ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲ တရားအစု၏။ သမုဒယော၊ အစဉ်စွဲ၍ အမြဲဖြစ်
 ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၃။ သာနဉ္စ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနပသာဒ ဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။
 ဂန္ဓေ စ၊ အနံဟူသော ဂန္ဓဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။
 သာနဝိညာဏံ၊ နမ်းရှုသဖြင့် အနံကိုသိတတ်သော သာနဝိညာဏဓာတ်
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော ဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်း
 ဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကိုတွေ့ခြင်းဖဿသည်။
 သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ အာရုံ၏သဘောကိုတွေ့ခြင်း ဖဿဟူ
 သောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကာ
 ခံစားခြင်းဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ သာယာ
 မသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစားခြင်း ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 တဏှာ၊ တောင့်တခြင်းတဏှာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊
 တောင့်တခြင်းတဏှာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်း

ဥပါဒါန်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ စွဲလမ်းခြင်း၊ ဥပါဒါန်
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘပေါ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေ
 တတ်သောဘဝသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ အားထုတ်ပြုပြင်
 ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊
 တမျိုး အသစ် ဘပုံ ဖြစ်ခြင်းဇာတိသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိ-
 ပစ္စယာ၊ တမျိုး အသစ် တပုံ ဖြစ်ခြင်း ဇာတိဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဇရာ မရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်း ဇရာ
 မရဏသည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်
 ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီး
 ရှိုက်တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။
 ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာဖက် သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊
 ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရားအစု၏။ သမုဒယော၊ အစဉ်စွဲ၍ အမြဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၄။ ဇိဝုဉ္ဇ၊ လျှာဟူသော ဇိဝုပါသဒဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။ ရသေ စ၊
 အရသာဟူသော ရသဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။
 ဇိဝုဝိညာဏံ၊ လျက်သဖြင့် အရသာကိုသိတတ်သော ဇိဝု ဝိညာဏဓာတ်
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသောဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊
 ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း
 ဖဿသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့
 ခြင်း ဖဿဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သာယာ မသာယာ
 လျစ်လျူကာခံစားခြင်း ဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာ ပဇ္ဇ-
 ယာ၊ သာယာမသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစားခြင်း ဝေဒနာဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တောင့်တခြင်းတဏှာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
 ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တောင့်တခြင်းတဏှာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 ဥပါဒါ နံ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊
 စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ အားထုတ်ပြု
 ပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ၊

အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဇာတိ၊ တမျိုးအသစ် တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာတိသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ တမျိုး အသစ် တပုံ ဖြစ်ခြင်း ဇာတိဟူသော
 အကြောင်း ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ။ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်
 ပျက်စီးခြင်း ဇရာ မရဏသည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿု-
 ပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲ
 ခြင်း သက်ကြီး ရှိုက်တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော။
 တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုငဋ်ဆင်းရဲတရားအစု၏။ သမုဒယော၊ အစဉ်စွဲ၍
 အမြဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၅။ ကာယဉ္စ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုဇာတ်ကို၎င်း။
 ဖောဠဗ္ဗေ စ၊ အတွေ့အထိဟူသော ဖောဠဗ္ဗဇာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
 ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကာယဝိညာဏံ၊ အတွေ့အထိအားဖြင့် တွေ့ထိအပ်
 သည်ကို သိတတ်သော ကာယဝိညာဏဇာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
 တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော ဇာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။
 ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဖဿပစ္စယာ၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစားခြင်းဝေဒနာ
 သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူ
 ကာ ခံစားခြင်း ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တောင့်တ
 ခြင်း တဏှာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တောင့်တခြင်း
 တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါနံ
 သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ စွဲလမ်းခြင်းဥပါဒါနံဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ အားထုတ် ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
 ဘဝသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို
 ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ တမျိုး
 အသစ် တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာတိသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ တမျိုး

အသစ် တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏံသည်၎င်း။ သောက-
 ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ပါယာသာ၊ ခိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏
 ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရွှက်တင် ပင်ပန်းခြင်း
 တို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊
 ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရား
 အစု၏။ သမုဒယော၊ အစဉ်စွဲ၍ အမြဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။

၆။ မနုဉ္ဇ၊ စိတ်ဟူသော ဘဝဂုံပစ္စေဒ မနောဝိညာဏဓာတ်ကို၎င်း။
 ဓမ္မေ စ၊ သဘာဝတရားဟူသော ဓမ္မဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ဝဋ်စွ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊
 အကြောင်းပြု၍။ မနောဝိညာဏံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတဟူသော
 မနောဝိညာဏ ဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော
 ဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖသော၊ အာရုံ၏
 သဘောကို တွေ့ခြင်းဖဿသည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ အာရုံ၏
 သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊
 သာယာမသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစားခြင်း ဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝတံ၊
 ဖြစ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစားခြင်း
 ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တောင့်တခြင်း တဏှာ
 သည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တောင့်တခြင်းတဏှာဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်သည်။ သမ္ဘဝတံ၊
 ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောဘဝသည်။
 သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ အားထုတ်ပြုပြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်
 သော ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ တမ္ပိုးအသစ် တပုံ
 ဖြစ်ခြင်း ဇာတိသည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ တမ္ပိုးအသစ်
 တပုံဖြစ်ခြင်း ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း
 သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏံသည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ-

ဒုက္ခ ဒေါမနသုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ သက်ကြီးရွှက် တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္မာဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲ ကရားအစု၏။ သမုဒယော၊ အစဉ်စွဲ၍ အမြဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ လောကသမုဒယော၊ လောက၏ အစဉ်ဖြစ်နေခြင်းကရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

လောကသမုဒယသုတ် အနက် ပြီး၏။

(၂) လောကနိရောဓသုတ် အနက်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ ဘယ်သို့ခြင်းရာ ဘယ်သို့သာလျှင်။ လောနိရောဓော၊ လော၏ အကြောင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း တရားမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။

၇။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။ ရူပေ ဇ၊ အဆင်းဟူသော ရူပဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မြင်သဖြင့် အဆင်းကိုသိတတ်သော စက္ခုဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သောဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝနိရော-

ခေ၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓ၊ ဘဝချုပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓေ၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိနိရောဓ၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏ သည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရွှက် တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲ တရားတစု၏။ နိရောဓေ၊ အမြဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဂ။ သောတဉ္စ၊ နားဟူသော သောဘပသာဒ ဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။ ရူပေ စ၊ အဆင်းဟူသော ရူပဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်း ပြု၍။ သောတဝိညာဏံ၊ မြင်သဖြင့် အဆင်းကိုသိတတ်သော သောတ- ဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော ဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အာရုံ၏ သဘောကိုတွေ့ ခြင်း ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿနိရောဓ၊ ဖဿချုပ်ခြင်းဟူ သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓေ၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာနိရောဓ၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ တဏှာနိရောဓေ၊ တဏှာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာနိရောဓ၊ တဏှာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါန- နိရောဓေ၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါန်နိရောဓ၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓေ၊ ဘဝချုပ် ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓ၊ ဘဝချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓေ၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိနိရောဓ၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏသည် ၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေး ခြင်းကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရွှက်တင် ပင်ပန်း

ခြင်းတို့သည်၎င်း။ နိမ္မိတ္တံ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက်သက်သက်သော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရားအစု၏။ နိရောဓော၊ အမြဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၉။ ဃာနဉ္စ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဃာနပဿာဒ ဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။ ဂန္ဓေ စ၊ အနံဟူသော ဂန္ဓဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဃာနဝိညာဏံ၊ နမ်းရှုသဖြင့် အနံကိုသိတတ်သော ဃာနဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇဟိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော ဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အခရုံ၏သဘောကိုတွေ့ခြင်း ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏသည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရွှက်တင် ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ နိမ္မိတ္တံ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက်သက်သက်သော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရား အစု၏။ နိရောဓော၊ အမြဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၀။ ဇိဝုဉ္စ၊ လျှာဟူသော ဇိဝုပါဿာဒ ဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။ ရသေ စ၊ အရသာဟူသော ရသဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဇိဝုဝိညာဏံ၊ လျက်သဖြင့် အရသာကိုသိသော ဇိဝုဝိညာဏဓာတ်သည်။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးသော ဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံ
 စုဝေးခိုခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကိုတွေ့ခြင်း ဖဿသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿနိရောဓာ၊ ဖဿချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဝေဒနာနိရောဓာ၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာ-
 နိရောဓာ၊ တဏှာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနိရော-
 ဓော၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါ-
 ဒါန် ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝချုပ်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏသည်၎င်း။
 သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း
 ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရွှက်တင် ပင်ပန်းခြင်း
 တို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာ
 မဖက် သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုငွေ့ဆင်းရဲ တရားအစု၏။
 နိရောဓော၊ အမြဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။

၁၁။ ကာယဉ္စ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုဓာတ်ကို၎င်း။
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ၊ အတွေ့အထိဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
 ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကာယဝိညာဏံ၊ အတွေ့အထိအားဖြင့် တွေ့ထိအပ်
 သည့်ကို သိတတ်သော ကာယဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
 တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးသောဓာတ်တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးခိုခြင်းကြောင့်။
 ဖဿော၊ အာရုံ၏သဘောကို တွေ့ခြင်း ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ-
 နိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာနိရောဓော၊
 ဝေဒနာချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာ

ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာနိရောဓာ၊ တဏှာချုပ်ခြင်း
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိရောဓာ၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓာ၊ ဘဝချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိနိရောဓာ၊
 ဇာတိချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာပရဏံ၊ အိုခြင်း၊
 သေခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာပရဏသည်တို့။ သောကပရိဒေဝ-
 ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း၊
 စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ သက်ကြီးရွှက်တင် ပင်ပန်းခြင်းဟူသည်တို့။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
 ချုပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလာယ၊ ချမ်းသာအဖက် သက်သက်သော။
 တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရားအစု၏။ နိရောဓော၊ အမြဲချုပ်
 ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၂။ မနုဉ္ဇ၊ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ ဟူသော မနောဝိညာဏဓာတ်ကို၎င်း။
 ဓမ္မေ စ၊ သဘာဝတရားဟူသော ဓမ္မဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊
 အကြောင်းပြု၍။ မနောဝိညာဏံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အပ္ပာကဟဟူသော
 မနောဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏှံ၊ သုံးပါးသောဓာတ်
 တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံစုဝေးမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ အစွဲ၏သဘောကို
 တွေ့ခြင်း ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿ ချုပ်ခြင်း
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာချုပ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနိ-
 နိရောဓော၊ ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိရောဓော၊
 ဥပါဒါန်ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝ
 ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊

ဖြစ်၏။ ဇာတိနိုရောဓာ၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း သေခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း ဇရာမရဏသည်
 ၎င်း။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း
 ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း သက်ကြီးရှိုက်တင် ပင်ပန်းခြင်း
 တို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာ
 မဖက် သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရားအစု၏။
 နိရောဓော၊ အမြဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ လောက-
 နိရောဓော၊ လောက၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတရားဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ဆိုအပ်၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်လာ လောကသမုဒယ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိရောဓသုတ်အနက် ပြီး၏။

(၃) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်အနက်

၁၃။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော
 စက္ခုပသာဒဝတ္ထုဓူပံကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့်၊ မမြဲ
 သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ရူပေ၊ အဆင်း
 ဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော
 သဘောအားဖြင့်၊ မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူ
 တတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်
 မည်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မြင်သဖြင့် အဆင်းကို သိတတ်သော စက္ခု
 ဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့်၊ မမြဲသော
 သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ ဒိဋ္ဌိကို။

ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ စက္ခုသမ္ပယံ၊ မျက်စိ၌ အဆင်းသဘောကို တွေ့တတ်သော စက္ခုသမ္ပယာကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ စက္ခုသမ္ပယာပစ္စယာ၊ မျက်စိ၌ အဆင်းသဘောကို တွေ့တတ်သော စက္ခုသမ္ပယာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသည်လည်း မဟုတ်၊ ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသည်လည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသော သဘော ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။

၁၄။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသဒဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ သဒ္ဓေ၊ အသိဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဇာတ် သဒ္ဓါရုံတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ သောတဝိညာဏံ၊ ကြားသဖြင့် အသံကို သိတတ်သော သောတ

ဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့်၊ မမြဲသော
 သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။
 ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ သောတသမ္ဘယံ၊
 နား၌ အသံသဘောကိုတွေ့တတ်သော သောတသမ္ဘယကို။ အနိစ္စတော၊
 မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊
 သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
 မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။
 ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ သောတသမ္ဘယပစ္စယော၊ နား၌ အသံ
 သဘောကို တွေ့တတ်သော သောတသမ္ဘယဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်
 ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ
 ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ
 ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာ
 လည်းမဟုတ်၊ အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်း
 မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော
 သဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူ
 တတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်
 မည်၏။

၁၅။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော
 သာနပသာဒဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲ
 သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာ
 ဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။
 ဂန္ဓေ၊ အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ အနိစ္စတော၊

မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍
 စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊
 ပယ်ရသည် မည်၏။ သာနဝိညာဏံ၊ နှမ်းရှုသဖြင့် အနံ့ကို သိတတ်သော
 သာနဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲ
 သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ သာနသမ္မဿံ၊
 နှာခေါင်း၌ အနံ့သဘောကို တွေ့တတ်သော သာနသမ္မဿကို။ အနိစ္စတော၊
 မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍
 စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊
 ပယ်ရသည် မည်၏။ သာနသမ္မဿပစ္စယာ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့သဘောကို
 ပွေ့တတ်သော သာနသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊
 ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့်
 ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲ
 သဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယပိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမ-
 သုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ်
 အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော
 လျစ်လျူကာခံစားသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
 တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့်
 မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာ
 ဝိပလ္လာသ
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

၁၆။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဇိဝံ၊ လျှာဟူသော ဇိဝံ
 ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသော
 သဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော

ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။
 ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ရသေ၊ အရသာဟူသော
 ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘော
 အားဖြင့် မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ
 မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။
 ဇိဝှိဝိညာဏံ၊ လျက်သဖြင့် အရသာကိုသိတတ်သော ဇိဝှိဝိညာဏဓာတ်ကို။
 အနိစ္စတော။ မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာန-
 တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာ-
 ဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်
 ၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဇိဝှိသမ္မဿံ၊ လျှာ၌ အရသာသဘောကို
 တွေ့တတ်သော ဇိဝှိသမ္မဿကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့်
 မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဇိဝှိသမ္မဿ-
 ပစ္စယာ၊ လျှာ၌ အရသာသဘောကို တွေ့တတ်သော ဇိဝှိသမ္မဿ-
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ
 သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ
 ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။
 ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခ
 ဝေဒနာလည်းမဟုတ် အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာ
 လည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်
 ၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော
 သဘောအားဖြင့် မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်
 စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏

၁၇။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သား ရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ဟူသော
ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအားဖြင့် မမြဲသော
သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။
ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊ အတွေ့အထိ
ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို။ အနိစ္စတော၊
မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍
စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရ
သည် မည်၏။ ကာယဝိညာဏံ၊ အတွေ့အထိအားဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည်ကို
သိတတ်သော ကာယဝိညာဏမာတ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘော
အားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
ပဿသော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ
မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။
ကာယသမ္မဿံ၊ ကိုယ်၌ အထိသဘောကိုတွေ့တတ်သော ကာယသမ္မဿကို။
အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာန-
တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်
အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ကာယသမ္မဿပစ္စယာ၊ ကိုယ်၌
အထိသဘောကိုတွေ့သော ကာယသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာ
သဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊
အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ
အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသည်လည်းမဟုတ် အကြင်
ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသည်လည်းမဟုတ်သော လျစ်လျူကာခံစားသော
ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။
အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာန-
တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

၁၈။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ မနံ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ ဟူသော ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲ သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဓမ္မေ၊ သဘာဝ တရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရ သည်မည်၏။ မနောဝိညာဏံ၊ စိတ်ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတကို သိတတ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောသဘော အားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ မနောသမ္ပယံ၊ စိတ်၌တရားသဘောကို တွေ့တတ်သော မနောသမ္ပယံကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော သဘောအားဖြင့် မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ မနောသမ္ပယံပစ္စယာ၊ စိတ်၌ တရားသဘောကို တွေ့တတ်သော မနောသမ္ပယံဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံဝါ၊ အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခပေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခပေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခံ သုခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခ ပေဒနာလည်း မဟုတ် အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခပေဒနာ

လည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်
၎င်း။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ကိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော
သဘောအားဖြင့် မမြဲသောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူ
တတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်
မည်၏။

ဘိက္ခု၊ ချစ်သား ရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေ၊ ဤသို့။ အနိစ္စတော၊
မမြဲသော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူတတ်စွာ မိစ္ဆာဝိပလ္လာသ
ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ် အနက် ပြီး၏။

(၄) သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ် အနက်

၁၉။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော
စက္ခုပသာဒ ပတ္ထုရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပိစက်
တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပိစက်တတ်သော
သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်း
တတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်
မည်၏။ ရူပ၊ အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဇာတ် ရူပါရုံတို့ကို။
ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပိစက်တတ်သော သဘောအားဖြင့်
သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပိစက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊
သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယ
ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ စက္ခု-
ဝိညာဏံ၊ မြင်သဖြင့် အဆင်းကို သိဟတ်သော စက္ခုဝိညာဏာဘတ်ကို။

ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲ နိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ စက္ခုသမ္မဿ၊ မျက်စိ၌ အဆင်းသဘောကို တွေ့တတ်သော စက္ခုသမ္မဿကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ စက္ခုသမ္မဿပစ္စယာ၊ မျက်စိ၌ အဆင်းသဘောကို တွေ့တတ်သော စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ်၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်းမဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။

၂၀။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်၊ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒဝတ္ထုရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်

သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ သဒ္ဓေ၊ အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဇာတ် သဒ္ဓါရုံတို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘော အားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ သောတဝိညာဏံ၊ ကြားသဖြင့် အသံကို သိတတ်သော သောတဝိညာဏ ဇာတ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘော အားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာန- တော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ သောတ- သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ နား၌ အသံသဘောကို တွေ့တတ်သော သောတသမ္ဗုဒ္ဓံကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ သောတသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ နား၌ အသံသဘောကို တွေ့တတ်သော သောတသမ္ဗုဒ္ဓံ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင် ချမ်းသာ သဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့်ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ် အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာ လည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာခံစားသော ဥပပေက္ခာ ဝေဒနာ

သည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ နိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

၂၁။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဃာနံ၊ နှာခေါင်းဟူ သော ဃာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက် တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင် သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာ ငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ် ပေါ် စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဂန္ဓေ၊ အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓ ဓာတ် ဂန္ဓာရုံ တို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ နိပ်စက်တတ်သော သဘော အားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ နိပ်စက် တတ်သော သဘော ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ် အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်း တတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည် မည်၏။ ဃာနဝိညာဏံ၊ နမ်းရှုသဖြင့် အနံ့ကို သိတတ်သော ဃာန ဝိညာဏဓာတ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ နိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဃာနသမ္ပယံ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့သဘောကို တွေ့တတ်သော ဃာနသမ္ပယ ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအား ဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊

သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယ-
 ဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယ
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ သာနသမ္ပဿ-
 ပစ္စယာ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့သဘောကို တွေ့တတ်သော သာနသမ္ပဿ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတိ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ
 ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်
 ၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားစော ဒုက္ခ
 ဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့်
 ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်း မဟုတ် အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစား
 သော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော
 ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကို
 လည်း။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘော
 အားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာန-
 တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်းတတ်သော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

၂၂။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဇိဝံ၊ လျှာဟူသော
 ဇိဝှါ ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲ နှိပ်စက်
 တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲ နှိပ်စက်တတ်သော
 သဘောဟူ၍။ ဇာနတော။ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်
 သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်
 စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရ
 သည်မည်၏။ ရသေ၊ အရသာဟူသော ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံ
 တို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘော
 အားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊
 သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယ-
 ဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယ

ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဇိဝှါ ဝိညာဏံ၊ လျက်သဖြင့် အရသာကို သိတတ်သော ဇိဝှါဝိညာဏံဓာတ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာ ငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဇိဝှါသမ္မဿံ၊ လျှာ၌ အရသာ သဘောကို တွေ့တတ်သော ဇိဝှါသမ္မဿကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက် တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာ ငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဇိဝှါသမ္မဿပစ္စယာ၊ လျှာ၌ အရသာသဘောကို တွေ့ တတ်သော ဇိဝှါသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစား တတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်း မဟုတ် အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူ ကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက် တတ်သော သဘော ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ် အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ် စွဲလမ်းတတ် သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

၂၃။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ကာယံ၊ ကိုယ် ဟူသော ကာယပသာဒဝတ္ထုရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ

နှိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်
 သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော်
 ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊
 ပယ်ရသည်မည်၏။ ဖောဠဗ္ဗေ၊ အတွေ့အထိဟူသော ဖောဠဗ္ဗာယတန
 ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်
 တတ်သောသဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော
 သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်
 သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်
 စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်
 ရသည်မည်၏။ ကာယဝိညာဏံ၊ အတွေ့အထိအားဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည်ကို
 သိတတ်သော ကာယဝိညာဏဓာတ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ
 နှိပ်စက်တတ်သောသဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်
 သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော်
 ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။
 ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ကာယသမ္မဿံ၊ ကိုယ်၌ အထိသဘောကို တွေ့တတ်
 သော ကာယသမ္မဿကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်
 သောသဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သောသဘော
 ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်း
 တတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်
 မည်၏။ ကာယသမ္မဿပစ္စယာ၊ ကိုယ်၌ အထိသဘောကို တွေ့တတ်သော
 ကာယသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်
 သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော
 သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့်
 ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။
 အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်း မဟုတ် အကြင်

ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားစော သုခဝေဒနာသည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူ
 ကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊
 ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော
 သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သောသဘောဟူ၍။
 ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ယဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

၂၄။ တိက္ခ၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ မနံ၊ ဘဝကိုပစ္စေဒ
 ဟူသော မနောဝိညာဏဝတ္ထုရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲ
 နှိပ်စက်တတ်သောသဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်
 သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော်
 ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ယဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။
 ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ ဓမ္မေ၊ သဘာဝတရားဟူသော ဓမ္မာယတန
 ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော
 သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။
 ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ယဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ မနော-
 ဝိညာဏံ၊ စိတ်ဖြင့် ဣသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတကို သိတတ်သော
 မနောဝိညာဏဓာတ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်
 သောသဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘော
 ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်း
 တတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ယဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။
 မနောသမ္ပယံ၊ စိတ်၌တရားသဘောကို တွေ့တတ်သော မနောသမ္ပယံ
 ကို။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သောသဘော အား

ဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။ မနောသမ္မဿပစ္စယာ၊ စိတ်၌ သဘာဝတရားသဘောကို တွေ့တတ်သော မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ် အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်းမဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားတတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇဟိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒုက္ခတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောအားဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းရှိသော် ဖြစ်ပေါ်စွဲလမ်းတတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရသည်မည်၏။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနုသုတ်အနက် ပြီး၏။

မန်လည် ၁၆-ပ-မ-သ-၈

(၅) အတ္တာနုဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်အနက်

၂၅။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ် အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ရူပေ၊ အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့ကို။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိ-
ယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မြင်သဖြင့် အဆင်းကိုသိတတ်သော စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘော အားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ စက္ခု-
သမ္ပယံ၊ မျက်စိ၌ အဆင်းသဘောကို တွေ့တတ်သော စက္ခုသမ္ပယံကို။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တ-
ဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘော ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ် အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာ ယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည် လည်း မည်၏။ စက္ခုသမ္ပယံပစ္စယာ၊ မျက်စိ၌ အဆင်းသဘောကို တွေ့

တတ်သော စက္ခုသမုဒယဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတ်၊ ခံစား
 တတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော
 သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့်
 ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊
 အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ် အကြင်ချမ်း
 သာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ
 ခံစားသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထို
 ဝေဒနာကိုလည်း။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်
 မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါ
 မဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင် သူ့ကောင် အကောင်
 သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်
 အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။

၂၆။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သာရဟန်း။ ခေါ၊ ဇင်စစ်။ သောတံ၊ နားဟူသော
 သောတပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လို
 ရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်
 သူ့ကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနု-
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ သဒ္ဓေ၊ အသံ
 ဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ
 အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘော
 အားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊
 သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊
 ငါ့ကောင် သူ့ကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော
 အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။
 သောတဝိညာဏံ၊ ကြားသဖြင့် အသံကိုသိတတ်သော သောတဝိညာဏံ

ဓာတ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်၊ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်
 သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်
 သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတံ၊ ပယ်
 အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ သောတသမ္မဿ၊ နား၌ အသံသဘော
 ကို တွေ့တတ်သော သောတသမ္မဿကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ
 ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင်
 သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ
 ကို။ ပဟိယတံ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ သောတသမ္မဿ-
 ပစ္စယာ၊ နား၌ အသံသဘောကို တွေ့တတ်သော သောတသမ္မဿဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ
 သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။
 ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာ
 သည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့်
 ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ် အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစား
 သော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစား
 သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာ
 ကိုလည်း။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်
 မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါ
 မဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင်
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။
 ပဟိယတံ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။

၂၇။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ဂန္ဓေ၊ အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာမှတ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ သာနဝိညာဏံ၊ နမ်းရှုသဖြင့် အနံ့ကို သိတတ်သော သာနဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ သာနသမ္ပယံ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့သဘောကို တွေ့တတ်သော သာနသမ္ပယံကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ သာနသမ္ပယံ-ပစ္စယာ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့သဘောကို တွေ့တတ်သော သာနသမ္ပယံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ

ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။
 ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာ
 သည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစား
 သော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ် အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော
 သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာ
 ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနတ္တ-
 တော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ
 မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘော
 ဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ အတ္တ နုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်သုကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာ
 ယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရ
 သည်လည်း မည်၏။

၂၇။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ဇိဝံ၊ လျှော့ဟူသော ဇိဝါပသာဒဝတ္ထု
 ရုပ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သောသဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်
 သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တ နုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်သုကောင် အကောင်
 သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊
 ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ဇေသ၊ အရသာဟူသော ရသာ
 ယတန ရသဇာတ် ရသာရုံတို့ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ
 ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တ နုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်
 သုကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနု-
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ဇိဝါဝိညာဏံ၊
 လျက်သဖြင့် အရသာကို သိတတ်သော ဇိဝါဝိညာဏဇာတ်ကို။ အနတ္တ-
 တော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ

မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘော
 ဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿကော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်သုကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာ
 ယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်
 လည်း မည်၏။ ဇိဝါသမ္ဗဿံ၊ လျှာ၌ အရသာသဘောကို တွေ့တတ်သော
 ဇိဝါသမ္ဗဿံကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ
 အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါ
 မဟုတ်သောသဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿကော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်သုကောင် အကောင်
 သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊
 ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ဇိဝါသမ္ဗဿယစုယာ၊ လျှာ၌
 အရသာကို တွေ့တတ်သော ဇိဝါသမ္ဗဿဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာ
 သဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊
 အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ
 အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်း
 မဟုတ် အကြင်ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်
 သော လျစ်လျူကာ ခံစားသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပုဗ္ဗာ၊
 ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ
 ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်
 အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတ်တော၊ သိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿကော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင်
 သုကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနု-
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။

၂၉။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ဟူသော
 ကာယပသာဒာတ္ထုရပ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်
 အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်

သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနိတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင်
 အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။
 ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ဖောဠဗ္ဗေ၊ အတွေ့
 အထိဟူသော ဖောဗ္ဗာယတန ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့ကို။ အနတ္တ-
 တော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ
 မဟုတ်သောသဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘော
 ဟူ၍။ ဇာနိတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင်သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာ
 ယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်
 လည်း မည်၏။ ကာယဝိညာဏံ၊ အတွေ့ကို သိတတ်သော ကာယဝိညာဏ
 ဓာတ်ကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ
 အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သောသဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်
 သော သဘောဟူ၍။ ဇာနိတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊
 ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်
 သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊
 ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ကာယသမ္မဿံ၊ ကိုယ်၌ အထိ
 သဘောကို တွေ့တတ်သော ကာယသမ္မဿကို။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ
 အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်သော
 သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနိ-
 တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ် မိစ္ဆာ
 ယူလဲ့ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်
 လည်း မည်၏။ ကာယသမ္မဿပစ္စယာ၊ ကိုယ်၌ အထိသဘောကို တွေ့တတ်
 သော ကာယသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစား
 တတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ငါ၊ အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစား
 သော သုခ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲ
 သဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊

အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဒေဒနာလည်း မဟုတ် အကြင်
 ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူ
 ကာ ခံစားတတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
 တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လို့ရာ
 ဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သောသဘောအားဖြင့် အကောင်
 သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင်
 အကောင် သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။
 ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်းမည်၏။

၃၀။ ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ မနံ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒဟူသော မနော-
 ဝိညာဏဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လို့ရာဖြစ်
 အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်
 သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊
 ငါကောင် သူကောင် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော
 အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ ဓမ္မေ၊
 သဘာဝတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့ကို။ အနုတ္တတော၊
 အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လို့ရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်
 သော သဘောအားဖြင့် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။
 ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
 အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ
 အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း
 မည်၏။ မနောဝိညာဏံ၊ စိတ်ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတကို
 သိတတ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်ကို။ အနုတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ
 ဖြစ်လို့ရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်
 အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနတော၊ သိသော

ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ မနောသမ္ပဿ၊ စိတ်၌ တရားသဘောကို တွေ့တတ်သော မနောသမ္ပဿကို။ အနတ္တဓတာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနဓတာ၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ၊ စိတ်၌ တရားသဘောကို တွေ့တတ်သော မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒပိတံ၊ ခံစားတတ်သော။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ သုခံ ဝါ၊ အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြင်ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်၎င်း။ ယမိဒံ ယံ ဣဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြင် ဆင်းရဲသဖြင့် ခံစားသော ဒုက္ခဝေဒနာလည်း မဟုတ် အကြင် ချမ်းသာသဖြင့် ခံစားသော သုခ ဝေဒနာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူကာ ခံစားတတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာကိုလည်း။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။ ဇာနဓတာ၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါကောင် သူကောင် အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ် မိစ္ဆာယူလွဲ အစဉ်စွဲသော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း မည်၏။

ဘိက္ခု၊ ချစ်သားရဟန်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အနတ္တတော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောဟူ၍။

ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿကော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ငါ့ကောင် သူ့ကောင် အကောင် သတ္တဝါမဟုတ် မိစ္ဆာယူလဲ
အစဉ်စွဲသော အတ္တနုဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ပယ်ရသည်လည်း
မည်၏။

အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ပဟာနသုတ်အနက် ပြီး၏။

(၆) အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ အတိတ ပဌမသုတ်အနက်

၃၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ စက္ခု၊
မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်
ကဲ့သို့ အပျက်အတိသ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အတိတံ၊
လွန်ပြီးသော။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ ဝတ္ထု ရုပ်သည်။
အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန် ကဲ့သို့ အပျက်အတိသ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊
အမြဲမရှိ။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ ဃာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဃာန
ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိ
သ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ ဇိဝှါ၊
လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်
ကဲ့သို့ အပျက်အတိသ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အတိတံ၊
လွန်ပြီးသော။ ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။
အနိစ္စော၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသ ဖြစ်သောကြောင့်
မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ မနော၊ အဝဂ္ဂပစ္စေဒဟူသော
မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စော၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်
အတိသ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။
ဝေ၊ ဤသို့။ ပဿံ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိပတ်
အကြာ အမြင် မှ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယာသာဝကော၊ ဘုရား
တပည့်သား ဖြစ်သည်။ စက္ခုသ္မိ ပိ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌
လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ပြီးစွေ၏။ သောတသ္မိ ပိ၊ နားဟူသော သောတ

ပသာဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ငြီးငွေ့၏။ ဃာနသ္မိံပိ၊ နှာခေါင်း
 ဟူသော ဃာနပသာဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝါသ္မိံပိ၊
 လျှာဟူသော ဇိဝါပသာဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 ကာယသ္မိံပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ မနသ္မိံပိ၊ ဘဝဂံပစ္စေဒ မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒနိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇတိ၊
 တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိဆဂါ၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊
 ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်
 ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။
 အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စေကဏာဉာဏ်ပညာ အသိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့ သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိ
 ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ပြဟုစရိယံ၊
 မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုကျင့်
 အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို
 ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ အတိတ ပဌမသုတ်အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက်

၃၂။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ သော။
 စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်
 ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အနာ-
 ဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ သော။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဝ
 ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ သော။ ဃာနံ၊
 နှာခေါင်းဟူသော ဃာနပသာဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်

ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။
 အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဇိဝှါ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒဝတ္ထု
 ရုပ်သည်။ အနိစ္စော၊ နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သော
 ကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ကာယော၊
 ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စော၊ နှမ်းလှော်
 ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ အနာ-
 ဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ မနော၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။
 အနိစ္စော၊ နှမ်းလှော် ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့်
 မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဿံပဿန္တော၊
 ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ် အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်
 ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ စက္ခုသ္မိပိ၊
 မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သောတ-
 သ္မိပိ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 သာနုသ္မိပိ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါသ္မိပိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ကာယသ္မိပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ မနုသ္မိပိ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်း စိတ်ဟူသော မနော
 ဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊
 ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်း
 ကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။
 ဝိမုတ္တသ္မိပိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊
 ကိလေသာတို့မှ ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပညာ အသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊
 အဘယ်သို့ သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရ
 ခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊

သုံးအပ်ပြီ။ ကရုဏီယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မင်္ဂလိကကို။ ကတံ၊ ပြု
အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမင်္ဂလိကကို ပြုခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော
ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်
သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ် အနက်

၃၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။
စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်
ရေပြောက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိယာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။
ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ
ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော် ရေပြောက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိယာ
ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ စာနံ၊
နှာခေါင်းဟူသော စာနပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်ရေပြောက်
ကဲ့သို့ အပျက်အတိယာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခု
ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ ဇိဝှိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊
နှမ်းလှော် ရေပြောက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိယာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲ
မရှိ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ ကာယေ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယ-
ပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်ရေပြောက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိယာ
ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။
မနော၊ ဘာဂုံ၊ ဝတ္ထု သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏဝတ္ထုရုပ်
သည်။ အနိစ္စံ၊ နှမ်းလှော်ရေပြောက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိယာ ဖြစ်သော
ကြောင့် မမြဲ၊ အမြဲမရှိ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်
သော။ သုဘပါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင် ဖော်အကြားအမြင်ရှိသော။
အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ ဧက္ခသ္မိံ ပိ၊ မျက်စိ
ဟူသောစက္ခုပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ပြီးငွေ၏။ သောတသ္မိံ ပိ၊

နားဟူသော သောတပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 သာနသ္မိံ ပိ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှိသ္မိံ ပိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ကာယသ္မိံ ပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်
 ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ မနသ္မိံ ပိ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်
 ဟူသော မနောဝိညာဏဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-
 နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရေဇတံ၊ တင်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ ပာပ်
 ခြင်း ကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုတ္တတံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။
 ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊
 ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။
 ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏံပညာဒေသံသည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ ကံ၊
 အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတံ၊ အခမ်း၌ ပဋိသန္ဓေအသစ် နေရခြင်းသည်။
 ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်
 ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထ-
 တ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကိုကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။
 န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်
 အနက် ပြီး၏။

(၇) အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်အနက်

၃၄။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ စက္ခု၊
 မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲ
 နှိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။
 သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံ
 နိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက် တတ်သော သဘောတည်း။ အဟိတံ၊ လွန်ပြီး
 သော။ သာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊
 သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်

ပြီးသော။ ဇိဝှါ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံ
 နိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အတိတော၊ လွန်ပြီးသော။
 ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခော၊ သည်းခံ
 နိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အတိတော၊ လွန်ပြီး
 သော။ မနော၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏဝတ္ထု
 ရုပ်သည်။ ဒုက္ခော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်သော သဘော
 တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿ-ပဿန္တော၊
 ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်
 ရှိသော။ အရိယသာဓကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ စက္ခုသ္မိံပိ၊
 မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 သောတသ္မိံပိ၊ နားဟူသော သောတပသာဒဝတ္ထု ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဃာနသ္မိံပိ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဃာနပသာဒဝတ္ထု
 ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါသ္မိံပိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒ
 ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ကာယသ္မိံပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယ
 ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ငြီးငွေ့၏။ မနသ္မိံပိ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ
 သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 နိဗ္ဗိန္ဒ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝရဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊
 တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်
 ၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊
 ကိလေသာတို့မှ ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏံပညာအသံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကံ၊
 အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အခိဝမ်း၌ပဋိသန္ဓေအသစ်နေရခြင်းသည်။
 ခါဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။
 ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တဿ၊
 ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ အတိတ ပဉ္စမသုတ်အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက်

၃၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဃာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဃာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဇိဝှိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အတိတော၊ လွန်ပြီးသော။ မနော၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဿပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင် မှ်အကြား အမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ စက္ခုသ္မိံပိ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သောတသ္မိံပိ၊ နားဟူသော သောတပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဃာနသ္မိံပိ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဃာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှိသ္မိံပိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ကာယသ္မိံပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ မနသ္မိံပိ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။

ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှို၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏံပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေအသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ် အနက်

၃၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ ဃာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဃာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခု ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ ဇိဝှိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခု ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒဝတ္ထု ရုပ်သည်။ ဒုက္ခော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘော တည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ မနော၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်း စိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဒုက္ခော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿိ-ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်

အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရား
 တပည့်သားသည်။ စက္ခုသို့ပိ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌
 လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သောတသို့ပိ၊ နားဟူသော သောတ
 ပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဃာနသို့ပိ၊ နှာခေါင်း
 ဟူသော ဃာနပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှိသို့ပိ၊
 လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ကာယ-
 သို့ပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 မနသို့ပိ၊ ဘဝဂံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်၌
 လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။
 ဝိရဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စ-
 တိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသို့၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်
 မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်
 ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စေဒကောဉာဏံပညာ
 အသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အဓိ
 ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေအသစ် နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊
 မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုကျင့်အပ်
 သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုကျင့်အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို
 ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အဗျတ္တိက ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ် အနက် ပြီး၏။

(ဂ) အဗျတ္တိက အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ် အနက်

၃၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ စက္ခု၊
 မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ
 ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။
 အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ သောတံ၊ နားဟူသော သောတပသာဒဝတ္ထု

ရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ အတိတ်ံ၊ လွန်ပြီးသော။ သာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလို မပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘော တည်း။ အတိတာ၊ လွန်ပြီးသော။ ဇိဝါ၊ လျှာဟူသော ဇိဝါပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ အတိတော၊ လွန်ပြီး သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သောသဘောတည်း။ အတိတော၊ လွန်ပြီးသော။ မနော၊ ဘဝဂုံ ပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ် သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့် သားသည်။ စက္ခုသ္မိံပိ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သောတသ္မိံပိ၊ နားဟူသော သောတပသာဒဝတ္ထု ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သာနသ္မိံပိ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာန ပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝါသ္မိံပိ၊ လျှာဟူသော ဇိဝါပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ကာယသ္မိံပိ၊ ကိုယ် ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ မနသ္မိံပိ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက် ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အပ္ပိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စေဒကော ဉာဏံပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိံ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိကာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်

ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတံ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ် အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက်

၃၈။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိမပါ ဖြစ်လိမ္မာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ သောတံ၊ နားဟူသောသောတ ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိမပါ ဖြစ်လိမ္မာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဇာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော ဇာန ပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိမပါ ဖြစ်လိမ္မာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဇိဝှိ၊ လျှာ ဟူသော ဇိဝှိပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တော၊ အစိုးမရ အလိမပါ ဖြစ်လိမ္မာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တော၊ အစိုးမရ အလိမပါ ဖြစ်လိမ္မာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ မနေော၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနေောဝိညာဏ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တော၊ အစိုးမရ အလိမပါ ဖြစ်လိမ္မာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ အရိယ- သာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ စက္ခုသ္မိံ ပိ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခု ပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သောတသ္မိံ ပိ၊ နားဟူမသာ

သောတပသာဒဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သာနသ္မိံပိ၊ နှာခေါင်း
 ဟူသော သာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှိသ္မိံပိ၊
 လျှာဟူသော ဇိဝှိပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 ကာယသ္မိံပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 ငြီးငွေ့၏။ မနသ္မိံပိ။ ဘဝဂံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ-
 ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။
 ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊
 ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်
 မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်
 ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ပညာ
 အသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊
 အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊
 မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်
 ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ၊
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်
 အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်အနက်

၃၉။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။
 စက္ခု၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ
 အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော
 သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ သောတံ၊ နားဟူသော
 သောတ ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ်
 အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊
 ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ သာနံ၊ နှာခေါင်းဟူသော သာနပသာဒဝတ္ထု ရုပ်

သည်။ အနတ္တံ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်
သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။
ဇိဝှါ၊ လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ
ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။
ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ
ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တော၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ
အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ယခုဖြစ်ဆဲ
ဖြစ်သော။ မနော၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ
ဝတ္ထုရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ
အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား
ရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံ·ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုဟဝါ၊
ပရိယတ်အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊
ဘုရားတပည့်သားသည်။ စက္ခုသ္မိံ·ပိ၊ မျက်စိဟူသော စက္ခုပသာဒဝတ္ထု
ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သောတသ္မိံ·ပိ၊ နားဟူသော သောတ
ပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သာနသ္မိံ·ပိ၊ နှာခေါင်း
ဟူသောသာနပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါသ္မိံ·ပိ၊
လျှာဟူသော ဇိဝှါပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ကာယ-
သ္မိံ·ပိ၊ ကိုယ်ဟူသော ကာယပသာဒ ဝတ္ထုရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့
၏။ မနသ္မိံ·ပိ၊ ဘဝဂုံပစ္စေဒ သိခြင်းစိတ်ဟူသော မနောဝိညာဏ ဝတ္ထု
ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းမကြာင့်။
ဝိမုစ္ဆတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ·ပိ၊ ကိလေသာ
တို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ
လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်စာ-
ဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့ သိသနည်း။
ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရာခြင်းသည်။ ဝိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ပြဟူ-

စရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုကျင့်
အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို
ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ် အနက် ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိကသုတ်ပေါင်း ၉-သုတ် ပြီး၏။

(၉) ဗာဟိရ အနိစ္စ အတိတ ပဌမသုတ် အနက်

၄၀။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။
ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့သည်။
အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့်
မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်
သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊
နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲ
မရှိကုန်။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဂန္ဓာ၊ နှမ်းရှူအပ်သော ဂန္ဓာ
ယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့
အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အတိတာ၊
လွန်ကုန်ပြီးသော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာ
ယတန ရသာဓာတ် ရသာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့
အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အတိတာ၊
လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်း
အပူဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့သည်။
အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲ
ကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘော
တရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်း
လှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲ

မရှိကုန်။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပထံ-ပထမန္တော၊ ရှုမြင် တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ် အကြား အမြင် မဂ် အကြား အမြင် ရှိသော။ အရိယသဘာဝကော၊ ဘုရားတပည့် သားသည်။ ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံ တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊ နှမ်းရှုအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း အချမ်း အပူ ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံ တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက် ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ပညာ အသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အကယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခီကာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုအပ် ကျင့်အပ်သောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုကျင့်အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ် ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ ပရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။

ဗာဟိရ အနိစ္စ အတိတ ပဌမသုတ်ဟနက် ပြီး၏။

ဗဟိရ အနိစ္စ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက်

၄၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်
 သော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ်
 ရူပါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်
 သော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ်
 သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်
 သော။ ဂန္ဓာ၊ နှမ်းရှူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ်
 ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်
 သော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာယတန ရသာဓာတ်
 ရသာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်
 သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း အချမ်း အပူ
 ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊
 နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန်
 အမြဲမရှိကုန်။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ
 သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊
 နှမ်းလှော် ရေပြွန်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန်
 အမြဲမရှိကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿံ-
 ပဿန္တော၊ ရှုမြင်ကတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင် မဂ်
 အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။
 ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ်
 ရူပါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော
 အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊ နှမ်းရှူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓ

ဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေ့သုပိ၊ လျက်အပ်သော
 အရသာဟူသော ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဖောဠဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း အချမ်း
 အပူဟူသော ဖောဠဗ္ဗာယတန ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။
 နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာ
 ယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊
 ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်း
 ကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊
 ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ
 ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စု-
 ဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့
 သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊
 ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။
 ကရဏီယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သောမဂ်ကိစ္စကို။ ကကံ၊ ပြုကျင့်အပ်ပြီ။ လူတ္တကာယ၊
 ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။

ဗာဟိရ အနိစ္စ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

ဗာဟိရ အနိစ္စ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်အနက်

၄၂။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်
 သော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ်
 ရူပါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်
 သော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ်
 သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်
 သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်

သော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဇာတ်
 ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်
 ကုန်သော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာယတန
 ရသာဇာတ် ရသာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော် ရေပြက်ကဲ့သို့
 အပျက်အတိသာ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊
 ယခု ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု
 အကြမ်း အချမ်း အပူဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ်
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာ
 ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခု ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်
 သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဇာတ်
 ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ နှမ်းလှော်ရေပြက်ကဲ့သို့ အပျက်အတိသာဖြစ်
 သောကြောင့် မမြဲကုန် အမြဲမရှိကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေံ၊
 ဤသို့။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်အကြား
 အမြင် မဂ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်
 သားသည်။ ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပ
 ဇာတ် ရူပါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော
 အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဇာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့
 ၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊ နမ်းရူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဇာတ်
 ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်သော အရ
 သာဟူသော ရသာယတန ရသာဇာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်း အပူ
 ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မ
 ဇာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့
 ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသော
 ကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာထို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေ
 သာထို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာထို့မှ ငါ

လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှို၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသင်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ မြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ အနိစ္စ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

(၁၀) ဗာဟိရ ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်အနက်

၄၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီသော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဇာတ် ရူပါရုံတို့ သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘော တည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီသော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူ သော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဇာတ် သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီ သော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရှူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဇာတ် ဂန္ဓာ ရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘော တည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီသော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သောအရသာ ဟူသော ရသာယတန ရသဇာတ် ရသာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီ သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်သော သဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီသော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဇာတ် ဓမ္မာရုံတို့ သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘော

တည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင် ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယကန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊ နမ်းရှုအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာယယန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဖောဠဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော ဖောဠဗ္ဗာယတန ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္တတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်အနက် ပြီး၏။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက်

၄၄။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်
 သော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံ
 တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘော
 တည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံ
 ဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ
 ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
 ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရှူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ်
 ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော
 သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ရသာ၊ လျက်အပ်
 သော ရသာယတန ရသာဓာတ် ရသာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ
 ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
 ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူ
 ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊
 သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန
 ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ ဆင်းရဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်
 သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေ၊ ငြိသို့။
 ပဿံ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုဘဝါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင်
 မှ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသဘာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။
 ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံ
 တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော အသံ
 ဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
 ဂန္ဓေသုပိ၊ နမ်းရှူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံ
 တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်သော အရသာ
 ဟူသော ရသာယတန ရသာဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့
 ၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စေကကုဏာဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိကာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုကျင့်အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်အနက်

၄၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခု ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခု ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာယတန ရသာဓာတ်

ရသာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော
သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖောဠုပ္ပာ၊
ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော ဖောဠုပ္ပာယတန
ဖောဠုပ္ပဓာတ် ဖောဠုပ္ပာရုံတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်
တတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့
သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တတ်ကုန်သော သဘော
တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံ-ပဿန္တော၊
ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ် အကြားအမြင် မဂ် အကြားအမြင်
ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားစာပည့်သားသည်။ ရူပေသုပိ၊
မြင်အပ်သော အဆင်း ဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့၌လည်း။
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါ
ယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊
နမ်းရှုအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော
ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
ဖောဠုပ္ပေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော
ဖောဠုပ္ပာယတန ဖောဠုပ္ပဓာတ် ဖောဠုပ္ပာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံ
တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။
ဝိရဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊
ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်
ပြီးသည့်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။
အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ပညာအသိသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌

ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ် ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤ မဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

(၁၁) ဗာဟိရ အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်အနက်

၄၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံ တို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံ တို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သောသဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရွှအပ်သော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန် သောသဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ရသာ၊ လျက်အပ် သော အရသာဟူသော ရသာယတန ရသာဓာတ် ရသာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သောသဘောတည်း။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူ ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သောသဘောတည်း။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံ တို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ

အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သောသဘောတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား
ရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊
ပရိယတ်အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝဇကော၊
ဘုရားတပည့်သားသည်။ ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော
ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊
ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊ နှမ်းရူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန
ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်
သော အရသာဟူသော ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဖောဠဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း
အချမ်း အပူဟူသော ဖောဠဗ္ဗာယတန ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌
လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာဝသဘောဟုရား ဟူသော
ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ
နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊
တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။
ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊
ကိလေသာတို့မှ ငါလွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊
အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်း
သည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မာရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊
သုံးအပ်ပြီ။ ကရုဏီယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။
ဣတ္တတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။
န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ အနုတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်
အနက် ပြီး၏။

ဗာဟိရ အနတ္တ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက်

၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရှုအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာယတန ရသာဓာတ် ရသာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း အချမ်း အပူဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ အနာဂတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ။ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ ရူပေသုပ္ပိ၊ မြင်အပ်သော အဆင်းဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပ္ပိ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။

ဂန္ဓေသုပ္ပိ၊ နမ်းရူအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ်
 ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရသေသုပ္ပိ၊ လျက်အပ်သော
 အရသာ ဟူသော ရသာယတန ရသာဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဖောဠဗ္ဗေသုပ္ပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း အချမ်း အပူ
 ဟူသော ဖောဠဗ္ဗာယတန ဖောဠဗ္ဗဓာတ် ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပ္ပိ၊ သဘာဝ သဘောတရား ဟူသော ဓမ္မာယ-
 တန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊
 ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်း ကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်း
 ကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တ-
 သိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေ
 သာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊
 ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပညာအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်
 သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ အသစ်နေရခြင်းသည်။
 ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံး
 အပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုကျင့်အပ်ပြီ။
 ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။
 န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဒေနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ အနုတ္တ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

ဗာဟိရ အနုတ္တ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်အနက်

၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ရူပါ၊ မြင်အပ်သောအဆင်းယူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံ
 တို့သည်။ အနုတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်
 သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်
 သော။ သဒ္ဓါ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ်
 သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ အနုတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ

အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ နမ်းရှုအပ်သော အနံ့ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓ ဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ် မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခု ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ရသာ၊ လျက်အပ်သော အရသာဟူသော ရသာ ယစာန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ် လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနု အကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ယခုဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာပ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုမပါ ဖြစ်လိုရာဖြစ် အနှစ်မရှိ အကောင်သတ္တဝါ မဟုတ်ကုန်သော သဘောတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဿံပဿန္တော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ် အကြားအမြင် မဂ်အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာ ဝကော၊ ဘုရားတပည့်သားသည်။ ရူပေသုပိ၊ မြင်အပ်သော အစင်း ဟူသော ရူပါယတန ရူပဓာတ် ရူပါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သဒ္ဓေသုပိ၊ ကြားအပ်သော အသံဟူသော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ် သဒ္ဓါရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဂန္ဓေသုပိ၊ နမ်းရှုအပ်သောအနံ့ ဟူသော ဂန္ဓာယတန ဂန္ဓဓာတ် ဂန္ဓာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့ ၏။ ရသေသုပိ၊ လျက်အပ်သော အရသာ ဟူသော ရသာယတန ရသဓာတ် ရသာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ၊ ထိတွေ့အပ်သော အနုအကြမ်း အချမ်းအပူဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဓမ္မေသုပိ၊ သဘာပ သဘောတရားဟူသော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ် ဓမ္မာရုံတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇတိ၊ တပ်ခြင်း ကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်း ကင်းသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စထိ၊

ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝိမုတ္တသို့ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်
 ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငါ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။
 အမှို၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စေမိဗ္ဗဏာ ဉာဏ်ပညာအသိသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သိသနည်း။ ဇာတိ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ
 အသစ်နေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်
 အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုကျင့်အပ်သော မဂ်ကိစ္စကို။
 ကတံ၊ ပြုကျင့်အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စကို ကျင့်ခြင်းငှါ။ အပရံ၊
 တပါးသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊
 အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ဗာဟိရ အနတ္တ ပစ္စုပ္ပန္န တတိယသုတ်အနက် ပြီး၏။

ဤတွင်ရှေ့ ဗာဟိရသုတ်ပေါင်း ၉-သုတ်နှင့်တကွ
 လောကသမုဒယကျမ်း ဆုံးခန်းတိုင်မြောက်
 ပြီးစီးခြင်းသို့ ရောက်သတည်း။

လောကုတ် လောကီ
ရွှေဉာဏ်မှီ၍ ဇာနည်ပြောင်မြောက်
မုန်သောက်မာတင် နာဂဝင်တဆူ ဖြစ်စော်မူသော
မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
စီရင်ရေးသားတော်မူသည့်

အဘိဏ္ဍသုတ် ပါဠိနိဿယ

နှင့်

သံဝေဂ အမျိုးမျိုး

ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်

အဘိဏ္ဍသုတ်ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဉ္စ ဌာနာနိ ဘိက္ခဝေ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

ကတမာနိ ပဉ္စ—

- (၁) ဇရာဓမ္မောမ္ပိ၊ ဇရံ အနုတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊
- (၂) ဗျာဓိဓမ္မောမ္ပိ၊ ဗျာဓိံ အနုတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊
- (၃) မရဏဓမ္မောမ္ပိ၊ မရဏံ အနုတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊
- (၄) သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါမ္ပိ၊ တံ သဘာဝံ အနုတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊
- (၅) သဗ္ဗေ သတ္တာ ကမ္မဿကာ ကမ္မဒါယာဒါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု။ ကမ္မပ္ပဋိသရဏာ၊ ယံ ကမ္မံ ကရိယန္တိ၊ တံ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တေသံ ဒါယာဒါ ဘဝိယန္တိ။

ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဌာနာနိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ—

ဟူ၍ ပဉ္စဂုံတ္တရ ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

အဘိဓမ္မာသုတ်နိဿယ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဉ္စ ဌာနာနိ၊ ငါးပါးသော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ၊ လူဖြစ်သောသူသည်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ၊ ရဟန်းဖြစ်သောသူသည်၎င်း။ အဘိဏှံ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ။ ဆင်ခြင်အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။

ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော အကြောင်းတရားတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။

(၁) မေ၊ ငါ့အား။ ဇရာဓမ္မော၊ အိုခြင်း သဘောတရားသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ဇရံ၊ ထို အိုခြင်းသဘောတရားကို။ အနုတိတောတိ၊ မလွန်နိုင်ချေတကားဟူ၍။ အဘိဏှံ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အောက်မေ့အပ်၏။

(၂) မေ၊ ငါ့အား။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ နာခြင်းသဘောတရားသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ဗျာဓိံ၊ ထို နာခြင်းသဘောတရားကို။ အနုတိတောတိ၊ မလွန်နိုင်ချေတကားဟူ၍။ အဘိဏှံ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အောက်မေ့ အပ်၏။

(၃) မေ၊ ငါ့အား။ မရဏဓမ္မော၊ သေခြင်းသဘောတရားသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ တံ မရဏံ၊ ထိုသေခြင်းသဘောတရားကို။ အနုတိတောတိ၊ မလွန်နိုင်ချေတကားဟူ၍။ အဘိဏှံ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အောက်မေ့အပ်၏။

(၄) မေ၊ ငါ့အား။ သဗ္ဗေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ မနာပေဟိ၊ နှလုံးကို ပျိုးစေအပ်ကုန်သော သူတို့နှင့်။ နာနာဘာဝေါ၊ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းသွားသဖြင့် ရှင်ကဲ့ ကဲ့ရခြင်းသည်၎င်း။ ဝိနာဘာဝေါ၊ ဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွားသဖြင့် သေကဲ့ ကဲ့ရခြင်းသည်၎င်း။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ တံ သဘာဝံ၊

ထိုသဘောတရားကို။ အနုတိတောတိ၊ မလ္လန်နိုင်ချေတကားဟူ၍။
အဘိဏ္ဍ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ ဆင်ခြင်အောက်မေ့အပ်၏။

(၅) သုဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။
ကမ္မဿကာ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာမည်ကုန်၏။ ကမ္မဒါယာဒါ၊
ကံသာလျှင် အမွေခံ ရှိကုန်၏။ ကမ္မယောနိ၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရင်း
ရှိကုန်၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုးရှိကုန်၏။ ကမ္မပဋိ-
သရဏာ၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်၏။ ကလျာဏံ
ဝါ၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပါပကံ ဝါ၊ မကောင်းသည်လည်း
ဖြစ်သော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။ ။ တံ ကမ္မံ၊
ထိုကောင်းမှု မကောင်းမှုကံသည်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ ဒါယာဒါ၊
အမွေခံတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣမာနိ ပဉ္စဌာနာနိ၊ ဤငါးပါးသော အကြောင်း
တရားတို့ကို။ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ၊ လူဖြစ်သောသူသည်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ၊
ရဟန်းဖြစ်သောသူသည်၎င်း။ အဘိဏ္ဍံ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊
ဆင်ခြင်အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။

ဤငါးပါးသော အကြောင်းတရားတို့ကို မဆင်ခြင် မအောက်မေ့
သောသူတို့အား အိုခြင်းသဘော၊ နာခြင်းသဘော၊ သေခြင်းသဘော၊
နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ သဘောတို့သည် မိမိကိုယ်၌၎င်း၊ မိမိနှင့် စပ်သော
သူတို့၌၎င်း ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် စိုးရိမ်ခြင်း၊ ပင်ပန်းခြင်း၊ မြည်တမ်းခြင်း၊
ယောင်ယမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထွေဝေ မိန်းမောသဖြင့်
များစွာလှသော အကုသိုလ်ဓမ္မတို့သည်၎င်း၊ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိက
ဒုက္ခ ဓမ္မတို့သည်၎င်း ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တစုံတခု ဘယ်သို့သောအကျိုးကိုမျှ
ရှာဖွေ၍ မရရာ။

ထို ငါးပါးသော အကြောင်းတရားတို့ကို အခါမပြတ် ဆင်ခြင်
 အောက်မေ့သော သူတို့အား မိမိကိုယ်၌၎င်း၊ မိမိနှင့် စပ်သော သူတို့၌၎င်း
 ထိုငါးပါးသော အကြောင်းတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် စိုးရိမ်
 ခြင်း၊ ပင်ပန်းခြင်း၊ မြည်တမ်းခြင်း၊ ယောင်ယမ်းခြင်းတို့ကို မပြုကုန်မူ၍
 သတိသံဝေဂဉာဏ်ကို အဖန်တလဲလဲဖြစ်စေ၍၊ ဒါန သီလ အစရှိသော
 ကုသိုလ်တရားတို့ကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် လောကီ လောကုတ္တရာ
 နှစ်ဖြာသော စီးပွားချမ်းသာကို ရနိုင်လေကုန်၏။

စင်စစ်အားဖြင့် မိဘ ဉာတိ သားသမီး ဆွေမျိုးဖြစ်ကုန်သော သူတို့
 သည် ဝိနာဘာဝသဘောဖြင့် မကင်းသည်ဖြစ်၍ တမလွန်ဘာဝသို့ ပြောင်း
 သွားရသည် ဖြစ်အံ့။ ထိုသူတို့ကို အကြောင်းပြု၍ သောက ပရိဒေဝ
 ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့မဖြစ်ဘဲ ထိုသေလေကုန်ပြီးသောသူတို့ကို
 ရည်မှတ်၍ ဒါနသီလစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန် ကျင့်ကုန်၍
 သာလျှင် ထိုကုသိုလ်၏ အဖို့ကို သေလေပြီးသော သူတို့အား ရပါစေဟု
 အမျှဝေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ ပေးဝေရခြင်းသည် သေလေပြီးသော သူတို့အား
 ပေးဝေလေသော ကုသိုလ်အကျိုးဆက်ကြောင့် နတ်၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်
 ချမ်းသာကို ရသဖြင့် သေလေပြီးသော သူတို့၏ အကျိုးကို ရွက်ဆောင်
 သည်လည်းမည်၏။ မိမိအကျိုးကို ရွက်ဆောင်သည်လည်း မည်၏။

အိုတတ်သောသဘောတရား၊ နာတတ်သောသဘောတရား၊ သေတတ်
 သော သဘောတရား၊ ကုန်ခန်းတတ်သော သဘောတရား၊ ပျောက်ပျက်
 တတ်သော သဘောတရား။ ဤငါးပါးသော သဘောတရားတို့ကို မအို
 ပါစေလင့်၊ မနာပါစေလင့်၊ မသေပါစေလင့်၊ မကုန်ခန်းပါစေလင့်၊
 မပျောက်မပျက်ပါစေလင့်ဟု တောင်းပန် တောင့်တသော်လည်း တစုံ
 တယောက်သောသူမျှ မရကုန်။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါ-
 ယာသ ဖြစ်ခြင်းတို့၌လည်း ပစ္စုပ္ပန်သံသရာနှစ်ပါး၌ အကျိုးမရှိကုန်၊
 နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းလည်း မဟုတ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် သောက
 အစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်၏။

သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို သောကမီး ပရိဒေဝမီး ဒုက္ခမီး ဒေါမနဿမီး ဥပါယာသမီး အပေါင်းတို့ တောက်လောင် စေသည်ကား ချစ်ခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း၊ စုံမက်ခြင်းတို့ကိုအကြောင်းပြု၍ တောက်လောင် ပူပန်ခြင်းဖြစ်သတည်း ဟူ၍ ကေနံသန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်အပ်၏။

ဥပမာကား - အဆိပ်သီးကို အစားမှားသောသူနှင့်တူ၏။ တူဟန်ကား အကြင်သူသည် အထင်အမှတ်မှားယွင်း၍ အဆင်းသဏ္ဍာန် အနံ့အရသာ အားဖြင့် သရက်သီးနှင့် တူသောကြောင့် စားလေ၏။ သိုးဆောင် စားသောက်သည့်ကာလ အလွန်အရသာရှိသောကြောင့် နှစ်သက်ခြင်း စုံမက်ခြင်း မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ ထိုအဆိပ်သီးသည် ဝမ်းတွင်းသို့ ရောက်သော ကာလ တောက်လောင်ခြင်း အော့အန်ခြင်း ဝမ်းကျခြင်း မူးဝေခြင်းကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့ ကာမဂုဏ် ငါးပါးတည်းဟူသော ကိလေသကာမ၊ ရှေ့ငွေ့ ပုလဲပတ္တမြားစသော ဝတ္ထုကာမ၌ ချစ်မြတ်နိုးသော ဆူတို့သည် ထိုကိလေ သကာမ၊ ဝတ္ထုကာမတို့သည် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော ကာလ၌ သောက ပရိဒေဝစသော မီးတို့သည် ပြင်းစွာတောက်လောင်ကုန်၏။

ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည်-

“တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တိ၊ သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ ရုပ္ပတိ” ဟူ၍လည်း အမိန့်တော်ရှိခဲ့သတည်း။

တေ ကာမာ၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးကုန်၏။ သော၊ သော၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို ချစ်မြတ်နိုးသောသူသည်။ သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ၊ အဆိပ်လူးသော မြားဖြင့် စူးဝင်သောသူကဲ့သို့။ ရုပ္ပတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။

ထိုကာမဂုဏ်တို့သည် ခန္ဓာပျက်သဖြင့်၎င်း၊ ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့သည် ဖျက်ဆီးသဖြင့်၎င်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသည်ရှိသော် အဆိပ်လူးသော မြားဖြင့် စူးဝင်သောသူကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်တော့သည်။

ထိုမှတပါးလည်း—

ပိယတော ဇာယတိ သောကော၊

ပိယတော ဇာယတိဗ္ဗယံ။

ပိယတော ဝိပုမုတ္တဿ၊

နတ္ထိ သောကော ကုတော ဘယံ။

ပိယတော၊ ကာမဂုဏ်ကို မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်။ သောကော၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိယတော၊ ကာမဂုဏ်ကို မြတ်နိုးချစ်ခင်ခြင်းကြောင့်။ ဘယံ၊ သောကအစရှိသော ဘေးသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိယတော၊ ကာမဂုဏ်ကို မြတ်နိုးခြင်းမှ။ ဝိပုမုတ္တဿ၊ လွတ်ကင်းသောသူအား။ သောကော၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ သောကစသော တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘယံ၊ သောက အစရှိသော ဘေးသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိနိုင်တော့အံ့နည်း။

သံဝေဂအမျိုးမျိုး

ကာမဂုဏ်တို့၌ ချစ်မြတ်နိုးသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား သာလျှင် ထိုကာမဂုဏ် ပျက်စီးသည်ရှိသော် သောကမိ၊ ပရိဒေဝမိ၊ ဒုက္ခမိ၊ ဒေါမနဿမိ၊ ဥပါယာသမိတို့သည် ပြင်းစွာတောက်လောင်ကုန်၏။ သတိပညာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ဘုရားအစရှိသော အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတော်ကို ကြားနာရသဖြင့် ထိုကာမဂုဏ်တို့သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မဖြစ်သည်။ အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မသာ တကား-ဟု မုချအားဖြင့် ယထာဘူတဉာဏ် သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ရကား ထိုကာမဂုဏ်တို့သည် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးငြားသော်လည်း ချစ်နှစ်သက်ခြင်း မရှိသောကြောင့် သောက ပရိဒေဝ စသော မိတို့သည် တောက်လောင်ခြင်း မရှိကုန်။ သောက ပရိဒေဝ ဟူသော ဘေးတို့မှ လွတ်ကုန်၏။ ဘေးတို့သည် မရှိကုန်။

တောအရပ် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တို့၌ တယောက်ထီးတည်း ကိန်းစက်၍
ဘာဝနာပွားသော ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမ တို့၌ သောက ပရိဒေဝ စသော မီးတို့သည်
တောက်လောင်မည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် မမြတ်နိုးစိမ့်သောငှါ အနိစ္စ
ဒုက္ခ အသုဘ ဝိပရိကာမ ဓမ္မ ဟု- အပြစ်ရှာ၍ နေတော်မူကြသတည်း။

အာဒိနဝကိုမြင်မှ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြစ်မှ ဝိရာဂဖြစ်
သည်။ ဝိရာဂဖြစ်မှ ဝိမုတ္တိဖြစ်သည်။ ဝိမုတ္တိဖြစ်မှ ဇာတိကုန်သည်။ ဇာတိ
ကုန်မှ ကေန္တပဏ္ဍိတ ကေန္တသုခကို ခံစားရသည်။

ထို့ကြောင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏အပြစ်အာဒိနဝကို
မြင်နိုင် ရှုနိုင်ကြရန် အောက်ပါ သံဝေဂ ရှစ်ပါးသည် အမြဲမပြတ် ရွတ်
ဘတ် နှလုံးသွင်းရန်လည်း အထူးကောင်းလှ၏။

- (၁) မဂ်အစ ဖိုလ်အလယ် နိဗ္ဗာန်အဆုံး၊ နှလုံးမခွ၊ သံဝေဂ၊ ရှစ်ဝ
ကော်သော။
- (၂) သံဝေဂမှန်၊ ရှစ်တန်ထိုဟို၊ ဤကုသိုလ်၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သော။
- (၃) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ဖျောက်ကြောင်းမှန်၊ ရှစ်တန်သံဝေဂါ၊
- (၄) ရှင်လူတကာ၊ သူတော်စွာ၊ လေ့လာကြိုးစားပါ။

၁။ ဟာ ယောဗုဒ္ဓာ ဇရာအန္တာ၊ ဟာ ဝိနာသာ မဟဒ္ဓနာ။
ဟာ သံယောဂါ ဝိယောဂန္တာ၊ ဟာ မတန္တာ သဇီဝိကာ။

၂။ ဟာ ဥန္နတာ ဩနတန္တာ၊ ဟာ ပိယာ သောကအန္တာကာ။
ဟာ ထောမနာ ဝိနိန္နန္တာ၊ ဟာ ဒုက္ခာ သဗ္ဗသော သုခါ။

၃။ ယောဗုဒ္ဓာ၊ အရွယ်အဆင်း ပျိုမျှစ်ခြင်းဟူသမျှတို့သည်။ ဟာ
ဇရာအန္တာ။ ဩဝါ...လျော့ပါးချွတ်ယှင်း အိုမင်းခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေ
ကုန်၏တကား။ ။မဟဒ္ဓနာ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်ပြည့်တင်း ဧပါမျှား

ခြင်း ဟူသမျှတို့သည်။ ဟာ ဝိနာသ၊ ဩ...တနည်းနည်းကြောင့် ပျက်စီးပြန်ခဲ့ ချိတ်ဆုံးပါးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏ တကား။ ။ သံယောဂါ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်း ဟူသမျှတို့သည်။ ဟာ ဝိယောဂန္တာ၊ ဩ...သေကွဲရှင်ကွာ အပြာပြာဖြင့် ခွဲခွါကွေ့ကွင်းခြင်း လျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏တကား။ ။ သဇီဝိကာ၊ ဝိညာဉ်ထင်းလင်း အသက် ရှင်ခြင်း ဟူသမျှတို့သည်။ ဟာ မတန္တာ၊ ဩ...အမြဲမနေ စုတေ ပျက်ယွင်း သေရခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏ တကား။

၂။ ဥန္တတာ၊ ငါတလူလူ တံခွန်ထူ၍ မာန်မူကြွားမောက် အထက် ရောက်ခြင်း ဟူသမျှတို့သည်။ ဟာ ဩနတန္တာ၊ ဩ...ယုတ်နိမ့် သိမ်ငယ် ပဲ့လယ်မလှ အောက်ကျ နောက်ကျခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏ တကား။ ။ ပိယာ၊ ခုံခုံမင်မင် ချစ်ခင်အားကျ မက်သမျှတို့သည်။ ဟာ သောကအန္တကာ၊ ဩ...တပူနှေးနှေး နေ့စဉ်ဆွေး၍ မစေးလေဘဲ အမြဲစိုးရိမ်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏တကား။ ။ ထောမနာ၊ ပဲ့ထယ် ပဲ့ပြင် ဂုဏ်တင်နိုးနွယ် အံ့ဘွယ်လွန်မင်း ချီးမွမ်းခြင်း ဟူသမျှတို့သည်။ ဟာ ဝိနိန္ဒန္တာ၊ ဩ...ပုတ်ခတ်ချိုးဖဲ့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏ တကား။ ။ သုခါ၊ လောကီဖွယ်ရာ ချမ်းသာသူ ဟူသမျှတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဟာ ဒုက္ခာ၊ ဩ...ဘေးရန်ယှဉ်တွဲ အနဲနဲဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းလျှင် အဆုံးရှိချေကုန်၏ တကား။

သံဝေဂလင်္ကာ ၈-ပိုဒ်

- (၁) နုနယ်ရုပ်ဆင်း၊ ပျိုမျှစ်ခြင်းကား၊ အိုမင်းနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။
- (၂) ဥစ္စာဆင်မြင်း၊ ပေါများခြင်းကား၊ ယိုယွင်းနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။
- (၃) ချစ်ခင် ပေါင်းသင်း၊ ဆက်ဆံခြင်းကား၊ ကွေ့ကွင်း နောက်ဆုံး ရှိချေ၏။
- (၄) ဝိညာဉ်ထင်းလင်း၊ သက်ရှင်ခြင်းကား၊ သေမင်းနောက်ဆုံးရှိချေ၏။

- (၅) တက်ကြွားကြွကြွ၊ မြင့်လွန်းကလျင်၊ လျှောက်နောက်ဆုံး ရှိချေ၏။
- (၆) ခုံမင်ခယ၊ ချစ်လွန်းလှလျင်၊ သောကနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။
- (၇) ပဲ့လည်ပြင်ပ၊ ချီးမွမ်းကြလည်း၊ ရှုတ်ချနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။
- (၈) ကြည်သာရှင်ပျ၊ ချမ်းသာကြလည်း၊ ဒုက္ခနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူလျှင်မူခြင်း

အသီးသီးရွတ်ဆိုကြသော သံဝေဂကထာ

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။

သင်္ခါရာ၊ တေဘူမက သင်္ခါရတို့သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ပျောက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိ
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနိစ္စာ ဝတ၊ အမြဲမရှိကုန်ပါ
တကား။ တေသံ၊ ထိုဖြစ်၍ပြီးလျှင် ပျက်စီးကုန်စင် ဥပါဒ် ဘင်
သဘောရှိ၍ အမြဲမရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့၏။ ဝူပသမော၊ တဖန်
အသစ် မဖြစ်ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ သုခေါ၊ ချမ်းသာအေးမြ
ပါပေ၏။

သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ဘူတာ လောကေ သမုဿယံ။
ယတ္ထ တောဒိသော သတ္ထာ၊ လောကေ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။
တထာဂတော ဗလပ္ပတ္တော၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။

(သဟမ္ပတိဗြဟ္မာရွတ်)

ယတ္ထ လောကေ၊ ဖြစ်လျှင်ပျက်မြဲ အကြင် လောကထဲ၌။
ဘေတော၊ ဖြစ်တော်မူရသောကြောင့်။ တောဒိသော၊ ဤသို့
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သတ္ထာ၊ လူနတ်တို့၏ဆရာ ဖြစ်

တော်မူသော။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ ပြိုင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ရှိတော်မူ
 ထသော။ တထာဂတော၊ ရှေးဘုရားတို့အတွက် လာတော်မူ
 တတ်သော။ ဗလပ္ပတ္တော၊ ကိုယ်တော်အားဆယ်ပါး ဉာဏ်တော်
 အားဆယ်ပါးသို့ ရောက်တော်မူသော။ ထမ္ပုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သော်မူလည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ နိဗ္ဗာန်ယူသိမ်း ငြိမ်းတော်မူရချေ
 သေး၏။ တတ္ထ လောကေ၊ ဖြစ်လျှင်ယျက်မြဲ ထိုလောကထဲ၌။
 ဇာတာ၊ ဖြစ်ရကုန်သော။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သမုဿယံ၊ ခန္ဓာကိုယ်
 အတ္တဘောကို။ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ပစ်ချရကုန်လတ္တံ့။

နာဟု အသာသပဿာသော၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
 အနေဇော သန္တိ'မာရဗ္ဗ၊ ယံ ကာလ'မကရီ မုနိ'။
 အသလ္လီနေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယံ။
 ပဇ္ဇောတဿေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော စေတသော အဟု။
 (အနုရုဒ္ဓါမထေရ်ရွတ်)

ယံ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မုနိ၊ ဆရာ မြတ်ဘုရားသည်။
 အနေဇော၊ ဘဝတဏှာ ဇောကင်းသည်ဖြစ်၍။ သန္တိ'၊ သင်္ခါရ
 ခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့။ အာရဗ္ဗ၊ ရည်ရော်ကိုင်းညွတ်၍။
 ကာလံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏ အဆုံးဖြစ်သော စုတိပရိနိဗ္ဗု စံယူခြင်း
 ကာလကို။ အကရီ၊ ပြုတော်မူပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဌိတ-
 စိတ္တဿ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သောစိတ်ရှိတော်မူသော။ တာဒိနော၊
 တာဒိဂုဏ်သခင် ဘုရားရှင်၏။ အသာသပဿာသော၊ ထွက်သက်
 ဝင်သက်လေသည်။ နာဟု၊ မဖြစ်ပြီတကား။

အသလ္လီနေန၊ တုန့်လိမ် ညည်းညူခြင်းမရှိသော။ စိတ္တေန၊
 စိတ်အတတ်ဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာကို။ အဇ္ဈဝါသယံ၊
 သည်းခံအတတ်မူပြီ။ ပဇ္ဇောတဿ၊ မီးတောက်မီးလျှံ၏။ နိဗ္ဗာနံ

၁။ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော (ဆဋ္ဌမူ၊ ခု.၂၊ ၃၃၇)

ဣဝ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကဲ့သို့။ စေတသော၊ အနုမတင်္ဂ ဘဝ အဆက်ဆက်က လာခဲ့သော စိတ်တော်၏။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်မြောက် ကုန်ကင်း ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်လေပြီ တကား။

တဒါ'သိ ယံ ဘိသနကံ၊ တဒါ'သိ လောမဟံသနံ။
သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ၊ သမ္ပုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ။

(အာနန္ဒာမထေရ်ရုတ်)

လောကေ၊ ဖြစ်လျှင်ပျက်မြဲ လောကထဲ၌။ ယံ ဘိသနကံ၊ အကြင် ကြောက်လန့်ဖွယ်သည်။ ယံ လောမဟံသနံ၊ အကြင် ကြက်သီးထဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ၊ ကောင်းမြတ်သော အခြင်းအရာ ဥဿံနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သမ္ပုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ နိဗ္ဗာန်ယူသိမ်း ငြိမ်းတော်မူသည်ရှိသော်။ တဒါ၊ ထို ခဏချက်ခြင်း။ တံ ဘိသနကံ၊ ထို ကြောက်လန့်ဖွယ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်လာပြီတကား။ တဒါ၊ ထိုခဏချက်ခြင်း။ တံ လောမဟံသနံ၊ ထို ကြက်သီးထဖွယ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်လာပြီတကား။

ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
ဘာရဟာရော စ ပုဂ္ဂလော။
ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ၊
ဘာရနိက္ခိပနံ သုခံ။

ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ဘာရာ၊ လေးလံလှစွာသော ဝန်မည်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလော စ၊ ခန္ဓာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဘာရဟာရော၊ ဝန်ကိုထမ်းရသော ကူလီပည်၏။ လောကေ၊ လောကသုံးပါး၌။ ဘာရာဒါနံ၊ ပဋိသန္ဓေ နေပြန်၍ တဖန် ခန္ဓာဝန်ကို ယူရခြင်းသည်။ ဒုခံ၊ ဆင်းရဲ

ငြိုငြင်လှ၏။ ဘာရန်ကိပ်နံ၊ လေးလံအလွန် ခန္ဓာဝန်ကို အဆုံးစွန်
ပစ်ချ ငြိမ်းရခြင်းသည်။ သူခံ၊ ချမ်းသာအေးမြ၏။

နိက္ခိပိတော ဂရံ ဘာရံ၊
အညံ ဘာရံ အနာဒိယ။
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော၊
သမ္မုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။

ဂရံ၊ လေးလံလှစွာသော။ ဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်ဟောင်းကို။ နိက္ခိ-
ပိတော၊ ပစ်ထားခဲ့၍။ အညံ၊ တပါးသော။ ဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်
သစ်ကို။ အနာဒိယ၊ မယူမူ၍။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော၊ အာသဝေါ
အလုံးစုံ ကုန်တော်မူပြီးသော။ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ နိဗ္ဗာန်ယူသိမ်း ငြိမ်းတော်မူရလေပြီ။

နိက္ခိပိတော ဂရံ ဘာရံ၊
အညံ ဘာရံ အနာဒိယ။
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော၊
သာဝကာ ပရိနိဗ္ဗုတာ။

ဂရံ၊ လေးလံလှစွာသော။ ဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်ဟောင်းကို။
နိက္ခိပိတော၊ ပစ်ထားခဲ့ကုန်၍။ အညံ၊ တပါးသော။ ဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်
သစ်ကို။ အနာဒိယ၊ မယူကုန်မူ၍။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော၊
အာသဝေါအလုံးစုံ ကုန်တော်မူပြီးကုန်သော။ သာဝကာ၊ ကုသိ-
နာရုံ မြေခုံပြည့်မှု၊ ပါမောက္ခမဟေ ရေဆတွက်ကိန်း ခုနစ်သိန်း
မျှသာ ရေဆခြင်းငှါ မတတ်ရာ ကုန်အော သာဝက အများ
တပည့်သားတို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ နိဗ္ဗာန်ယူသိမ်း ငြိမ်းတော်မူရ
လေကုန်ပြီ။

အထူးထူး အပြားပြား မြေလျှိုးခြင်း၊ မိုးပျံခြင်း၊ အများကို
အနည်း၊ အနည်းကို အများ၊ နေ့လတို့ကို လက်ဖြင့် သုံးသပ်

ခြင်း အစရှိသော တန်ခိုးလွှဲ ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ
 သော အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာသာရိပုတ္တရာ၊ ပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓါ၊ လောကသုံးပါး၌ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရားတို့သည်လည်း ဒုက္ခမကင်း သေခြင်း သဘောစာရားသို့
 ရောက်အောင် ပြုတတ်သော ယုတ်မာသော သဘောရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို ပညာဖြင့် အောက်မေ့ဆင်ခြင်ပြီး၍၊ ပညာမရှိသော
 ပုထုဇဉ်လူမိုက်တို့သည် မွေ့လျော်နိုင် တောင့်တနိုင်ခဲ့သော ဘုရား
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အစရှိသော အရှင်မြတ်တို့၏ မွေ့လျော်တောင့်တရာ
 ဖြစ်သော ခန္ဓာဝန်လက်စသိမ်း၍ ငြိမ်းအေးထုန်ဗျာန်ကို အဆော
 တလျှင် ထောက်စိမ့်သေဒုဂါ လုံ့လမယုတ် အားထုတ်ဆောင်ရွက်
 ကုန်ထု၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်များ

မဿဓေဒနာစာစုကို သိမ်းဆည်းပုံ

- (၁) ကံဓကောင်း၊ ကောင်းဓကောင်းနှင့်တွေ့၊ ကောင်းကောင်း
ခံစားရ။
- (၂) ကံဆိုး၊ ဆိုးဆိုးနှင့်တွေ့၊ ဆိုးဆိုးခံစားရ။
- (၃) စိတ်ကောင်း၊ ကောင်းကောင်းနှင့်တွေ့၊ ကောင်းကောင်း
ခံစားရ။
- (၄) စိတ်ဆိုး၊ ဆိုးဆိုးနှင့်တွေ့၊ ဆိုးဆိုးခံစားရ။
- (၅) ဥတုကောင်း၊ ကောင်းကောင်းနှင့်တွေ့၊ ကောင်းကောင်း
ခံစားရ။
- (၆) ဥတုဆိုး၊ ဆိုးဆိုးနှင့်တွေ့၊ ဆိုးဆိုးခံစားရ။
- (၇) အာဟာရကောင်း၊ ကောင်းကောင်းနှင့်တွေ့၊ ကောင်းကောင်း
ခံစားရ။
- (၈) အာဟာရဆိုး၊ ဆိုးဆိုးနှင့်တွေ့၊ ဆိုးဆိုးခံစားရ။

အကြောင်းလေးပါးကြောင့်ဖြစ်သော
ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုအဖြစ်ကို သိမ်းဆည်းပုံ

- (၁) မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်မှုန့် ရုပ်စု ရုပ်ထည်ကြီး။
- (၂) မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်မှုန့် ရုပ်စု ရုပ်ထည်ကြီး။
- (၃) မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင်သတ္တဝါမဟုတ်၊ ဥတုကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်မှုန့် ရုပ်စု ရုပ်ထည်ကြီး။
- (၄) မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်၊ အာဟာရ ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်မှုန့် ရုပ်စု ရုပ်ထည်ကြီး။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး

“ကာယေ ကာယာနုပဿနာ”

- (၁) ကာယေ၊ အကောင် သတ္တဝါ၊ မိန်းမ-ယောက်ျား မဟုတ် ဖောက်ပြန်တတ်သော အပေါင်း၌။ ကာယာနုပဿနာ၊ အကောင် သတ္တဝါ မိန်းမ-ယောက်ျား မဟုတ် ဖောက်ပြန် တတ်သော အပေါင်းသာဟု အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း၊ မှတ်ခြင်း။

“ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာ”

- (၂) ဝေဒနာသု၊ သာယာ-မသာယာ လျစ်လျူကာခံစားတတ်သော ဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿနာ၊ အကောင်သတ္တဝါ မိန်းမ ယောက်ျား မဟုတ် သာယာ မသာယာ လျစ်လျူကာ ခံစား တတ်သော ဝေဒနာတရားတို့သာဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း၊ မှတ်ခြင်း။

“စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာ”

- (၃) စိတ္တေ၊ အကောင်သတ္တဝါ မိန်းမ-ယောက်ျား မဟုတ် အာရုံ ၆-ပါးကို သိတတ်သော စိတ်၌။ စိတ္တာနုပဿနာ၊ အကောင်

သတ္တဝါ မိန်းမ-ယောက်ျား မဟုတ် အာရုံ ၆-ပါးကို သိတတ်
သော စိတ်သာဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း၊ မှတ်ခြင်း။

“ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာ”

(၄) ဓမ္မေသု၊ အကောင် သတ္တဝါ မိန်းမ-ယောက်ျား မဟုတ်
ခန္ဓာ စသော သဘောတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿနာ၊ အကောင်
သတ္တဝါ မိန်းမ-ယောက်ျား မဟုတ် ခန္ဓာ စသော သဘော
တရားတို့သာဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း၊ မှတ်ခြင်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

(၁) ရောက်သမျှထင်၊ ထင်သမျှတွေ့၊ တွေ့သမျှခံ၊ ခံသမျှအလိုရှိ၊
အလိုရှိသမျှ စွဲလမ်း၊ စွဲလမ်းသမျှ အားထုတ်၊ အားထုတ်
သမျှ အသစ်ဖြစ်၊ အသစ်ဖြစ်သမျှ အိုသေ၊ ကြောင်းကျိုး
အစဉ်ပေး မှတ်လေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကျဉ်းတည်း။

အသုဘကို သိမ်းသည်းပုံ

- (၁) ဆံနှင့်အမွှေး၊ နှပ်တံတွေ့၊ ညစ်ကြေး ကျင်-ကြီး-ငယ်။
- (၂) ရှင်သေနှစ်မျိုး၊ တူကြရိုး၊ ရုပ်ဆိုး မတင့်တယ်။
- (၃) ပျိုအိုနှစ်မျိုး၊ တူကြရိုး၊ ရုပ်ဆိုး မတင့်တယ်။
- (၄) ယုတ်မြတ်နှစ်မျိုး၊ တူကြရိုး၊ ရုပ်ဆိုး မတင့်တယ်။
- (၅) ကိုယ်သား ကိုယ်သွေး၊ ဆံအမွှေးက၊ ပြည်စေးတလ္လ၊ ဟူသမျှ၊
မြင်က စက်ဆုပ်ဖွယ်။
- (၆) ရေရောင်ဆီရောင်၊ တန်ဆာရောင်နှင့်၊ ကိုယ်ကောင် မဟုတ်
ဤကိုယ်ပုပ်၊ ဟန်လုပ် တကယ်ကယ်။
- (၇) တွင်းပုပ် ပြင်ပုပ်၊ ဤကိုယ်ပုပ်၊ စက်ဆုပ်ရှုံရှုံဖွယ်။
- (၈) မသေလည်း ပုပ်၊ သေလည်း ပုပ်၊ စက်ဆုပ်ရှုံရှုံဖွယ်။

ခန္ဓာငါးပါး

- (၁) ရှေးနှင့်မတူ၊ ဖောက်ပြန်မှု၊ ရူပက္ခန္ဓာ သဘောတည်း။
- (၂) မခံနိုင်အော်၊ ခံနိုင်ပျော်၊ နှစ်ဖော် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သဘောတည်း။
- (၃) ဟုတ်လည်းမှတ်၊ ဟုတ်လည်းမှတ်၊ ဆတ်ဆတ် သညာက္ခန္ဓာ သဘောတည်း။
- (၄) ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း၊ ကြည်ညိုခြင်းက၊ စသည်အပေါင်း၊ ဆိုကောင်းစိတ်က၊ ဖြစ်သမျှ၊ မှတ်ကြ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသဘောတည်း။
- (၅) မြင်သိကြားသိ၊ နှမ်းရှုသိက၊ လျက်သိတွေ့သိ၊ ကြံစည်သိ၊ မှတ်သိ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသဘောတည်း။

ဓာတ်လေးပါး

- (၁) ပထဝီမြေ၊ အာပေါဓရ၊ မာယောစည်းဖွဲ့ သဘောတည်း။
- (၂) တေဇောမီးပေ၊ ဝါယောဇေ၊ ရင့်ကြေတောင့်တင်း လှုပ်လက် သဘောတည်း။

အကြောင်းလေးပါးကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်

- (၁) မြင်ရာကြားရာ၊ နှမ်းရှုရာက၊ လျက်ရာတွေ့ရာ၊ တဖြာမှတ်ဇေး၊ သွေးသက် ကိး မ ရုပ်ကိုးဝ၊ ကမ္မကြောင့်ဖြစ်ပါ။
- (၂) ခေါင်း ကိုယ် ခြေ လက်၊ မျက်စိ နား နှာ၊ အင်္ဂါလုံးပြား၊ သဏ္ဍာန်အားဖြင့်၊ ယောကျ်ား-မိန်းမ၊ ဖြစ်ပေါ်ကြ၊ ကမ္မကြောင့် မှတ်ပါ။
- (၃) အရိုးအသား၊ ဆံနှင့်သွားက၊ လုံးပြားအင်္ဂါ၊ ခိုင်မာ တောင့်တင်း၊ ရင့်အိုခြင်း၊ မယွင်းဥတုကြောင့်ဖြစ်ပါ။

- (၄) အလုံးအပြား၊ ဖွံ့ကြီးထွား၊ အားအန်အာဟာရကြောင့် ဖြစ်ပါ။
- (၅) ပြောခြင်း၊ ဆိုခြင်း၊ စားသောက်ခြင်းနှင့်၊ အိပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်သွားခြင်း၊ လှုပ်ခြင်းစိတ်ကြောင့်ဖြစ်ပါ။

အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ရှစ်ပါး

- (၁) မြေ ရေ မီး လေ၊ လေးထွေဝေါဟာရ၊ မာ ပျော့ ပွ လှုပ်၊ ဘူတရုပ်နှင့်၊ သရုပ်မယွင်း၊ ဆင်းနဲ့ ရသာ၊ ဩဇာဟူထ၊ ရှစ်ပါး ပြု၊ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် မှတ်ပါ။

ပကိဏ္ဍက

- (၁) မခံနိုင်သေ၊ မသေနိုင်ခံ၊ သည်ရုပ်နာမ်၊ တရံမရွှေသာ။
- (၂) အပျိုအအို၊ ဤရုပ်ကိုယ်၊ ပုပ်မိုမကောင်းပါ။
- (၃) ထိုင်းမှိုင်းရွတ်ယို၊ ဤရုပ်ကိုယ်၊ အလိုမလိုက်ပါ။
- (၄) ဖြစ်ချုပ် ဖြစ်ချုပ်၊ တဟုပ်ဟုပ်၊ နာမ်ရုပ်ဓမ္မတာ။
- (၅) ကောင်ထည်မဟုတ်၊ တလှုပ်လှုပ်၊ ဖြစ်ချုပ်အစဉ်သာ။
- (၆) တိတ်ပစ္စုပ္ပန်၊ နာဂတံ၊ သုံးတန်ကာလသာ။
- (၇) ဖြစ်လေ့ချုပ်လေ့၊ လွန်သိမ်မွေ့၊ ကြည့်၍မမြင်သာ။
- (၈) ဉာဏ်ဖြင့်ရှုမှ၊ သဘာဝ၊ မုချထင်သည်သာ။
- (၉) ဖြစ်သလိုခံ၊ သည်ရုပ်နာမ်၊ တရံမရွှေသာ။
- (၁၀) ဖျက်ဖျက်ဖျက်ဖျက်၊ ဖြစ်၍ပျက်၊ သက်သက်ဒုက္ခသာ။
- (၁၁) အနိစ္စ ဒုက္ခ၊ အစဉ်မျှ၊ အတ္တမဟုတ်ပါ။
- (၁၂) အမြဲချမ်းသာ၊ သတ္တဝါနှင့်၊ သူငါမဟုတ်၊ တလှုပ်လှုပ်၊ ဖြစ်ချုပ် အစဉ်သာ။

- (၁၃) ရုပ်ဆောင် ဟန်ဆောင်၊ တယောင်ယောင်နှင့်၊ ကိုယ်ကောင်
မဟုတ်၊ တလှုပ်လှုပ်၊ နှာမ်ရုပ်အစဉ်သာ။
- (၁၄) အလုံးအပြား၊ ထင်တိုင်းမှား၊ ထင်ရှားကောင်ထည် မဟုတ်ပါ။
- (၁၅) လုံးစဉ်ပြားစဉ်၊ ထပ်ထပ်စဉ်၊ ရေယဉ်မီးပမာ။
- (၁၆) လူမဟုတ်ဘဲ၊ လူဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၁၇) နတ်မဟုတ်ဘဲ၊ နတ်ဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၁၈) ဗြဟ္မာမဟုတ်ဘဲ၊ ဗြဟ္မာဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၁၉) ယောကျ်ားမဟုတ်ဘဲ၊ ယောကျ်ားဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၀) မိန်းမ မဟုတ်ဘဲ၊ မိန်းမဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၁) လင်မဟုတ်ဘဲ၊ လင်ဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၂) မယားမဟုတ်ဘဲ၊ မယားဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၃) သားမဟုတ်ဘဲ၊ သားဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၄) သမီးမဟုတ်ဘဲ၊ သမီးဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၅) ငါမဟုတ်ဘဲ၊ ငါဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၆) သူမဟုတ်ဘဲ၊ သူဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၇) အကောင်မဟုတ်ဘဲ၊ အကောင်ဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၈) သတ္တဝါမဟုတ်ဘဲ၊ သတ္တဝါဟုစွဲ၊ ဖောက်လွဲဝိပလ္လာ။
- (၂၉) လူမဟုတ်ဘဲ၊ လူဟုစွဲ၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၀) နတ်မဟုတ်ဘဲ၊ နတ်ဟုစွဲ၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၁) ဗြဟ္မာမဟုတ်ဘဲ၊ ဗြဟ္မာဟုစွဲ၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၂) ယောကျ်ားမဟုတ်ဘဲ၊ ယောကျ်ားဟုစွဲ၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။

- (၃၃) မိန်းမမဟုတ်ဘဲ၊ မိန်းမဟုတ်၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၄) လင်မဟုတ်ဘဲ၊ လင်ဟုတ်၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၅) မယားမဟုတ်ဘဲ၊ မယားဟုတ်၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၆) သားမဟုတ်ဘဲ၊ သားဟုတ်၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၇) သမီးမဟုတ်ဘဲ၊ သမီးဟုတ်၊ ဆင်းရဲရမည်သာ။
- (၃၈) လင်မဟုတ်ဘဲ၊ လင်ဟုတ်၊ ရှင်ကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၃၉) လင်မဟုတ်ဘဲ၊ လင်ဟုတ်၊ သေကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၀) မယားမဟုတ်ဘဲ၊ မယားဟုတ်၊ ရှင်ကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၁) မယားမဟုတ်ဘဲ၊ မယားဟုတ်၊ သေကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၂) သားမဟုတ်ဘဲ၊ သားဟုတ်၊ ရှင်ကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၃) သားမဟုတ်ဘဲ၊ သားဟုတ်၊ သေကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၄) သမီးမဟုတ်ဘဲ၊ သမီးဟုတ်၊ ရှင်ကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၅) သမီးမဟုတ်ဘဲ၊ သမီးဟုတ်၊ သေကဲ့ ကဲ့မည်သာ။
- (၄၆) လင်ရှိသသူ၊ လင်ကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၄၇) မယားရှိသသူ၊ မယားကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၄၈) သားရှိသသူ၊ သားကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၄၉) သမီးရှိသသူ၊ သမီးကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၅၀) နွားရှိသသူ၊ နွားကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၅၁) ကျဲရှိသသူ၊ ကျဲကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၅၂) ဆင်ရှိသသူ၊ ဆင်ကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၅၃) စိန်ရှိသသူ၊ စိန်ကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။

- (၅၄) ကျောက်ရှိသသူ၊ ကျောက်ကြောင့်ပူ၊ လှိုက်ဆူမချမ်းသာ။
- (၅၅) ပေါင်းကြလျှင်ကဲ့၊ မချတ်လဲ့၊ အမြဲဓမ္မတာ။
- (၅၆) သေကဲ့ရှင်ကဲ့၊ သည်နှစ်ကဲ့၊ မလဲ့နိုင်ကြပါ။
- (၅၇) သင်္ခါရမျိုး၊ ဖြစ်ပျက်ရိုး၊ လွန်ဆိုးကြောက်အပ်စွာ။

ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်

- (၁) ပဒုံမှာ နာမည်၊ အထည်မှာ ဖောက်ပြန်တတ်ပါသတဲ့၊ စွဲညက် ရှု မြဲ မှတ်ကြပါ။
- (၂) ပဒုံမှာ နာမည်၊ အထည်မှာ အရိုးစုပ်ါဘဲ၊ (ရှေးအတူသဘော အတိုင်းဆို။)
- (၃) အသားစုပ်ါဘဲ။
- (၄) အသွေးစုပ်ါဘဲ။
- (၅) အမွှေးစုပ်ါဘဲ။
- (၆) အရေစုပ်ါဘဲ။
- (၇) အကြောစုပ်ါဘဲ။
- (၈) ပုပ်နံ့အစုပ်ါဘဲ။
- (၉) ရုပ်နာမ်အစုပ်ါဘဲ၊ စွဲညက်ရှု မြဲ မှတ်ကြပါ။
- (၁၀) ပဒုံမှာနာမည်၊ အထည်မှာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ မအောင်နိုင်တဲ့ဟာ အမှတ်အစုကြီးပါဘဲ၊ စွဲညက်ရှု မြဲမှတ်ကြပါ။
- (၁၁) ပဒုံမှာနာမည်၊ အထည်မှာ သမုဒယသစ္စာ၊ ပေါင်းသင်း မချတ်မယှင်း၊ အညီအမျှဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ချစ်ခင် တွယ်တာခြင်း တရားအမှန် အစုကြီးပါဘဲ၊ စွဲညက်ရှု မြဲ မှတ်ကြပါ။
- (၁၂) ပဒုံမှာနာမည်၊ အထည်မှာ သမုဒယသစ္စာ၊ ပေါင်းသင်း မချတ်မယှင်း၊ အညီအမျှဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ချစ်ခင် တွယ်တာခြင်း တရားအမှန် အစုကြီးပါဘဲ၊ စွဲညက်ရှု မြဲ မှတ်ကြပါ။

- (၁၂) မှိတ်ချေ ပွင့်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ဟာ အမှန်ချည်း သာတည်း။
- (၁၃) ထွက်ချေ ဝင်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ ဝိညာဉ်အနေမမြဲတဲ့ဟာ အမှန် ချည်းသာတည်း။
- (၁၄) ငိုချေ ရယ်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ဟာ အမှန်ချည်း သာတည်း။
- (၁၅) ဆိုချေ ဆဲချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ဟာ အမှန်ချည်း သာတည်း။
- (၁၆) ချစ်ချေ မုန်းချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ဟာ အမှန်ချည်း သာတည်း။
- (၁၇) ကွေးချေ ဆန့်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ ခန္ဓာသဘော တည်း။
- (၁၈) အိပ်ချေ ထိုင်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ ခန္ဓာသဘော တည်း။
- (၁၉) ထိုင်ချေ ထချေ၊ ဤ နှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ ခန္ဓာသဘော တည်း။
- (၂၀) စောင်းချေ မှောက်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ ခန္ဓာ သဘောတည်း။
- (၂၁) သွားချေ ရပ်ချေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ အနေမမြဲတဲ့ ခန္ဓာသဘော တည်း။
- (၂၂) မိဘနှစ်ပါး၊ ချစ်သူများတို့၊ မခြားတကွ၊ ဖြစ်သမျှမှာ၊ ပေါင်းရပါက တည်မမြဲ၊ ငိုပွဲခံရမည်အမှန်သာတည်း။
- (၂၃) (ရင်းအထက်နည်းဆို၍) ပေါင်းရပါကတဲ၊ တည်မမြဲ၊ ရှင်ကဲ့ကဲ့ မည် အမှန်သာတည်း။

- (၂၄) (၎င်း)(လ) တည်မမြဲ၊ သေကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၂၅) လင်နှင့်မယား၊ ချစ်သူများတို့၊ မခြားတကွ၊ ဖြစ်သမျှမှသာ ပေါင်းရပါကတဲ၊ တည်မမြဲ ငိုပွဲခံရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၂၆) လင်နှင့်မယား(လ)ရှင်ကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၂၇) လင်နှင့်မယား(လ)သေကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၂၈) သမီးနှင့်သား၊ ချစ်သူများတို့၊ မခြားတကွ၊ ဖြစ်သမျှမှသာ ပေါင်းရပါကတဲ၊ တည်မမြဲ၊ ငိုပွဲခံရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၂၉) သမီးနှင့်သား(လ)ရှင်ကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၀) သမီးနှင့်သား(လ)သေကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၁) မိတ်ဆွေဟူ၎င်း(လ)ငိုပွဲခံရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၂) မိတ်ဆွေဟူ၎င်း(လ)ရှင်ကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၃) မိတ်ဆွေဟူ၎င်း(လ)သေကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၄) ဉာတကာဟူ၎င်း(လ)ငိုပွဲခံရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၅) ဉာတကာဟူ၎င်း(လ)ရှင်ကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၆) ဉာတကာဟူ၎င်း(လ)သေကွဲကွဲရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၃၇) ဥဒယဗ္ဗယ ပဋိပိဋနုသဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့ဖြင့် အဖန် တလဲလဲ နှိပ်စက်တတ်သော အခြင်း အရာသာ ဖြစ်ကုန်၏။
- (၃၈) ရုပ်နာမ်ထင်ရှား၊ ပျော်လို့ငြား၊ အများ ပုထုဇဉ်မှိုက်တို့ သဘောတည်း။
- (၃၉) ရုပ်နာမ်ထင်ရှား၊ မပျော်ငြား၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယာ တို့၏ သဘောတည်း။

- (၄၀) ရုပ်နာမ်ထင်ရှား၊ ရှိတို့ငြားက၊ ဖျားကြ နာကြ၊ သေပျောက်
ကြ၊ ဒုက္ခခံကြရမည် အမှန်သာတည်း။
- (၄၁) ပြုကျိုးမရှိ၊ ပြင်ကျိုးမရှိ၊ ခံမချီ၊ မသိကျေးဇူး ခန္ဓာတည်း။
- (၄၂) လုပ်ကျိုးမရှိ၊ ကိုင်ကျိုးမရှိ၊ မခံချီ၊ မသိကျေးဇူးခန္ဓာတည်း။
- (၄၃) စားကျိုးမရှိ၊ သောက်ကျိုးမရှိ၊ ခံမချီ၊ မသိကျေးဇူး ခန္ဓာ
တည်း။
- (၄၄) ပြင်ကျိုးမရှိ၊ ဆင်ကျိုးမရှိ၊ ခံမချီ၊ မသိကျေးဇူး ခန္ဓာတည်း။
- (၄၅) မခံနိုင်သေ၊ ခံနိုင်နေ၊ နှစ်ထွေ့နာမ်ရုပ်သဘောတည်း။
- (၄၆) ပြုကျိုးမရှိ၊ ပြင်ကျိုးမရှိ၊ နှိပ်စက်ဘိ၊ ကျေးဇူးမသိခန္ဓာတည်း။
- (၄၇) လုပ်ကျိုးမရှိ၊ ကိုင်ကျိုးမရှိ၊ နှိပ်စက်ဘိ၊ ကျေးဇူးမသိ ခန္ဓာ
တည်း။
- (၄၈) စားကျိုးမရှိ၊ သောက်ကျိုးမရှိ၊ နှိပ်စက်ဘိ၊ ကျေးဇူးမသိ
ခန္ဓာတည်း။
- (၄၉) ပြင်ကျိုးမရှိ၊ ဆင်ကျိုးမရှိ၊ နှိပ်စက်ဘိ၊ ကျေးဇူးမသိ ခန္ဓာ
တည်း။
- (၅၀) ပြုယင်း ပြင်ယင်း၊ နှိပ်စက်ယင်း၊ အိုခြင်း ခံရမည်သာတည်း။
- (၅၁) ပြုယင်း ပြင်ယင်း၊ နှိပ်စက်ယင်း၊ ဖျားခြင်းခံရမည်သာတည်း။
- (၅၂) ပြုယင်း ပြင်ယင်း၊ နှိပ်စက်ယင်း၊ နာခြင်း ခံရမည်သာတည်း။
- (၅၃) ပြုယင်း ပြင်ယင်း၊ နှိပ်စက်ယင်း၊ သေခြင်းခံရမည်သာတည်း။
- (၅၄) ဤကိုယ်ကာယ၊ ရှိသမျှ၊ ဒုက္ခခံကြရမည်အမှန်ချည်းသာတည်း။
- (၅၅) ဤကိုယ်ကာယ၊ ရှိသမျှ၊ စားရ သောက်ရမည် အမှန်ချည်း
သာတည်း။

- (၅၆) ဤကိုယ်ကဿ၊ ရှိသမျှ၊ အိုကြရမည် အမှန်ချည်းသာတည်း။
- (၅၇) ဤကိုယ်ကာယ၊ ရှိသမျှ၊ နာကြရမည် အမှန်ချည်းသာတည်း။
- (၅၈) ဤကိုယ်ကာယ၊ ရှိသမျှ၊ သေကြရမည် အမှန်ချည်းသာတည်း။

သစ္စာနှင့် ဓမ္မဂုဏ်

- (၁) ဒုက္ခသစ္စာ မအောင်နိုင်တဲ့ဟာ အမှန်။
- (၂) သမုဒယသစ္စာ အညီအမျှ မချွတ်မယွင်း ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သော ချစ်ခင်တယ်တာခြင်း အမှန်။
- (၃) နိရောဓသစ္စာ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းခြင်း အမှန်။
- (၄) မဂ္ဂသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေတတ်တဲ့ဟာ အမှန်။ (သစ္စာ၄-ပါး)
- (၅) မဟာကာရုဏိကော၊ ခပ်သိမ်းသော ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်း တို့ကို ကြီးစွာသော သနား ကြင်နာခြင်း ရှိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။ (ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တည်း)
- (၆) သင်္ခါရ သင်္ခတ ပြုပြင်တဲ့ဟာ၊ မပြုပြင် မတတ်နိုင်တဲ့ဟာ၊ မပြုပြင် မအောင်နိုင်တဲ့ဟာ၊ မပြုပြင် မတင့်တယ်တဲ့ဟာ၊ မပြုပြင် မလှတဲ့ဟာ၊ မပြုပြင် စက်ဆုပ်စရာဟာ၊ မပြုပြင် ရွံ့စရာဟာ၊ မပြုပြင် အော့ချင် စရာဟာ၊ မပြုပြင် အန်ချင်စရာဟာ။
- (၇) အနတ္တ-ကိုယ်ကောင်မဟုတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ မအောင်နိုင်တဲ့ဟာ အမှန်၊ အနတ္တ-လူမဟုတ်၊ နတ်မဟုတ်၊ သိကြားမဟုတ်၊ ဗြဟ္မာမဟုတ်၊ မိန်းမ-မဟုတ်၊ ယောကျ်ားမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ သူမဟုတ်၊ ခွေး မဟုတ်၊ ဝက်မဟုတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ မအောင်နိုင်တဲ့ဟာ အမှန်။
- (၈) ဒုက္ခသစ္စာ-မအောင်နိုင်တဲ့ဟာ အမှန်ဟူသော တရားတော်သည် ဟောကောင်း ဟောမှုန်၊ ဟောကော်၊ ဟောစင်စစ် ဖြစ်တော်မူ

သော သွာက္ခာတ ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။ မျက်မှောက်
 ချက်ချင်း လက်ငင်း၌ပင် အကျိုးကိုပေးတတ်သော သန္တုဋ္ဌိက
 ဂုဏ်တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။ အချိန်အခါကို မငံ့လင့်
 ရဘဲ အခါမတောင်းရဘဲ အချိန်အခါတိုင်း အကျိုးကိုပေးတတ်
 သော အကာလိက ဂုဏ်တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။ မယုံ
 လျှင် လာ၍ ကြည့်လှည့်၊ ရှုလှည့်ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်သော
 ဟေိပဿိက ဂုဏ်တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။ မိမိကိုယ်ပေါ်သို့
 ကပ်၍ ဆောင်ခြင်းငှါ ထိုက်သော သြပနေယျိက ဂုဏ်တော်နှင့်လည်း
 ပြည့်စုံတော်မူ၏။ မိမိကိုယ်ပေါ်သို့ တင်၍ မိမိကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်
 သိစွမ်းနိုင်သော ပစ္စတ္တဝေဒိတဗ္ဗ ဂုဏ်တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်
 မူ၏။ ဤသို့လျှင် ဒုက္ခသစ္စာဟူသော တရားတော် တပုဒ်တည်း၌ပင်
 တရားတော်ဂုဏ် ၆ ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ (သမုဒယသစ္စာ
 စသော တရားတော်မြတ် အပေါင်းတို့၌လည်း ဤ ၆-ပါးသော
 ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြကုန်၏။)

ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်များ ဤတွင် ပြီး၏။

မန်လည် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါင်းချုပ်
မှတ်သားဖွယ်ရာ အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]		[က]	
ကာကောလောကနနည်း	၅၁	အဋ္ဌကလာပရုပ် ဂ-ပါး	၂၉၉
ကာယိက အနာစာရ	၅၄	ပကိဏ္ဍက	၂၉၉
ကာယိက အာစာရ	၅၄	ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်	၃၀၂
ကုဟကပုဂ္ဂိုလ်	၂၂	သစ္စာနှင့်ဓမ္မဂုဏ်	၃၀၆
ကုဟနဝတ္ထု	၅၅	ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်သံပေါက်	၃၀၂
ကုဟနဝတ္ထု ၃-ပါး	၂၂	ကမ္မဇရုပ်သန္တတိမရပုံ	၁၃၇
ကောရဏ္ဍကရွာနေ ရဟန်းငယ်		ကိုယ်ဖြင့်ရှိသေပုံ	၅၄
ဝတ္ထု	၈၃	ကျက်စားအပ်သောဌာနများ	၅၅
ကင်္ကာ	၁၀၉	ကြမ်းကြော့	၂၃
ကမ္မဇရုပ်သန္တတိကိုရူပုံ	၁၃၇	[ဝ]	
ကမ္မဋ္ဌာန်းသစ်များ	၂၉၅၊ ၃၀၇	ခိပန	၅၆
ဖဿ, ဝေဒနာအစုကို		ခေါင်းဖြိုး	၂၃
သိမ်းဆည်းပုံ	၂၉၅	ချစ်ခြင်း၏အပြစ်များ	၂၈၈
ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုအဖြစ်ကို		ခြင် = ချင်	၆၁
သိမ်းဆည်းပုံ	၂၉၆	[ဝ]	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၂၉၇	ဂရဟာ	၅၆
အသုဘကိုသိမ်းဆည်းပုံ	၂၉၇	ဂိရိမာနန္ဒသုတ် နိဒါန်း	၁၀၁
ခန္ဓာ ၅-ပါး	၂၉၈	ဂိရိမာနန္ဒသုတ်	
ဓာတ် ၄-ပါး	၂၉၈	ပါဠိတော်	၁၀၃
အကြောင်း ၄-ပါးကြောင့်		နိဿယ	၁၀၉
ဖြစ်သောရုပ်	၂၉၈	ဂေါစရ	၅၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[င]		[ဥ]	
ငြူစူ	၁၁	ဣဉ်	၆၁
ငြင်းခုံ	၁၂	ညဉ့်ဒုက်	၈၇
[စ-ဆ]		[တ]	
စကားအစိတ်အပိုင်း ၅-ပါး	၃၉	တရားကို ရိုသေပုံ	၅၂
စာ	၁၈၇	တရားမှန်သိလျှင်	
စာစောင်	၁၈၇	သွေးကြည်လင်ပုံ	၁၈၂
စာရွက်ကမ္ပူတာ	၅၆	တော အဆုံးအဖြတ်	၆၃
စာတလုံး ဘုရားတဆူ	၁၉၁	တန္တ	၈၇
စာရိတ္တသီလ	၆၁	တန္တနည်း	၃၄-၅
စိတ္တဇရုပ်သန္တတိကိုရှုပုံ	၁၃၆	တန္တ	၈၂
ဆင်ခြေ ဆိုမှားချေ	၁၂၈	တော-ပစ္စည်းစပ်ရာပုဒ်	၁၂၆
ဆဋ္ဌိကရိုဏ်းထားရန် နေရာ	၁၅၆	တော-ပစ္စည်းသဘော ၂-မျိုး	၆
ဆဒ္ဒန် = ဆက်ဒန်	၃၁-၂	တော-ပစ္စည်းအနက်ပေးနည်း	၆
ဆန့်ကျင်	၁၁	တော-ပစ္စည်းအရာ သမ္ပန်ခံပုံ	၁၂၈
ဆွမ်းပူ ဆွမ်းလောင်း	၈၁	တွင်-အသုံးနေရာ	၁၁၉
ဆွမ်းအေး	၈၁	[ဒ]	
ဆွမ်းအေးဘုဉ်းပေးပုံ	၈၁	ဒဋ္ဌဗုံ, ဝေဒိတဗုံ ထားနည်း	၁၂၄
[ဇ]		ဒီပကနည်း	၃၅
ဇနပုဒ် = ဇနပိုဒ်	၈၃	ဒုဿီလ ၂-မျိုး	၁၆-၇
ဇာတရူပ	၁၉	ဒုဿီလ သင်္ကန်းနှင့် မဆိုက်ပုံ	၃၆
ဇေတဝန်	၁၁၆-၈	ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တရနည်း	၅၇-၆၀
ဇေတဝန်ကျောင်းတော်		[ဝ]	
တည်ရှိရာဌာန	၁၁၁	ဓမ္မဂါရဝ	၅၂
		ဓမ္မဝိစယသဓမ္မာဇ္ဈင်ကိုပွားပုံ	၇၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]		[ပ]	
နိဂုံး-နိဂုံး	၈၃	ပိတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားပုံ	၇၁
နိမိတ္တ	၅၆	ပစ်ခြင်း	၃၀
နိမိတ္တကမ္မ	၅၆	ပစ္စည်းလေးပါးကို အပြစ်	
နေမိတ္တိကတာ	၅၆	လွတ်အောင် မှီဝဲနည်း	၇၉
နိပေသိကတာ	၅၆	ပစ္စယပဋိသေဝန	၅၅
နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ	၈၁	ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ ဝန္ဓနာ	၁၂၅
နှိုင်ငံတိုက်	၈၃	ပညာတတ်ခြင်းအကျိုး(လင်္ကာ)	၁၂
နှုတ်ဖြင့် ရှိသေပုံ	၅၄	ပညာမတတ်ခြင်းအပြစ်	
[ပ]		(လင်္ကာ)	၁၂
ပကိဏ္ဍက ကမ္မဋ္ဌာန်းသံပေါက်	၂၉၉	ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားပုံ	၇၁
ပဋိညာဉ်၊ ဥဒါဟရုဏ်၊ ဥပမာ၊		ပန်ထွာ	၁၂၇
ဟိတ်၊ နိဂုံး	၃၉	ပလ္လင် = တင်ပျဉ်ခွေ	၁၇၂
ပထမရွယ်(လင်္ကာ)	၁၃	ပြုလမ်း	၂၃
ပဒန္တရသမာသ်	၆	[ဖ]	
ပဒီပနည်း	၃၅	ဖုဿတ္ထေရဂါထာ	
ပရပိဋိမံသိက	၅၆	ပါဌ်	၁
ပရမတ္ထသစ္စာ	၃၂	နိဿယ	၅
ပရိကထာ	၅၆	ဖျားရေ	၇၃
ပရိဘောဂ ၄-ပါး	၈၁	ဖြော့တော့	၂၃
ပရိညာဘိသမယ	၆၇	ဖွားဘက်တော် ၇-ပါး	၁၂၂
ပဟာနာဘိသမယ	၆၇	[ဗ]	
ပါပန	၅၆	ဗဟုသုတ မှတ်ဖွယ်များ	၁၉၀
ပါရိဘူတ	၅၆	ဗာရာဏသီ	၁၁၅
ပုဏ္ဏ-သဒ္ဓါအယှဉ်	၄၄	ဗာလ = လူမိုက် လက္ခဏာ	၂၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၁]

ဗာဟိရ

အနိစ္စအတိတ ပဌမသုတ်	၂၁၁
။ အနာဂတဒုတိယသုတ်	၂၁၁
။ ပစ္စုပ္ပန်တတိယသုတ်	၂၁၁
ဒုက္ခအတိတ ပဌမသုတ်	၂၁၂
။ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်	၂၁၂
။ ပစ္စုပ္ပန်တတိယသုတ်	၂၁၃
အနတ္တအတိတပဌမသုတ်	၂၁၃
။ အနာဂတဒုတိယသုတ်	၂၁၄
။ ပစ္စုပ္ပန်တတိယသုတ်	၂၁၄
အနိစ္စအတိတပဌမသုတ်	
အနက်	၂၆၄
အနိစ္စအနာဂတ ဒုတိယသုတ်	
အနက်	၂၆၆
အနိစ္စပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	
အနက်	၂၆၇
ဒုက္ခအတိတပဌမသုတ်	
အနက်	၂၆၉
ဒုက္ခအနာဂတ ဒုတိယသုတ်	
အနက်	၂၇၁
ဒုက္ခပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	
အနက်	၂၇၂
အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်	
အနက်	၂၇၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၁]

အနတ္တ အနာဂတဒုတိယသုတ်	
အနက်	၂၇၆
အနတ္တ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	
အနက်	၂၇၇
ဗာဟိရဒုက္ခသုတ်ပါဠိတော်	၂၁၂
ဗာဟိရ အနတ္တသုတ် ပါဠိတော်	၂၁၃
ဗာဟိရအနိစ္စသုတ် ပါဠိတော်	၂၁၁
ဗုဒ္ဓဂါရဝ	၅၂
ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌ	၅၅
ဗျတိရေက, အနန္တယ	၃၃

[၁]

ဘာဝနာဘိသမယ	၆၇
ဘိက္ခု ၂-မျိုး	၁၃၂
ဘုရားကို ရိုသေပုံ	၅၂
ဘုရား စက်ဆုပ်သော အပြု	
အမှုများ	၅၅
ဘိန္တသတ္တိသမဝေတနည်း	၃၄

[၁]

မကပ္ပက်စားသင့်သော ဇနထုများ	၅၅
မကျင့်ကြံသင့်သော အရာများ	၅၅
မပြစ်မှားသင့်သူကို ပြစ်မှားမိက	
ခံရမည့် ဒဏ်ဆယ်ပုံ	၁၉၀
မယမ်းမပည်း	၁၄
မောသော	၈၇

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[ဗ]

[ခ]

မေတ္တာ

၅၂၇-သွယ်

၄၅

ရဟန်းကျင့်ဝတ် တပါးတတ်က

လင်္ကာ အဓိပ္ပာယ်

၆၅

၂၁၁၂-သွယ်

၄၆

ရာဂကင်းပုံ ၄-ဆင့်

၃၆

မေတ္တာပွားနည်းများ

၄၅

ခရ-အပြု ဝိဘတ်များနှင့်

မည်ဟေ့

၆

ဌာနများ

၂၆

မန်လည် ဝိဂ္ဂိုဟ်

၁၇၅

ရေးထုံး ဖတ်နည်း မှန်ကန်ခြင်း

မိစ္ဆာဇီဝအနေသန

၅၅-၇

အကျိုး (လင်္ကာ)

၁၂

မိစ္ဆာဇီဝအကျင့်များ

၇၉

ရေးထုံးမမှီ ဖတ်နည်းမကျခြင်း

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်

၂၀၀

အပြစ် (လင်္ကာ)

၁၂

ပါဠိ

၂၂၆

ရန်ငြိုး

၁၁

အနက်

၅၆

ရုပ်ကို

မဂ္ဂသုပ္ပတဘ

၁၁

ခဏအားဖြင့် ရှုပ်

၁၃၇

မုန်း

၆၁

၄-ပါးစီ ခဲ့ပုံ

၁၃၄

မျှော်

၁၂၇

လမယအားဖြင့် ရှုပ်

၁၃၇

မြင်းဆက်ခွ စာစပ်ပုံ

၁၁၇

သန္တတိအားဖြင့် ခဲ့၍ ရှုပ်

၁၃၅

မြန်မာမူ အာဇာရအနက်များ

၁၁၅

အတိတ်စသည် ခဲ့၍ ရှုပ်

၁၃၄

မြောက်ဦး=မျောက်ဦ

၆၁

ရှိခိုးရာ၌ တည်ခြင်း ၅-ပါး

၁၂၅

မြို့

[ယ-ရ]

[ဇ]

ယခေါင်

၉

လပန

၅၆

ယုဂ် ကာလ ၅-ပါး

၄၁

လပန ဝတ္ထု

၅၆

ယောင်

၁၄

လပနဝတ္ထုများ

၂၂

ရဇတ

၁၉

လဘော

၇၃

ရသေ့

၉

လာဘေန လာဘ် နိဇိဂီသနတာ

၇၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]		[သ]	
လောကနိရောဓသုတ်		သမဏဘဒြဂါထာ	
ပါဠိ	၁၉၉	ပါဠိတော်	၇၅
အနက်	၂၂၁	အနက်	၇၇
လောကသမုဒယသုတ်		သမဏအပ္ပတိရူပ	၅၃
ပါဠိ	၁၉၇	သမုက္ကာစန	၅၆
နိဿယ	၂၁၅	သမုက္ခေပန	၅၆
လောကသမုဒယကျမ်း နိဒါန်း	၁၉၅	သမုန္ဒဟန	၅၆
လတ္တံ့	၁၂	သမုလ္လပန	၅၆
လွတ်လွတ်စွန့်ခွါသော ရဟန်းငယ်		သ-သဒ္ဓါ အနက်ပေးနည်း	၆
ဝတ္ထု	၈၃	သာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာ	
[ဝ.သ]		ပါဠိ	၉၃
ဝန ပတ္ထ	၂၅	နိဿယ	၉၅
ဝါစသိက အနာစာရ	၅၄	သာမန္တဇပုန	၅၅-၆
ဝါစသိက အာစာရ	၅၄	သာရဝတ်	၁၁၁
ဝါရိတ္တသီလ	၆၂	သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍ	၇၉
ဝိသဘာဂ	၁၃၅	သာဝတ္ထိပုဒ်ပြီးပုံ	၁၁၃-၆
ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပြီးပုံ	၇၀	သာဝတ္ထိ-၌ မုချ, ဥပစာ	၁၁၁
သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပြီးပုံ	၇၀	သာဝတ္ထိယံ ယောဇနာနည်း	၁၁၂-၄
သဘာဂ	၁၃၅	သီလေသနည်း	၃၄
သမဏကိစ္စ	၅၁	သူတော်ကောင်းတရား	၁၄
သမဏပတိရူပ	၅၃	သူလောင်	၈၇
သမဏပတိရူပ		သောက-စသော မီးများကို	
ပါဠိတော်	၄၉	ငြိမ်းစေနည်း	၂၈၈
အနက်	၅၀		

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]		[သ]	
သောက-စသော မီးများ		သဒ္ဓမ္မ ၃-ပါး	၁၄
တောက်လောင်ခြင်း		သမ္မာပန	၅၆
အကြောင်းရင်း	၂၇၇	သမ္ဗုဒ္ဓနှင့် ပြသည့်သမ္မုစ္ဆည်း	
သံကိလေသ ၃-ပါးနှင့် ဖျက်ဆီးပုံ	၁၅	လင်္ကာ အဓိပ္ပါယ်	၇၀
သံခီပန	၅၆	သလ္လပန	၅၆
သံဃဂါရဝ	၅၂	သိက္ခာ ၃-ပါး	၅၁
သံဃာကို ရှိသေပုံ	၅၂	သေသာလိင်္ဂါဒိဂါဟိနော	
သံဝေဂ ကထာများ		အဓိပ္ပါယ်	၁၃၄
အများရွတ်	၂၉၁	သမ္ဗုဒ္ဓနှင့် ၈-သဒ္ဓါ	၇၀
သဟမ္ပတိဗြဟ္မာ	၂၉၁	[ဟ]	
အနုရုဒ္ဓါမထေရ်	၂၉၂	ဟုတ်စား	၇၇
အာနန္ဒာမထေရ်	၂၉၃	ဟုံးစုံး	၂၁
သံဝေဂ ၈-ပါး ဂါထာ ပါဠိ-		[အ]	
နိဿယ	၂၇၉	အချင်းချင်း	၁၁
သံဝေဂ လင်္ကာ ၈-ပိုဒ်	၂၉၀	အဂေါစရ ဌာန	၅၅
သံဝေဂ အမျိုးမျိုး	၂၇၈	အလေလက	၁၉
သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်		အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာ	၆၆
ပါဠိ	၂၀၃	အဓိမုတ္တိက ၂-ပါး	၇
အနက်	၂၃၃	အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍ	၇၉
သကျရူပံ (လင်္ကာ)	၁၂	အနာစာရ	၅၅
သစ္စာဘိသမယ	၆၇	အနတ္တ	၆၈
သစ္စိကိရိယာဘိသမယ	၆၇	အနတ္တသညာ	၆၈
သင်္ကန်းအရောင်	၂၅	အနိစ္စ	၆၇
သညာနှင့်သညီ	၁၂၁	အနိစ္စသညာ	၆၇
သဒ္ဓါဟူက ယေဘူယျ	၁၃၄		

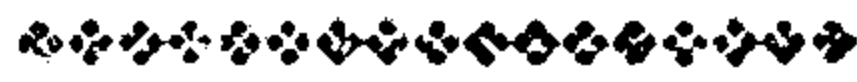
အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ-အာ]	
အနိဗ္ဗုတပိဏ္ဍ	၈၁	အသုံးအဆောင် နည်းပါးသော	
အနုပိယဘာဏိကာ	၅၆	ရဟန်းတော် ဝတ္ထု	၉၀
အနုပဿနာ	၁၃၀	အာချာတ်ပုဒ်သမာသ်ဖြစ်နိုင်ပုံ	၁၁၄
အနုသန္ဓေ ၂-မျိုး	၁၂၉	အာစာရ	၅၅
အနွယ်, ဗျတိရေက	၃၃	အာရက္ခဂေါစရ	၅၅
အပြစ်လွတ်အောင်		အာလပန	၅၆
ပစ္စည်း ၄-ပါး မှီဝဲနည်း	၇၉	[ဣ-ဥ]	
အဘိသမယ ၄-ပါး	၆၇	ဣရိယာပထ နိဿိတ	၅၅
အဘိဏ္ဍသုတ်		ဣရိယာပထ သမ္ပဇဉ်	၆၂
ပါဠိ	၂၈၃	ဥပနိဗ္ဗန္ဓဂေါစရ	၅၅
နိဿယ	၂၈၄	ဥပနိဿယဂေါစရ	၅၅
အဘိဏ္ဍသုတ် ပါဠိ-နိဿယ နှင့်		ဥပါယ်ကိုး = ပကိုး	၁၁၅
သံဝေဂအမျိုးမျိုး	၂၈၁	ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေပုံ	၇၁
အရဟဒ္ဓဇ	၂၄	[ဧ-ဩ]	
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့လားရာ		[ဧ-သဒ္ဓါ]	
ဘုံများ	၁၉၀	ဧဝ-သဒ္ဓါ၏ ကန့်မြစ်ပုံ	၁၃၂
အရာမ်	၁၁၇	ဧဝံ မေ သုတံ အနက် ၃-မျိုး	၁၀၉
အရှင်ဖုဿမထေရ်ဝတ္ထုအကျဉ်း	၅	ဧဝံ သတိ ကို ဖော်ပုံ	၁၂၈
အရှင်အာနန္ဒာ	၁၂၁	ဧဝံ ၏	
အလင်္ဂီ	၁၇	နိဒဿနတ္ထ အဓိပ္ပါယ်	၁၁၀
အလိုနည်းသော ရဟန်းငယ်		အာကာရတ္ထ ။	၁၁၀
ဇ္ဇေ	၈၃	အဝဇာရဏတ္ထ ။	၁၁၀
အဝဏ္ဏဟာရိတာ	၅၆	ဩဘာသက	၅၆
အသုဘ	၆၈	ဩဘာသကာရက	၅၆
အဆုဘသညာ	၆၈		

အ. ကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အ. ကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အက်]		[အစ်-အဉ်-အတ်]	
အက္ခရာသ	၅၆	ဒုက္ခ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	
အက္ခရာတလုံး ဘုရားတဆူ	၁၉၁	အနက်	၂၅၈
[အစ်]		အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်	
အဇ္ဈာသယ ၂-ပါး	၈	အနက်	၂၅၉
အဇ္ဈတ္တိက		အနတ္တအနာဂတဒုတိယသုတ်	၂၆၁
အနိစ္စအတိတပဌမသုတ်	၂၀၇	အနက်	၂၆၁
။ အနာဂတဒုတိယသုတ်	၂၀၇	အနတ္တပစ္စုပ္ပန်တတိယသုတ်	
။ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	၂၀၈	အနက်	၂၆၂
ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်	၂၀၈	အဇ္ဈတ္တိက ဒုက္ခသုတ် ပါဠိတော်	၂၀၈
။ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်	၂၀၈	အဇ္ဈတ္တိက အနတ္တသုတ်	
။ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	၂၀၈	ပါဠိတော်	၂၀၉
အနတ္တ အတိတ ပဌမသုတ်	၂၀၉	အဇ္ဈတ္တိက အနိစ္စသုတ်	
။ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်	၂၀၉	ပါဠိတော်	၂၀၇
။ ပစ္စုပ္ပန် တတိယသုတ်	၂၀၉	အညတ္တပေါဟန	၁၃၂
အဇ္ဈတ္တိက		အတ္တာနုဒ္ဓိပ္ပဟာနသုတ်	
အနိစ္စအတိတပဌမသုတ်		ပါဠိ	၂၀၅
အနက်	၂၅၁	အနက်	၂၅၂
အနိစ္စအနာဂတဒုတိယသုတ်		အတ္ထိပုဒ် ၃-မျိုး	၁၁၃
အနက်	၂၅၂	[ဥက်-ဥလ်-အောက်]	
အနိစ္စပစ္စုပ္ပန်တတိယသုတ်		ဥက္ကာစန	၅၆
အနက်	၂၅၄	ဥက္ခေပန	၅၆
ဒုက္ခ အတိတ ပဌမသုတ်		ဥနုဟန	၅၆
အနက်	၂၅၅	ဥလ္လပန	၅၆
ဒုက္ခ အနာဂတ ဒုတိယသုတ်		အောက်မေ့	၂၀၀
အနက်	၂၅၇		

အမှားအမှန် ပြင်ဆင်ချက်

အမှား	အမှန်	စာမျက်နှာ	ကြောင်းစေ့
တတ်သိရောင်	တတ်သိယောင်	၁၀	၂၆
ကြားမြင်မတဲ့	ကြားမြင်မတဲ့	၁၆	၈
ဘက်မဲ့ကြုံးသား	ဘက်မဲ့ကြုံးသား	၂၁	၈
သီလသံသယ	သီလသံသမ	၂၇	၂
ရွှံ့မတည်	ရွှံ့မတည်	၃၆	၁၂
မင်းတုန်းရပ်	မင်းကုန်းရပ်	၄၈	၄
လေးမြတ်သောငှါ	လေးမြတ်သောငါ	၅၅	၂၇
မိမိတို့လက္ခဏာ	မိမိတို့လက္ခဏာ	၆၄	၁၄
ပုဗ္ဗဘာဝ	ပုဗ္ဗဘာဝ	၇၁	၁၀
မြိုင်မြိုင်မီးမီး	မြိုင်မြိုင်ခီးမီး	၇၂	၇
သဗ္ဗကြိယာ	သစ္စိကရိယာ	၇၂	၁၃
ဒုက္ခနှစ်သည်	ဒုက္ခနှစ်သည်	၉၆	၁၆
ကိုက်ခဲကျင့်နာ	ကိုက်ခဲကျင့်နာ	၉၉	၂၃
ရွှေလိုက်မီ	ရွှေလိုက်မီ	၁၂၃	၁၉
တို့မပါ	တို့မပါ	၁၃၂	၂၈
ဘာဂေါ	သဘာဂေါ	၁၃၅	၁၉
ပျက်ခြင်း	ပျက်ထ	၁၄၁	၁၁
သောကြော	သောကြောင့်	၁၅၄	၉
ညှန်	ညှိန်	၁၅၉	၂၇
မနောဝိညာဏ	မနောဝိညာဏ်	၁၉၈	၁၆
စက္ခုစ	စက္ခုစ	၁၉၉	၃
မြင်သဖြင့်အဆင်း	ကြားသဖြင့်အသံ	၂၂၂	၁၃

ကမ္ဘာ့နှစ်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်

မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တိုင်းပြု ပြည်ပြု သာသနာပြု စာပေများကို

- * တိမ်းပါး မှားယွင်းခြင်း မရှိစေရန် စောင့်ရှောက်မည်။
- * ဖျက်စီး ချွတ်ယွင်းခြင်း မရှိစေရန် ထိန်းသိမ်းမည်။
- * တိမ်မြုပ် ပျောက်ကွယ်ခြင်း မရှိစေရန် ဖော်ထုတ်မည်။
- * တဦးတယောက် အမြတ်အစွန်း ရရှိရေးအတွက်မဟုတ်၊ တိုင်းပြည်နှင့် သာသနာ ကြီးပွားရေးအတွက်သာ ရိုက်နှိပ်ဆုတ်ဝေမည်။

မန်လည်စာပေ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

မြို့မကျောင်း

အင်းတော်မြို့။

